

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก
ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ศิริณณา ไชยแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2569

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก
ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2569

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

THE DEVELOPMENT OF LEARNING ACHIEVEMENT IN THE LITERATURE
RAMAYANA EPISODE NARAI PRAB NONTHOK THROUGH THE SIX
THINKING HATS TECHNIQUE OF GRADE 8 STUDENTS AT KHON KAEN
WITTAYAYON 2 (SAMAN SUMETHO) SCHOOL UNDER
THE SECONDARY EDUCATIONALSERVICE OFFICE KHONKAEN

The logo of Mahamakut Buddhist University is a large, intricate emblem. It features a central shield with a sunburst at the top, a stupa in the middle, and a lotus flower at the bottom. The shield is flanked by two figures holding a banner. Above the shield is a large, multi-tiered stupa. The entire emblem is surrounded by a decorative border of lotus flowers and leaves. The name 'SIRINNA CHAIYAKAEW' is written in the center of the emblem.

SIRINNA CHAIYAKAEW

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR THE
DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN TEACHING THAI LANGUAGE
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

2026

COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ ปราบนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา	ศิริณณา ไชยแก้ว
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ปีพุทธศักราช	2569
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.คชา ปราณีตพลกรัง

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(พระครูศรีวิรุณสุนทร , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ วงศ์กระบอกถาวร)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.คชา ปราณีตพลกรัง)

กรรมการ

(พระสุธีวีรธรรม , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

กรรมการ

(พระมหาศุภชัย สุกกิจใจ, รองศาสตราจารย์ ดร.)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพล อาจอินทร์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช นีละโยธิน)

กรรมการ

(ดร.แสงอาทิตย์ ไทยมิตร)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น
ชื่อนักศึกษา	ศิริณณา ไชยแก้ว
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ปีพุทธศักราช	2569
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ดร.คชา ปราณีตพลกรัง

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) หลังเรียนให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ 2) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

ผลวิจัยพบว่า :

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ สูงกว่าร้อยละ 70 โดยมีคะแนนเฉลี่ย = 21.97 คิดเป็นร้อยละ 73.22 และมีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00

2. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย = 4.69 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.59

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, วรรณคดี, เทคนิคหมวกความคิด 6 ใบ

ABSTRACT

Thesis Topic	THE DEVELOPMENT OF LEARNING ACHIEVEMENT IN THE LITERATURE RAMAYANA EPISODE NARAI PRAB NONTHOK THROUGH THE SIX THINKING HATS TECHNIQUE OF GRADE 8 STUDENTS AT KHON KAEN WITTAYAYON 2 (SAMAN SUMETHO) SCHOOL UNDER THE SECONDARY EDUCATIONALSERVICE OFFICE KHONKAEN
Student's Name	Sirinna Chaiyakaew
Degree Sought	Master of Education
Program	Program in Teaching Thai Language
Anno Domini	2026
Advisor	Dr. Khacha Praneetpolkrung

The objectives of this research were: 1) To develop students' learning acquisition in Thai literature, Ramakien: Narai Prab Nonthok, through learning platform using the Six Thinking Hats technique for Matthayomsuksa 2 students of KhonKaen Wittayayon 2 (Saman Sumetho) School, with the post learning mean score reaching at least 70 percent and at least 70 percent of students meeting the Evaluation guidelines. 2) To examine students' satisfaction with learning oversight using the Six Thinking Hats approach. The target group consisted of 30 Matthayomsuksa 2/1 students in the second semester of the 2025 academic year, selected through purposive sampling. The research instruments included: 1) Lesson plans using the Six Thinking Hats technique 2) An achievement test on Ramakien: Narai Prab Nonthok and; 3) A survey on how satisfied students are with the Six Thinking Hats method of learning management. The mean, standard deviation, and percentage were used to examine the data.

The results revealed that:

1) the post academic performance of the students was higher than the specified criterion of 70 percent, with a mean score of 21.97, equivalent to 73.22 percent, and 26 students passed the criterion, representing 80.00 percent.

2) Students' overall satisfaction with learning handling using the Six Thinking Hats technique was at the highest level, with a mean score of 4.69 and a standard deviation of 0.59.

Keywords: Learning Achievement, Literary Studies, Six Thinking Hats Technique

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาและเอาใจใส่เป็นอย่างดี ยิ่งจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่าย และบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องดังต่อไปนี้ ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา รวมทั้งผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุนทั้งด้านกำลังใจ ความห่วงใย และการส่งเสริมด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด อันเป็นพลังสำคัญที่ทำให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ดร. คชา ปราณีตพลกรัง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางการดำเนินการวิจัย ให้กำลังใจ ตลอดจนตรวจสอบ แก้ไข และปรับปรุงงานวิจัยเล่มนี้ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ส่งผลให้งานวิจัยมีความถูกต้อง สมบูรณ์ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ขอกราบขอบพระคุณ พระจักรพัชร จกภทโท, ดร. หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และขอกราบขอบพระคุณพระมหาจรรูวัฒน์ จิรวิฑูม อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ และขอขอบคุณ ดร.บัญชา ธรรมบุตร อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง นางสาวพัชรพร สาลี อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาไทยมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน และนายอานันต์ กรมน้อย อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพและแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือการวิจัย

ขอขอบพระคุณโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) นายพลสันต์ พิมพภักดี ผู้อำนวยการ และนางยุภาลักษณ์ อันธ์จักร หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่ให้ความอนุเคราะห์ด้านสถานที่ อำนวยความสะดวก และสนับสนุนการดำเนินการวิจัยรวมถึงขอขอบใจนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน ที่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ศิริณณา ไชยแก้ว

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ.....	จ
ABSTRACT.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญรูปภาพ.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ถามการวิจัย.....	5
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	10
2.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) พุทธศักราช 2567.....	16
2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก.....	21
2.4 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ.....	35
2.5 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้.....	50
2.6 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี.....	60
2.7 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้.....	65
2.8 สภาพพื้นที่การวิจัย.....	69
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	78
2.10 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	81
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	82
3.1 รูปแบบการวิจัย.....	82
3.2 ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย.....	82

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลวิจัย	83
3.4 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	83
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	92
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	93
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	94
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
4.3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้.....	97
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	101
5.1 สรุปผลการวิจัย	102
5.2 อภิปรายผล	102
5.3 ข้อเสนอแนะ	107
บรรณานุกรม.....	108
ภาคผนวก.....	116
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	117
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ	119
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	125
ภาคผนวก ง จริยธรรมในมนุษย์.....	163
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ขออนุญาตใช้เครื่องมือในการวิจัย และผลการ ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย.....	166
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์ใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลวิจัย	183
ภาคผนวก ช ผลการทดลองเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	185
ภาคผนวก ซ ผลคะแนนทางการเรียน.....	287
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	291

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 สารที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1.....	15
ตารางที่ 2.2 โครงสร้างเวลาเรียนรายวิชาภาษาไทยมัธยมศึกษาตอนต้น.....	17
ตารางที่ 2.3 ตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง.....	18
ตารางที่ 2.4 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย 3.....	18
ตารางที่ 2.5 ลักษณะของหมวด 6 ใบ.....	41
ตารางที่ 2.6 องค์ประกอบของเทคนิคหมวด 6 ใบ.....	42
ตารางที่ 2.7 คำถามที่นำมาใช้ในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้หมวด 6 ใบ.....	45
ตารางที่ 2.8 ตารางสังเคราะห์ขั้นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวด 6 ใบ.....	46
ตารางที่ 2.9 ข้อมูลจำนวนนักเรียน.....	71
ตารางที่ 2.10 ตารางสรุปผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ประจำปีการศึกษา 2566 ซึ่งมี ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	77
ตารางที่ 3.1 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ และกำหนดเวลาเรียน.....	84
ตารางที่ 3.2 การวิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก วัดตามแนวคิดของ Bloom ที่ต้องการใช้จำนวน 30 ข้อ	87
ตารางที่ 3.3 เกณฑ์แปลความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามตามแนวคิดของ Likert Rating Scales.....	91
ตารางที่ 3.4 รายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้.....	92
ตารางที่ 4.1 ผลคะแนนการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ ปราบหนทกด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวด 6 ใบ.....	95
ตารางที่ 4.2 ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบ หนทกด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวด 6 ใบ	96
ตารางที่ 4.3 ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้หมวด 6 ใบ.....	97

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 81

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วรรณคดีไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงประวัติศาสตร์ ความคิด ความเชื่อ และวิถีชีวิตของคนไทยในแต่ละยุคสมัย ช่วยอนุรักษ์ภาษาไทยและพัฒนาความงดงามของภาษา อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดภูมิปัญญาและศิลปะการเล่าเรื่องผ่านคำประพันธ์หลากหลายรูปแบบ เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ และกลอน นอกจากนี้วรรณคดียังปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม เช่น ความกตัญญูและความเสียสละ นอกจากนี้วรรณคดียังสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ธรรมชาติ และสังคมรวมถึงเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ช่วยให้คนรุ่นหลังเข้าใจรากเหง้าของตนเอง และสร้างความภูมิใจในวัฒนธรรมไทยที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ สอดคล้องกับพระยาอนูมานราชชน (2546) กล่าวถึงวรรณคดี ว่าวรรณคดีคือการแสดงความคิด ออกมาโดยเขียนไว้เป็นหนังสือ ข้อเขียนหรือบทประพันธ์ บทพรรณนาโวหารหรือข้อเขียนซึ่งมีโวหารเพราะพริ้ง มีลักษณะเด่นในเชิงประพันธ์ ตัวละครในเรื่อง นอกจากนี้วรรณคดีต้องใช้ภาษาเลือกเฟ้นอย่างประณีต มีคุณค่าหลายประการ อ่านแล้วติดใจน่าภริมย์ไม่รู้สึกรำเอน เป็นหนังสือที่มีพัฒนาการทางอารมณ์สูง นอกจากนี้อำภพร รินปัญญา (2561) อธิบายถึงวรรณคดีไว้ว่า เป็นงานเขียนที่บ่งชี้ถึงความเจริญทางด้านวัฒนธรรม อันเป็นมรดกทางด้านภาษาที่ใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารและใช้ในการศึกษาสภาพสังคมของบรรพบุรุษในอดีตของไทย เนื่องจากวรรณคดีไทยเป็นสิ่งที่จำเป็นในการขัดเกลาจิตใจของมนุษย์ในสังคม และมนุษย์ส่วนใหญ่ไม่ประสงค์ที่จะให้ใครว่ากล่าว สั่งสอน ตักเตือนโดยตรงดังนั้นวรรณคดีไทยจึงเป็นสื่อกลางในการอบรมและชี้แนวทางแก่ชนรุ่นหลังแบบค่อยแทรกซึมเข้าไปในความคิด

จากความสำคัญของวรรณคดีดังกล่าว หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรม ให้ผู้เรียนได้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยซึ่งผู้เรียนจะได้วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูลแนวคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และเพื่อความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งถ่ายทอดความรู้สึกรักใคร่ ค่านิยมขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) วรรณคดีและวรรณกรรมที่ใช้เป็นเนื้อหาในการเรียนการสอนนั้นต้องมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับระดับวัยของผู้เรียน ตามที่ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องวรรณคดีสำหรับจัดการเรียนการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดว่าช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3) ได้กำหนดวรรณคดีให้ผู้เรียนได้เรียน

ดังนี้ นิราศของสุนทรภู่ โคลงโลกนิติ กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง บทพากย์โขนเรื่องรามเกียรติ์ ศิลาดารุหลักที่ 1 (ศิลาดารุหลักที่ 1) พระบรมราชาชาวมอญ และวรรณคดีที่เสนอให้เลือกเรียน ดังนี้ สุภาษิตพระร่วง สุภาษิตอิศรญาณ (อิศรญาณภาษิต) กลอนดอกสร้อยรำพึงในป่าช้า โคลงสุภาษิต กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ราชาริราช และนิทานคำกลอนเรื่องพระอภัยมณี (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้จัดการเรียนการสอนวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาความรู้ และคุณค่าต่าง ๆ จากวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก

ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องวรรณคดีสำหรับจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดและเสนอวรรณคดี เรื่องที่ต้องเรียนในประกาศได้กล่าวถึงบทละครเรื่องรามเกียรติ์ ในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดี และวรรณกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ซึ่งวรรณคดีเรื่องนี้ถือเป็นหนึ่งในวรรณคดีสำคัญที่ได้รับการ ตัดแปลงจากมหากาพย์รามายณะของอินเดีย และได้รับการรังสรรค์ใหม่ให้เข้ากับบริบททางวัฒนธรรม ไทย ตอนนารายณ์ปราบนนทกเป็นตอนที่สะท้อนหลักธรรมทางพุทธศาสนา คติความเชื่อ และแนวคิด เรื่องกรรมและผลแห่งการกระทำได้อย่างเด่นชัด การเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ ปราบนนทก ช่วยให้เข้าใจถึงประวัติความเป็นมาและความสำคัญรวมถึงบทบาทของตัวละครสำคัญ อย่างพระนารายณ์ และนนทกซึ่งเป็นตัวแทนของอำนาจและกิเลสที่นำไปสู่ความพินาศ นอกจากนี้ยัง สะท้อนแนวคิดเรื่องการใช้อารมณ์เหนือเหตุผล ความยุติธรรม และผลของการกระทำที่สะท้อน หลักธรรมในทางพุทธศาสนา ดังนั้นการศึกษาวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ไม่ เพียงช่วยให้เข้าใจถึงคุณค่าทางวรรณศิลป์ แต่ยังช่วยให้ผู้อ่านตระหนักถึงบทเรียนสำคัญที่สามารถ นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

การเรียนการสอนวรรณคดีให้เกิดประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องมีแนวทางการจัดการเรียน การสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542) กล่าวว่า การสอนวรรณคดีไทยมุ่งเน้นให้ ผู้เรียนมองเห็นคุณค่าและช่วยธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ไทย นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ แนวคิด พฤติกรรม ค่านิยมของคนในยุคสมัยนั้น ๆ ว่าเป็นอย่างไรรวมถึงไปถึงตีข้อคิด อุทาหรณ์สอนใจ จากวรรณคดีเหล่านั้นเป็นภูมิปัญญาอันล้ำค่าที่ควักได้ฝากไว้ผ่านกลวิธีการประพันธ์ในงานวรรณคดีนั้น ๆ โดยวรรณศิลป์เป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดสู่สายตาผู้อ่าน จึงกล่าวได้ว่าวรรณคดีไทยคือสมบัติ คู่บ้านคู่เมือง และมีส่วนสำคัญในการแสดงถึงความเป็นชาติมาช้านาน ปัจจุบันหลักสูตรการศึกษา ทุกระดับได้มีการบรรจุวรรณคดีไทยเอาไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย บุญเหลือ เทพย สุวรรณ (2556) ได้เสนอความคิดไว้ว่า การเรียนการสอนวรรณคดีประการแรกควรให้นักเรียนได้ทราบ ถึงประวัติของวรรณคดี เพื่อที่จะได้รู้ว่าวรรณคดีของชาติมีวิวัฒนาการมาอย่างไร มีงานชิ้นเอก

อะไรบ้างและงานนั้นได้รับการยกย่องเพราะเหตุใดเพื่อให้ นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ ประการที่สอง ควรให้นักเรียนได้เรียนวรรณคดีหลายแบบเพื่อให้รู้เนื้อเรื่องโดยสรุปและสามารถพิจารณารายละเอียดของวรรณคดีจนเห็นคุณค่าได้ ประการสุดท้ายต้องมุ่งให้นักเรียนรู้จักวรรณคดีนั้น ๆ มีส่วนสวยงามและส่วนบกพร่องตรงไหนโดยฝึกให้นักเรียนเกิดความคิดที่จะดีหรือชม

อย่างไรก็ตามแม้ว่าการเรียนวรรณคดีจะมีความสำคัญดังข้างต้น แต่จากการศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยพบว่าการสอนวรรณคดียังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเนื่องจากผู้เรียนมักประสบกับปัญหาหลายด้านที่ส่งผลต่อความเข้าใจและทัศนคติต่อการเรียนรู้วรรณคดี หนึ่งในปัญหาที่สำคัญคือ ความซับซ้อนของภาษาและเนื้อหาวรรณคดีไทยมักใช้ภาษาโบราณหรือภาษาที่เต็มไปด้วยคำศัพท์และสำนวนเฉพาะ ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถตีความหรือเข้าใจเนื้อหาได้อย่างแท้จริง อีกทั้งการเชื่อมโยงกับบริบทปัจจุบันก็มักเป็นเรื่องยาก ผู้เรียนหลายคนมองว่าวรรณคดีเป็นเรื่องไกลตัว ไม่สอดคล้องกับชีวิตหรือความสนใจในยุคปัจจุบัน และสอนแบบเดิมก็เป็นอีกหนึ่งปัญหาสำคัญการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการบรรยายหรือการท่องจำข้อมูลเพียงอย่างเดียว และจากการที่ผู้วิจัยได้สังเกตการสอนที่โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นระยะเวลา 1 ภาคเรียน ในการวิชาภาษาไทยพบว่าการจัดการเรียนการสอนในสาระการเรียนรู้ที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรมยังประสบปัญหาหลายประการโดยเฉพาะด้านความสนใจของผู้เรียน นักเรียนส่วนใหญ่ขาดแรงจูงใจในการเรียน ไม่มีความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ส่งผลให้การคิดวิเคราะห์ไม่มีระบบ และไม่สามารถเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพปัญหาดังกล่าวมีสาเหตุสำคัญมาจากลักษณะเนื้อหาที่มีปริมาณมากและใช้ภาษาที่ยากต่อความเข้าใจของผู้เรียน นอกจากนี้จากการสอบถามครูประจำชั้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ยังสะท้อนให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มองว่าวรรณคดีเป็นเนื้อหาที่ไกลตัวและไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และพบว่าที่ผ่านมาก็มีปัญหาค้ำคลึงกับที่ผู้วิจัยได้พบ ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้การสอบปลายภาคในรายวิชาภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ และไม่น่าพึงพอใจทราบว่าการจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรายวิชาที่ตั้งไว้ ดังจะเห็นได้จากการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ประจำปีการศึกษา 2566 ซึ่งมีการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ไม่บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ การสร้างกระบวนการคิด กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา การออกแบบการจัดการเรียนรู้ผู้สอนต้องมีวิธีสอนและเทคนิคการสอนที่หลากหลาย และคำนึงถึงความเหมาะสมของผู้เรียนโดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมซึ่งมีเนื้อหาที่ซับซ้อน และต้องใช้การคิดวิเคราะห์เนื้อเรื่อง สถานการณ์

ตัวละคร คุณค่าด้านต่าง ๆ และข้อคิด ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนวรรณคดีและวรรณกรรมเรื่องนั้น ๆ ทิศนา แชมมณี (2540) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบว่าเป็นการพัฒนาความคิดของผู้เรียน สามารถนำไปใช้ได้โดยง่ายเพราะไม่มีความซับซ้อน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้พยายามคิด ซึ่งเป็นการคิดอย่างรอบด้าน คิดทั้งจุดดีจุดด้อย จุดที่น่าสนใจ ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ แทนที่จะยึดติดอยู่กับความคิดเพียงด้านเดียว สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ได้กล่าวว่าการใช้ คำถามเทคนิคหมวก 6 ใบ ดังนี้การจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้คำถาม เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาการคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถด้านทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ จุดเน้นคือการกระตุ้น ผู้เรียนให้สามารถคิดและตั้งคำถามกระตุ้นให้เกิดความสนใจใฝ่รู้และคิดหาคำตอบที่ถูกต้อง คำถามมีส่วนสำคัญที่จะจุดประกายให้ผู้เรียนฉวยคิด เกิดข้อสงสัย ใคร่รู้เพื่อแสวงหาคำตอบและความรู้ต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุดการใช้คำถามจึงเป็นการกระตุ้นผู้เรียนให้คิดเป็น คิดได้ การใช้คำถามเพื่อให้เกิดกระบวนการคิดมีวิธีหลากหลายลักษณะเด่นของการใช้คำถามหมวกความคิด 6 ใบ คือ การใช้ “สี หมวก” ได้แก่ 1) หมวกสีขาว (ข้อมูล/ข้อเท็จจริง) คิดอย่างเป็นกลาง เน้นการรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่ การตั้งคำถามเกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องการและแหล่งที่มา 2) หมวกสีแดง (อารมณ์/ความรู้สึก) สะท้อนความรู้สึก สัญชาตญาณ หรืออารมณ์ที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยไม่ต้องมีเหตุผลรองรับ 3) หมวกสีดำ (ข้อเสีย/ความเสี่ยง) คิดอย่างวิพากษ์ วิจารณ์ หาจุดอ่อน ความเสี่ยง และข้อผิดพลาด เพื่อป้องกันการตัดสินใจที่ผิดพลาด 4) หมวกสีเหลือง (ข้อดี/ความคิดเชิงบวก) เน้นการมองหาโอกาส ประโยชน์ ข้อดี ความเป็นไปได้ และเหตุผลที่สนับสนุนการยอมรับ 5) หมวกสีเขียว (ความคิดสร้างสรรค์) พัฒนาไอเดียใหม่ ๆ ทางเลือกใหม่ การแก้ปัญหาแบบนอกกรอบ ส่งเสริมการคิดริเริ่ม และ 6) หมวกสีฟ้า (การจัดการ/สรุปผล) มีหน้าที่ควบคุม ทบทวน สรุป วางแผน และจัดระเบียบการใช้หมวกอื่น ๆ ในการคิด เป็นกรอบแนวทางในการตั้งคำถามเพื่อค้นหาคำตอบ ผู้เรียนสามารถค้นหาคำตอบจากเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ อย่างรอบด้าน และได้แสดงบทบาทการคิดในทุกแง่มุมตามสีของหมวก สีของหมวกแต่ละใบจะมีความหมายที่บอกให้ทราบว่าผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนคิดไปทางใด ซึ่งเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ ช่วยเพิ่มพูนทักษะการคิดของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเทคนิคหมวก 6 ใบ จากตำรา เอกสาร และงานวิจัยภายในประเทศ และต่างประเทศหลากหลายแห่งพบว่าการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจ และเหมาะแก่การนำมาใช้ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนวรรณคดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้เทคนิคการคิดหมวก 6 ใบ ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งพบว่ามีมีการนำเทคนิคดังกล่าวมาใช้ทั้งในรูปแบบเดี่ยวและการบูรณาการร่วมกับเทคนิคการสอนอื่น ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ กระตุ้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการคิดสร้างสรรค์อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างวิจัยที่ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่องลิลิตตะเลง

พ่าย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ 2 ร่วมกับเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบเป็นต้น จากการศึกษาดังกล่าวพบว่า เทคนิคหมวก 6 ใบมีศักยภาพในการช่วยให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้หลากหลายมุมมอง เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในห้องเรียน อีกทั้งยังช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียน ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนโดยรวมดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

จากความสำคัญ และความเป็นมาของปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกที่สูงขึ้น และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันต่อไป

1.2 ถามการวิจัย

1.2.1 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น หลังเรียนเป็นอย่างไร

1.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น หลังเรียนให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

1.3.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มุ่งที่จะศึกษาผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

1.4.1 ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

1) ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 3 ห้อง รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด 92 คน

2) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

1.4.2 ขอบเขตตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ

ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี และ 2) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ

1.4.3 ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐานการเรียนรู้ที่ 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และตัวชี้วัด ม.2/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น ม.2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดี วรรณกรรมที่อ่าน และวรรณกรรมที่อ่าน ม.2/4 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปใช้ในชีวิตจริง ม.2/5 ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ และเนื้อหาวรรณคดีวรรณกรรมเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก จากหนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทย เป็นตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับความสำคัญกับปัญหาในการวิจัยครั้งนี้

1.4.4 ระยะเวลาในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 1 ชั่วโมง และทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ 1 ชั่วโมง รวมเป็น 13 ชั่วโมง

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก หมายถึง ตอนหนึ่งในวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการที่พระนารายณ์อวตารลงมาปราบหนทก ผู้เกิดจากแรงอาฆาตและได้รับอำนาจ ทำให้ก่อความเดือดร้อนแก่สวรรค์ เป็นตอนที่กล่าวถึงเหตุการณ์ก่อนการถือกำเนิดของทศกัณฐ์ในชาติถัดไปโดยตอนนารายณ์ปราบหนทกนี้แต่งด้วยกลอนบทละคร สะท้อนคตินิยมเรื่องผลของการกระทำ ความยุติธรรม และการกำราบอกุศลด้วยปัญญา

1.5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี หมายถึง คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคหมวก 6 ใบ สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งตรวจสอบได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom (2001) เป็นการวัดความสามารถทางสติปัญญา พฤติกรรมทางพุทธิพิสัย (cognitive Domain) 6 ระดับ ได้แก่ 1) ด้านความจำ 2) ด้านความเข้าใจ 3) ด้านการนำไปใช้ 4) ด้านการวิเคราะห์ 5) ด้านการประเมินค่า และ 6) ด้านสร้างสรรค์

1.5.3 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ หมายถึง วิธีการคิดที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดอย่างมีประสิทธิภาพครอบคลุมหลายมุมมองทั้งข้อเท็จจริง ความรู้สึก ข้อดี ข้อเสีย และความคิดสร้างสรรค์ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดอย่างหลากหลาย มีเหตุผล และเข้าใจข้อมูลได้ลึกซึ้ง โดยไม่มุ่งเน้นการโต้แย้ง แต่เน้นการค้นคว้าและการสำรวจโดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

1) **ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน** เป็นขั้นตอนแรกของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยผู้สอนใช้กิจกรรมกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ผู้สอนใช้กิจกรรมหรือคำถามกระตุ้นความสนใจ เพื่อขั้นนำให้ผู้เรียนทำความเข้าใจบทบาทและลักษณะการคิดของหมวกแต่ละสี และเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเข้าสู่กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้

2) **ขั้นดำเนินการสอน** ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนใช้หมวกความคิดตามหัวข้อที่กำหนด โดยใช้สีของหมวกและความหมายของแต่ละหมวก ดังนี้

หมวกสีขาว (ข้อมูล/ข้อเท็จจริง) คิดอย่างเป็นกลาง เน้นการรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่ การตั้งคำถามเกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องการและแหล่งที่มา

หมวกสีแดง (อารมณ์/ความรู้สึก) สะท้อนความรู้สึก สัญชาตญาณ หรืออารมณ์ที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยไม่ต้องมีเหตุผลรองรับ

หมวกสีดำ (ข้อเสีย/ความคิดเชิงลบ) คิดอย่างวิพากษ์ วิจารณ์ หาจุดอ่อน ความเสี่ยง และข้อผิดพลาด เพื่อป้องกันการตัดสินใจที่ผิดพลาด

หมวกสีเหลือง (ข้อดี/ความคิดเชิงบวก) เน้นการมองหาโอกาส ประโยชน์ ข้อดีความเป็นไปได้ และเหตุผลที่สนับสนุนการยอมรับ

หมวกสีเขียว (ความคิดสร้างสรรค์) พัฒนาไอเดียใหม่ ๆ ทางเลือกใหม่ การแก้ปัญหาแบบนอกกรอบ ส่งเสริมการคิดริเริ่ม

หมวกสีฟ้า (สรุปผล) มีหน้าที่ควบคุม ทบทวน สรุป วางแผน และจัดระเบียบการใช้หมวกอื่น ๆ ในการคิด

3) ขั้นสรุป ขั้นนี้นักเรียนจะได้ทบทวนและเรียบเรียงสิ่งที่คิด เน้นประเด็นสำคัญและคุณค่าของการคิดของหมวกแต่ละสี นักเรียนจะได้ร่วมกันทบทวนและเรียบเรียงความคิดจากกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนกระตุ้นให้นักเรียนสะท้อนประเด็นสำคัญที่ได้จากการคิดตามบทบาทของหมวกแต่ละสี เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างรอบด้านและเป็นระบบ

4) ขั้นประเมินผล ขั้นสุดท้ายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้วิธีที่หลากหลาย เพื่อสะท้อนพัฒนาการด้านความรู้ ความคิด และทักษะของผู้เรียน การประเมินประกอบด้วย การสังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วมในกิจกรรม การตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็นตามบทบาทของหมวกแต่ละสี การตรวจผลงานหรือชิ้นงานที่นักเรียนจัดทำขึ้นรวมถึงการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.5.4 ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทกโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ซึ่งวัดความพอใจจากแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านครูผู้สอน 3) ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ด้านสื่อการเรียนการสอน และ 5) ด้านการวัดและประเมินผล โดยแบ่งระดับความพึงพอใจออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้ 1) เหมาะสมในระดับมากที่สุด 2) เหมาะสมในระดับมาก 3) เหมาะสมในระดับปานกลาง 4) เหมาะสมในระดับน้อย และ 5) เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

1.6 ประโยชน์ที่จะได้รับ

1.6.1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทกสูงขึ้นจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ซึ่งช่วยส่งเสริมความเข้าใจเนื้อหา คุณค่า และข้อคิดจากวรรณคดีอย่างมีประสิทธิภาพ

1.6.2 นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการคิดจากการเรียนรู้ตามบทบาทของเทคนิคหมวก 6 ใบ ซึ่งช่วยให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อหาวรรณคดีและแสดงความคิดเห็นได้อย่างรอบด้าน

1.6.3 ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางสำหรับครูในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดี และสามารถนำไปปรับใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยเรื่องอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิจัยเรื่องเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

- 2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- 2.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) พุทธศักราช 2567 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
- 2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก
- 2.4 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ
- 2.5 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้
- 2.6 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 2.7 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจต่อการเรียนรู้
- 2.8 สภาพพื้นที่การวิจัยโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
- 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับวิจัยที่ทำ
  - 2.9.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 2.9.2 งานวิจัยต่างประเทศ
- 2.10 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ดังต่อไปนี้

2.1.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดหลักในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ และการศึกษา

ตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

2.1.2 หลักการ

- 1) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
- 2) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
- 3) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
- 4) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
- 5) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 6) เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัยครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

2.1.3 จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพจึงกำหนดเป็นจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

- 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ 0 ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
- 3) มีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
- 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2.1.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

1) **ความสามารถในการสื่อสาร** เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเอง และสังคมรวมทั้งการเจรจาต่อรอง เพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูล ข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้องตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเอง และสังคม

2) **ความสามารถในการคิด** เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) **ความสามารถในการแก้ปัญหา** เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึง ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4) **ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต** เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลการจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5) **ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี** เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณธรรม

2.1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	2) ซื่อสัตย์สุจริต
3) มีวินัย	4) ใฝ่เรียนรู้
5) อยู่อย่างพอเพียง	6) มุ่งมั่นในการทำงาน
7) รักความเป็นไทย	8) มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

2.1.6 ทำไมต้องเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพเป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

2.1.7 เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กล่าวว่า ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ขอความ รายงานชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผลการพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทยซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษาเพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

2.1.8 สารและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

2.1.9 เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมาย โดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่านแสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจาก สิ่ง

อ่านได้ วิเคราะห์ วิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน

เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษาเขียน คำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่าง ๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชีวิตประวัติ อดชีวิตประวัติและ ประสบการณ์ต่าง ๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และ แสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและเขียน โคร่งงาน

พูดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจารณ์ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและดู นำข้อคิดไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบมี ศิลปะในการพูด พูดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพูดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาต่างประเทศอื่น ๆ คำทับศัพท์ และศัพท์ บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพูด ภาษาเขียน โครงสร้างของประโยครวม ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการ และไม่เป็นทางการ และแต่งบทหรือกรองประเภท กลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ

สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดีวรรณกรรมและบทอาขยานพร้อมทั้งสรุปความรู้ข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต จริง

2.1.10 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์ วรรณคดี และวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ตารางที่ 2.1 สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มาตรฐาน ท 5.1

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลาง
ม.2	1) สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น	วรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับ <ul style="list-style-type: none"> - ศาสนา - ประเพณี - พิธีกรรม - สุภาษิต คำสอน - เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ - บันเทิงคดี

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลาง
		- บันทึกการเดินทาง
	2) วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ	การวิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดี วรรณกรรมท้องถิ่น
	3) อธิบายคุณค่าของวรรณคดี วรรณกรรม ที่อ่าน	
	4) สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปใช้ในชีวิตจริง	
	5) ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และ บทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ

จากรายละเอียดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ผู้วิจัยเลือกใช้ตัวชี้วัดที่ ท.5.1 ม.2/1 สรุปเนื้อหา วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น ม.2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดี วรรณกรรมที่อ่าน และ ม.2/4 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปใช้ในชีวิตจริง และ ม.2/5 ท่องจำบทอาขยานตามที่ กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจเป็นตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับความสำคัญกับปัญหา ในการวิจัยครั้งนี้

2.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) พุทธศักราช 2567

2.2.1 วิสัยทัศน์หลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) พุทธศักราช 2567 ตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้สู่มาตรฐานสากลและเป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งร่างกาย ความรู้คู่คุณธรรม มีความเป็นผู้นำของสังคมมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลกโดยใช้หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงยึดมั่น ในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาใน การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิตโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคน สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2.2.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)

ตารางที่ 2.2 โครงสร้างเวลาเรียนรายวิชาภาษาไทยมัธยมศึกษาตอนต้น

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	หน่วยกิต	ชั่วโมง/ภาค	ระดับชั้น
รายวิชาพื้นฐาน				
ท21101	ภาษาไทยพื้นฐาน 1	1.5	60	ม.1
ท21102	ภาษาไทยพื้นฐาน 2	1.5	60	ม.1
ท22101	ภาษาไทยพื้นฐาน 3	1.5	60	ม.2
ท22102	ภาษาไทยพื้นฐาน 4	1.5	60	ม.2
ท23101	ภาษาไทยพื้นฐาน 5	1.5	60	ม.3
ท23102	ภาษาไทยพื้นฐาน 6	1.5	60	ม.3
รายวิชาเพิ่มเติม				
ท20201	ห้องสมุดและการค้นคว้า	0.5	20	ม.1-3
ท20202	การอ่านและพิจารณา	0.5	20	ม.1-3
ท20203	หนังสือ ทักษะการอ่าน และการเขียน	0.5	20	ม.1-3

คำอธิบายรายวิชา (พื้นฐาน)

รายวิชาภาษาไทย 4

รหัสวิชา 22102

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จำนวน 1.5 หน่วยกิต

เวลา 60 ชั่วโมง

วิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุนข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ระบุข้อสังเกตการชวนเชื่อ การโน้มน้าวหรือความสมเหตุสมผลของการเขียนอ่านหนังสือ บทความหรือคำประพันธ์อย่างหลากหลายประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการอ่าน เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต มีมารยาทในการอ่าน เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า เขียนจดหมายกิจธุระ เขียนวิเคราะห์ วิจัยและแสดงความรู้ความคิดเห็นใช้ได้เป็นอย่างดีอย่างมีเหตุผลมีมารยาทในการเขียน พูดในโอกาสต่างๆได้ตามวัตถุประสงค์ พูดรายงานหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า มีมารยาทในการฟัง การดู การพูด รวบรวมและอธิบายความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย การใช้คำราชาศัพท์ สรุบน้ำหนัของวรรณคดีและวรรณกรรม ท่องบทอาขยาน แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ ตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด

โดยใช้ทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และสร้างสรรค์ การฝึกทักษะจากการปฏิบัติ การฝึกทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด จากการศึกษาสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แหล่งเรียนรู้อื่นๆ ในท้องถิ่น มาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะหลัก 6 ด้าน 1) การจัดการตนเอง 2) การคิดขั้นสูง 3) การสื่อสาร 4) การรวมพลังทำงานเป็นทีม 5) การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง 6) การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืนเลือกตามธรรมชาติวิชา

เพื่อพัฒนาความรู้และเสริมสร้างบุคลิกภาพให้มีความเป็นไทย ใช้ความสามารถติดต่อสื่อสาร เกิดคุณลักษณะพึงประสงค์รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ เห็นคุณค่าของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพอันล้ำค่าที่ควรแก่การเรียนรู้ นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ในชีวิตประจำวัน ค่านิยม คุณธรรม นิสสัย อัตมโนทัศน์ แรงจูงใจ และแรงบันดาลใจ เจตคติ เป็นต้น

ตารางที่ 2.3 ตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง

ตัวชี้วัดระหว่างทาง		ตัวชี้วัดปลายทาง	
ท 1.1	ม.2/1, ม.2/6, ม.2/9	ท 1.1	ม.2/7, ม.2/5
ท 2.1	ม.2/1, ม.2/9	ท 2.1	ม.2/2
ท 3.1	ม.2/1, ม.2/5	ท 3.1	ม.2/3, ม.2/4
ท 4.1	ม.2/4, ม.2/6	ท 4.1	ม.2/1, ม.2/2
ท 5.1	ม.1/1, ม.2/4,	ท 5.1	ม.2/5
จำนวน 11 ตัวชี้วัด		จำนวน 8 ตัวชี้วัด	

2.2.3 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทยโครงสร้างรายวิชา ท22101 ชื่อวิชา ภาษาไทย 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สमान สุเมโธ)ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1.5 หน่วยกิต เวลา 60 ชั่วโมง/ภาคเรียน

ตารางที่ 2.4 โครงสร้างรายวิชาภาษาไทย 3

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
1	รู้รัก ภาษาไทย	มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.2/1 ,ม.2/6 , ม.2/9 ตัวชี้วัดปลายทาง	-การปฐมนิเทศและชี้แจงบทเรียน -ศิลปะการประพันธ์ในวรรณคดีไทย -วรรณคดีไทย เรื่อง โคลงภาพพระราชนิพนธ์พงศาวดาร -หลักการคัดลายมือ	8	5

		ม.2/7 มาตรฐาน ท 2.1 ตัวชี้วัดปลายทาง ม.2/2 มาตรฐาน ท 5.1 ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.2/1 , ม.2/4 ตัวชี้วัดปลายทาง ม.2/5			
2	เพลินพิจ พินิจ วรรณกรรม	มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.2/1, ม.2/6 , ม.2/9 ตัวชี้วัดปลายทาง ม.2/7 มาตรฐาน ท 3.1 ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.2/1 , ม.2/5 ตัวชี้วัดปลายทาง ม.2/3	-วรรณคดี เรื่อง บทเสภาสามัคคีเสวก -การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง -การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน -การเขียนผังความคิดจากเรื่องที่อ่าน -การสรุปเนื้อหาจากวรรณคดีที่อ่าน -การวิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี -การอธิบายคุณค่าและข้อคิดของวรรณคดีที่อ่าน	10	10
3	พูดให้เป็นจับ ประเด็นให้ได้	มาตรฐาน ท 3.1 ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.2/1 , ม.2/5 ตัวชี้วัดปลายทาง ม.2/3	-การพูดสรุปความจากเรื่องที่ฟังและดู -การวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและความ น่าเชื่อถือของข่าวสารจากสื่อ -การวิเคราะห์ และวิจารณ์ จากเรื่องที่ฟังและดู -การพูดในโอกาสต่างๆ -การพูดรายงานจากเรื่องที่ศึกษาค้นคว้า จาก แหล่งเรียนรู้ -มารยาทในการฟัง การดู และการพูด	10	10
			สอบกลางภาค	1	20
ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
4	อ่านเพลิน ประเมินค่า	มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.2/1 ,ม.2/6 , ม. 2/9	-ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการอ่าน -ประเภทของการอ่าน -การอ่านจับใจความสำคัญ -การอ่านสรุปความ	9	5

		ตัวชี้วัดปลายทาง ม.2/7	-การอ่านเพื่อวิเคราะห์และประเมินค่า		
5	รู้หลัก ประจักษ์ภาษา	มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.2/1 ,ม.2/6 , ม. 2/9 ตัวชี้วัดปลายทาง ม.2/7 มาตรฐาน ท 2.1 ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.2/1 ,ม.2/6 , ม. 2/9 ตัวชี้วัดปลายทาง ม.2/2 มาตรฐาน ท 4.1 ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.2/4 ,ม.2/6 ตัวชี้วัดปลายทาง ม.2/1 , ม.2/2	-วรรณคดีเรื่อง บทเสภา สามัคคีเสวก -การอ่านออกเสียงจบหรือยกรอง -การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน -การเขียนบรรยายและเขียนพรรณนา -การเขียนวิเคราะห์วิจารณ์ และแสดงความ คิดเห็นโต้แย้งจากเรื่องที่อ่าน -มีมารยาทในการเขียน -การแต่งบทร้อยกรอง (กลอนสุภาพ) -การสรุปเนื้อหาวรรณคดีที่อ่าน -การวิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี -การอธิบายคุณค่า และแง่คิด ของวรรณคดีที่อ่าน -การสร้างคำ	9	10
6	วิจักษ์ วิจารณ์ งาน เขียนไทย	มาตรฐาน ท 1.1 ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.2/1 ,ม.2/6 , ม.2/9 ตัวชี้วัดปลายทาง ม.2/7 มาตรฐาน ท 2.1 ตัวชี้วัดปลายทาง ม.2/2 มาตรฐาน ท 5.1 ตัวชี้วัดระหว่างทาง ม.2/1 , ม.2/4 ตัวชี้วัดปลายทาง ม.2/5	-กลอนบทละครเรื่องรามเกียรติ์ -การอ่านออกเสียงจบหรือยกรอง -การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน -การเขียนบรรยายและเขียนพรรณนา -การเขียนวิเคราะห์วิจารณ์ และแสดงความ คิดเห็นโต้แย้งจากเรื่องที่อ่าน -มีมารยาทในการเขียน -การสรุปเนื้อหาวรรณคดีที่อ่าน -การวิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี -การอธิบายคุณค่า และแง่คิด ของวรรณคดีที่อ่าน -บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า	12	10
สอบปลายภาค				1	30
รวมทั้งหมด				60	100

จากโครงสร้างรายวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยใช้หน่วยที่ 6 วิจักษ์ วิจารณ์ งานเขียนไทย สร้างแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง มาใช้ในพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก

2.3.1 ความหมายของวรรณคดี

วันเนา ยูเต็น (2537) กล่าวถึงความหมายของวรรณคดีว่า คือหนังสือหรืองานเขียนที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดี มีความงามด้านภาษา การใช้คำมีคุณค่าเข้าขั้นวรรณศิลป์และมีเนื้อหาที่ดีสามารถโน้มน้าวจิตใจผู้อ่านให้เกิดความเพลิดเพลิน ความสำนึกคิดและอารมณ์ต่าง ๆ

ราชบัณฑิตยสถาน (2556) กล่าวถึงความหมายของวรรณคดีว่า วรรณกรรมที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดี มีคุณค่าเชิงวรรณศิลป์ถึงขนาด เช่น พระราชนิพนธ์สิบสองเดือน มัทนะพาธา สามก๊ก เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน

ศรีวิไล ดอกจันทร์ (2529) กล่าวถึงความหมายของวรรณคดีว่า หนังสือที่เรียบเรียงด้วยถ้อยคำเกลี้ยงเกลาไพเราะ กระตุ้นให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจ ทั้งยังเป็น หนังสือที่สอดแทรกคุณค่าต่าง ๆ และสารัตถประโยชน์ไว้อีกด้วย

นันทวัฒน์ พรหมมา (2563) กล่าวถึงความหมายของวรรณคดีว่า หมายถึงงานประพันธ์ทุกประเภท ที่มีคุณค่าจนได้รับการยกย่องว่าเรียบเรียงด้วยถ้อยคำที่ไพเราะแต่งอย่างมีศิลปะทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์คล้อยตามจินตนาการได้ตามที่ผู้แต่งต้องการ อาจสอดแทรกวัฒนธรรมประวัติศาสตร์ของชาติ หรือความรู้ลงในงานเขียน

นัฒริยา ปิ่นทอง (2564) กล่าวถึงความหมายของวรรณคดีว่า เป็นวรรณกรรมที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดี มีถ้อยคำไพเราะ ครอบคลุมในด้านวรรณศิลป์ มีถ้อยคำกินใจทำให้เกิดความเพลิดเพลินเกิดอารมณ์ต่าง ๆ สะท้อนคุณค่าด้านสังคมประเพณีวัฒนธรรมมีคติสอนใจ

จากการศึกษาความหมายของวรรณคดีข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า วรรณคดีคือวรรณกรรมที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดี มีคุณค่าทางวรรณศิลป์โดยมีลักษณะสำคัญคือการใช้ภาษาที่ไพเราะ งดงาม และมีศิลปะในการเรียบเรียง ทำให้ผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลินและความประทับใจ และสามารถโน้มน้าวใจผู้อ่านให้เกิดความรู้สึกต่าง ๆ ตามที่ผู้แต่งต้องการ และทำให้ผู้อ่านคล้อยตามจินตนาการได้นอกจากนี้วรรณคดียังเป็นแหล่งความรู้และคุณค่าทางสังคม โดยสอดแทรกวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ประเพณี และคติสอนใจไว้ในเนื้อหา

2.3.2 ความสำคัญของวรรณคดี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542) กล่าวถึงความสำคัญของวรรณคดีว่าการสอนวรรณคดีไทย มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมองเห็นคุณค่าและช่วยธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ไทย นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ แนวคิด พฤติกรรม ค่านิยมของคนในยุคสมัยนั้น ๆ ว่าเป็นอย่างไรรวมไปถึงตีข้อคิด อุทาหรณ์สอนใจ จากวรรณคดีเหล่านี้เป็นภูมิปัญญาอันล้ำค่าที่กวีได้ฝากไว้ผ่านกลวิธีการประพันธ์ในงานวรรณคดีนั้น ๆ โดยวรรณศิลป์เป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดสู่สายตาผู้อ่าน จึงกล่าวได้ว่า วรรณคดีไทยคือสมบัติคู่บ้านคู่เมือง และมีส่วนสำคัญในการแสดงถึงความเป็นชาติมาช้านาน ปัจจุบันหลักสูตรการศึกษาทุกระดับได้มีการบรรจุวรรณคดีไทยเอาไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

องอาจ โอโลม (2555) กล่าวถึงความสำคัญของวรรณคดีว่า วรรณคดี มีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการศึกษาสังคมในด้านต่าง ๆ ซึ่งคุณค่าของวรรณคดีไทยสามารถสรุปได้ดังนี้

1) คุณค่าด้านประวัติศาสตร์ เกือบทุกเรื่องจะแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับสภาพสังคม และประวัติศาสตร์อยู่ด้วยเพราะว่ามีหรือผู้ประพันธ์วรรณคดีไม่ว่าจะยุคสมัยใดก็ตามมักจะใช้สภาพแวดล้อมที่เป็นจริงในสังคมสมัยนั้นเป็นข้อมูลเสมอในการแต่ง นอกจากนี้ยังมีอีกหลายเรื่องที่มีลักษณะเป็นบันทึกข้อมูลเสนอเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ในสมัยต่าง ๆ เป็นสำคัญวันนี้เหล่านี้ได้แก่ คำให้การชาวกรุงเก่าพงศาวดารต่าง ๆ เป็นต้น

2) คุณค่าด้านความรู้ความคิด วรรณคดีไทยหลายเรื่อง โดยเฉพาะวรรณคดีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคำสอนมันจะมุ่งให้ผู้อ่านเกิดความรู้ความคิดในทางที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม เช่น สุภาษิต พระร่วงโคลงโลกนิติ เป็นต้น

3) คุณค่าด้านศิลปวัฒนธรรม วรรณคดีเกือบทุกเรื่องที่มีการกล่าวถึงชีวิตความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิตของตัวละคร ย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องกล่าวถึงแบบแผนหรือวิถีชีวิตอันเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณีของสังคมรวมอยู่ด้วย ไม่ว่าจะตัวละครนั้นจะเป็นชาวบ้านธรรมดาหรือเป็นกษัตริย์หรือจะเชื่อพระวงศ์ก็ตาม

4) คุณค่าด้านจิตใจ คุณค่าของวรรณคดีด้านนี้ได้แก่ สุนทรียภาพที่ผู้อ่านได้จากวรรณคดีนั่นเอง สุนทรียภาพดังกล่าว ได้แก่ ความละเอียดละไม ความไพเราะงดงามของภาษา ทั้งด้านเสียง และความหมายของถ้อยคำและข้อความ

สุดาพร ไชยะ (2552) กล่าวถึงความสำคัญของวรรณคดีไทยไว้สรุปได้ว่า วรรณคดีไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ควรที่จะถ่ายทอดวรรณคดีไทยให้นักเรียนอย่างมี ศาสตร์และศิลป์ เพื่อให้ความรู้และประสบการณ์แก่นักเรียนเพียงพอที่จะได้สัมผัสกลิ่นอายของวรรณคดีในแง่มุมที่หลากหลาย แล้วก็จะทำให้นักเรียนสนใจและให้เรียนรู้วิชาวรรณคดี

อำภาพร รินปัญญา (2561) กล่าวถึงความสำคัญของวรรณคดีว่า วรรณคดีมีความสำคัญในการสื่อสารเพราะเป็น สิ่งที่แสดงถึงความไพเราะของภาษาและยังสัมพันธ์กับระบบชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนไทยสะท้อนให้เห็นสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น การศึกษา ศิลปวิทยาการ ศาสนา การปกครอง ขนบธรรมเนียม ประเพณีอาชีพของพลเมืองตลอดจนกิจกรรมนันทนาการเพื่อความเพลิดเพลิน สนุกสนานในท้องถิ่นต่าง ๆ อีกทั้งคุณค่าของวรรณคดีที่ให้ความบันเทิง เพื่อประเทืองอารมณ์และเสริมสร้างสติปัญญา ในด้านภาษาและวรรณคดีประวัติศาสตร์คติธรรม คำสอน และแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนิน ชีวิตและเป็นการยกระดับจิตใจของผู้อ่าน

อรวรรณ อุดมสุข (2564) กล่าวถึงความสำคัญของวรรณคดีว่า วรรณคดีไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็น สิ่งที่แสดงถึงความไพเราะของภาษาไทย และยังสัมพันธ์กับชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนไทย สะท้อนให้เห็นสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น การศึกษา ศิลปวิทยาการ ศาสนา การปกครอง ขนบธรรมเนียมประเพณีตลอดจนกิจกรรมนันทนาการเพื่อความเพลิดเพลิน สนุกสนานในท้องถิ่นต่าง ๆ อีกทั้งคุณค่าของวรรณคดีไทยที่ให้ความบันเทิงและเสริมสร้างสติปัญญาในด้านภาษา ประวัติศาสตร์คติธรรม คำสอน แนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต และเป็นการยกระดับจิตใจของผู้อ่าน

จากการศึกษาความสำคัญของวรรณคดีข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า วรรณคดีไทยมีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมที่สะท้อนเอกลักษณ์ไทย ค่านิยม วิถีชีวิต และประวัติศาสตร์ของสังคมในแต่ละยุคสมัย อีกทั้งยังมีคุณค่าด้านความรู้ ความคิด ศิลปวัฒนธรรม และจิตใจโดยถ่ายทอดผ่านความไพเราะของภาษาและกลวิธีทางวรรณศิลป์ และนอกจากให้ความบันเทิงแล้วยังช่วยพัฒนาสติปัญญาและยกระดับจิตใจของผู้อ่าน

2.3.3 แนวทางการจัดการเรียนการสอนวรรณคดี

กรมวิชาการ (2546) กล่าวถึงแนวการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีว่า ดังนี้

1) อ่านเข้าใจ ในขั้นแรกครูผู้สอนต้องอ่านวรรณคดี วรรณกรรมที่จะสอนอย่างละเอียดเพื่อให้เข้าใจเนื้อหาและองค์ประกอบต่าง ๆ อย่างแจ่มแจ้งเพื่อจะได้จัดการเรียนรู้ให้นักเรียนเข้าใจตามได้ ซึ่งต้องมีความเข้าใจทั้งเนื้อเรื่อง จับใจความสำคัญและแยกแยะรายละเอียดของเรื่องได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ผลเป็นอย่างไร และเข้าใจศัพท์ คือรู้และเข้าใจความหมายของศัพท์ยากหรือศัพท์โบราณ

2) ได้เสียงเสนาะ เสียงเสนาะของวรรณคดี วรรณกรรม มีทั้งในร้อยแก้วและ ร้อยกรอง คือ การออกเสียงที่แสดงออกถึงอารมณ์ของข้อความที่เล่าเรื่องราวนั้นครูควรยกตัวอย่างการออกเสียงให้นักเรียนสังเกตความแตกต่าง เพื่อให้นักเรียนพบว่าข้อความต่าง ๆ มีเสียงเสนาะในการถ่ายทอดข้อความด้วย

3) เจาะแนวคิดสำคัญ เป็นการสอนให้นักเรียนค้นหาแนวคิดสำคัญของเรื่องด้วยการทำความเข้าใจเรื่องให้แจ่มแจ้ง และวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเรื่องได้จะทำให้ นักเรียนสามารถอธิบายเหตุการณ์จากปมปัญหาสู่ผลของการกระทำได้อย่างมีเหตุผล ซึ่งครูต้องคอยกระตุ้นให้นักเรียนคิดพิจารณาด้วยตนเองเป็นหลัก

4) หมั่นวิเคราะห์ วินิจฉัย คือ การสอนให้นักเรียนรู้จักแยกแยะและพิจารณาเรื่องในองค์ประกอบต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล ทั้งในส่วนของรูปแบบ เนื้อหาสาระ กลวิธีการนำเสนอและการใช้ภาษาว่ามีลักษณะอย่างไร

5) ใส่ใจวิพากษ์ เป็นการฝึกให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ซึ่งครูผู้สอน สามารถจัดกิจกรรมโดยใช้การซักถามการยกตัวอย่างสถานการณ์ หรือการใช้บทบาทสมมติให้นักเรียนสมมติตนเองเป็นตัวละครในเรื่อง และแสดงแนวคิดว่าจะตัดสินใจแก้ไขปมปัญหาในเรื่องตอนนั้น ๆ อย่างไร ก็จะทำให้ นักเรียนมีโอกาสแสดงความรู้ ความคิด และตีความด้วย

6) ประสานกิจกรรมการสอนวรรณคดี วรรณกรรมให้น่าสนใจและสนุกสนานนั้นส่วนหนึ่งมีอิทธิพลจากการเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ของครูที่จะนำมาใช้ในห้องเรียนตามความเหมาะสม เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การแสดงละคร การแสดงนาฏศิลป์ และการวาดภาพ เป็นต้น ก็จะส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้นอีกทางหนึ่ง

7) สัมพันธ์เนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมเป็นเนื้อหาที่สามารถนำมาสอนให้มีความสัมพันธ์กับเนื้อหาอื่น ๆ ทั้งในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เช่น การสอนหลักภาษาไทย การสอนภูมิศาสตร์ และการสอนประวัติศาสตร์ เป็นต้น

ประภาศรี สีหอำไพ (2550) กล่าวถึงแนวการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีว่า เนื้อหาที่จะสอนได้แก่ มโนทัศน์เนื้อหา ฉันทลักษณ์ คำศัพท์ การตีความบทประพันธ์ สุนทรียภาพ การอ่านทำนองเสนาะ ซึ่งครูจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมให้ชัดเจน ส่วนในการสอนนั้นต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมโดยใช้ความคิดพิจารณาด้วยตนเองเป็นสำคัญ และใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2556) กล่าวถึงกล่าวถึงแนวการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีว่า ครูควรเริ่มให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมการอ่าน โดยการให้นักเรียนอ่านตัววรรณกรรมทั้งเรื่อง จากนั้นครูสอนให้นักเรียนเข้าใจวรรณคดีหรือวิจักษ์ โดยครูฝึกให้นักเรียนเกิดความคิดที่จะตีความหรือ พิจารณา

ส่วนที่งามและบกพร่องว่าอยู่ตรงไหน ตัวละครตัวใดดีหรือเลวอย่างไร เจตนาของผู้แต่งคืออะไร เมื่อครูทราบความคิดเห็นของนักเรียนแล้ว ครูควรบอกความคิดของครูให้นักเรียนทราบด้วย เพื่อเป็นการชี้แนวทางหรือแนวความคิดจากนั้นให้นักเรียนตีความหรือวินิจฉัยสาร และให้พิจารณากลวิธีและวิพากษ์วิจารณ์

นันทญาณภัค พรหมมา (2563) กล่าวถึงกล่าวถึงแนวการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีว่า ครูผู้สอนต้องมีความเข้าใจเนื้อหาของวรรณคดีให้ถ่องแท้มาก่อน จึงสามารถถ่ายทอดวรรณคดีให้ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมให้ชัดเจนรวมไปถึงต้องมีเทคนิคในการสอนที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรู้สึกอยากที่จะเรียนรู้วรรณคดีครูผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกท่อบทประพันธ์ตามความสนใจ และชี้แนะให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญและความไพเราะไปถึงความงามในด้านวรรณศิลป์

จิรวรรณ สรบุญทอง (2563) กล่าวถึงกล่าวถึงแนวการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่แก่นักเรียนครูควรมีบทบาทหน้าที่ในการแนะนำส่งเสริมสนับสนุนอำนวยความสะดวกให้แก่แก่นักเรียน เพื่อให้แก่นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ โดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับบริบทเนื้อหาที่เรียน และส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน เพื่อให้แก่นักเรียนได้เข้าใจในเนื้อหา ภาษา วัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนในสังคมในแต่ละยุคที่สะท้อนภาพผ่านวรรณคดีตลอดจนบูรณาการ เนื้อหาของวรรณคดีกับวิชาความรู้อื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของวรรณคดีมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาการจัดการเรียนการสอนวรรณคดี ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนวรรณคดี หมายถึง การจัดการเรียนการสอนวรรณคดีที่เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาและวิเคราะห์อย่างมีวิจารณ์ญาณผ่านกิจกรรมที่หลากหลายและสอดคล้องกับเนื้อหา ส่งเสริมการแสดงความคิดเห็นและการตีความด้วยตนเอง พร้อมบูรณาการความรู้จากวิชาอื่นเพื่อให้เห็นคุณค่าและความงามของวรรณคดีอย่างรอบด้าน

2.3.4 วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก

ฟองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ (ม.ป.ป.) กล่าวถึงความเป็นมาบทละครเรื่องรามเกียรติ์ เป็นวรรณคดี ที่มีความสำคัญเรื่องหนึ่งและมีอิทธิพลต่อความคิดความเชื่อของคนไทย ในประวัติวรรณคดีพบว่า ไทยได้รับเค้าเรื่องมาจากมหากาพย์"รามายณะ" ของอินเดียซึ่งเผยแพร่มายังประเทศไทยไม่ต่ำกว่า 900 ปี ดังปรากฏหลักฐานสำคัญที่ปราสาทหินพิมาย ซึ่งมีภาพสลักศิลากล่าวถึงเรื่องรามเกียรติ์ ในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมีการกล่าวถึงถ้าพระรามและถ้าสีดาเรื่องรามเกียรติ์ที่ปรากฏในวรรณคดีจะมีหรือไม่นั้น ไม่พบหลักฐานที่แน่ชัด แต่มีวรรณคดีไทยหลายเรื่องที่ยกเหตุการณ์ จากเรื่อง

รามเกียรติ์ไปกล่าวอ้าง เช่น ราชา พิลาปคำฉันท (นิราศสีดา) มีเนื้อความที่เป็นการพรรณนาคร่ำครวญของพระรามตอนออกเดินทางติดตามนางสีดา หรือภายในโคลงทวาทศมาสก็มีการกล่าวอ้างชื่อตัวละครจากเรื่องรามเกียรติ์ ดังบทประพันธ์

ปางบุตรนครเรศไต้	ทศรถ
จากสีดาเดียวลิ	ลาศแล้ว

นอกจากนี้ ยังมีบทพากย์รามเกียรติ์ครั้งกรุงเก่า บทละครรามเกียรติ์กรุงเก่า และบทพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ดังบทประพันธ์

บัดนั้น	นวลนางสีดามารศรี
ก้มเกล้ากราบทูลที	ข้านี้เป็นเมียพระรามมา

เมื่อ พ.ศ. 2510 ในเหตุการณ์เสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 วรรณคดีของชาติถูกเผาทำลายเป็นจำนวนมาก ครั้นสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงกอบกู้เอกราชและตั้งกรุงธนบุรีเป็นราชธานี พระองค์ทรงฟื้นฟูวรรณคดีของชาติ โดยทรงพระราชนิพนธ์รามเกียรติ์ในตอนพระมงกุฎประลองศร ตอนหนุมานเกี่ยวนางวานริน ตอนท้าวมาลีวราชว่าความ และตอนทศกัณฐ์ตั้งพิธีทรายกรด

สมัยรัตนโกสินทร์ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงเห็นว่าเรื่องรามเกียรติ์ นอกจากจะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้วยังมีคติธรรมที่จับใจคนไทยอีกด้วย เพราะเป็นช่วงที่สร้างกรุงเทพฯ เป็นราชธานี พระองค์ทรงมีพระราชประสงค์ให้ข้าราชการเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันรู้จักหน้าที่ของข้าราชการที่ดี จึงโปรดเกล้าฯ ให้พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการที่มีความรู้ทางด้านอักษรศาสตร์ช่วยกันแต่ง ส่วนพระองค์ทรงมีพระบรมราชานุญาตให้ในการตรวจแก้ไขบางตอนทรงพระราชนิพนธ์ด้วยพระองค์เอง บทละครเรื่องนี้ทรงพระราชนิพนธ์เสร็จเรียบร้อย เมื่อ พ.ศ. 2340 เป็นรามเกียรติ์ฉบับที่สมบูรณ์ที่สุดมีเนื้อความละเอียดพิสดารถึง 117 เล่มสมุดไทยราวคำกลอนไม่ต่ำกว่า 60,000 คำกลอน

พระราชประสงค์ในการทรงพระราชนิพนธ์ คือ เพื่อให้ความบันเทิงสำหรับเล่นละครใน และปลุกใจประชาชนให้กล้าหาญ โดยทรงใช้บทละครสอบค่านิยมและศีลธรรมแก่ประชาชนเนื้อเรื่องรามเกียรติ์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นตอนกำเนิดตัวละครต่าง ๆ มีใจความสำคัญกล่าวถึงพวกกอสูรทำความเดือดร้อนแก่มนุษย์ พระนารายณ์จึงอวตาร (แบ่งภาค) ลงมาเกิด

ตอนที่ 2 เป็นตอนเกิดสงคราม เริ่มจากพระรามได้ออกผนวชและเดินป่า พร้อมด้วยนางสีดา และพระลักษมณ์ ทศกัณฐ์ใช้อุบายลักนางสีดาไปไว้ในกรุงลงกา พระรามออกตามหานางสีดาได้วานรเป็นบริวาร ใจความสำคัญอยู่ที่การรบระหว่างพระรามกับทศกัณฐ์ ซึ่งทศกัณฐ์และญาติวงศ์พงศาวาทันล้มตายพระรามจึงได้นางสีดาคืน

ตอนที่ 3 เป็นตอนพระรามกลับเข้าครองเมืองบิราวทศกัณฐ์ที่ยังรอดชีวิตอยู่ออกอุบายให้พระรามเข้าใจนางสีดาผิดว่านางมีใจปฏิพัทธ์ต่อทศกัณฐ์ พระรามจึงสั่งให้พระลักษมณ์นำนางสีดาไปประหาร แต่พระลักษมณ์ปล่อยนางไป นางสีดาต้องจากเมืองไปอยู่กับฤๅษีและกำเนิดพระโอรสต่อมา พระรามรู้ความจริงว่าพระองค์เข้าใจผิดจึงพยายามติดตามไปขอรับนางเข้าเมืองและได้ทำพิธีราชาภิเษกเสวยราชย์ในกรุงศรีอยุธยา

รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทกปรากฏอยู่ในตอนที่ 1 กล่าวถึงมูลเหตุที่หนทกอุบัติมาเกิดเป็นทศกัณฐ์และพระนารายณ์อวตารมาเป็นพระราม ซึ่งในหนังสือลิลิตนารายณ์สิบปาง พระราชนิพนธ์ในรัชกาลที่ 6 กล่าวว่าเป็นปางที่ 7 ที่พระนารายณ์แบ่งภาคลงมาเกิดเพื่อปราบยุคเข็ญ บทละครเรื่องรามเกียรติ์ มีผู้แต่งหลายฉบับ ดังเช่น

1) บทละครรามเกียรติ์ พระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ตอนพระมงกุฎประลองศร ตอนหนุมานเกี้ยวนางวานริน ตอนท้าวมาลีวราชว่าความ และตอนทศกัณฐ์ตั้งพิธีทรายกรด

2) บทละครรามเกียรติ์ พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช สำหรับใช้อ่าน

3) บทละครเรื่องรามเกียรติ์ พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย สำหรับใช้เล่นโขน

4) บทละครรามเกียรติ์ พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตอนพระรามเดินดง

ประวัติผู้แต่ง

ฟองจันทร์ สุขยั้ง และคณะ (ม.ป.ป.) กล่าวถึงประวัติผู้แต่งว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช มีพระนามเดิมว่า ดั่งวงศ์ หรือทองดั่ง เป็นบุตรพระอักษรสุนทร (ทองดี) ข้าราชการกรมอาลักษณ์กับท่านหยกธิดาเศรษฐีจีน พระองค์เสด็จ พระราชมณฑปที่กรุงหรืออยุธยา เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2279 ในรัชกาลพระเจ้าอยู่หัวที่มีหลังจากอุปสมบทแล้วได้เข้ารับราชการเป็นมหาดเล็กหลวง ขณะมีพระชนมายุได้ 25 พรรษา เป็นหลวงยกกระบัตรราชบุรี เมื่อครั้งสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงกอบกู้อิสรภาพจากพม่า พระองค์ ทรงเป็นกำลังสำคัญในการกอบกู้บ้านเมืองหลายครั้ง จนได้เลื่อนยศเป็นสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก เมื่อ พ.ศ. 2325 เกิดจลาจลขึ้นในประเทศกัมพูชา สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชมีพระอัยยาศัย ผิดปกติไปจากเดิมพระยาสุรศักดิ์กับพวกได้ก่อการกบฏจับกุมพระองค์ไปกักขังไว้ และออกว่าราชการจนเกิดการต่อสู้กันวุ่นวาย เมื่อเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกทรงทราบข่าว จึงยกกองทัพกลับมาถึงกรุงธนบุรีเมื่อวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2325 ประชาชนและ

ข้าราชการทั้งปวงร่วมอัญเชิญขึ้นขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์และพระองค์ได้ทรงสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ เป็นราชธานี นับเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี

หลังจากเสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชทรง ทำนุบำรุงบ้านเมืองให้เจริญขึ้นทุกด้าน ทั้งการสร้างพระนคร สถาปนาพระบรมมหาราชวัง การสร้าง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม การต่อสู้ป้องกันประเทศ การทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา การสังคายนา พระไตรปิฎก และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ

ในด้านวรรณคดี ซึ่งเป็นวัฒนธรรมสำคัญแขนงหนึ่งของชาติที่เคยเคยเจองเรื่องในสมัยกรุงศรีอยุธยาได้สูญหายไปมาก พระองค์จึงโปรดเกล้าฯ ให้ประชุมนักปราชญ์ราชบัณฑิตทั้งพระสงฆ์ และฆราวาส ช่วยกันรวบรวมพื้นพื้นฟูวรรณคดีของชาติขึ้นมาใหม่ นอกจากที่ทรงองค์พระราชนิพนธ์เองแล้วยัง ทรงเป็นประธานในการชำระวรรณคดีเก่าทำให้กวีรุ่นหลังได้มีโอกาสติดต่อวรรณคดีตามแบบฉบับไป ประพันธ์ขึ้นใหม่ให้ความไพเราะและมีเนื้อเรื่องสมบูรณ์ขึ้น

งานพระราชนิพนธ์ ได้แก่

- 1) เพลงยาวรบพม่าที่ท่าดินแดง (นิราศรบพม่าที่ท่าดินแดง)
- 2) กฎหมายตราสามดวง
- 3) บทละครเรื่องรามเกียรติ์
- 4) บทละครเรื่องอุณรุท
- 5) ทละครเรื่องดาหลัง
- 6) บทละครเรื่องอิเหนา
- 7) นิทานอิหฺร่านราชธรรม
- 8) การชำระพระราชพงศาวดาร (ปัจจุบันเรียกว่า ฉบับพันจันทนุมาศ (เจิม))

ผู้แต่ง

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ 7 กันยายน พ.ศ. 2352 ด้วยพระวุฒิโรค (โรคชรา) ขณะมีพระชนมายุ 72 พรรษา รวมเสวยสิริราชสมบัติเป็นเวลา 28 ปี

บทละครเรื่องรามเกียรติ์พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงพระราชนิพนธ์ด้วยคำประพันธ์หลายชนิดให้เหมาะสมกับกับเนื้อเรื่อง ดังนี้

รายต้น

พระองค์ทรงใช้รายต้นเป็นการเปิดเรื่องพรรณนาถึงความจริงเรื่องของบ้านเมือง และพระราชกรณียกิจต่างๆ ของพระองค์ แล้วกล่าวถึงสาเหตุที่ทรงพระราชนิพนธ์เรื่องรามเกียรติ์ว่า

.....กระวีวิธหลายหลาก รุ่งลากหลายฉันท์ นิพนธ์โคลงคำกลอน ภูธรดำริดำรัส จัดจงทำนอง
นุก ไตรตายคุณิทาน ตำนานเรื่องรามเกียรติ์ เปียนบรปักษ์ยักษพินาศ ด้วยพระราชโองการ...

กลอนบทละคร การดำเนินเรื่องทรงพระราชนิพนธ์เป็นกลอนบทละคร มีลักษณะบังคับ
เหมือน กลอนสุภาพ แต่วรรคแรกมักขึ้นต้นด้วย เมื่อนั้น บัดนั้น มาจะกล่าวบทไป เป็นต้น

เมื่อนั้น ใช้กับตัวละครเอกของเรื่องหรือตัวละครที่เป็นพระมหากษัตริย์

บัดนั้น ใช้กับตัวละครสามัญหรือตัวละครที่มีบทบาทรองลงไป

มาจะกล่าวบทไป นิยมใช้เมื่อขึ้นความใหม่หรือตอนใหม่

จำนวนคำในแต่ละวรรคจะไม่กำหนดตายตัวเพื่อให้ผู้แสดงหรือผู้รำละครสามารถรำตามบทได้
และต้องมีการกำหนดเพลงหน้าพาทย์ประกอบกิริยาอาการเคลื่อนไหวของตัวละคร และบอกทำนอง
เพลงขับร้องเมื่อขึ้นต้นกำกับไว้ พร้อมทั้งบอกจำนวนคำในบทนั้นโดยใช้คำว่า "คำ" ซึ่งหมายถึง คำ
กลอน คือ จำนวน 2 วรรค เป็น 1 คำกลอน ทั้งนี้บทละครเรื่องรามเกียรติ์บางฉบับอาจไม่ได้กำหนด
เพลงหน้าพาทย์และบอกทำนองเพลงขับร้องไว้ครบทุกบท เช่น บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอน
นารายณ์ปราบหนทก เนื่องด้วยมีพระราชประสงค์เพื่อให้ความเพลิดเพลิน
เป็นหลักบางบทที่ไม่ได้กำหนดเพลงหน้าพาทย์จึงเขียนเพียงจำนวนคำกลอนไว้เท่านั้น ในที่นี้จะ
ยกตัวอย่างบทประพันธ์ที่สมบูรณ์มาเป็นตัวอย่าง ดังบทประพันธ์

ร่าย

๑ ครั้นได้ศุภฤกษ์ยามดี	พระรวิหมดเมฆแสงฉาน
ปีชวลเดือนสามอังคาร	เขาวมาลัยก็ประสูติไอรส
เป็นวานรผู้เผ่นออกทางโอษฐ์	เผือกผ่องไฟโรจน์ทั้งกายหมด
ใหญ่เท่าชันษาได้โสฬส	อลงกตตั้งดวงศศิธร
๓ 4 คำ ๓ คุกพาทย์	

ร่าย เป็นทำนองเพลงขับร้องที่ผู้ร้องขับให้ตัวละครร่ายรำตามบท เรียกว่า "รำตามบท" ร่าย
นิยมใช้ในกรณีต้องการให้ดำเนินเรื่องไปอย่างรวดเร็ว

4 คำ หมายถึง จำนวนกลอน 4 คำกลอน

คุกพาทย์ เป็นทำนองเพลงหน้าพาทย์ ที่ใช้ประกอบเนื้อเรื่องที่แสดงอิทธิปาฏิหาริย์

โคลง

เมื่อจบเรื่องแล้วทรงพระราชนิพนธ์เป็นโคลงกระทู้ 1 บท เพื่อบอกวัตถุประสงค์ในการแต่ง
และต่อด้วยโคลงสี่สุภาพ 1 บท เป็นการบอกระยะเวลาเมื่อเริ่มพระราชนิพนธ์

โคลงกระทู้

๑ จบ เรื่องรามศมล้าง	อสุรพงศ์
บ พิตรธรรมิกทรง	แต่งไว้
ริ ร่ำรำ่าประสงค์	สมโภช พระนา
บุรณ์ บำเรอรมยให้	อ่านร้องรำเกษม

โคลงสี่สุภาพ

๑ เดือนอ้ายสองค้ำขึ้น	จันทร์วาร
บพิตรผู้ทรงฦาน	ยิ่งล้ำ
แรกรินินพธ์สาร	รามราพณ์ นีเ้าย
ศักราชพันร้อยห้า	ลิบเกล้าปีมะเส็ง

เรื่องย่อของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก

นนทกมีหน้าที่ล้างเท้าให้แก่บรรดาเทวดาทั้งหลายที่จะเข้าเฝ้าพระอิศวรอยู่ที่เชิงเชิงเขาไกรลาสเป็นเวลานานโกฏิปี นนทกถูกบรรดาแกล้งด้วยการเขกศีรษะ บ้างลูบหัว บ้างจับศีรษะล้าง นนทกจึงไปขอพรพระอิศวรให้ตนมีนิ้วเพชรสามารถขี้นังหารผู้ใดก็ได้ เมื่อได้รับพรนนทกจึงระบายความเคียดแค้น โดยเทียวไล่ขี้นังหารทำให้ปั่นป่วนไปทั้งสวรรค์ พระอินทร์จึงไปกราบทูลให้พระอิศวรทรงทราบ พระอิศวรบัญชาให้พระนารายณ์ไปปราบนนทก พระนารายณ์แปลงพระองค์เป็นนางอัปสร ยั่วยวนนนทก แล้วช่วยออกร้ายรำจนถึงท่าซั้ชาตนเอง ด้วยฤทธิ์ราณภาพนิ้วเพชรศักดิ์สิทธิ์ชานนทก จึงหักพับลง นางมแปลงกลับกลายเป็นพระนารายณ์ขึ้นเหยียบอกนนทก เพื่อสักหารนนทกจึงตัดพ้อว่าเพราะพระนารายณ์มีสี่กร ตนมีเพียงสองมือสู้ไม่ได้ พระนารายณ์จึงให้นนทกไปอุบติชาติใหญ่ ให้มีสิบหน้า ยี่สิบมือ ส่วนพระองค์จะอวตารเป็นมนุษย์ที่มีเพียงสองมือและจะไปปราบนนทกในชาติหน้าให้สำเร็จ นนทกจึงได้จุติมาเป็นทศกัณฐ์โอรสท้าวลัสเตียนแห่งกรุงลงกาส่วนพระนารายณ์อวตารเป็นพระราม โอรสท้าวทศรถแห่งเมืองอโยธยา (อยุธยา)

เนื้อเรื่อง บทละครเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก (พระราชนิพนธ์ใน

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช)

๑ มาจะกล่าวบทไป	ถึงนนทกน้ำใจกล้าหาญ
ตั้งแต่พระสยมภูวญาณ	ประทานให้ล้างเท้าเทวา
อยู่บันไดไกรลาสเป็นนิชา	สุราฤทธิ์ดับหัวแล้วลูบหน้า
บ้างให้ตักน้ำล้างบาท	บ้างถอนเส้นเกศาขุ่นไป

จนผมโกรนโถนเกลี้ยงถึงเพียงหู
 ฮึดฮัดขัดแค้นแน่นใจ
 เป็นชายคู่ม้าหมื่นชาย
 คิดแล้วก็รีบเดิน

๑ ครั้นถึงจึ่งประณตบทงสุ
 ว่าพระองค์เป็นหลักชาติตรี
 ผู้ใดทำชอบต่อเบื่องบาท
 ตัวข้าก็มีชอบนั้ก
 พระองค์ผู้ทรงศักดิ์ดาเดช
 กรรมเวรสิ่งใดตั้งนี้

๑ เมื่อนั้น
 เห็นนทกโศกาจาบัลย์
 จึ่งมีเทวราชบรรหาร
 ตัวกูจะให้ตั้งจินดา

๑ บัดนั้น
 น้อมเศียรบังคมแล้วทูลไป
 ให้นำข้าเป็นเพชรฤทธิ
 จะได้รองเบื่องบาท

๑ เมื่อนั้น
 ได้ฟังนทกพาที
 อ้ายนี้มีชอบมาช้านาน
 คิดแล้วก็ประสิทธิ์พรชัย

๑ บัดนั้น
 รับพรพระศุภิมิยศ
 ๑ ครั้นถึงบันไดไกรลาส
 คอยหมู่เทवासुरาลัย

๑ เมื่อนั้น
 สุปรรณคนธรรพวิทยา
 ๑ ครั้นถึงซึ่งเชิงไกรลาส
 ก็ชวนกันอย่างเอื้องจระลี

๑ นนทกก็ล้างเท้าให้
 ดูเงาในน้ำแล้วร้องไห้
 ตาแดงดั่งแสงไฟฟ้า
 มิตายก็จะได้เห็นหน้า
 ฝ่าพระอิศราธิบัติ
 ทูลองค์พระอิศวรเรื่องศรี
 ย่อมเมตตาปราณีทั่วพักตร์
 ก็ประสาททั้งพรแลยศศักดิ์
 ล้างเท้าสุรารักษ์ถึงโกฏิปี
 ไมโปรดเกศแก่ข้าบาทศรี
 ทูลพลาญโศกีรำพัน
 พระอิศวรบรมรังสรรค์
 พระทรงธรรมให้คิดเมตตา
 เอ็งต้องการสิ่งไรจงเร่งว่า
 อย่าแสนโศกาอาลัย
 นนทกผู้มีอัชฌาสัย
 จะขอพรเจ้าไตรโลกา
 จะชี้ใครจงม้วยสังขาร
 ไปกว่าจะสิ้นชีวิ
 พระสยามภูญาณเรื่องศรี
 ภูมินิ่งนิกตริคไป
 จำจะประทานพรให้
 จงได้สำเร็จมโนรถ
 นนทกผู้ใจสาหัส
 บังคมแล้วบทจรไป
 ชัดสมาธินั่งยิ้มริมอ่างใหญ่
 ด้วยใจกำเรือบอหังการ
 เทवासुरาฤทธิทุกทิตา
 ต่างมาเฝ้าองค์พระศุภี
 คนธรรพเทวราชฤทธิ
 เข้าไปยังที่อัมจันทร์
 เมื่อจะไปก็จับหัวสั้น

สัพยอกหยอกเล่นเหมือนทุกวัน	สรวลสันต์เยาะเย้ยเฮฮา
๑ บัดนั้น	นนทกน้ำใจแก้วกล้า
กริ้วโกรธร้องประกาศตวาดมา	อนิจจาชมเหล่งเล่นทุกวัน
จนหัวไม่มีผมติด	สุดคิดที่เราจะอดกลิ่น
วันนี้จะได้เห็นกัน	ขบฟันแล้วขื่นไป
๑ ต้องสุบรรณเทวานาคี	ตั้งพิชอสูรนี้ไม่ทนได้
ล้มพาดกลาดเกลื่อนลงทันใด	บรรลัยไม่ทันพริบตา
๑ เมื่อนั้น	หัสันยน์เจ้าตริยตริงศา
เห็นนนทกนั้นทำฤทธา	ชี้หมู่เทวาวายปราณ
ตกใจตะลึงรำพึงคิด	ใครประสิทธิ์ให้มันสังหาร
คิดแล้วขึ้นเฝ้าพระทรงญาณ	ยังพิฆานทิพรัตน์รูจี
๑ ครั้นถึงจึงประณตบทบงส์	ทูลองค์พระอิศวรเรื่องศรี
ว่านนทกมันทำฤทธิ	ชี้หมู่เทวาบรรลัย
อันซึ่งนิ้วเพชรของมัน	พระทรงธรรม์ประธานฤไฉน
จึงทำอาจองทะนงใจ	ไม่เกรงได้เบื่องบาบา
๑ เมื่อนั้น	พระอิศวรบรมนาถา
ได้ฟังองค์อมรินทรา	จึงมีบัญชาตอบไป
อ้ายนี้ทำขอบมาช้านาน	เราจึงประทานพรให้
มันกลับทรยศกระบถใจ	ทำการหยาบใหญ่ถึงเพียงนี้
๑ ตรัสแล้วจึงมีบัญชา	ดูราพระนารายณ์เรื่องศรี
ตัวเจ้าผู้มีฤทธิ	เป็นที่พึงแก่หมู่เทวัญ
จงช่วยระงับดับเข็ญ	ให้เย็นทั่วพิภพสรวงสวรรค์
เชิญไปสังหารอ้ายอาธรรม์ ฯ	ให้มันสิ้นชีพชีวิ
๑ เมื่อนั้น	องค์พระนารายณ์นาถา
รับสั่งถวายบังคมลา	ออกมาแปลงกายด้วยฤทธิ์
๑ เป็นโฉมนางเทพอัปสร	อ่อนแอ่นอรชรเฉลิมศรี
กรายกร่างเยื้องจรลี	ไปอยู่ที่นนทกจะเดินมา
๑ บัดนั้น	นนทกผู้ใจแก้วกล้า
สิ้นเวลาเฝ้าเจ้าโลกา	สำราญกายาแล้วเที่ยวไป
๑ เหลือบเห็นสตรีวิไลลักษณ์	พิศพิศตร์ผ่องเพียงไข
งามโอษฐ์งามแก้มงามจู่ไร	งามนัยน์เนตรงามกร

งามถันงามกรรณงามขนง
งามจรติกิริยามงอน
ถึงโฉมองค์อัครลักษมี
สิ้นทั้งไตรภพจบโลกา
ดูไหนก็เพลินจำเรียวรัก
ยิ่งพิศยิ่งคิดผูกพัน

๑ โฉมเอยโฉมเฉลา

เจ้ามาแต่สวรรค์ชั้นใด
ประสงค์สิ่งใดจะใคร่รู้
ข้าเห็นเป็นน่าน่าปรานี

๑ เมื่อนั้น

ได้ฟังยังทำมารยา
ทำไมมาลวงไถ่ถาม
ท่านนี้ไม่มีความเกรงใจ
พนักงานพื่อนร่ำระบำบัน
มีทุกข์จึงเที่ยวลงมา

๑ สุดเอยสุดสวาท

ทั้งวาจาจรตักงามงอน
อันซึ่งธูระของเจ้า
ถ้าวาสนาเราเคยบำรุงรัก
ตัวพมิได้ลวนลาม
สาวสวรรค์ขวัญฟ้ายา

๑ เมื่อนั้น

ค้อนแล้วจึงตบวาที
อันซึ่งจะฝากไมตรีข้า
เราเป็นนางร่ำระบำใน
ใครมาร่ำเกลงเพลงพื่อน
รำได้ก็มารำตามกัน

๑ บัดนั้น

ไม่รู้ว่านารายณ์แปลงมา
ยืมแล้วจึงกล่าวสุนทร

งามองค์ยิ่งเทพอัปสร
งามเอวงามอ่อนทั้งกายา
พระสุรัสวดีเส่นหา
จะเอามาเปรียบไม่เทียบทัน
ในองค์เยาวลักษณ์สาวสวรรค์
ก็เดินกระชั้นเข้าไป

เสาวภาคย์แน่นน้อยพิสมัย

นามกรชื่อโรนะเทวี

ทำไมมาอยู่ที่นี้

มารศรีจงแจ้งกิจจา

นางนารายณ์เยาวลักษณ์เส่นหา

ข้าเลื่องนัยนาแล้วตอบไป

ลวนลามบุกรุกเข้ามาใกล้

เราเป็นข้าใช้เจ้าโลกา

ชื่อสุวรรณอัปสรเส่นหา

หวังว่าจะให้คลายร้อน

โฉมประหลาดล้ำเทพอัปสร

ควรเป็นนางพื่อนวิไลลักษณ์

หนักเบาจงแจ้งให้ประจักษ์

ใจก็จะเป็นภักซ์ผลสืบไป

จะถือความสิ่งนี้ไม่ได้

พี่รัคูจะฟังแต่ไมตรี

นางเทพนิมิตโฉมศรี

วานี้ไพบระเป็นพันไป

ชื่อนั้นอย่าว่าหารู้ไม่

จะมีมิตรที่ใจผูกพัน

จึงจะพ่อนด้วยความเกษมสันต์

นั่นแหละจะสมตั้งจินดา

นนทผู้ใจแก่ล้าวกล้ำ

ก็โสมนัสพาพันทวี

ดูก่อนนางฟ้าเฉลิมศรี

เจ้าจักปรารมภ์ไปโยมี
 เชิญเจ้ารำเถิดนางฟ้า
 ตัวพี่จะรำตามไป
 ๑ เมื่อนั้น
 เห็นนทกลกลงกลก็ยินดี
 ๑ เทพนมปฐมพรหมสี่หน้า
 ทั้งกว้างเดินดงหงส์บิน
 อีกช้านางนอนภมรเกล้า
 เมขลาโยนแก้วแววไว
 ลมพัดยอดตองพรหมนิมิต
 ย้ายท่ามัจฉาชมสาคร
 ฝ่ายว่านทกก็รำตาม
 ถึงท่านาจาม้วนหางวง
 ๑ ด้วยเดชนิ้วเพชรสิทธิ์ศักดิ์
 นางกลายเป็นองค์นารายณ์ไป
 ๑ บัดนั้น
 เห็นพระองค์ทรงสังข์ศทธาร
 ว่าพระหริวงศ์ทรงฤทธิ
 จึงมีวาจาถามไป
 ๑ เมื่อนั้น
 ได้ฟังจึงมีบัญชา
 ด้วยทำโอหังบังเหตุ
 เอ็งฆ่าเทวาสุรารักษ์
 ตัวกูก็คิดเมตตา
 ตรัสแล้วแกว่งตรีเกรียงไกร
 ๑ บัดนั้น
 ได้ฟังจึงตอบพจมาน
 เหตุใดมิทำซึ่งหน้า
 หรือว่ากลัวนิ้วเพชรนี้
 ตัวข้ามีมือแต่สองมือ
 แม้นสี่มือเหมือนพระองค์ทรงชัย

พี่เป็นคนเก่าพอเข้าใจ
 ให้สิ้นทำที่นางจำได้
 มิให้ผิดเพลงนางเทวี
 พระนารายณ์ทรงสวัสด์รัศมี
 ทำที่เอื้องกรายให้ยวนยิน
 สอดสร้อยมาลาเชิดฉิน
 กิรินเลียบถ้ำอำไพ
 ทั้งแขกเต้าผาลาเพียงไหล
 มยุเรศพ่อนในอัมพร
 ทั้งพิสมัยเรียงหมอน
 พระสีกรขว้างจักรฤทธิรงค์
 ด้วยความพิสมัยไหลหลง
 ชีตรงถูกเพลาทันใด
 ขาหักล้มลงไม่ทนได้
 เหยียบไว้จะสังหารราญรอน
 นนทกลแก้วหาญชาญสมร
 เป็นสีกรก็รู้ประจักษ์ใจ
 ลวงล้างชีวิตก็เป็นได้
 โทษเข้าเป็นไฉนให้ว่ามา
 พระนารายณ์บรมนาถ
 โทษามิ่งใหญ่หลวงนัก
 ไม่เกรงเดชพระอิศวรทรงจักร
 โทษหนักถึงที่บรรลัย
 แต่จะไว้ชีวมิ่งไม่ได้
 แสงกระจายพรายไปดั่งไฟกาล
 นนทกลผู้ใจแก้วหาญ
 ซึ่งพระองค์จะผลาญชีวิ
 มารยาเป็นหญิงไม่บัดสี
 จะชี้พระองค์ให้บรรลัย
 ฤจะสู้ทั้งสีกรได้
 ที่ไหนจะทำได้ดังนี้

๑ เมื่อนั้น	พระนารายณ์ทรงสวัสตีร์ศมี
ได้ฟังจึงตอบวาที	กฐินแปลงเป็นสตรีมา
เพราะมึงจะถึงแก่ความตาย	ฉิบหายด้วยหลงเสนาหา
ใช้ว่าจะกลัวฤทธา	ศักดานิ้วเพชรนั้นเมื่อไร
ชาตินี้มึงมีแต่สองหัตถ์	จงไปอุบัติเอาชาติใหม่
ให้สิบเศียรสิบพักตร์เกรียงไกร	เหาะเหินเดินได้ในอัมพร
มีมือยี่สิบซ้ายขวา	ถือคทาอาวุธนุศร
กู่จะเป็นมมนุษย์แต่สองกร	ตามไปปรากฏรอนชีวี
ให้สิ้นวงศ์พงศ์มิ่งอันศักดา	ประจักษ์แก่เทวาทุกราศี
ว่าแล้วกวัดแกว่งพระแสงตรี	ภูมิตัดเศียรกระเด็นไป
๑ ครั้นล้างนทกมรณา	พระจักราผู้มีอชฌาสัย
เหาะระเห็จเตร็ดฟ้าด้วยว่องไว	ไปยังกระษेत्रวารี
๑ เมื่อนั้น	ฝ่ายนางรัชตามเหสี
องค์ท้าวลัสเตียนธิดี	เทวีมีราชบุตรา
คือว่านนทมากำเนิด	เกิดเป็นพระโอรสา
ชื่อทศกัณฐ์กุมาร	สิบเศียรสิบหน้ายี่สิบกร
อันน้องซึ่งถัดมานั้น	ชื่อกุมภกรรณชาญสมร
องค์พระบิดุเรศมารดร	มิให้อนาทรสักนาที

2.4 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ

2.4.1 ความเป็นมาของเทคนิคหมวก 6 ใบ

เทคนิคหมวก 6 ใบ (Six Thinking Hats) เป็นเทคนิคการคิดที่ถูกพัฒนาโดย ดร.เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน (Dr. Edward de Bono) นักวิจัยและนักจิตวิทยาด้านความคิดสร้างสรรค์ชาวโมลตา ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติในด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดสร้างสรรค์ และการพัฒนากระบวนการคิดเชิงระบบ (Lateral Thinking) ดร.เดอ โบโน เริ่มพัฒนาแนวคิดนี้ในช่วง ปี ค.ศ. 1985 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ไขปัญหาหลักของการคิดของมนุษย์ที่มักซับซ้อน สับสน และขาดระบบ เพราะในการคิดแต่ละครั้ง มนุษย์มักผสมผสานความรู้สึก ความคิดเห็น ประสบการณ์ เหตุผล และจินตนาการเข้าไว้ด้วยกันในเวลาเดียว ซึ่งอาจทำให้การตัดสินใจขาดความรอบคอบหรือเอนเอียงโดยไม่รู้ตัวเพื่อแก้ปัญหานี้ เดอ โบโนจึงคิดค้นเทคนิคหมวก 6 ใบขึ้นมาโดยใช้สัญลักษณ์ของหมวก 6 สี เป็นตัวแทนของลักษณะการคิดแต่ละแบบ และส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิดแบบแยกแยะอย่างเป็นระบบโดยในการทำกิจกรรมหรืออภิปรายกลุ่มหรือบุคคลจะสวมหมวกสีเดียวกัน

เพื่อคิดในทิศทางเดียวกันทำให้สามารถมองปัญหาในหลายมุมมองได้อย่างชัดเจน ไม่สับสน และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.4.2 ความหมายความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ

ศุภวรรณ์ เล็กวิไล (2549) ได้ให้ความหมายของเทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ ไว้ว่าเป็นเทคนิควิธีคิดที่ช่วยให้มนุษย์มีการคิดที่มีประสิทธิภาพ สร้างสรรค์และคิดครอบคลุมรอบด้านมากยิ่งขึ้นโดยใช้หมวกแสดงบทบาทในการคิดแต่ละบทบาทตามสีของหมวก คุณค่าของหมวกแต่ละสีจะบอกถึงบทบาทของผู้สวมใส่ที่แสดงออกถึงความคิดแบบต่าง ๆ เป็นการคิดแนวขนาน คือการคิดที่ไม่มีการโต้แย้งและไม่ด่วนสรุปแต่เป็นการส่งเสริมให้เกิดการค้นหา ค้นคว้าและสำรวจเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2557) ได้ให้ความหมายของเทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ ไว้ว่าเป็นการใช้สีของหมวกแต่ละใบที่มีสีต่างกันแทนความคิดแต่ละด้าน โดยใช้วิธีคิดแต่ละอย่างกำหนดจากสีของหมวก ซึ่งสีของหมวกแต่ละใบจะสอดคล้องกับแนวคิดของหมวกใบนั้น ๆ เป็นการบอกให้ทราบว่าต้องการให้คิดไปในทิศทางใดในการคิดนักคิดจะใช้หมวกครั้งละหนึ่งใบแทนแต่ละความคิด สีของหมวกนี้จะเป็นกรอบที่เป็นรูปธรรมที่สำคัญต่อการรับรู้ช่วยให้เข้าใจและจดจำง่ายขึ้นเพราะเป็นการสอนด้วยสัญลักษณ์

กุลิสรา จิตรชญาวณิช (2563) ได้ให้ความหมายของเทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ ไว้ว่าเป็นการนำเอากระบวนการคิดในลักษณะต่าง ๆ แบบ 6 วิธีมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะกระบวนการทางด้านการคิดให้กับผู้เรียน โดยฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดในหลายด้านโดยใช้หมวก 6 ใบ เป็นสัญลักษณ์แทนความคิดในแต่ละด้าน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียน สามารถคิดแยกแยะข้อมูลได้ไม่ปะปนกันเป็นการคิดที่หลากหลายมุมมองมีเหตุผลช่วยทำให้รับรู้เข้าใจข้อมูลเป็นรูปธรรมสามารถจดจำได้ง่ายขึ้น

สุคน สินธพานนท์ และคณะ (2551) ได้ให้ความหมายของเทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ ไว้ว่าวิธีสอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ ซึ่งสรุปได้จากทฤษฎีของ Dr. Edward de Bono ไว้ว่าเป็นการจัดการ เรียนรู้ให้นักเรียนได้รู้จักคิดรอบด้าน ไม่ยึดติดกับความคิดแบบใดแบบหนึ่ง กล่าวได้ว่า เมื่อนักเรียนได้พบกับสถานการณ์หนึ่งใต้นั้นก็สามารถคิดได้หลายแบบซึ่งจะส่งผลต่อการตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพวิธีสอนโดยใช้เทคนิคแบบหมวก 6 ใบ เป็นการฝึกให้นักเรียนได้ใช้วิธีคิดหลากหลาย

จากการศึกษาความหมายความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า เป็นกระบวนการคิดที่ช่วยให้ผู้เรียนพิจารณาปัญหาอย่างรอบด้านผ่านบทบาทของหมวกแต่ละสี ซึ่งแทนความคิดหลากหลายรูปแบบอย่างมีระบบ ช่วยส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์

การวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล และการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้สัญลักษณ์สีช่วยให้เข้าใจและจดจำง่ายขึ้น เหมาะสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน

2.4.3 องค์ประกอบของเทคนิคหมวก 6 ใบ

De Bono (1992) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเทคนิคหมวก 6 ใบไว้ดังนี้

1) หมวกสีขาว แสดงถึง ความเป็นกลางการคิดแบบหมวกสีขาวจึงหมายถึงตัวเลข และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ตัวอย่างคำถามเมื่อคิดแบบหมวกสีขาว คือ

- 1.1) เรามีข้อมูลอะไรบ้าง
- 1.2) เราต้องการข้อมูลอะไรบ้าง
- 1.3) เราได้ข้อมูลที่ต้องการมาด้วยวิธีใดและมีข้อมูลอะไรบ้างที่เราอยากได้

2) หมวกสีแดง หมายถึงความโกรธอารมณ์การคิดแบบหมวกสีแดง จึงหมายถึง การมองทางด้านอารมณ์ความรู้สึกเป็นการแสดงความรู้สึกของผู้คิดแสดงถึงอารมณ์สัญชาตญาณ ลางสังหรณ์ ความประทับใจและรวมไปถึงความโกรธความสนุกความอบอุ่นและความพอใจ ตัวอย่างคำถามเมื่อคิดแบบหมวกสีแดงคือ

- 2.1) นักเรียนอ่านเรื่องนี้แล้วมีความรู้สึกอย่างไร
- 2.2) การที่นักเรียนถูกเลือกให้พูดหน้าชั้นนักเรียนมีความรู้สึกอย่างไร
- 2.3) การที่นักเรียนเห็นเพื่อน ๆ ไม่ข้ามถนนตรงทางม้าลายนักเรียนมีความรู้สึก

3) หมวกสีดำ แสดงถึงความมืดครึ้มตั้งนั้นการคิดแบบหมวกสีดำ จึงหมายถึงเหตุผล ด้านลบ เหตุผลในการปฏิเสธเป็นการคิดเชิงวิจารณ์การคิดแบบหมวกสีดำช่วยป้องกันไม่ให้คิดหรือ ตัดสินใจที่เสี่ยงหมวกสีดำทำให้หาข้อบกพร่องหรือจุดอ่อนได้ สามารถจะมองปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ล่วงหน้า รวมทั้งช่วยตรวจสอบหาหลักฐานหาความเป็นเหตุเป็นผลหาผลกระทบหาความ เหมาะสม และการสำรวจความเป็นไปได้หมวกสีดำเป็นการใช้ความคิดเพื่อตรวจสอบดังนี้

- 3.1) ตรวจสอบหาหลักฐาน
- 3.2) ตรวจสอบหาความเป็นเหตุเป็นผล
- 3.3) ตรวจสอบการสำรวจความเป็นไปได้
- 3.4) ตรวจสอบหาผลกระทบ
- 3.5) ตรวจสอบหาความเหมาะสม
- 3.6) ตรวจสอบหาข้อบกพร่อง

ตัวอย่างคำถามเมื่อคิดแบบหมวกสีดำ คือ

- การทดลองทางวิทยาศาสตร์เรื่องนี้มีข้อผิดพลาดที่ไหน
การบรรเลงเพลงนี้มีจุดอ่อนตรงไหน

เรื่องนี้มีจุดอ่อนตรงไหน

การที่นักเรียนไม่เลือกสมชายเป็นหัวหน้าห้องมีเหตุผลเชิงลบอย่างไร

4) หมวกสีเหลือง แสดงถึงความสว่างไสวและด้านบวก ดังนั้นการคิดแบบหมวกสีเหลือง หมายถึง เหตุผลทางบวกความมั่นใจเหตุผลในการยอมรับประโยชน์ข้อดีจุดเด่นและเป็นความพยายามในการค้นหาผลดีที่จะได้รับ ตัวอย่างคำถามเมื่อคิดแบบหมวกสีเหลือง คือ

4.1) การที่นักเรียนปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนามีผลดีอย่างไร

4.2) การที่นักเรียนทำงานเป็นทีมมีข้อดี (จุดที่ดี) อย่างไร ข้อได้เปรียบอะไรบ้าง

4.3) ความคิดที่นักเรียนนำเสนอในการประชุมกลุ่มมีประโยชน์มีคุณค่าหรือ

5) หมวกสีเขียว แสดงถึง ความเจริญเติบโตความอุดมสมบูรณ์ดังนั้นการคิดแบบหมวกสีเขียว จึงหมายถึงความคิดใหม่ ๆ มุมมองใหม่และความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งความคิดสร้างสรรค์ของการคิดแบบหมวกสีเขียวมี 2 ลักษณะ คือ

5.1) ความคิดสร้างสรรค์นำมาหรือก่อให้เกิดบางสิ่งบางอย่างการคิดแบบหมวก สีเขียวให้ความสนใจกับข้อเสนอแนะคำแนะนำ

5.2) ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดใหม่ ๆ ทางเลือกใหม่วิธีแก้ไขปัญหาแบบใหม่สิ่งประดิษฐ์ใหม่จะเห็นได้ว่าคำที่เน้นย้ำในที่นี้เสมอก็คือ “ความคิดใหม่” การคิดแบบหมวกสีเขียว จะถูกใช้ในเรื่องหลัก ๆ 5 เรื่อง คือ

5.2.1) การสำรวจความคิด (Exploration)

5.2.2) การให้ข้อเสนอแนะและคำแนะนำ (Proposals and Suggestions)

5.2.3) การสร้างทางเลือกต่าง ๆ (Alternatives)

5.2.4) สร้างความคิดใหม่ ๆ (New Ideas)

5.2.5) การยั่วยุทางความคิด (Provocations)

ตัวอย่างคำถามเมื่อคิดแบบหมวกสีเขียว คือ

- นักเรียนจะนำความคิดนี้ไปทำ (สร้างปรับปรุงพัฒนา) อะไรได้บ้าง
- ถ้าจะให้งานชิ้นนี้ดีขึ้นจะต้องเปลี่ยนแปลงอย่างไร
- การแก้ปัญหาเรื่องนี้มีทางเลือกที่ทาง
- นักเรียนจะนำเพลงนี้ไปประกอบการแสดงอะไรได้บ้าง

6) หมวกสีฟ้า แสดงถึงความเยือกเย็นเปรียบเสมือนท้องฟ้าซึ่งอยู่เหนือทุกสิ่งทุกอย่าง ดังนั้นการคิดแบบหมวกสีฟ้าจึง หมายถึง การควบคุมและจัดระเบียบกระบวนการและขั้นตอน การใช้หมวกสีฟ้าทำหน้าที่เหมือนผู้ควบคุมวงดนตรีที่จะสั่งว่าเมื่อไรดนตรีชนิดใดจึงจะบรรเลง การคิดแบบหมวกสีฟ้าใช้กำหนดโครงสร้างจุดเน้นของการคิดตามประเภทของการคิดกำหนด ปัญหาให้ชัดสรุปหรือตัดสินใจในขั้นต่อไปการคิดแบบหมวกสีฟ้า

ตัวอย่างคำถามเมื่อคิดแบบหมวกสีฟ้า

- ชาวในหนังสือพิมพ์ที่ให้นักเรียนอ่านจะสรุปว่าอย่างไร
- การแก้ปัญหาเรื่องนี้มีขั้นตอนอย่างไร
- ให้นักเรียนวางแผนการพัฒนาแปลงไม้ดอกของเพื่อน
- ในการจัดนิทรรศการผลงานของนักเรียนเมื่อเตรียมสถานที่เสร็จแล้วขั้นตอนต่อไปควรทำอะไร

สุวิทย์ มูลคำ (2546) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเทคนิคหมวก 6 ใบไว้ว่าทักษะการคิดเป็นสิ่งสำคัญมาก แต่สิ่งที่สำคัญกว่า คือ การเข้าใจว่าเราสามารถพัฒนาทักษะการคิดได้โดยที่ผู้พัฒนาจะต้องตั้งเจตนาธรรมแล้วปฏิบัติการพัฒนาทักษะความคิด วิธีคิดแบบหมวก 6 ใบ สามารถทำให้คน ๆ เดียวคิดเรื่องเดียวได้ 6 ทิศทาง 6 มุมมอง ซึ่งมีละเอียดดังต่อไปนี้

1) หมวกสีขาว (ข้อมูล) เปรียบเทียบสีขาวว่าขาวดังกระดาษ กระดาษมีความเป็นกลาง และใช้บรรจุข้อมูล หมวกสีขาวจึงเกี่ยวกับข้อมูล ตัวเลข ข้อเท็จจริงต่าง ๆ เมื่อครูต้องการให้เด็กคิดแบบสวมหมวกสีขาวก็ตั้งคำถามให้คิด ตัวอย่างคำถาม เรามีข้อมูลอะไรบ้าง เราต้องการข้อมูลอะไรบ้าง เราได้ข้อมูลที่ต้องการมาด้วยวิธีใด

2) หมวกสีแดง (ความรู้สึก) เปรียบหมวกสีแดงดุจไฟ เหมือนความอบอุ่น หมวกสีแดง จึงเป็นการมองทางอารมณ์ ความรู้สึก สัญชาตญาณ ลางสังหรณ์ ความประทับใจ หมายรวมถึง ความโกรธ ความสนุกสนาน ความอบอุ่นและความพึงพอใจ ครูจะให้เด็ก ๆ คิด แบบสวมหมวก สีแดงได้ ก็ตั้งคำถามให้คิด ตัวอย่างคำถาม เราารู้สึกอย่างไร นักศึกษามีความรู้สึกอย่างไรกับสิ่งที่ทำ นักศึกษามีความรู้สึกอย่างไรกับความคิดนี้

3) หมวกสีดำ (เหตุผลด้านลบ) เปรียบหมวกสีดำเหมือนเสื้อครุยสีดำที่สวมใส่ โดยผู้พิพากษา ผู้ซึ่งประเมินสิ่งต่าง ๆ อย่างระมัดระวังสุขุมรอบคอบ ไม่เพ้อฝัน หมวกสีดำ จึงหมายถึงด้านลบ ข้อเสีย เหตุผลการปฏิเสธ หมวกสีดำเป็นการคิดแบบช่วยป้องกันไม่ให้เราคิด หรือตัดสินใจที่เสี่ยง และสามารถป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นไว้ล่วงหน้า หมวกสีดำจึงเป็นหัวใจ ของการคิดหมวกสีดำใช้เพื่อ

ตัวอย่างคำถาม

- ตรวจสอบหาหลักฐาน
- ตรวจสอบหาความเป็นเหตุเป็นผล
- ตรวจสอบสำรวจความเป็นไปได้
- ตรวจสอบหาผลกระทบ
- ตรวจสอบหาความเหมาะสม

- ตรวจสอบหาข้อบกพร่อง

ตัวอย่างคำถาม

- อะไรคือจุดอ่อน
- อะไรคือสิ่งที่ยุ่งยาก
- อะไรคือสิ่งที่ผิดพลาด
- เรื่องนี้มีจุดอ่อนตรงไหน

4) หมวกสีเหลือง (เหตุผลด้านบวก) หมวกสีเหลืองแสดงถึงความสว่างไสวดูจดัง แสงแดดและการมองโลกในแง่ดี แง่บวก ความเป็นไปได้ ความหวัง ความมั่นใจว่าทำได้ เหตุผล ในการยอมรับ หมวกสีเหลืองทำให้เรามองด้านบวก ตัวอย่างคำถาม จุดดีคืออะไร ผลดีคืออะไร เราต้องการข้อมูลอะไรบ้าง

5) หมวกสีเขียว (ความคิดสร้างสรรค์) เปรียบหมวกสีเขียวกับธรรมชาติ และพืช หมายถึง ความเติบโต พลังงาน ความคิดใหม่ หมวกสีเขียว คือการหลบหลีกความคิดเก่า ๆ มุมมองเก่า ๆ สู่ความคิดใหม่ ๆ เป็นการเปลี่ยนแปลง เป็นการสร้างสรรค์ทุกชนิด ทุกประเภท ทุกวิธีการอย่างจริงจัง

ตัวอย่างคำถาม

- นักศึกษาจะนำความคิดนี้ไปทำ (สร้างปรับปรุงพัฒนาอะไรได้
- ถ้านักศึกษาจะทำให้สิ่งนี้ (ดีขึ้น) จะต้องการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

6) หมวกสีฟ้า (ควบคุมวิธีการระดมความคิด) เปรียบสีฟ้าเหมือนท้องฟ้าอันกว้างใหญ่ ไพศาล การมองเห็นภาพรวม ความเย็น ความไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด หมวกสีฟ้าจึงเกี่ยวข้องกับการควบคุม และจัดระเบียบกระบวนการและขั้นตอนการใช้หมวกอื่น ๆ นั่นเอง หมวกสีฟ้าจึง เหมือนผู้ควบคุมวงดนตรีที่จะสั่งว่าเมื่อว่าเมื่อใดวงดนตรีชนิดใดจะบรรเลง หมวกสีฟ้าทำให้ นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง สามารถติดตามความผิดพลาดและ ความเชื่อมโยงของตนเอง เพื่อแก้ไขให้ถูกต้อง เป็นตัวแทนของการควบคุมกระบวนการคิดให้ประสานกันอย่างดี หมวกสีฟ้าคือ โครงสร้างกระบวนการคิด

ตัวอย่างคำถาม

- อะไรที่ต้องการ
- ขั้นตอนต่อไปคืออะไร
- อะไรที่ทำไปก่อนแล้ว

เนาวนิตย์ สงคราม (2556) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเทคนิคหมวก 6 ใบไว้ว่าเป็นเทคนิค การคิดที่ช่วยให้ผู้เรียนคิดรอบด้าน และเป็นเทคนิคการคิดที่ช่วยเสริมความสามารถ ด้านความคิด

สร้างสรรค์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างนวัตกรรมหมวกคิดหกใบเป็นเทคนิคที่ เดอ โบโน เป็นผู้คิดค้นลักษณะของหมวก 6 ใบมีดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.5 ลักษณะของหมวก 6 ใบ

สีหมวก	ความหมาย
หมวกสีขาว	ความไม่มีอคติ เป็นกลาง จึงเป็นตัวแทนของข้อมูล ข้อเท็จจริง
หมวกสีแดง	ความโกรธ ความเดือดดาล จึงเป็นตัวแทนของความรู้สึก
หมวกสีดำ	ความมืดมน จึงเป็นตัวแทนของข้อระวังจุดอ่อน และข้อด้อย ข้อเสียเปรียบ
หมวกสีเหลือง	ความสว่างสดใส จึงเป็นตัวแทนของการมองในด้านบวก ข้อดี และข้อได้เปรียบ
หมวกสีฟ้า	ความเยือกเย็น จึงเป็นตัวแทนของการควบคุม การจัดการ กระบวนการคิด
หมวกสีเขียว	ความอุดมสมบูรณ์ จึงเป็นตัวแทนของความคิดใหม่ ๆ ความคิดสร้างสรรค์

ราเชน มีศรี (2544) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเทคนิคหมวก 6 ใบไว้ว่าผู้สวมหมวกแต่ละใบ จะมีหน้าที่ในการคิดตามความหมายของแต่ละสีดังนี้

- 1) หมวกสีขาว สีขาวเป็นสีที่เป็นกลางและเป็นปรนัย ผู้ใดสวมหมวกสีขาว หมายถึง ความต้องการให้ผู้อื่นบอกข้อเท็จจริงตัวเลขหรือสถิติ
- 2) หมวกสีแดง สีแดงบ่งบอกถึงความฉุนเฉียว เป็นการแสดงความคิดเห็นโดยใช้อารมณ์เป็นหลัก ผู้ใดสวมหมวกสีแดง หมายถึง ความต้องการให้ผู้อื่นแสดงความรู้สึกของตนว่าชอบไม่ชอบชื่นชมหรือตำหนิออกมา
- 3) หมวกสีดำ สีดำเป็นสีของความเศร้าหมองอันตราย เป็นการแสดงความคิดเห็นในแง่ลบ ความคิดไม่ดีเมื่อมีการสวมหมวกสีดำ คือต้องการให้ผู้อื่นบอกถึงผลกระทบ ข้อเสีย อันตรายที่จะเกิดขึ้น
- 4) หมวกสีเหลือง สีเหลืองเป็นสีของแสงอาทิตย์และมองในด้านบวก แสดงถึงความคิดในด้านบวก ผู้ใดสวมหมวกสีเหลือง คือความต้องการให้ผู้อื่นบอกข้อดีประโยชน์คุณค่า
- 5) หมวกสีเขียว สีเขียวเป็นสีของต้นไม้ความเขียวขจีความอุดมสมบูรณ์แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ความคิดใหม่ ๆ เมื่อมีการสวมหมวกสีเขียว คือความต้องการให้ผู้อื่นแสดงความคิดแปลกใหม่ที่เป็นประโยชน์
- 6) หมวกสีฟ้า สีฟ้าเป็นสีของความเย็นเป็นสีของท้องฟ้า ซึ่งอยู่เหนือยทุกสิ่งบนโลก เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมและการจัดการระบบ เมื่อมีการสวมหมวกสีฟ้า ผู้สวมหมวกนั้นมีหน้าที่สรุปและควบคุมการคิดของสมาชิก

จากองค์ประกอบของเทคนิคหมวก 6 ใบ ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบของเทคนิคหมวก 6 ของ De Bono (1992) มาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบ

นันทก ซึ่งประกอบด้วยสีของหมวก และความหมาย ดังตารางที่ 2.7

สีหมวก	ความหมาย
หมวกสีขาว (ข้อมูล/ข้อเท็จจริง)	การคิดอย่างเป็นกลาง มองสิ่งต่าง ๆ ด้วยเหตุผล ไม่ใส่อารมณ์ ใช้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และหลักฐานเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ
หมวกสีแดง (อารมณ์/ความรู้สึก)	การคิดโดยใช้ความรู้สึก สัญชาตญาณ หรือความประทับใจส่วนตัว เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้คิดแสดงอารมณ์ ความพอใจ หรือไม่พอใจได้อย่างอิสระ
หมวกสีดำ (ข้อเสีย/ความคิดด้านลบ)	การคิดเชิงลบอย่างมีเหตุผล ใช้เพื่อพิจารณาความเสี่ยง จุดอ่อน หรือข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดข้อผิดพลาด
หมวกสีเหลือง (ข้อดี/ความคิดด้านบวก)	การคิดในแง่ดี มองหาข้อดี ประโยชน์ หรือคุณค่าที่ได้รับจากสิ่งต่าง ๆ เป็นการมองหาด้านสว่างและโอกาส
หมวกสีเขียว (ความคิดสร้างสรรค์)	การคิดอย่างอิสระ มองหาวิธีใหม่ ๆ แนวทางใหม่ หรือคำตอบที่แตกต่างจากเดิม เป็นการเปิดรับความคิดนอกกรอบและจินตนาการ
หมวกสีฟ้า (สรุปผล)	การคิดเพื่อวางแผน ควบคุมทิศทาง และสรุปแนวทางการคิดทั้งหมด เป็นเหมือนผู้นำที่จัดระบบการใช้หมวกสีอื่น ๆ ให้เหมาะสม

2.4.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ

เดอ โบโน (De Bono, 1992) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ในการสอนไว้ดังนี้

- 1) ขั้นนำ (Lead-in) แนะนำเรื่องที่จะสอน โดยการให้เห็นภาพประกอบง่าย ๆ หรือแสดงตัวอย่างให้เห็นกระบวนการที่จะสอน
- 2) ขั้นอธิบาย (Explanation) อธิบายว่าจะสอนอะไร ตามลักษณะพื้นฐานของหมวกใบที่จะเลือก ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับธรรมชาติ ลักษณะของหมวกแต่ละใบ
- 3) ขั้นสาธิต (Demonstration) สาธิตให้เห็นแสดงการใช้หมวกที่มีความสัมพันธ์ กับการคิดแต่ละแบบ พร้อมกับอธิบาย แนะนำตัวอย่างคำถาม
- 4) ขั้นฝึกปฏิบัติ (Practice) ให้นักเรียนฝึกใช้หมวกคิดจากสถานการณ์ หรือหัวข้อที่กำหนดให้ โดยพยายามให้นักเรียนได้ฝึกคิดให้รอบคอบทั้ง 6 หมวก

5) ขั้นหารายละเอียดเพิ่มเติม (Elaboration) โดยครูกระตุ้นให้นักเรียนอภิปราย เกี่ยวกับวิธีการคิด ข้อคำถาม หรือข้อมูลที่ได้จากการใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ เพื่อหารายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนเห็นความชัดเจนในสิ่งที่คิดป้องกันการสับสน

6) ขั้นสรุป (Conclusion) ทบทวน และเรียบเรียงสิ่งที่คิดโดยเน้นประเด็นสำคัญ เพื่อให้เห็นผลที่เกิดจากการคิดสรุปกระบวนการคิด และคุณค่าของกระบวนการคิดด้วยเทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ

สุวิทย์ มูลคำ (2546) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ในการสอนไว้ดังนี้

1) ขั้นวางแผนการใช้คำถาม ผู้สอนควรมีการวางแผนไว้ล่วงหน้าว่าจะใช้คำถามเพื่อวัตถุประสงค์ใด รูปแบบหรือประการใดที่จะสอดคล้องกับเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์ของบทเรียน

2) ขั้นเตรียมคำถาม ผู้สอนควรเตรียมคำถามที่จะใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการสร้างคำถามอย่างมีหลักเกณฑ์

3) ขั้นการใช้คำถาม ผู้สอนสามารถใช้คำถามในทุกขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และอาจจะสร้างคำถามใหม่ที่นอกเหนือจากคำถามที่เตรียมไว้ก็ได้ ทั้งนี้ต้องเหมาะสมกับเนื้อหาสาระและสถานการณ์นั้น ๆ

4) ขั้นสรุปและประเมินผล

4.1) การสรุปบทเรียน ผู้สอนอาจจะใช้คำถามเพื่อสรุปบทเรียนก็ได้

4.2) การประเมินผลผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้วิธีการประเมินผลตามสภาพจริง

ศุภวรรณ์ เล็กวิไล (2551) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ในการสอนไว้ดังนี้

1) ขั้นเตรียม แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คนโดยวิธีการนับเลขแต่ละกลุ่มจะกำหนดหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มคือหัวหน้ากลุ่มเลขานุการและผู้รายงาน (การเข้ากลุ่มในแต่ละชั่วโมงนักเรียนจะหมุนเวียนหน้าที่กันไป) ซึ่งครูจะต้องอธิบายหน้าที่ และแจ้งวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทุกคนทราบ

2) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ใช้ภาพแผนภูมิเกมเพลงหรือวีดิทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาเพื่อตั้งเป็นคำถามในการสนทนา

3) ขั้นดำเนินการสอน

3.1) ขั้นรวบรวมข้อมูลโดยใช้หมวกสีขาว และบอกความรู้สึกโดยใช้หมวกสีแดง ซึ่งนักเรียนแต่ละคนจะหาข้อมูลจากการอ่านเนื้อเรื่องแล้วบันทึกในสมุดของแต่ละคน

3.2) ขึ้นกำหนดปัญหาโดยใช้หมวดสีฟ้าให้นักเรียนช่วยกันสรุปปัญหาจากเรื่องที่อ่านแล้วบันทึกลงในสมุดของแต่ละคน

3.3) ขึ้นเสนอทางเลือกโดยใช้หมวดสีเขียวให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาเอกสารประกอบเนื้อหาแล้วใช้หมวดสีเขียวเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหาแล้วบันทึกลงในสมุดของแต่ละคน

3.4) ขึ้นตัดสินใจเลือกทางเลือกนักเรียนจะเข้ากลุ่มเพื่ออภิปรายหาทางเลือกโดยใช้หมวดสีเหลือง และหมวดสีดำนับตามลำดับคือให้สมาชิกในกลุ่มใช้หมวดสีเหลืองคิดถึงผลในทางบวก ข้อดีจุดเด่นคุณค่าคิดถึงความเป็นไปได้ และประโยชน์ที่ได้รับแล้วใช้หมวดสีดำ บวกข้อเสีย จุดอ่อน จุดบกพร่องผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นซึ่งเลขานุการจะบันทึกไว้

4) ขึ้นสรุป ตัวแทนของกลุ่มออกมารายงานตามประเด็นที่กำหนดในการเรียนโดยครูจะเป็นผู้สรุปเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังบกพร่องอยู่

5) ขึ้นประเมินผล วัดและประเมินจากการตอบคำถามการรายงานการตรวจใบงาน และการบันทึก การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

สุคนธ์ สิ้นพานนท์ และคณะ (2551) ได้กล่าวถึงการนำวิธีคิดแบบหมวด 6 ใบ ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ประกอบไปด้วยขั้นตอน ดังนี้

1) ขึ้นนำ (Lead-in) เป็นการแนะนำให้ทราบถึงสิ่งที่จะสอน
2) ขึ้นชี้แจงรายละเอียด (Explanation) เป็นการอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่จะสอน ซึ่งเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับธรรมชาติ และลักษณะของหมวดแต่ละใบ

3) การสาธิต (Demonstration) เป็นการแสดงให้เห็นถึงการใช้หมวดที่มีความสัมพันธ์กับการคิดแต่ละแบบพร้อมทั้งอธิบายแนะนำตัวอย่างคำถามเพื่อสร้างความเข้าใจ

4) การฝึกปฏิบัติ (Practice) เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกใช้หมวดความคิดจากสถานการณ์หรือหัวข้อที่กำหนดให้ โดยพยายามให้นักเรียนได้ฝึกคิดให้รอบคอบในหมวดทุกใบ ซึ่งในขั้นนี้จะฝึกให้นักเรียนสวมหมวกและปฏิบัติตนตามบทบาทของหมวกที่สวมอยู่และพยายามให้มีการแลกเปลี่ยนสีหมวก เพื่อจะได้มีโอกาสแสดงบทบาทตามหมวกที่ตนสวมอยู่เป็นการฝึกประสบการณ์ด้านการคิดที่หลากหลายให้แก่ นักเรียน

5) การหารายละเอียดเพิ่มเติม (Elaboration) เป็นการร่วมสนทนาเพื่อหารายละเอียดเพิ่มเติมเพื่อป้องกันความสับสน

6) การสรุป (Conclusion) เป็นการทบทวน และเรียบเรียงสิ่งที่คิดโดยเน้นประเด็นสำคัญ เพื่อให้เห็นผลที่เกิดจากการคิด จากการศึกษาถึงขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้แบบหมวดความคิด 6 ใบ

สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2548) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการใช้เทคนิคหมวด 6 ใบ ในการสอนไว้ดังนี้

1) ขั้นเข้าสู่บทเรียน เป็นกิจกรรมที่เน้นกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ มีความพร้อมที่จะเรียนรู้โดยใช้วิธีการและสื่อที่หลากหลายประกอบการใช้คำถามกระตุ้น ชักถาม ทบทวน หรือ แสดงความคิดเห็นให้ผู้เรียนนำประสบการณ์เดิมมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่

2) ขั้นดำเนินการสอน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นการคิดด้วยการใช้ คำถามหมวด 6 ใบ ลักษณะกิจกรรมมุ่งให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมในการเรียนรู้ มากที่สุด กล่าวคือ ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ร่วมกันแสดงออกด้วยการตั้งคำถาม ตอบคำถามโดยออกแบบกรอบของการคิดด้วยการใช้คำถามตามสีของหมวด (หมวดแต่ละสีใช้แทนวิธีคิดแต่ละแบบ) ซึ่งจะใช้หมวดสีใดก่อนหลังก็ได้ และผู้เรียนสามารถใช้คำถามของหมวดแต่ละสีได้ไม่จำกัดจำนวนครั้ง จนกระทั่งได้คำตอบหรือองค์ความรู้ในเรื่องที่เรียนอย่างชัดเจนในขั้นตอนนี้จึงจำเป็นต้องมีการร่วมกัน วิเคราะห์เพื่อให้ได้ความจริง ข้อเท็จจริง หรือคำตอบที่ต้องการลักษณะคำถามที่นำมาใช้ในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ มีดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.7 คำถามที่นำมาใช้ในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้หมวด 6 ใบ

สีหมวด	การใช้คำถาม
หมวดสีขาว	ใช้คำถามที่กระตุ้นให้เสนอข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงจากการอ่าน การสังเกต หรือ เหตุการณ์ เป็นต้น
หมวดสีแดง	ใช้คำถามกระตุ้นเพื่ออธิบายความรู้สึกต่อข้อมูลเรื่องราว หรือเหตุการณ์
หมวดสีเหลือง	ใช้คำถามให้ค้นหาข้อดีหรือจุดเด่นของข้อมูล เรื่องราว หรือเหตุการณ์
หมวดสีดำ	ใช้คำถามให้ระบุสาเหตุของปัญหาความไม่สมบูรณ์ความล้มเหลว
หมวดสีเขียว	ใช้คำถามเสนอวิธีแก้ไข การเปลี่ยนไปสู่สิ่งที่ดีกว่าทางเลือกใหม่
หมวดสีฟ้า	ใช้คำถามเพื่อตัดสินใจ หรือสรุปข้อมูล เช่น ข้อคิดความรู้ที่ได้รับ ทางเลือกที่จะนำไปปฏิบัติ

3) ขั้นสรุป เป็นการสรุปผลการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม โดยผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้ภาพรวมของเรื่องที่เรียนหรือสรุปสาระสำคัญของบทเรียนโดย นำความรู้ที่ได้ทั้งหมดมานำเสนอแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันสรุปข้อค้นพบ หรือสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ใหม่

4) ขั้นประเมินผล ควรใช้วิธีที่หลากหลาย ประเมินสิ่งที่ผู้เรียนรู้จากการจัดกิจกรรม ซึ่งได้จากการสรุปการทดสอบ การบันทึก การตรวจผลงาน การประเมินผลอาจเปิดโอกาสให้ผู้เรียน เพื่อน ผู้ปกครองหรือชุมชนร่วมประเมินผลได้

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวด 6 ใบ ของ เดอ โบน (De Bono,1992), สุวิทย์ มูลคำ (2546), ศุภวรรณ เล็กวิไล (2551), สุนันท์ สินธพานนท์ และคณะ (2551), และสำนัก

เลขาธิการสภาการศึกษา (2548) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดัง ตาราง 2.9 ตารางสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ตารางที่ 2.8 ตารางสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ

ตารางสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ						
ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ	นักวิชาการ					ความถี่
	เดอ โบโน (De Bono, 1992)	สุวิทย์ มูลคำ (2546)	ศุภวรรณ เล็กวิไล (2551)	สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2551)	สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2548)	
ขั้นวางแผนการสอน		✓				1
ขั้นเตรียมการสอน		✓	✓			2
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	✓		✓	✓	✓	4
ขั้นอธิบาย	✓			✓		2
ขั้นสาธิต	✓			✓		2
ขั้นดำเนินการสอน โดยใช้หมวก 6 ใบ ประกอบด้วย หมวกสีขาว หมวกสีแดง หมวกสีดำ หมวกสีเขียว และหมวกสีฟ้า	✓	✓	✓	✓	✓	5
ขั้นหารายละเอียดเพิ่มเติม	✓			✓		2
ขั้นสรุป	✓	✓	✓	✓	✓	5
ขั้นประเมินผล		✓	✓		✓	3

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบข้างต้นผู้วิจัยเลือกความถี่ที่ 3 ขึ้นไป สามารถสรุปขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1) **ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน** เป็นขั้นตอนแรกของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยผู้สอนใช้กิจกรรมกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ผู้สอนใช้กิจกรรมหรือคำถามกระตุ้นความสนใจ เพื่อขั้นนำให้ผู้เรียนทำความเข้าใจบทบาทและลักษณะการคิดของหมวกแต่ละสี และเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเข้าสู่กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนรู้

2) **ขั้นดำเนินการสอน** ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนใช้หมวกความคิดตามหัวข้อที่กำหนด โดยใช้สีของหมวกและความหมายของแต่ละหมวก ดังนี้

หมวกสีขาว (ข้อมูล/ข้อเท็จจริง) คิดอย่างเป็นกลาง เน้นการรวบรวมข้อมูลที่มีอยู่ การตั้งคำถามเกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องการและแหล่งที่มา

หมวกสีแดง (อารมณ์/ความรู้สึก) สะท้อนความรู้สึก สัญชาตญาณ หรืออารมณ์ที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยไม่ต้องมีเหตุผลรองรับ

หมวกสีดำ (ข้อเสีย/ความคิดเชิงลบ) คิดอย่างวิพากษ์ วิจารณ์ หาจุดอ่อน ความเสี่ยง และข้อผิดพลาด เพื่อป้องกันการตัดสินใจที่ผิดพลาด

หมวกสีเหลือง (ข้อดี/ความคิดเชิงบวก) เน้นการมองหาโอกาส ประโยชน์ ข้อดี ความเป็นไปได้ และเหตุผลที่สนับสนุนการยอมรับ

หมวกสีเขียว (ความคิดสร้างสรรค์) พัฒนาไอเดียใหม่ ๆ ทางเลือกใหม่ การแก้ปัญหาแบบนอกกรอบ ส่งเสริมการคิดริเริ่ม

หมวกสีฟ้า (สรุปผล) มีหน้าที่ควบคุม ทบทวน สรุป วางแผน และจัดระเบียบการใช้หมวกอื่น ๆ ในการคิด

3) ชั้นสรุป ชั้นนี้นักเรียนจะได้ทบทวนและเรียบเรียงสิ่งที่คิด เน้นประเด็นสำคัญและคุณค่าของการคิดของหมวกแต่ละสี นักเรียนจะได้ร่วมกันทบทวนและเรียบเรียงความคิดจากกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนกระตุ้นให้นักเรียนสะท้อนประเด็นสำคัญที่ได้จากการคิดตามบทบาทของหมวกแต่ละสี เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างรอบด้านและเป็นระบบ

4) ชั้นประเมินผล ชั้นสุดท้ายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้วิธีที่หลากหลาย เพื่อสะท้อนพัฒนาการด้านความรู้ ความคิด และทักษะของผู้เรียน การประเมินประกอบด้วย การสังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วมในกิจกรรม การตอบคำถาม การแสดงความคิดเห็นตามบทบาทของหมวกแต่ละสี การตรวจผลงานหรือชิ้นงานที่นักเรียนจัดทำขึ้น รวมถึงการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.5.5 ประโยชน์ของเทคนิคหมวก 6 ใบ

บังอร พรหมณ์ฤกษ์ (2544) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเทคนิคหมวก 6 ใบ ไว้ ดังนี้

1) การคิดแบบคู่ขนานกล่าวคือจะไม่มีการทำงานหายหรือไม่เห็นด้วยหรือโต้แย้งถ้อยคำโดยที่ความคิดต่าง ๆ ถูกนำมาเรียงขนานควบคู่กันไปคนทุกคนมุ่งความสนใจไปในทิศทางเดียวกัน และร่วมมือกันคิดไปพร้อม ๆ กัน

2) ไม่มีการเมือง และเกมอำนาจในหมวกความคิดหกใบนี้จะไม่มีการโจมตีกันเป็น ส่วนตัวหรือการเล่นเกมอำนาจได้เพราะแต่ละคนไม่ใช่คิดเพียงด้านลบเท่านั้นต้องคิดถึงด้านบวก หรือด้านสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ด้วย

- 3) มีสถานที่ และมีเวลาให้กับความคิดสร้างสรรค์ ทุกคนจำเป็นต้องสร้างความคิด สร้างสรรค์ ออกมา
- 4) ทำให้มีการระมัดระวังในความคิด เพราะไม่สามารถจะด่วนสรุปได้ความคิดทุกอย่างต้องผ่านการพิจารณาวิเคราะห์เป็นอย่างดีในเวลาที่เหมาะสม ไม่สามารถนั่งคิดด้านลบของทุกอย่างได้เพียงอย่างเดียวต่อไป
- 5) สามารถแสดงความรู้สึก และการหยั่งรู้เช่นลางสังหรณ์ออกมาได้อย่างเปิดเผยซึ่งผิดกับการคิดแบบเก่าที่ไม่สามารถทำเช่นนั้นได้
- 6) เป็นการแสวงหาคคุณค่าแทนที่ความคิดนั้นจะถูกทิ้งออกไปเพราะคำนึงเพียงแค่ด้านลบเพียงด้านเดียวหมกความคิดหกใบมีด้านการคิดแสวงหาคคุณค่าและประโยชน์สิ่ง ๆ นั้นด้วย
- 7) เป็นการคิดเกี่ยวกับการคิดกำหนดกลไกของการคิดเกี่ยวกับการคิด และวางโครงสร้างของกระบวนการคิดแทนที่จะคิดไปเรื่อย ๆ อย่างเลื่อนลอยไร้จุดหมาย
- 8) จำกัดความคิดเรื่อง “ตัวเราของเรา” ออกไปเพราะเป็นธรรมดาที่คนย่อมคิดด้านดีเกี่ยวกับสิ่งที่ตัวไม่ชอบ หรือไม่พยายามทำข้อเสียของสิ่งที่ตนชอบแต่หมกความคิดหกใบกำหนดให้คนต้องแสดงความคิดเห็นตามแง่มุมที่ได้รับการกำหนดแม้ว่าคน ๆ นั้นจะไม่ชอบสิ่งนั้น ๆ แต่เมื่อสวมหมวกที่กำหนดให้หาคคุณค่าข้อดีของสิ่ง ๆ นั้นเขาก็จำเป็นต้องติดตาม
- 9) ทำให้ได้ใช้ภูมิปัญญาอย่างเต็มที่ เพราะในการอ้างเหตุผลแบบเดิมนั้นพลัง ภูมิปัญญาได้ถูกใช้ไปเพียงครึ่งหนึ่งสำหรับการมองหาข้อเสียหรือข้อดีแต่วิธีการคิดหมกความคิดหกใบนี้ พลังภูมิปัญญาทั้งหมดจะถูกนำมาใช้ ความคิดทุก ๆ ด้านตามข้อกำหนด
- 10) ทำให้ได้ใช้ความคิดทีละอย่างตามธรรมดาในการคิดเราพยายามคิดทุกอย่างไปพร้อม ๆ กันเราคิดสร้างสรรค์ วิพากษ์วิจารณ์หาข้อมูลข่าวสารทุกอย่างไปพร้อม ๆ กันแต่วิธีการคิดแบบหมก 6 ใบจะช่วยทำให้เรามุ่งความสนใจอย่างเต็มที่ไปที่ความคิดแต่ละอย่างอย่างเหมาะสม เหมือนกับการพิมพ์ภาพสีที่จะพิมพ์สีแต่ละสีแยกกันโดยพิมพ์ทับลงไปบนสีอื่น ๆ
- 11) เป็นการย่นระยะเวลาของการประชุมให้จบเร็วขึ้นได้อย่างน่ามหัศจรรย์ เนื่องจากจะเน้นในความสนใจและการคิดที่จะดำเนินร่วมกันซึ่งจะกินเวลาไม่มากนัก และส่วนใหญ่ที่เคยหมดไปกับการถกเถียงตอบโต้กันก็ไม่เกิดขึ้น
- 12) เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นได้ในหลายแง่มุมการถูกกำหนดให้เปลี่ยนสีหมวกที่ใช้ความคิดแบบต่าง ๆ ทำให้คนไม่ต้องคิดแต่ในแง่ต้องจับผิดอยู่อย่างเดียวแต่ยังต้องสามารถคิดถึงแง่มุมที่สร้างสรรค์ของเรื่อง ๆ นั้นไปพร้อม ๆ กันด้วย
- 13) วิธีหมกความคิดทำให้เราสามารถจัดระเบียบการคิดพร้อมทั้งมีเครื่องมือในการที่จะพูดถึงเกี่ยวกับการคิดด้วยแทนที่จะปล่อยให้มืออิสระเหลือเฟือในการที่จะคิดอะไรต่ออะไรเรื่อย ๆ ก็เป็นไปได้ที่จะออกแบบลำดับการคิดที่ให้ผลดีที่สุดซึ่งจะแตกต่างกันไปแต่ละเรื่อง

14) เสรีภาพคนในที่ประชุมรู้สึกเป็นอิสระในการที่จะต้องสนับสนุนหรือโจมตี ความคิดใด ความคิดหนึ่งอยู่ทุก ๆ ขณะโดยที่พวกเขามีเสรีภาพมากขึ้นในการสำรวจตรวจสอบเรื่องนั้น

ทิสนา แคมมณี (2540) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเทคนิคหมวก 6 ใบ ไว้ว่าเป็นการพัฒนาความคิดของผู้เรียน สามารถนำไปใช้ได้โดยง่าย เพราะไม่มีความซับซ้อนซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้พยายามคิด ซึ่งเป็นการคิดอย่างรอบด้าน คิดทั้งจุดดี จุดด้อย จุดที่น่าสนใจ ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ แทนที่จะยึดติดอยู่กับความคิดเพียงด้านเดียว

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2551) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเทคนิคหมวก 6 ใบ ไว้ว่านักเรียนได้มีโอกาสสวมบทบาทในการคิดทั้ง 6 แบบที่แตกต่างกันใน 6 ลักษณะก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการ คือ

1) การแสดงบทบาทสมมติเป็นการฝึกแสดงบทบาทที่ชัดเจนในตัวเองและแสดงบทบาทอื่น ๆ ที่แตกต่างจากตัวเองเพื่อเป็นการป้องกันการนึกถึงแต่ประเด็นของตัวเอง หรือสิ่งที่ตัวเองเป็นอยู่จะได้หันไปแสดงบทบาทอื่นเพื่อฝึกทำความเข้าใจคนอื่นบ้าง

2) การกำหนดและควบคุมความคิดโดยฝึกคิดที่ละด้านตามลักษณะสีของหมวกหกใบ ซึ่งมีลักษณะความคิดที่ต่างกันไปเด็กจะถูกฝึกให้คิดหลากหลาย และคิดออกจากตัวเองด้วย

3) การฝึกเปลี่ยนความคิดเพื่อให้ความสะดวกในการเปลี่ยนความคิดของตนเองเมื่อเรามีความต้องการที่จะแสดงความคิดในอีกลักษณะหนึ่งซึ่งควรให้ผู้แสดงบทบาทสวมหมวก หรือคิดในลักษณะใดในเวลาใดก็ได้

4) กระตุ้นให้เกิดความสมดุลในสมองโดยการกำหนดให้คิดที่ละรูปแบบจะเป็นเงื่อนไขในการสร้างความสมดุลของสารเคมีในสมองเนื่องจากสารเคมีดังกล่าวมีผลต่ออารมณ์ และอารมณ์มีผลต่อการคิดการคิดแต่ละแบบส่งเสริมให้เกิดการกระตุ้นของสมองเพื่อให้หลังสารเคมีออกมาให้มากขึ้นทั้งสมองซีกซ้าย และซีกขวาซึ่งจะส่งเสริมให้การคิดมีประสิทธิภาพ

5) เกิดความสนุกสนานในการคิดการใช้เทคนิคหมวกหกใบไม่ได้ให้สวมบทบาทการคิดที่เคร่งเครียดแต่จะเป็นการใช้หลักการเล่นเกมคือมีการกำหนดให้ดำเนินการตามข้อตกลงหรือ กติกาของการคิดอย่างเป็นขั้นตอนเป็นระบบทำให้เกิดความสุขความกระตือรือร้นและสนใจในรูปแบบของการคิดแต่ละรูปแบบอันจะฝึกให้รู้จักคิดที่ชัดเจนและมีทิศทาง

สุนันทา พลโภชน (2547) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเทคนิคหมวก 6 ใบ ไว้ว่าง่ายต่อการเรียนรู้ และการใช้และกระตุ้นความสนใจได้ดีทำให้เหลือเวลาสำหรับความคิดสร้างสรรค์อย่าง แท้จริงคิดแบบใดแบบหนึ่งในเวลาหนึ่งได้อย่างเต็มที่โดยไม่สับสนปนเปกับความคิดหมวกสีอื่นในเวลาเดียวกันเปลี่ยนแบบความคิดได้ง่าย และตรงไปตรงมาโดยไม่ล้วงเกินใครด้วยการเปลี่ยนสีหมวกร่วมระดมความคิดทุกคนสามารถใช้หมวกแต่ละสีได้ครบทุกสีแทนที่จะคิดแต่เพียงสีเดียว ด้านเดียวตามปกติเป็นการแยกทิว

ออกไป และปล่อยความคิดให้มีอิสระภาพที่จะขบคิดได้อย่างเต็มที่จัดลำดับการระดมความคิดให้เหมาะสมที่สุดป้องกันมิให้เกิดการโต้เถียงกันในที่ประชุมเพื่อฝ่ายต่าง ๆ จะได้สามารถร่วมกันคิดอย่างสร้างสรรค์

เดอ โบโน (De Bono, 1992) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเทคนิคหมวก 6 ใบ ไว้ดังนี้

- 1) ง่ายต่อการเรียนรู้และการนำไปใช้ และเป็นการสร้างความสนใจ โดยการใช้สีเป็นสัญลักษณ์แทนการคิดต่าง ๆ ทำให้การคิดนั้น ๆ ไม่น่าเบื่อหน่าย
- 2) ทำให้เกิดเวลาสำหรับความคิดสร้างสรรค์
- 3) ลดปัญหาความสับสนทางความคิดในขณะที่คิดแบบใดแบบหนึ่ง
- 4) ทำให้สามารถเปลี่ยนแบบความคิดได้ง่ายและชัดเจน
- 5) เป็นการลดอัตตาส่วนตนและปล่อยความคิดให้มีอิสระไม่ยึดติดอยู่แต่ความคิดของตน
- 6) ทำให้สามารถจัดลำดับการระดมความคิดให้เหมาะสมที่สุดกับหัวข้อ หรือประเด็นของการคิด
- 7) ป้องกันมิให้เกิดการโต้เถียงและลดแรงกดดันสำหรับผู้ที่ยังคิดเห็นไม่ตรงกัน
- 8) ทำให้มีการระดมสมองในการคิด เพื่อผลิตผลงานออกมาดีขึ้น

จากประโยชน์ของเทคนิคหมวก 6 ใบข้างต้นสามารถสรุปได้ 5 ข้อ ดังนี้

- 1) ส่งเสริมการคิดอย่างมีระบบและมีลำดับขั้น
- 2) กระตุ้นการคิดรอบด้าน ทั้งด้านบวก ลบ ความรู้สึก และความคิดสร้างสรรค์
- 3) ลดความขัดแย้ง และส่งเสริมการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์
- 4) เปิดโอกาสให้เกิดแนวคิดใหม่โดยไม่จำกัดมุมมอง
- 5) เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานร่วมกันและการประชุมให้มีทิศทาง

2.5 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

2.5.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

ชวลิต ชูกำแหง (2551) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนล่วงหน้าอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรของครูผู้สอนเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา เวลา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เป็นไปตามศักยภาพ

กรมวิชาการ (2554) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นการจัดโปรแกรมการสอน ของวิชาใดวิชาหนึ่งไว้ล่วงหน้าเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ก็คือแผนการสอนนั่นเองแต่เป็นที่เน้นให้นักเรียนได้พัฒนาการเรียนของตนด้วยกิจกรรม

หลากหลายมีครูเป็นผู้แนะนำหรือจัดแนวการเรียนรู้แก่นักเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนรู้จักคิด ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์วิจารณ์ข้อมูลและสังเคราะห์เป็นความรู้ของตนเองนักเรียนจะอ่านหนังสือฉบับที่ก และควรจะได้ความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเรียนรู้จากวิทยากรในห้องเรียนจากสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชนจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น อินเทอร์เน็ต ซีดีคอมพิวเตอร์ วิทยุทัศน์ เป็นต้น

วิชระพล วิบูลยศริน (2561) ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือแนวทางการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนเพื่อดำเนินการส่งผ่านเนื้อหาไปยังผู้เรียนผ่านกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วยกำหนดยุทธศาสตร์หรือวัตถุประสงค์ (สิ่งที่ผู้เรียนได้รับ) วิธีการบรรลุหรือไปยังเป้าหมาย (ขั้นตอน กระบวนการ) และวิธีการวัดคุณภาพของการบรรลุเป้าหมาย

กุลิสรา จิตรชญาณิช (2562) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้นี้หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานของผู้สอนตั้งแต่การวางแผนการจัดการเรียนรู้จนถึงสิ้นสุดการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมและเกิดทักษะหรือสมรรถนะต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

กัลญญ เพชรภรณ์ (2563) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้นี้คือ กระบวนการที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ สภาพการณ์ หรือกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ และสามารถนำประสบการณ์การรู้นั้นไปใช้ได้

จากความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้นี้หมายถึง การวางแผนการสอนล่วงหน้าสำหรับวิชาใดวิชาหนึ่งเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้โดยเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมที่หลากหลายมีครูเป็นผู้แนะนำ หรือจัดแนวทางการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ พัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์รวมถึงมีการกำหนดเป้าหมาย วิธีการ และการวัดผลโดยใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

2.5.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่าเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้สอนและตัวผู้เรียน ดังนี้

- 1) ทำให้ครูผู้สอนเกิดความมั่นใจในการสอนยิ่งขึ้น
- 2) ทำให้การสอนของครูต่อเนื่อง
- 3) ทำให้ผู้เรียนเกิดความศรัทธาในตัวครู

- 4) ทำให้บทเรียนมีประโยชน์และมีความหมายต่อชีวิตจริงของผู้เรียน
- 5) เป็นแนวทางการสอนสำหรับผู้อื่นที่จำเป็นต้องสอนแทน
- 6) เป็นหลักฐานในการวัดผลของผู้เรียน
- 7) เป็นหลักฐานในการพิจารณาผลงานของครู

รุจิร ภูสาระ (2545) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องตอบคำถามได้ว่า

- 1) จะให้นักเรียนมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์อย่างไร
- 2) จะเสริมสร้างกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอะไรบ้างจึงจะให้นักเรียนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์
- 3) ครูจะต้องมีบทบาทอย่างไรในการจัดกิจกรรมตั้งแต่ครูเป็นศูนย์กลาง และนักเรียนเป็นผู้จัดทำ
- 4) ใช้สื่ออุปกรณ์อะไรจึงช่วยให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์
- 5) จะรู้ได้อย่างไรว่านักเรียนเกิดคุณสมบัติที่คาดหวังไว้

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2551) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

- 1) ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนที่ดี ที่เกิดจากการผสมผสานความรู้ และจิตวิทยาการศึกษา
- 2) ช่วยให้ผู้สอนมีคู่มือการจัดการเรียนรู้ที่ทำได้ลงหน้าด้วยตนเอง และทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย
- 3) ช่วยให้ผู้สอนทราบว่า การสอนของตนได้เดินไปในทิศทางใด หรือทราบว่าสอนอะไร ด้วยวิธีใด สอนทำไม สอนอย่างไร จะใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้อะไร และจะวัดและประเมินผลอย่างไร
- 4) ส่งเสริมให้ผู้สอนได้ศึกษาหาความรู้ทั้งเรื่องหลักสูตร วิธีจัดการเรียนรู้ การจัดทำ และใช้สื่อการเรียนรู้ตลอดจนการวัด และประเมินผล
- 5) ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอน (จัดการเรียนรู้) แทนได้
- 6) แผนการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้ และพัฒนาแล้วจะเกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษา
- 7) เป็นผลงานทางวิชาการที่แสดงถึงความชำนาญ และความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน สำหรับประกอบการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะครูให้สูงขึ้น

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

- 1) ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจ เมื่อเกิดความมั่นใจในการสอนย่อมจะสอนด้วยความคล่องแคล่วเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างราบรื่นไม่ติดขัด เพราะได้เตรียมการทุกอย่างไว้พร้อมแล้ว การสอนก็จะดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างสมบูรณ์

2) ทำให้เป็นการสอนที่มีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านไป เพราะผู้สอนสอนอย่างมีแผนมีเป้าหมาย และมีทิศทางในการสอน มีข้อเสนออย่างเลื่อนลอย ผู้เรียนได้รับความรู้ ความคิด เกิดเจตคติ เกิดทักษะ และเกิดประสบการณ์ใหม่ตามที่ผู้สอนวางแผนไว้ทำให้เป็นการเรียนการสอนที่มีคุณค่า

3) ทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามหลักสูตร ทั้งนี้เพราะในการวางแผนการสอน ผู้สอนต้องศึกษา หลักสูตรทั้งด้านจุดประสงค์การสอน เนื้อหาสาระที่จะสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อ การสอน การวัดและประเมินผล แล้วจัดทำออกมาเป็นแผนการสอน เมื่อผู้สอนสอนตามแผนการสอน ก็ย่อมทำให้เป็นการสอนที่ตรงตามจุดมุ่งหมายและทิศทางของหลักสูตร

4) ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพดีกว่าการสอนที่ไม่มีการวางแผนเนื่องจากในการวางแผนการสอนผู้สอนต้องวางแผนอย่างรอบคอบในทุกองค์ประกอบของการสอนรวมทั้งการจัด เวลาสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ได้โดยสะดวก และง่ายตายตัวขึ้นดังนั้นเมื่อมีการวางแผนการสอนที่รอบคอบและปฏิบัติตามแผนการสอนที่วางไว้ผลของการสอนย่อมสำเร็จได้ดีกว่าการไม่ได้วางแผนการสอน

5) ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการสอนต่อไปทำให้ไม่เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นแนวทางในการทบทวนหรือการออกข้อทดสอบเพื่อวัดผลประเมินผลผู้เรียน ได้นอกจากนี้ทำให้ผู้สอนมีเอกสารไว้ให้แนวทางแก่ผู้ที่เข้าสอนแทนในกรณีจำเป็นเมื่อผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนเองได้ ผู้เรียนจะได้รับความรู้และประสบการณ์ที่ต่อเนื่องกัน

6) ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาเรียน ทั้งนี้เพราะผู้สอน สอนด้วยความพร้อมเป็นความพร้อมทั้งทางด้านจิตใจ และความพร้อมทางด้านวัตถุ ความพร้อมทางด้านจิตใจคือ ความมั่นใจในการสอน เพราะผู้สอนได้เตรียมการสอนมาอย่างรอบคอบ ส่วนความพร้อมทางด้านวัตถุ คือ การที่ผู้สอนได้เตรียมเอกสารหรือสื่อการสอนไว้อย่างพร้อมเพรียง เมื่อผู้สอนเกิดความพร้อมในการสอน ย่อมสอนด้วยความกระฉ่างแจ่ม ทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจนในบทเรียน อันส่งผลให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน

กัลญู เพชรภรณ์ (2563) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้ แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญต่อผู้สอน คือ

1) ทำให้ผู้สอนได้มีการวางแผนและการเตรียมการสอนล่วงหน้า ได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอน สื่อนวัตกรรม วิธีการวัดและประเมินผลตลอดจนการนำหลักจิตวิทยา มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้

2) ข้อมูลที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ในแต่ละครั้งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน พัฒนา หรือปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

จากความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้ครูเตรียมการสอนอย่างมีระบบ มั่นใจ และมีทิศทางที่ชัดเจน ส่งผลให้การสอนมีประสิทธิภาพตรงตามหลักสูตร ผู้เรียนได้รับความรู้และพัฒนาทักษะอย่างเหมาะสม อีกทั้งยังใช้เป็นแนวทางสำหรับการประเมินผลและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ต่อไป

2.5.3 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2534) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

- 1) สาระสำคัญ
- 2) จุดประสงค์
- 3) เนื้อหา
- 4) กิจกรรมการเรียนการสอน
- 6) การวัดและประเมินผล
- 7) กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม หรือภาคผนวก

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1) มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด เป็นเกณฑ์คุณภาพสำหรับตัวบ่งชี้ถึง ระดับความสามารถที่ต้องการให้เกิดผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้จะบอกถึงสิ่งที่คาดหวังหรือจุดหมายไว้อย่างชัดเจนว่าสิ่งที่ต้องการให้นักเรียนรู้และปฏิบัติได้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวชี้วัด คือระดับสิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นซึ่งสะท้อนถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรมนำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ จัดทำ การเรียนการสอน และเป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัดผลประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน

2) จุดเน้นที่ต้องพัฒนาผู้เรียนช่วงวัย เป็นการพัฒนาคุณลักษณะเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้และการประเมินผู้เรียนตามหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่สมบูรณ์เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขให้เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน ซึ่งกำหนดไว้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนั้นเพื่อให้ผ่านเกณฑ์ตามที่หลักสูตรกำหนดจึงต้องพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนในทุกชั้นปีอย่างสม่ำเสมอ โดยสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งใน ห้องเรียนและนอกห้องเรียน ตลอดจนกิจกรรมโครงการต่าง ๆ และกิจวัตรประจำวันของผู้เรียนคุณลักษณะที่กำหนดเป็นจุดเน้น

3) ความคิดรวบยอดเป็นการวิเคราะห์แก่นความรู้จากตัวชี้วัดรวมถึงสาระการเรียนรู้ผู้เรียนจะได้รับทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และลักษณะอันพึงประสงค์ที่ติดตัวจากผู้เรียนไปเมื่อเรียนจบ แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

4) เนื้อหา/สาระการเรียนรู้เป็นการเขียนเนื้อหาสาระในลักษณะเป็นประเด็นสำคัญสั้น ๆ สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้

5) จุดประสงค์การเรียนรู้ข้อความที่ระบุคุณลักษณะการเรียนรู้ และความสามารถที่ครูต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังจากผู้เรียนได้ผ่านกิจกรรมการสอนในเรื่องนั้น

6) สมรรถนะสำคัญสำหรับผู้เรียนคุณลักษณะที่เด็กทุกคนมีและใช้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อผลักดันให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุตาม เป้าหมาย ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ได้แก่ ความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ แรงจูงใจทางสังคมลักษณะนิสัยส่วนตัวตลอดจนรูปแบบความคิดและวิธีการคิด ความรู้สึก และการกระทำซึ่งการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

7) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คุณภาพผู้เรียนด้านคุณธรรมจริยธรรมค่านิยมที่กำหนดขึ้นโดยพิจารณาจากสภาพของสังคม และการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันซึ่งทำให้มีความจำเป็นต้องเน้นและปลูกฝังลักษณะดังกล่าวให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนทุกคนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในองค์รวมทั้งด้านสติปัญญา และคุณธรรมอันจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้า และความมั่นคง สงบสุขในสังคม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มี 7 ประการ

7.1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

7.2) ซื่อสัตย์สุจริต

7.3) วินัย

7.4) ใฝ่เรียนรู้

7.5) อยู่อย่างพอเพียง

7.6) มุ่งมั่นในการทำงาน

7.7) รักความเป็นไทย

7.7) มีจิตสาธารณะ

8) ชิ้นงาน ภาระงานระหว่างการจัดกิจกรรม เป็นสิ่งที่ครูผู้สอนได้สั่งให้ผู้เรียนทำในช่วงจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ชิ้นงาน คือ งานเขียน ภาพ แผนภูมิ สิ่งประดิษฐ์ภาระงาน ภาระงาน

คือการทดลอง การอ่าน ชิ้นงานหรือภาระงานเป็นหลักฐานร่องรอยว่านักเรียนบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดในหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ

9) กิจกรรมการเรียนรู้วิธีที่สอน กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เมื่อกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวครบถ้วนแล้วผู้เรียนจะบรรลุจุดประสงค์ในการเรียนรู้ และเมื่อเรียนจบครบทุกแผนผู้เรียนจะได้ความรู้ ทักษะกระบวนการ และลักษณะที่พึงประสงค์ ครบถ้วนตามเป้าหมายการเรียนรู้ของตัวชี้วัด และมาตรการเรียนรู้ที่กำหนดไว้โดยออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติในแต่ละรายชั่วโมงอย่างชัดเจน

10) สื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้ สื่อ แหล่งการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จะกำหนดสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนไว้อย่างชัดเจน มีใบความรู้ ใบงาน แบบฝึกทักษะการเรียนรู้ เอกสารเพิ่มเติมสำหรับผู้สอนตามความเหมาะสมและบอกแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญที่จะช่วยให้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

11) การวัดประเมิน ทุกแผนการจัดการเรียนรู้จะระบุรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องการวัด และประเมินผล คือหลักฐานการเรียนรู้ ร่องรอยการเรียนรู้วิธีการการวัดผลและประเมินผลเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

12) ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ว่าแผนเป็นอย่างไร

13) บันทึกหลังการสอน หรือบันทึกผลการเรียนรู้หัวข้อสำหรับผู้สอนได้บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผนการเรียนรู้เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุผลตามเป้าหมายต่อไป

14) ข้อเสนอแนะของผู้ที่ได้รับมอบหมายนิเทศ/ เสนอแนะ/ รับรอง เป็นการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ของตำแหน่งรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้นำเอาทักษะและกระบวนการมาสอน หรือไม่ เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้ได้จริงหรือไม่

15) ข้อเสนอแนะ/ รับรองของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้นำเอาทักษะและกระบวนการมาสอนหรือไม่เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้ได้จริงหรือไม่

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) ได้อธิบายถึงแผนการจัดการเรียนรู้ว่าประกอบด้วย หัวข้อสำคัญดังต่อไปนี้

1) ส่วนนำ : รายวิชา / กลุ่ม ชั้น ชื่อหน่วยการเรียนรู้ หรือชื่อแผนการจัดการเรียนรู้จำนวนเวลาที่สอน

- 2) มาตรฐานการเรียนรู้
- 3) ตัวชี้วัดชั้นปี
- 4) สาระสำคัญ
- 5) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 6) สาระการเรียนรู้
- 7) กิจกรรมการเรียนรู้
- 8) การวัดผลประเมินผล
- 9) สื่อและแหล่งเรียนรู้
- 10) บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

รวิวรรณ วงศ์เดชาพันธ์ (2563) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังต่อไปนี้

1. ส่วนหัวของแผน
  - 1.1 โรงเรียน.....ชั้น.....
  - 1.2 หน่วยการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....เวลา.....ชั่วโมง
  - 1.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....วันที่.....เวลา.....น.
2. ส่วนที่สองรายการที่สำคัญ ที่ต้องระบุในแผนการจัดการเรียนรู้ได้แก่
  - 2.1 สาระสำคัญ
  - 2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้
  - 2.3 สาระการเรียนรู้
  - 2.4 กิจกรรมการเรียนรู้/กระบวนการจัดการเรียนรู้
    - กิจกรรมการเรียนรู้
    - สื่อและแหล่งการเรียนรู้
    - การวัดและประเมินผล
    - บันทึกผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้

สุวิทย์ มูลคำและคณะ (2551) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ดังนี้ ส่วนประกอบที่สำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้มีหลายรูปแบบอาจอยู่ในรูปของความเรียงหรือตาราง หรือทั้งความเรียงและตารางรวมกันก็ได้ดังตัวอย่างที่กล่าวมา ซึ่งผู้สอนสามารถเลือกรูปแบบได้ตามความเหมาะสมจะเห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้ควร ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ส่วนนำหรือหัวแผนแผนการจัดการเรียนรู้เป็นส่วนประกอบที่แสดงให้เห็นภาพรวมของแผนว่าเป็นแผนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ใด เรื่องอะไร ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมนานเท่าใด

ส่วนที่ 2 ตัวแผนการจัดการเรียนรู้ (องค์ประกอบที่สำคัญ)

- 1) สาระการเรียนรู้
- 2) มาตรฐานการเรียนรู้
- 3) มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น
- 4) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
- 5) สาระสำคัญ
- 6) จุดประสงค์การเรียนรู้ ประกอบด้วย
  - 6.1 จุดประสงค์ปลายทาง
  - 6.2 จุดประสงค์นำทาง
- 7) สาระการเรียนรู้/เนื้อหา
- 8) กิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้
- 9) สื่อ/นวัตกรรม/แหล่งเรียนรู้
- 10) การวัดและประเมินผลประกอบด้วย
  - 10.1) วิธีการประเมิน
  - 10.2) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
  - 10.3) เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน
- 11) เอกสารประกอบการจัดการการเรียนรู้
- 12) บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ส่วนที่ 3 ท้ายแผนการจัดการการเรียนรู้

ประกอบด้วยบันทึกผลการใช้แผนจัดการการเรียนรู้ ซึ่งเป็นส่วนที่ผู้สอนใช้บันทึกการสังเกตที่พบจากการนำไปใช้ เช่น ปัญหาและแนวทางการแก้ไข กิจกรรมเสนอแนะและข้อมูลอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงแผน ฯ ในการนำไปใช้ต่อไป อีกส่วนหนึ่งของท้ายแผนจัดการการเรียนรู้ได้แก่เอกสารประกอบการสอน ได้แก่ใบงาน แบบทดสอบที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามแผนนั้นๆ เป็นต้น

จากการศึกษาองค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ของ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, วิทยุ มูลค่าและคณะ (2551), สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534), รวีวรรณ วงศ์เดชาพันธ์ (2563) และอาภรณ์ ใจเทียะ (2553) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของแผนการเรียนรู้ ดังนี้

ตารางที่ 2.1 ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

ตารางสังเคราะห์องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้						
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้	นักวิชาการ					ความถี่
	สำนักงานคณะกรรมการ ประถมศึกษาแห่งชาติ (2534)	หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	สวิตช์ มูลค่าและคณะ (2551)	รวิธรรม วงศ์เดชาจันทร์ (2563)	อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553)	
หัวแผนการจัดการเรียนรู้			✓	✓	✓	3
มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด		✓	✓		✓	3
จุดประสงค์การเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	5
สมรรถนะสำคัญสำหรับผู้เรียน		✓				1
คุณลักษณะอันพึงประสงค์		✓				1
สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	✓	✓		✓	✓	4
เนื้อหา/สาระการเรียนรู้	✓	✓	✓			3
กิจกรรมการเรียนรู้	✓		✓	✓	✓	4
สื่อ /อุปกรณ์ /แหล่งการเรียนรู้			✓	✓	✓	3
การวัดและประเมินผล	✓		✓	✓	✓	4
บันทึกหลังการสอน/บันทึกผลการเรียนรู้	✓		✓	✓	✓	4

จากตารางสังเคราะห์องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ข้างต้น ผู้วิจัยเลือกความถี่ที่ 3 ขึ้นไป สามารถสรุปองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ได้ 9 ข้อ ดังนี้

- 1) หัวแผนการจัดการเรียนรู้
- 2) มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
- 3) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 4) เนื้อหา/สาระการเรียนรู้
- 5) สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- 6) กระบวนการจัดการเรียนรู้
- 7) ชิ้นงาน/ภาระงาน
- 8) สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้
- 9) การวัดและการประเมินผล

2.6 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี

2.6.1 ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่าคุณลักษณะ รวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลจากการเรียนการสอน หรือมวลประสบการณ์ทั้งปวง ที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอนทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของ สมรรถภาพสมอง

ไพศาล หวังพาณิชย์ (2543) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่าคุณลักษณะ และความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและ ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการฝึกอบรม หรือจากการสอบการวัดผลสัมฤทธิ์จึงเป็นการ ตรวจสอบความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผลของบุคคลว่าเรียนรู้แล้วเท่าไร

นาฏยา ชมวิชา (2547) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า ความสำเร็จที่เกิด จากการเรียนรู้ในเรื่องใด ๆ ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย สามารถ วัดได้ด้วยเครื่องมือวัดทางด้านจิตวิทยา หรือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนไว้ว่า ผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สำคัญที่จะเป็นตัวชี้วัดว่า การจัด กระบวนการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ไว้หรือไม่และผลที่ออกมาจะเป็นไปตามสภาพจริงและทำให้ เกิดผลกับผู้เรียน

ทิตนา เขมมณี (2562) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน หมายถึง ความรู้ที่ได้จากการพัฒนาทักษะของผู้เรียน หรือผลที่เกิดจากการกระทำของผู้เรียนเอง เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เนื่องจากได้รับประสบการณ์ผ่านการเรียนรู้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือจากการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนสามารถประเมินค่าได้จากแบบทดสอบหรือการสังเกตของผู้สอน

จากความหมายข้างต้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีจึงหมายถึง ผลลัพธ์ของเรียนรู้ วรรณคดีที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนด้านพุทธิพิสัย คือความรู้ความสามารถที่เปลี่ยนแปลงจากการจัดการ เรียนรู้ แล้วสามารถตรวจสอบหรือวัดผลได้จากการทดสอบหลังเรียน

2.6.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี

พรทิพย์ สังเกต (2564) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า เป็นแบบทดสอบ ที่ใช้วัดความรู้เชิงวิชาการ เน้นการวัดความสามารถจากการเรียนรู้ให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ มุ่งหวังไว้

เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี (2553) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์เป็นแบบสอบวัด ความรู้เชิงวิชาการมักใช้วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเน้นการวัดความรู้ความสามารถจากการเรียนรู้ในอดีตหรือในสภาพปัจจุบันของแต่ละคน

ราตรี นันทสุคนธ์ (2553) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ (Achievement test) หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนเป็นแบบทดสอบที่วัดเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่มีการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยส่วนใหญ่จะวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) คือ วัดความรู้ความสามารถ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2552) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ เป็นแบบสอบที่ใช้วัดผลการเรียนที่เกิดขึ้น (What person has learned) จากกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนได้จัดขึ้นเพื่อการเรียนรู้ขึ้น สิ่งที่มุ่งวัดจึงเป็นสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ภายใต้สถานการณ์ที่กำหนดขึ้น ซึ่งอาจเป็นความรู้หรือทักษะบางอย่าง (ส่วนใหญ่จะเน้นทักษะทางสมองหรือความคิดอันบ่งบอกถึงสถานภาพของการเรียนรู้ที่ผ่านมา หรือสภาพการเรียนรู้ที่บุคคลนั้นได้รับ

สมนึก ภัททิยธนี (2549) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงแบบทดสอบที่วัดสมรรถภาพสมองด้านต่าง ๆ ที่นักเรียนได้รับการเรียนรู้ผ่านมาแล้ว

Benjamin S. Bloom (2001) ได้กล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ทางเรียนว่า พฤติกรรมเกี่ยวกับสติปัญญา ความรู้ ความคิด ความเฉลียวฉลาด ความสามารถในการคิดเรื่องราวต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นความสามารถทางสติปัญญาพฤติกรรมทางพุทธิพิสัย 6 ระดับ ได้แก่ 1) ด้านความจำ 2) ด้านความเข้าใจ 3) ด้านการนำไปใช้ 4) ด้านการวิเคราะห์ 5) ด้านการประเมินค่า 6) ด้านสร้างสรรค์

จากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนข้างต้น ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีหลังเรียน โดยวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) คือ วัดความรู้ความสามารถโดยแนวคิดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) ของ Bloom's Taxonomy ซึ่งผู้วิจัยได้นำพฤติกรรมที่ประกอบด้วย 1) ด้านความจำ 2) ด้านความเข้าใจ 3) ด้านการนำไปใช้ 4) ด้านการวิเคราะห์ 5) ด้านการประเมินค่า 6) ด้านสร้างสรรค์ เป็นเนื้อหาในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวม 30 คะแนน ใช้สำหรับทดสอบหลังเรียน (posttest)

2.6.4 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สุภารัตน์ อะหลีแอ (2558) ได้กล่าวขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

1) กำหนดจุดมุ่งหมายในการสอนในการเรียนการสอนอาจมีการสอบหลายครั้งเช่น ทดสอบย่อยระหว่างเรียน ทดสอบรวมปลายภาคเรียน ทดสอบเพื่อวินิจฉัย ทดสอบเพื่อคัดเลือก เป็นต้น ครูจะต้องกำหนดว่าจะใช้แบบสอบเพื่อจุดมุ่งหมายใด เมื่อไร เพื่อจะได้ออกข้อสอบที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการ

2) กำหนดพฤติกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการเน้นในการสอบแต่ละครั้งครูจะต้องกำหนดว่าจะวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยหรือทักษะพิสัย การทดสอบความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน จำนวนข้อสอบในเนื้อหาสาระแต่ละตอนจะต้องสัมพันธ์กับน้ำหนักความสำคัญและเนื้อหาในตอนนั้น ๆ วิธีการที่จะช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายนี้คือ การจัดทำตารางวิเคราะห์หลักสูตร

3) เลือกรูปแบบข้อสอบ ประเภทของข้อสอบที่ใช้ขึ้นขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการสอนและองค์ประกอบอื่น ๆ อีกหลายอย่าง เช่น พฤติกรรมที่ต้องการวัด ลักษณะเนื้อหาวิชา ธรรมชาติของผู้สอบ เป็นต้น ข้อสอบแต่ละแบบจะมีลักษณะเด่นและลักษณะด้อยแตกต่างกันไป

4) เวลาที่ใช้ในการสอบ เวลาที่ใช้ในการสอบขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการสอบ เช่น ทดสอบย่อยหรือทดสอบรวม ระดับชั้นของผู้เรียน ธรรมชาติของวิชา โดยทั่วไปเวลาสอบที่มีความยาวจะมีค่าความเที่ยงของคะแนนสูงขึ้น

5) กำหนดจุดประสงค์ในการเรียนการสอนที่จะออกข้อสอบ ข้อสอบควรเป็นตัวแทนของสิ่งที่ได้สอบไปแล้วแต่ในการสอบบางครั้งนั้นไม่สามารถที่จะวัดได้ครบทุกจุดประสงค์ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเลือกจุดประสงค์ที่สำคัญมาเป็นตัวแทนของสิ่งที่สอนไปแล้วมาสอบวัด

6) ตัดสินใจว่าข้อสอบควรมีความยากง่ายระดับใด ข้อสอบจะมีความยากง่ายระดับใดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการใช้แบบสอบ ถ้าต้องการใช้แบบสอบเพื่อวินิจฉัยความบกพร่องของนักเรียนหรือถ้าเป็นแบบสอบที่ต้องการใช้ประเมินผลการเรียน ข้อสอบควรมีความยากง่าย ปานกลาง เพื่อให้ นักเรียนประมาณครึ่งหนึ่งตอบถูกและนักเรียนอีกครึ่งหนึ่งตอบผิด ทำให้ข้อสอบมีอำนาจจำแนกสูง

7) กำหนดวิธีการตอบแบบสอบของนักเรียน ในบางครั้งแบบสอบจะมีข้อสอบหลาย ๆ รูปแบบ เช่น ข้อสอบแบบเลือกตอบ ข้อสอบแบบเติม ข้อสอบแบบถูกผิด ข้อสอบแบบจับคู่ ข้อสอบแบบลงมือปฏิบัติหรือข้อสอบอัตนัยครูจะต้องกำหนดลักษณะการตอบข้อสอบแต่ละแบบให้ชัดเจนเช่น ให้ทำในตัวข้อสอบหรือให้ตอบในกระดาษคำตอบ โดยแยกเป็นตอนไม่ปะปนกัน ทั้งนี้ครูต้องกำหนดวิธีการตรวจข้อสอบไปพร้อม ๆ กันด้วย เช่น ตรวจด้วยมือหรือตรวจด้วยเครื่อง

8) กำหนดวิธีการจำแนกผลการทดสอบ เมื่อตรวจให้คะแนนเรียบร้อยแล้วจะแจกแจงและแปลความหมายคะแนนอย่างไร ใช้ระบบอิงเกณฑ์หรืออิงกลุ่ม เป็นต้น

ศิริชัย กาญจนวาสี (2556) ได้กล่าวขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

1) กำหนดจุดมุ่งหมายของการสอบโดยต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2) ออกแบบการสร้างแบบทดสอบเป็นการกำหนดรูปแบบขอบเขตและแนวทางการสร้าง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสอบที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย

2.1) การวางแผนการทดสอบควรมีการทดสอบอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง

2.2) การกำหนดรูปแบบของแบบทดสอบ ได้แก่ แบบสอบอิงกลุ่ม แบบสอบข้อเขียน แบบสอบเสนอคำตอบ แบบสอบความเร็ว และแบบสอบเป็นกลุ่ม

2.3) การสร้างแผนผังการทดสอบ เพื่อให้จุดมุ่งหมายการเรียนรู้กิจกรรมการเรียน การสอนและการสร้างแบบทดสอบมีความสัมพันธ์กัน

2.4) การสร้างผังข้อสอบ เพื่อเสนอรายละเอียดของการทดสอบแต่ละครั้งว่าจะวัด เนื้อหาอะไรและจะวัดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้อะไร ขอบเขตของเนื้อหาวิชาตลอดจนการกำหนด น้ำหนักความสำคัญหรือสัดส่วนข้อสอบสำหรับวัตถุประสงค์ที่ต้องการทดสอบแต่ละครั้ง

3) เขียนข้อสอบโดยผู้เขียนจำเป็นต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดีและต้องมีความรู้ใน เทคนิคการเขียน โดยมีลำดับขั้นตอนการเขียน ดังนี้

3.1) กำหนดแบบแผนข้อสอบ

3.2) ร่างข้อสอบ

3.3) ทบทวนร่างข้อสอบโดยผู้เขียนข้อสอบและโดยผู้อื่น

3.4) บรรณาธิการข้อสอบ โดยการปรับปรุงข้อบกพร่องรวมทั้งขัดเกลาข้อความและ ภาษาให้เหมาะสมกับผู้เรียน

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

1) พิจารณาจุดมุ่งหมายของการทดสอบว่ามีจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายเพื่ออะไร

2) สร้างตารางกำหนดรายละเอียด

3) เลือกแบบข้อสอบให้เหมาะสม

4) รวมข้อสอบทำเป็นแบบทดสอบ

5) กำหนดวิธีการดำเนินการสอน

6) การประเมินคุณภาพของแบบทดสอบ

7) การนำผลไปใช้ปรับปรุงเป้าประสงค์ของการเรียนรู้

สิริพร ทิพย์คง (2545) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

- 1) ศึกษาจุดมุ่งหมายของวิชาในระดับชั้นเรียนที่ได้จัดการเรียนการสอน
- 2) เขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของเนื้อหาที่ต้องการออกข้อสอบเนื่องจากวัตถุประสงค์ที่เขียนในรูปแบบของพฤติกรรมที่ให้นักเรียนแสดงออกนั้นสังเกตและวัดได้ภายหลังจากการเรียนการสอน

- 3) ศึกษาเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ที่จะออกสอบ
- 4) พิจารณาว่าจะใช้ข้อสอบชนิดใด

บุญชม ศรีสะอาด (2560) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

- 1) วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และสร้างตารางลักษณะข้อคำถาม โดยพิจารณาจากจุดประสงค์ การเรียนรู้ และความสัมพันธ์ระหว่างหัวข้อต่าง ๆ
- 2) สร้างตารางวิเคราะห์ข้อคำถาม โดยด้านซ้ายของตารางในแต่ละแถวให้ระบุหัวข้อของเนื้อหา ตามลำดับ ด้านคอลัมน์จะเป็นการวิเคราะห์จุดประสงค์สำหรับสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งนิยมใช้จุดประสงค์ในการวัดระดับพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย (Cognitive) ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ระดับได้แก่

- 1) ความรู้ ความจำ
- 2) ความเข้าใจ
- 3) การนำไปใช้
- 4) การวิเคราะห์
- 5) การสังเคราะห์
- 6) การประเมินค่า

- 3) พิจารณาจำนวนข้อคำถาม ความสำคัญ และระดับพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดของแต่ละหัวข้อ และระบุจำนวนข้อที่ต้องการในแต่ละระดับพฤติกรรมของหัวข้อนั้น ๆ

- 4) กำหนดรูปแบบของข้อคำถาม และศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 5) สร้างข้อคำถามตามตารางลักษณะข้อคำถามที่สร้างขึ้นในข้อ 1 และตารางวิเคราะห์ข้อคำถามที่สร้างขึ้นในข้อ 2

- 6) ตรวจสอบข้อคำถามในประเด็นต่าง ๆ เช่น ภาษา ตัวลวง ความสอดคล้องกับตารางวิเคราะห์ข้อคำถามที่สร้างขึ้นการสะกดคำ เป็นต้น

- 7) จัดพิมพ์แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับทดลองพร้อมระบุคำชี้แจงและคำอธิบายวิธีการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ชัดเจน

8) นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง และทำการวิเคราะห์คุณภาพของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น

9) พิมพ์แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับสมบูรณ์ที่มีค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นในระดับที่เหมาะสมเพื่อนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนข้างต้นผู้วิจัยสามารถสรุปขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งหมด 6 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) ศึกษาหลักสูตร
- 2) วิเคราะห์จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และกำหนดตารางวิเคราะห์ข้อสอบ
- 3) ออกแบบแบบทดสอบ
- 4) สร้างแบบทดสอบ
- 5) ตรวจสอบ
- 6) วิเคราะห์คุณภาพ
- 7) ปรับปรุงแบบทดสอบ และนำไปใช้

2.7 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

2.7.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ทรงภพ ขุนมธุรส และกาญจนา วิชญาปกรณ์ (2564) ให้ความหมายของความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ คือ ระดับความรู้สึกที่พอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ว่าจะเป็นจากบุคคล และกิจกรรมต่าง ๆ จะเป็นความรู้สึกเชิงบวกหรือเชิงลบก็ได้แล้วแต่การได้รับการตอบสนองตามความต้องการของบุคคล นั้นว่าจะเกิดความรู้สึกพึงพอใจมากน้อยเพียงใด

พัฒนา พรหมณีและคณะ (2563) ให้ความหมายของความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สิ่งที่เกิดจากแรงจูงใจ ซึ่งเป็นพฤติกรรมภายในที่ผลักดันให้เกิดความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ยินดี ไม่ยินดี เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการและความคาดหวังที่เกิดจากการประมาณค่าอันเป็นกรเรียนรู้ประสบการณ์จากการกระทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดการตอบสนองความต้องการตามเป้าหมายของแต่ละบุคคล

ศิรินาถ ส่งแสง (2562) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล

พรพรรณ เสาร์คำเมืองดี (2562) ให้ความหมายของความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นความสุขที่เกิดจากการปฏิบัติเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของตนทำให้เกิดความรู้สึกดีในสิ่งนั้น ๆ หรือความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนว่ามีความรู้สึกพอใจหรือไม่ในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน

เกวลี ผังดี และพิมพ์ระดา ครอบยุติ (2556) ให้ความหมายของความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึกหรือทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านรายวิชาในหลักสูตร ด้านผู้สอน ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และด้านปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน

จากความหมายของความพึงพอใจข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความรู้สึกของนักเรียน ซึ่งเกิดจากการที่ได้รับการตอบสนองความต้องการตามที่คาดหวัง ทำให้เกิดความรู้สึกดีหรือพอใจในสิ่งนั้น ความพึงพอใจจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับระดับการตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคล โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านครูผู้สอน 3) ด้านวิธีการสอน 4) ด้านสื่อการเรียนการสอน และ 5) ด้านการวัดและการประเมินผล

2.7.2 ความสำคัญของความพึงพอใจ

พรณิ ข.เจนจิต (2542) ให้ความหมายของสำคัญของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นเรื่องความรู้สึกที่บุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งมี อิทธิพลทำให้แต่ละคนสนองตอบสิ่งเร้าแตกต่างกันออกไป บุคคลจะมีความพึงพอใจมากหรือน้อย เกี่ยวกับสิ่งใดนั้น บุคคลรอบข้างมีอิทธิพลอย่างยิ่ง ความพอใจของบุคคลมีแนวโน้มที่จะขึ้นอยู่กับ ค่านิยมของคนรอบข้าง ความพึงพอใจมีแหล่งที่เกิดขึ้น 4 ประการ คือ

- 1) การอบรมแต่เล็ก ๆ เป็นไปในลักษณะค่อย ๆ ดุดับการเลียนแบบของพ่อกับแม่และคนข้างเคียงไม่ต้องมีใครมาสอน
- 2) ประสบการณ์ของบุคคล
- 3) การรับถ่ายทอดจากความพึงพอใจที่มีอยู่แล้ว
- 4) สื่อมวลชน

Porter (1981) ให้ความหมายของสำคัญของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจต่อการทำงานในแง่ที่ว่าบุคคลจะเกิดความพึงพอใจได้ก็ต่อเมื่อประเมินแล้วงานนั้น ๆ จะนำผลตอบแทนมาให้

ซึ่งบุคคลได้มีการตัดสินใจไว้ล่วงหน้าแล้วว่าคุณค่าของสิ่งที่ได้รับเป็นเช่นไร บุคคลจึงเลือกเอางานที่นำผลลัพธ์เหล่านั้นมาให้

อรรถกิจ กรณ์ทอง (2545) ให้ความหมายของความสำคัญของความพึงพอใจไว้ว่า เมื่อมนุษย์เกิดความต้องการขึ้นก็กำหนดเป้าหมายหลายอย่าง เพื่อสร้างความพึงพอใจ กำลังความต้องการของแต่ละบุคคลจะขึ้นอยู่กับปัจจัย ดังนี้

- 1) วัฒนธรรม และค่านิยมทางสังคม
- 2) ความสามารถทางร่างกาย
- 3) ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมและสภาพทางสังคม

สุริยา พุ่มพวง (2547) ให้ความหมายของความสำคัญของความพึงพอใจไว้ว่า การที่บุคคลมีความพึงพอใจต่อสิ่งใดนั้นจะมีผลทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมได้ 4 ลักษณะ ดังนี้

- 1) มีความเอาใจใส่ต่องานขยันติดตามผลงานที่ได้รับมอบหมายอยู่เสมอ
- 2) เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว
- 3) มีความสามัคคีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ไม่แตกแยกเป็นก๊ก เป็นเหล่า
- 4) ไม่ขาดหรือหยุดงานโดยไม่จำเป็นมีความสบายใจที่ทำงานและอยู่ร่วมกับเพื่อนร่วมงาน

สมบูรณ์ พรรณนาภพ (2540) ให้ความหมายของความสำคัญของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจมีความสำคัญ คือ จะเป็นตัวบ่งชี้พฤติกรรมที่สำคัญของบุคลากรได้ 6 ประการ ดังนี้

- 1) ความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
- 2) ความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมยิ่งกว่าประโยชน์ส่วนตัว
- 3) ความตั้งใจ เอาใจใส่ และรู้จักรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายแล้ว
- 4) ความรู้สึกห่วงกังวลต่อผลที่เกิดต่อการหยุดงานของตนเอง คือจะไม่ขาดหรือหยุดงานโดยไม่จำเป็น
- 5) ความพร้อมที่จะรับอาสาในการปฏิบัติงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม
- 6) ความพร้อมเพรียงในการหมั่นปรึกษาหรือเกี่ยวกับการเตรียมงานและแก้ปัญหาต่าง ๆ

จากความสำคัญของความพึงพอใจข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการกำหนดพฤติกรรมของบุคคล โดยมีผลต่อแรงจูงใจในการทำงาน การแสดงออกทางอารมณ์ และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ความพึงพอใจที่ดีส่งเสริมให้บุคคลมีความรับผิดชอบ ขยัน มีน้ำใจ ร่วมมือ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข อีกทั้งยังเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพในการทำงานและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรหรือสังคม

2.7.4 การวัดความพึงพอใจ

กัลยรัตน์ แสงแก้ว (2565) กล่าวถึงการวัดความพึงพอใจไว้ว่า เป็นการสอบถามความคิดเห็นของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีต่อเรื่องนั้น ๆ สามารถทำได้หลากหลายวิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ และการใช้แบบสอบถาม เป็นต้น ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับความสะดวก ตลอดจนจุดมุ่งหมายที่จะวัดด้วย จึงจะส่งผลให้การวัดนั้นมีประสิทธิภาพเป็นที่น่าเชื่อถือได้ ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบสอบถามความพึงพอใจตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อวัดความพึงพอใจของผู้เรียน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนนระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ให้คะแนนระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วย

ให้คะแนนระดับ 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ

ให้คะแนนระดับ 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ให้คะแนนระดับ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย (2557) กล่าวถึงการวัดความพึงพอใจไว้ว่า การวัดความพึงพอใจตามวิธีการของ (Likert) จะสร้างขึ้นโดยใช้ข้อความที่เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ต้องการสอบถามความคิดเห็นของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีต่อเรื่องนั้น ๆ แล้วให้ความรู้สึกต่อข้อความดังกล่าว โดยการแสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อข้อความนั้นอาจเป็นไปได้ทั้งการเห็นด้วยหรือพอใจ ไม่เห็นด้วยหรือไม่แน่ใจ เป็นต้นซึ่ง (Likert) ได้กำหนดช่วงความรู้สึกของคนออกเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วย

ระดับ 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ

ระดับ 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ระดับ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากการวัดความพึงพอใจข้างต้นผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ เพื่อวัดความพึงพอใจของผู้เรียน และได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พึงพอใจในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความรู้สึกเป็นกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พึงพอใจในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

2.8 สภาพพื้นที่การวิจัย

2.8.1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

ลักษณะขององค์กรชื่อโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ที่อยู่ 355 หมู่ 13 ตำบลพระลับ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โทรศัพท์ 043-0400671 โทรสาร 043-0400671 เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 38 คน

ผู้อำนวยการสถานศึกษา : นายพลสัมพันธ์ พิมพ์ภักดี โทรศัพท์ 089-709-6309

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา : นายวงษ์วัชระ ดวงศรี โทรศัพท์ 061-951-5424

ทิศเหนือ : ติดกับถนนสาธารณประโยชน์

ทิศตะวันออก : ติดกับถนนสาธารณประโยชน์

ทิศใต้ : ติดกับถนนสาธารณประโยชน์

2.8.2 ประวัติความเป็นมา

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ตั้งอยู่เลขที่ 355 หมู่ที่ 13 ถนนขอนแก่น-ยางตลาด บ้านเลิงเปือย ตำบลพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น บ้านเลิงเปือย (แวมอง) เป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่ มี 2 หมู่ คือ หมู่ 9 และหมู่ 13 ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2536 โดยพระราชวรานุวัตร (สมาน สุเมโธ) สกกุลเดิม “อุบลพิทักษ์” เป็นบุคคลที่ถือกำเนิดในบ้านเลิงเปือย ได้บวชเรียนและศึกษาพระธรรมวินัยจนได้เปรียญ 9 ประโยค เป็นผู้ซึ่งชาวตำบลพระลับให้ความเคารพนับถือ ต้องการให้มีโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบลพระลับจึงได้มีการประสานงานกันระหว่างผู้ว่าราชการจังหวัด สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน และเห็นชอบให้โรงเรียนขอนแก่นวิทยายนดำเนินการขอจัดตั้งสาขาโรงเรียน นายสวาท ภูคำแสน ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ในขณะนั้น ได้มอบหมายให้นายไกรศิษฐ์ เปลรินทร์ อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน เป็นผู้ประสานงานดำเนินการสาขาโรงเรียนในฐานะหัวหน้าสาขาโรงเรียน โดยพระราชวรานุวัตรอนุเคราะห์สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนในวัดป่าแสงอรุณเปิดทำการสอนครั้งแรกในปีการศึกษา 2536 มีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 ห้องเรียน นักเรียนทั้งหมด 164 คน ซึ่งดำเนินการในวัดป่าแสงอรุณ เป็นเวลา 2 ปีการศึกษา คือปีการศึกษา 2536 และปีการศึกษา 2537 ต่อมาได้ย้ายมาดำเนินการจัดการเรียนการสอนบนที่ดินสาธารณะประโยชน์ “ดอนพลับ” ในพื้นที่ 22 ไร่ 1 งาน 52 ตารางวา ในวันที่ 30 เมษายน 2539 กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้เป็นโรงเรียนเอกเทศ ชื่อโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 โดยผู้บริหารโรงเรียนคนแรกคือ นายชุมพล เวียงเพิ่ม ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนต่อมาคือ นายไกรศิษฐ์ เปลรินทร์ ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ , อาจารย์ใหญ่และผู้อำนวยการ จนถึง พ.ศ. 2545 ต่อมา

นายปรีชา มาละวรรณโณ ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ จนถึงปี พ.ศ. 2551, นายอารมณ ศรีเชียง
 สาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 - 2558, นายสมนึก ทองคำ ดำรงตำแหน่ง
 ผู้อำนวยการโรงเรียนเดือนธันวาคม พ.ศ. 2558 – เดือนตุลาคม พ.ศ. 2561, นายวรรณประกรณ์
 จุมพลน้อยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2561– เดือนตุลาคม
 พ.ศ. 2566 และนายพลสันต์ พิมพ์ภักดี ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนคนปัจจุบัน

2.8.3 คติพจน์,ปรัชญา,คำขวัญ,วิสัยทัศน์,พันธกิจ,เป้าประสงค์,กลยุทธ์

คติพจน์ : สติมา สุขเมธติ ผู้มีสติย่อมได้รับความสุข

ปรัชญา : ภูมิปัญญาเปรียบเหมือนมีแสงสว่างนำทางชีวิต

คำขวัญโรงเรียน : ความรู้ดีมีคุณธรรม กิจกรรมเด่น

อัตลักษณ์ : ไหว้งามตามวิถีไทย

เอกลักษณ์ : กีฬาเด่น

วิสัยทัศน์ : เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ค่าคุณธรรม นำกีฬา
 พัฒนาทักษะอาชีพ สู่มาตรฐานสากลบนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ

- 1) พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล
- 2) พัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล มีความรู้มีคุณธรรม มีทักษะกีฬา และทักษะอาชีพ
 ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 3) พัฒนาผู้บริหารและครูให้มีความเป็นมืออาชีพ และจัดการเรียนการสอนอย่างมี
 ประสิทธิภาพ
- 4) พัฒนาการบริหารจัดการตามเกณฑ์คุณภาพ OBECQA
- 5) พัฒนาแหล่งเรียนรู้นวัตกรรมทางการศึกษา สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล และเสริมสร้างความ
 ปลอดภัยในสถานศึกษา
6. ส่งเสริมความร่วมมือภาคีเครือข่ายผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาในการศึกษา

เป้าหมาย

- 1) สถานศึกษามีหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพเทียบเคียงมาตรฐานสากล
- 2) ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานสากล มีคุณธรรม ทักษะชีวิต ทักษะด้าน
 กีฬา และทักษะอาชีพมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
 พอเพียงสู่การดำรงชีวิต
- 3) ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นครูมืออาชีพมีคุณภาพตามมาตรฐาน
 วิชาชีพ

- 4) สถานศึกษามีการบริหารจัดการตามเกณฑ์คุณภาพ OBECQA
- 5) สถานศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้และสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษามีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- 6) สถานศึกษาพัฒนาระบบเครือข่ายโดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายในการสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

กลยุทธ์

- 1) พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะด้านความรู้คุณธรรม ทักษะชีวิต ทักษะด้านกีฬา และทักษะอาชีพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) ส่งเสริม พัฒนา ครูและบุคลากรให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่ง และมาตรฐานวิชาชีพ
- 3) พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องหลักธรรมาภิบาล
- 4) พัฒนาสภาพแวดล้อมและทรัพยากรของสถานศึกษามุ่งสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และมีความปลอดภัย
- 5) เพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

2.8.4 ข้อมูลจำนวนนักเรียน

ข้อมูลจำนวนนักเรียนปีการศึกษา 2567 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 18 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนทั้งหมด 487 คน โดยแยกชาย - หญิง ดังตารางที่ 2.11

ตารางที่ 2.9 ข้อมูลจำนวนนักเรียน

ระดับชั้นเรียน	ม.1	ม.2	ม.3	รวม	ม.4	ม.5	ม.6	รวม	รวมทั้งหมด	
จำนวน	3	3	3	9	3	3	3	9	18	
เพศ	ชาย	43	42	35	120	38	40	38	116	236
	หญิง	46	50	39	135	46	37	33	116	251
รวม	89	92	74	255	84	77	71	232	487	

2.8.5 ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

1) สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียน

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลพระลับ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น มีประชากรประมาณ 22,719 คน แบ่งเป็น 19 หมู่บ้าน ลักษณะโดยทั่วไปของชุมชน

รอบโรงเรียนประกอบด้วยที่พักอาศัยของประชาชน ร้านค้า สถานบริการ และวัด รวมถึงแหล่งประกอบอาชีพในระดับครัวเรือนและธุรกิจขนาดย่อม ประชาชนในชุมชนมีความหลากหลายทั้งในด้านอาชีพและระดับรายได้โดยส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับครอบครัว มีอาชีพค้าขาย รับจ้างทั่วไป ข้าราชการ และพนักงานบริษัทเอกชน ชุมชนมีโครงสร้างทางสังคมที่ดี มีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เข้มแข็ง และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในด้านกิจกรรมต่าง ๆ โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้ถนนสายหลักของจังหวัด ซึ่งสามารถเดินทางได้สะดวกส่งผลให้ผู้ปกครองและนักเรียนสามารถเข้าถึงโรงเรียนได้โดยไม่ลำบาก

2) โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ตั้งอยู่ในชุมชนที่มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการสนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบบูรณาการกับภูมิปัญญาท้องถิ่น การได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และหน่วยงานภายนอกในด้านทรัพยากร บุคลากร และสถานที่เรียนรู้ภายนอกโรงเรียนถือเป็นโอกาสสำคัญที่สามารถพัฒนาโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ร่วมกับชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งโรงเรียนยังตั้งอยู่ใกล้ตัวเมืองและเส้นทางคมนาคมหลักจึงเอื้อต่อการเดินทางของครูและนักเรียน รวมถึงการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานทางการศึกษาและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกแต่แม้โรงเรียนจะตั้งอยู่ในเขตชุมชนที่มีความพร้อมในหลายด้าน แต่ยังคงมีข้อจำกัดบางประการความแตกต่างทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง บางกลุ่มอาจเป็นอุปสรรคในการสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน

คุณภาพของผู้เรียน

1) แผนการดำเนินการ / การตั้งเป้าหมาย

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) มีกระบวนการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โดยพัฒนาควบคู่กันทั้งด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนและด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลายโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน “มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้รักความดี มีวินัย ใฝ่การเรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง” โดยจัดกิจกรรมในหลักสูตรมีแผนการเรียนตามความถนัดและความสนใจอย่างรอบด้าน มีกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้และกิจกรรมชุมนุมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถ และมีทักษะในศตวรรษที่ 21 เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงโดยใช้กระบวนการ Active Learning ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานของมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนอยู่ในระดับคุณภาพยอดเยี่ยม

2) กระบวนการพัฒนา / วิธีการดำเนินการ

2.1) มีการกำหนดวางแผนในแผนพัฒนาฯและแผนปฏิบัติการประจำปี (P) โครงการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานในมาตรฐานที่ 1 โดยเฉลี่ยรวมร้อยละ 62.90 หรือระดับคุณภาพยอดเยี่ยม

2.2) ดำเนินโครงการกิจกรรม (D) และได้แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการจัดโครงการกิจกรรมของสถานศึกษา และรวบรวมข้อมูล เช่น โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตามแผนการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมรักการอ่าน กิจกรรมคัดกรองความสามารถในการอ่านและการเขียนไทย กิจกรรมอ่านสารป็นรักกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ผ่านกิจกรรมส่งเสริมทักษะการคิดคำนวณและแก้ปัญหากิจกรรมนิทรรศการทางภาษาและวัฒนธรรมนานาชาติ กิจกรรมวันคริสต์มาส เป็นต้น เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เรียนเรียนในสถานศึกษาแล้วนำมาประเมินตามเกณฑ์ของสถานศึกษา

2.3) ประเมินกำกับติดตาม (C) ตรวจสอบผลการดำเนินงานตามโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ คุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการ PLC โดยใช้รูปแบบ SIAO Smart + Model โครงการพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมให้ ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พ.ศ.2551 โครงการพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางอาชีววัตวิถี ส่งเสริมให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมสร้างผลิตภัณฑ์ตามบริบทของชุมชนภูมิรู้ของตนรวมทั้งความสามารถ พหุสัจจะ และความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ เพื่อค้นพบตนเองเพื่อพัฒนาการเรียนรู้สู่อาชีพที่ถนัดและชอบในอนาคต และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เช่น กิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะทางการเรียนรู้ การประเมินการรู้เรื่องการอ่าน (PISA) กิจกรรมการเขียนเรียงความ การอ่านในวันสำคัญ เช่น วันพ่อ วันแม่ วันไหว้ครู กิจกรรมวันภาษาไทยแห่งชาติและวันสุนทรภู่ กิจกรรมวันคริสต์มาส กิจกรรมภาษา เพื่อการสื่อสาร กิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่น ๆ เช่น กิจกรรมแข่งขันโครอสเวิร์ดเกมส์ กิจกรรมคณิตคิดเร็ว กิจกรรมการ แข่งขันซูคูโกะ เป็นต้น มีการบูรณาการประเมินการอ่าน คิววิเคราะห์และเขียนร่วมกับการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งแต่งตั้งกรรมการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยมีเครื่องมือประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนครอบคลุมทุกข้อ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สามารถบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมในโรงเรียน

2.4) นำผลการประเมินโครงการ กิจกรรม และผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาในข้อที่มีคะแนนประเมิน น้อยที่สุดมาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่องต่อไปเพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น (A) โดยตัวชี้วัดที่ 1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษามีผลการประเมินร้อยละ 62.90 หรือระดับคุณภาพปานกลาง

2.5) นำผลการประเมินด้านคุณภาพผู้เรียนเพื่อรายงานผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ และนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาต่อไป

3) ผลการดำเนินการ/การบรรลุผลสำเร็จ

3.1) จากการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานของมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ร้อยละ 62.90 หรือในระดับคุณภาพยอดเยี่ยม

3.2) โรงเรียนมีการดำเนินงานตามโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพ การศึกษา ด้วย กระบวนการ PLC โดยใช้รูปแบบ SIAO Smart+ Model โครงการพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พ. ศ. 2551 โครงการพัฒนาผู้เรียนเพื่อก้าวข้ามขีดจำกัด และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เช่นกิจกรรมวางทุกงานอ่านทุกคน การประเมินการรู้เรื่องการอ่าน (PISA) กิจกรรมการเขียนเรียงความการอ่านในวันสำคัญ เช่น วันพ่อ วันแม่ วันไหว้ครู กิจกรรมวันภาษาไทยแห่งชาติและวันสุนทรภู่ กิจกรรมวันคริสต์มาส กิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร กิจกรรมแข่งขันครอส เวิร์ดเกมส์ กิจกรรมคณิตคิดเร็วโดยการบูรณาการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนร่วมกับการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งแต่งตั้งกรรมการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยมีเครื่องมือประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนครอบคลุมทุกข้อ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สามารถบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนและ การจัดกิจกรรมในโรงเรียน

3.3) มีผลการดำเนินงานด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน พบว่าผู้เรียนมีคุณภาพตาม เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เฉลี่ยร้อยละ 62.90 อยู่ในระดับปรับปรุง ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนเป็นไปตามเป้าหมายของสถานศึกษาผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจรรย์ญาณอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาได้ ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมอย่างง่าย ๆ ได้และมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามหลักสูตรของสถานศึกษา มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพตามความเหมาะสมในปีการศึกษา 2567 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทั้งสองระดับชั้น แต่ยังมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนดมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย มีการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย มีสุขภาพทางร่างกาย และจิตสังคมดี ดำรงตนและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจมีผลการประเมินด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เฉลี่ยร้อยละ 88.87 หรือระดับคุณภาพดีเลิศ ซึ่งโดยภาพรวมมีผลการประเมินด้านคุณภาพของผู้เรียนเฉลี่ยร้อยละ 62.90 หรือระดับคุณภาพปานกลาง แต่ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 92

3.4) ได้นำผลประเมินคุณภาพของผู้เรียนแจ้งในที่ประชุมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบเพื่อพัฒนาผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในตัวชี้วัดที่บรรลุเป้าหมาย ส่วนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยลดลงในวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยลดลงในวิชาภาษาอังกฤษ วิชาสังคมศึกษา และวิชาภาษาไทย ทั้งนี้ยังมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศทั้งสองระดับจึงจะนำผลการทดสอบในครั้งนี้ไปพัฒนาผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้น

3.5) นำเสนอผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนต่อผู้ปกครอง ชุมชน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่นต่อไป

ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

ในข้อที่ 5 ได้พิจารณาหัวข้อ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา หรือหลักฐานร่องรอย พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 62.90 ระดับคุณภาพกำลังพัฒนา = ไม่บรรลุเป้าหมาย เนื่องจากโรงเรียนได้ดำเนินงานโครงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยได้มีการทำ MOU ระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้กับสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีการตั้งเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อดูข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของปีที่ผ่านมา นำข้อมูลที่ได้มาวางแผนการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มีการนิเทศติดตามให้กำลังใจจากโครงการนิเทศการสอนของกลุ่มบริหารงานวิชาการ เมื่อสิ้นภาคเรียนมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ สรุปผลการพัฒนาเทียบกับเป้าหมายที่ได้ทำ MOU และจัดทำสรุปรายงานผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อเสนอผู้บริหารตามลำดับ

4) จุดเด่นจุดที่ควรพัฒนาแผนงาน/แนวทางพัฒนาคุณภาพเพื่อยกระดับให้สูงขึ้น

4.1) จุดเด่น โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) มีจุดเด่นในด้านการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนดังนี้

4.1.1) มีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายเช่นการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning การจัดการ เรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ เน้นทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา นำสู่การสร้างนวัตกรรมโดยอาศัยความสามารถใน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

4.1.2) มีการจัดการเรียนรู้โครงการคุณธรรม/จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ให้กับนักเรียน1ชั่วโมงต่อ สัปดาห์ ในช่วงชั่วโมงสุดท้ายของวันศุกร์ เพื่อให้ นักเรียนได้สวดมนต์ ไหว้พระรับ ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม ฝึกนั่งสมาธิ และปรับพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนให้เป็นไปตามที่ โรงเรียนกำหนดจัดกิจกรรมทำบุญในวันสำคัญทางพุทธศาสนาพานักเรียนไปพัฒนาและทำความ

สะอาดสถานที่ในวัดป่าแสงอรุณเพื่อส่งเสริมและฝึกฝนให้นักเรียนรู้จักการเป็นผู้ให้ และเป็นผู้มีจิตอาสาดูแลศาสนสถานในชุมชนของตน

4.1.3) มีการส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนตามที่ทำการประเมินนักเรียนแล้วและพัฒนาความสามารถของครูและ บุคลากรทางการศึกษาตามความชอบและความถนัดของแต่ละบุคคล

4.1.4) โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับทักษะอาชีพ คือมีหลักสูตรสถานศึกษา แผนการเรียน ภาษา อาชีพ (สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ) หรือห้องเรียนอาชีพเทียบโอนปวช. โดยโรงเรียนได้ทำข้อตกลงความร่วมมือด้านการจัดการศึกษากับวิทยาลัยเทคนิคขอนแก่นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่สนใจและถนัดในด้านงานอาชีพสามารถเทียบโอนหน่วยกิตที่เรียนจากโรงเรียนไปศึกษาต่อในระดับ ปวช. ในวิทยาลัยเทคนิคขอนแก่นได้

4.2) จุดที่ควรพัฒนา โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) มีจุดควรพัฒนาในด้านการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนส่งเสริมและพัฒนายกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และผลการทดสอบระดับชาติให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

4.3) แผนงานหรือแนวทางพัฒนาคุณภาพเพื่อรักษามาตรฐาน (เพื่อยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น)

แผนปฏิบัติงานที่ 1 แผนพัฒนาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ด้วยกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC โดยปรับประยุกต์ใช้นวัตกรรม SIAO Smart + Model ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

แผนปฏิบัติงานที่ 2 แผนพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมอย่างเป็นระบบมีการใช้กระบวนการวิจัยในการดำเนินงาน และมีการสร้างเวทีให้ผู้เรียนเผยแพร่ในช่องทางต่างๆอย่างต่อเนื่อง

แผนปฏิบัติงานที่ 3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดให้มากขึ้นเพื่อการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้เรียน

กระบวนการบริหารและการจัดการ

แผนการดำเนินการ/การตั้งเป้าหมาย

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ได้ประชุมวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ การวางแผนการดำเนินงานโดยนำเอาระบบบริหารงานตามวงจรคุณภาพ PDCA หรือวงจรเดมมิ่งเข้ามาช่วยในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานของมาตรฐาน

กระบวนการบริหารและการจัดการ

กระบวนการพัฒนา /วิธีการดำเนินการ

1) โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพปัญหาผลการจัดการศึกษาที่ผ่านมาโดยการศึกษาข้อมูลสารสนเทศจากผลการนิเทศติดตามประเมินการกำหนดการศึกษาตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษาจัดประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อวางแผนร่วมกันกำหนดเป้าหมาย (P) ปรับวิสัยทัศน์ กำหนดพันธกิจ กลยุทธ์ในการจัด การศึกษาของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาเครือข่ายผู้ปกครองและผู้เรียน

2) จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 3 ปี และจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีสรุปผลระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตารางสรุปผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report : SAR) ประจำปีการศึกษา 2566 ซึ่งมีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ตารางที่ 2.10 ตารางสรุปผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ประจำปีการศึกษา 2566 ซึ่งมีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐาน	ระดับคุณภาพ	ค่าเป้าหมาย บรรลุ / ไม่บรรลุ
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ดีเลิศ ไม่บรรลุ	ดีเลิศ	ไม่บรรลุ
1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ดีเลิศ ไม่บรรลุ	ดีเลิศ	ไม่บรรลุ
1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	ดีเลิศ	ไม่บรรลุ
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	ยอดเยี่ยม	บรรลุ
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ดีเลิศ	ไม่บรรลุ
สรุปภาพรวม	ดีเลิศ	ไม่บรรลุ

จากตารางสรุปผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self- Assessment Report : SAR) ประจำปีการศึกษา 2567 สถานศึกษาได้วิเคราะห์ความเชื่อมโยงผลการประเมิน ในมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารจัดการ และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สู่มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน พบว่าโรงเรียนได้ดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอย่าง เคร่งครัด โรงเรียนมีทรัพยากรด้านบุคลากรที่มีคุณภาพและมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ ครูมีการเลือกใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้และเทคนิคการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับพื้นฐานด้านการเรียนรู้ และความพร้อมของ

ผู้เรียน ผู้บริหารมีการสนับสนุนในด้านการพัฒนาครูและบุคลากร พัฒนาสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของครูมีการระดมทรัพยากรจากทุกเครือข่าย เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนมีการพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในบริเวณโรงเรียน โรงเรียนได้ระดมทุนรับบริจาคเงินเพื่อนำไปสร้างห้องเรียนสมรรถนะสูงที่ทันสมัยในยุคดิจิทัลนี้ ส่งผลให้ผลการประเมินคุณภาพของผู้เรียนอยู่ในระดับคุณภาพยอดเยี่ยม ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ของผู้เรียน และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนอยู่ในระดับคุณภาพยอดเยี่ยม

จากการศึกษาสภาพพื้นที่การวิจัยของโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) พบว่าทางโรงเรียนมีการพัฒนาทั้งในด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เหมาะสมแก่การเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และยังพัฒนาในด้านทักษะในศตวรรษที่ 21 แต่อย่างไรก็ตามในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 62.90 ระดับคุณภาพกำลังพัฒนาซึ่งหมายความว่ายังไม่บรรลุเป้าหมาย ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ร้อยละ 70

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.9.1 งานวิจัยในประเทศ

ภัทรารวรรณ ผาเจริญ (2563) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้อรรณคดีเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนอุตรดิตถ์ดรุณี อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ ที่ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 40 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ เรื่องลิลิตตะเลงพ่ายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 จำนวน 8 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อรรณคดีเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แบบอัตนัย จำนวน 10 ข้อ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้อรรณคดี เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 15 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณคะแนนเป็นการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 3.20 คะแนน และค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 8.58 คะแนน 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.53) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ (S.D. = 0.51)

สาวิณี จิตประจง (2564) การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคตั้งคำถามหมวก 6 ใบร่วมกับสื่อหนังสือเล่มเล็ก เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคตั้งคำถามหมวก 6 ใบร่วมกับสื่อหนังสือเล่มเล็กเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านคติวิเคราะห์ก่อนและหลังการใช้ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิคตั้งคำถามหมวก 6 ใบร่วมกับการเขียนหนังสือเล่มเล็กของนักเรียนเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) เพื่อศึกษาความสามารถด้านการเขียนหนังสือเล่มเล็กหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิคตั้งคำถามหมวกหกใบร่วมกับการเขียนหนังสือเล่มเล็กของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถการอ่าน คติวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 71.07 ซึ่งมีคุณภาพอยู่ในระดับดีและมีความสามารถด้านการเขียนหนังสือเล่มเล็ก มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม 18.25 คิดเป็นร้อยละ 90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2.9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Hodge (2007) ได้วิจัยเรื่อง ผลของประสบการณ์ในการใช้ความคิดหมวก 6 ใบ ในการฝึกการทำงานอย่างเป็นระบบและปรับปรุงการตัดสินใจของผู้จัดการในหลักสูตรการเรียน การสอนออนไลน์ ผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นพบว่า การฝึกการทำงานอย่างเป็นระบบ และการปรับปรุงการตัดสินใจของผู้จัดการในหลักสูตรการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้ประสบการณ์ ในการใช้ความคิดหมวก 6 ใบสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

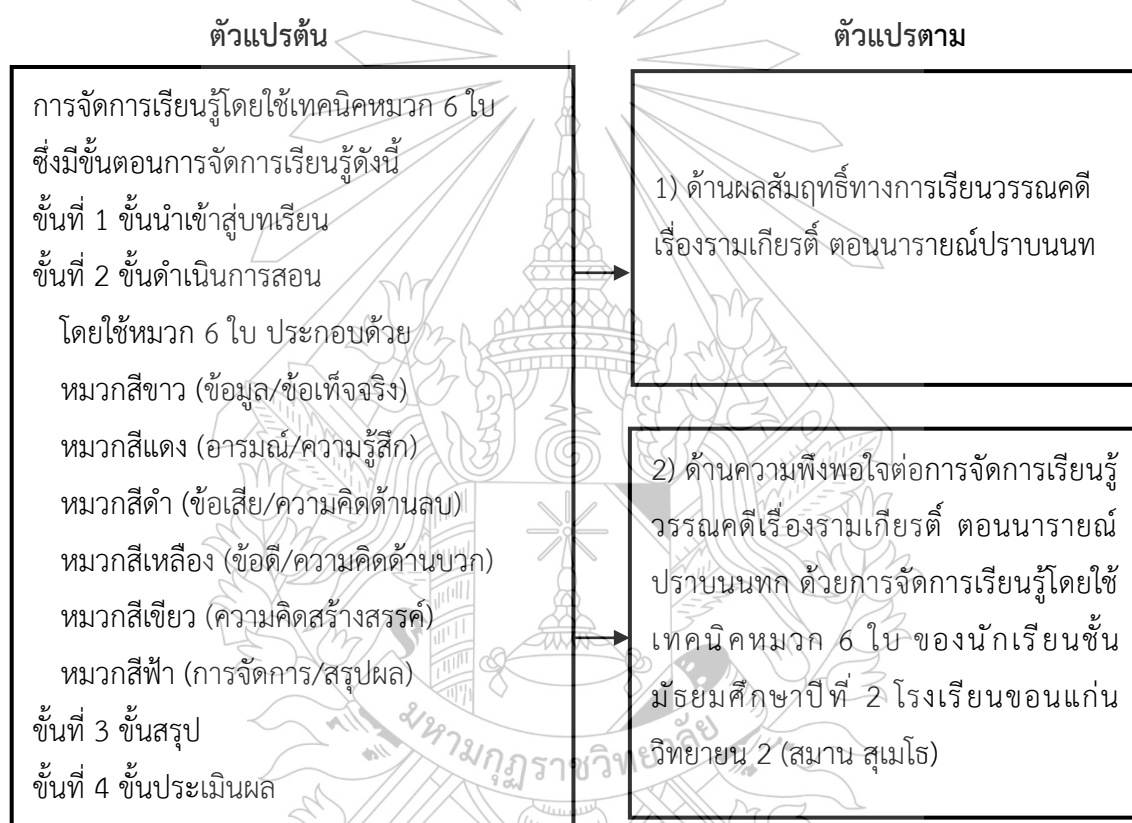
Ummu Hani (2016) ได้วิจัยเรื่อง ผลกระทบของหมวกความคิด 6 ใบ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณต่อผลสัมฤทธิ์ทางการพูด ซึ่งต้องการให้นักเรียนคิดและอภิปรายปัญหาจาก มุมมองที่ต่างกัน วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือ เพื่อค้นหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการพูดของ นักเรียนหลังจากรับการสอนโดยใช้หมวกความคิด 6 ใบ การคิดเชิงวิพากษ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพูดของนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการพูดของนักเรียนที่มีระดับการวิจารณ์สูง กลาง และต่ำ

การศึกษานี้ใช้การออกแบบแฟกทอเรียล ซึ่งเกี่ยวข้องกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้คือ นักเรียน 48 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเท่า ๆ กัน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการพูดดีขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม อย่างไรก็ตามมีผลต่อปฏิกิริยาที่มีนัยสำคัญบางส่วนจากหมวดความคิด 6 ใบ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการพูด ซึ่งอยู่ที่ด้านการออกเสียง นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่าระดับการคิดเชิงวิพากษ์ของนักเรียนในกลุ่มทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความเข้าใจ การออกเสียง และความคล่องแคล่ว

2.10 กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ มีตัวแปรต้นคือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้น ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการสอน ซึ่งเป็นขั้นที่ผู้เรียนจะได้ใช้ความคิดตามสีของหมวก 6 ใบ ประกอบด้วยหมวกสีขาว (ข้อมูล/ข้อเท็จจริง) หมวกสีแดง (อารมณ์/ความรู้สึก) หมวกสีดำ (ข้อเสีย/ความคิดด้านลบ) หมวกสีเหลือง (ข้อดี/ความคิดด้านบวก) หมวกสีเขียว (ความคิดสร้างสรรค์) และหมวกสีฟ้า (การจัดการ/สรุปผล) ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป และขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดังนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- 3.1 รูปแบบการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลวิจัย
- 3.4 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ได้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง (Pre-experimental) แบบทดลองกลุ่มเดียวและวัดผลเฉพาะหลังการจัดการเรียนรู้ (One-Group Posttest- design) ดังแบบแผนการทดลองดังนี้

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ

O₂ หมายถึง การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกหลังเรียน

3.2 ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 3 ห้อง จำนวน 92 คน

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลวิจัย

3.3.1 แผนจัดการเรียนรู้การเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก แผนจัดการเรียนรู้การเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง

3.3.2 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกัน โดยเป็นข้อสอบปรนัยเป็น 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

3.4 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4.1 ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ จากแนวคิดทฤษฎี

1) ศึกษาหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) และวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้โดยพิจารณาตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ จากแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

3) วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาการเรียนรู้ และกำหนดเวลาเรียน

4) ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ และกำหนดเวลาเรียน

แผน ที่	แผนการจัดการ เรียนรู้เรื่อง	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลาเรียน (ชั่วโมง)
1	เรื่องความเป็นมา และประวัติผู้แต่ง	ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม ไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมา ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ ม.2/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น	1) อธิบายความเป็นมาและ ประวัติผู้แต่งของวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบ นันทก ได้อย่างถูกต้อง (K) 2) สามารถสรุปและเขียน บันทึกประเด็นสำคัญเกี่ยวกับ ความเป็นมาและผู้แต่งของ วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนันทกได้ อย่างเป็นระบบ (P) 3) มีความตั้งใจในการเรียน มีวินัย และแสดงความสนใจ ต่อการเรียนรู้วรรณคดีไทย (A)	2
2	เรื่องลักษณะ คำประพันธ์	ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม ไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมา ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ ม.2/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น ม.2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่าน ม.2/5 ท่องจำบทอาขยานตามที่ กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่า ตามความสนใจ	1) วิเคราะห์เนื้อหาและ รูปแบบบทประพันธ์ของเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ ปราบนันทกได้ (K) 2) เชื่อมโยงข้อคิดจากบท ประพันธ์ไปสู่ชีวิตประจำวัน ผ่านการวิเคราะห์ด้วยหมวก 6 ใบ (P) 3) เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจ ในวรรณคดีไทย (A)	2
3	สรุปเนื้อหา วรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ ปราบนันทก	ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดี และวรรณกรรม ไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมา ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ม.2/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น	1) เล่าเรื่องย่อวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ ปราบนันทกได้อย่างถูกต้อง และมีลำดับเหตุการณ์ (K) 2) ใช้การคิดแบบหมวก 6 ใบ เพื่อวิเคราะห์เรื่องย่อได้ (P)	2

		ม.2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดี วรรณกรรมที่อ่าน	3) มีความสนใจและใฝ่รู้ใน วรรณคดีไทย (A)	
4	วิเคราะห์ตัวละคร	ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม ไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมา ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ม.2/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและ วรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น ม.2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดี วรรณกรรมที่อ่าน	1) นักเรียนระบุข้อมูลและ ลักษณะของตัวละครจาก เรื่องที่อ่านได้ (K) 2) นักเรียนวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย บทบาท และคุณค่า ของตัวละครโดยใช้การคิด หลากหลายมุมมองผ่านหมวด 6 ไปได้ (P) 3) นักเรียนแสดงความรู้สึก และความคิดเห็นต่อการ กระทำของตัวละครได้ (A)	2
5	วิเคราะห์คุณค่า ด้านต่าง ๆ	ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม ไทยอย่างเห็นคุณค่า ม.2/1 สรุปความรู้และคุณค่าจาก วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน ม.2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดี วรรณกรรมที่อ่าน	1) วิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ ของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก ได้อย่างถูกต้อง (K) 2) ใช้หมวดความคิด 6 ไป เพื่อวิเคราะห์และสะท้อน มุมมองจากเรื่องได้ (P) 3) แสดงเจตคติที่ดีต่อการ เรียนรู้วรรณคดี และการ ทำงานร่วมกับเพื่อน (A)	2
6	บอกข้อคิดที่ สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม ไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมา ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ท 5.1 ม.2/3 อธิบายคุณค่าของ วรรณคดี วรรณกรรมที่อ่าน ท 5.1 ม.2/4 สรุปความรู้และข้อคิด จากการอ่านไปใช้ในชีวิตจริง	1) อธิบายข้อคิดที่ได้รับจาก วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทกได้ (K) 2) เชื่อมโยงข้อคิดจาก วรรณคดีไปสู่การประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริงผ่านกิจกรรม หมวด 6 ไป (P) 3) มีทัศนคติที่ดีและตระหนัก ถึงคุณค่าของข้อคิดจาก วรรณคดีไทย (A)	2
รวม				12

5) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้ครอบคลุมเนื้อหา กิจกรรม และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ดังนี้ 1) ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน 2) ช้่นดำเนินการสอนโดยใช้หมวก 6 ใบ ได้แก่ หมวกสีขาว หมวกสีแดง หมวกสีดำ หมวกสีเหลือง หมวกสีเขียว และหมวกสีฟ้า 3) ช้่นสรุป และ 4) ช้่นประเมินผล สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 6 แผนจัดการเรียนรู้ รวม 12 ช้่นโมง รายละเอียดดังตารางที่ 3.1

6) นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ทั้ง 6 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ เสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ ปรึกษาวิจัย

7) นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 2 ท่าน ได้แก่ พระมหาจรรุวัฒน์ จิระอุโฒ และนางสาวพัชรพร สาลี ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 2 ท่าน ได้แก่ พระจักรพัชร จกภทโท, ดร. และดร.บัญชา ธรรมบุตร ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน ได้แก่ นายอนันต์ กรมน้อย เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของข้อมูล ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

8) นำผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ได้คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งฉบับมีความเหมาะสมมากขึ้นไป ($\bar{X} = 3.51$) จึงนำไปใช้ ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ ภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$)

9) ทำการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย

10) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขเสร็จไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.4.2 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก

1) ศึกษาหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) พุทธศักราช 2567 และวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ โดยพิจารณาตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก เพื่อกำหนดสาระสำคัญและพฤติกรรมที่ต้องการวัด

2) วิเคราะห์จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และกำหนดตารางวิเคราะห์ข้อสอบ โดยสร้างตารางกำหนดเนื้อหาแบบทดสอบ ที่ยึดจุดประสงค์ด้านความรู้ (พุทธิพิสัย) (Knowledge) ด้านทักษะ (ทักษะพิสัย) หรือทักษะกระบวนการ (Process) และด้านคุณธรรมจริยธรรม (จิตพิสัย) (Affective/Attitude) และแบ่งระดับคำถามตามแนวคิดของ Anderson & Krathwohl ตามรายละเอียดดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 การวิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก วัดตามแนวคิดของ Bloom ที่ต้องการใช้จำนวน 30 ข้อ

เนื้อหา/จุดประสงค์	จำนวนข้อสอบแยกตามลำดับขั้นของการคิด						รวมจำนวนข้อ
	ความรู้จำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การประเมินค่า	การสร้างสรรค์	
เรื่องความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง							
- อธิบายความเป็นมาและประวัติผู้แต่งของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ได้อย่างถูกต้อง (K)	1	2					7
- สามารถสรุปและเขียนบันทึกประเด็นสำคัญเกี่ยวกับความเป็นมาและผู้แต่งของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกได้อย่างเป็นระบบ (P)			1	1			
- มีความตั้งใจในการเรียน มีวินัย และแสดงความสนใจต่อการเรียนรู้วรรณคดีไทย (A)					1	1	
เรื่องลักษณะคำประพันธ์							
- วิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบบท ประพันธ์ของเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกได้ (K)		3					7

- เชื่อมโยงข้อคิดจากบทประพันธ์ไปสู่ชีวิตประจำวันผ่านการวิเคราะห์ด้วย ผนวก 6 ใบ (P)				1			
- เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในวรรณคดี ไทย (A)				1	1	1	
สรุปเนื้อหาวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก							
- เล่าเรื่องย่อวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทกได้อย่าง ถูกต้องและมีลำดับ เหตุการณ์ (K)		1	1				7
- ใช้การคิดแบบผนวก 6 ใบ เพื่อวิเคราะห์เรื่องย่อได้ (P)			2	1			
- นักเรียนมีความสนใจและใฝ่รู้ในวรรณคดีไทย (A)					1	1	
วิเคราะห์ตัวละคร							
- วิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ ของวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก ได้อย่าง ถูกต้อง (K)	2	1		1			7
- ใช้ผนวกความคิด 6 ใบ เพื่อวิเคราะห์และ สะท้อนมุมมองจากเรื่องได้ (P)						1	
- แสดงเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ วรรณคดีและการ ทำงานร่วมกับเพื่อน (A)			1		1		
วิเคราะห์คุณค่า และประเมินค่าด้านต่าง ๆ							
- วิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ ของ วรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทก ได้อย่าง ถูกต้อง (K)	2	1		1			7
- ใช้ผนวกความคิด 6 ใบ เพื่อ วิเคราะห์และ สะท้อนมุมมองจาก เรื่องได้ (P)						1	
- แสดงเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ วรรณคดีและการ ทำงานร่วมกับ เพื่อน (A)			1		1		
บอกข้อคิดที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้							
นักเรียนอธิบายข้อคิดที่ได้รับจาก วรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ตอน นารายณ์ปราบหนทก ได้ (K)		2					5
นักเรียนสามารถเชื่อมโยงข้อคิดจาก วรรณคดีไปสู่ การประยุกต์ใช้ในชีวิต จริงผ่านกิจกรรมผนวก 6 ใบ (P)	1	1	1				

รวม (ข้อ)	5	11	7	7	5	5	40
ใช้จริง (ข้อ)							30

3) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ สำหรับเลือกใช้จริง 30 ข้อ ถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดให้ 0 คะแนน รวม 30 คะแนน

4) นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยเพื่อตรวจสอบความถูกต้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ก่อนเสนอผู้เชี่ยวชาญ

5) ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 2 ท่าน ได้แก่ พระมหาจารุวัฒน์ จิรุฑฒ และนางสาวพัชรพร สาลี ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 2 ท่าน ได้แก่ พระจักรพัชร จกภทโท, ดร. และ ดร.บัญชา ธรรมบุตร ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน ได้แก่ นายอานันต์ กรมน้อย เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาความสอดคล้องแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข ซึ่งการประเมิน IOC ต้องอยู่ที่ ระดับ 0.50-1.00 ขึ้นไป จึงสามารถนำไปใช้ได้ โดยกำหนดค่าคะแนนความคิดเห็น ไว้ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2561)

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

6) นำผลการประเมินแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มา วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้สูตร IOC (ไพศาล วรคำ, 2561) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 ซึ่งเป็นข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาที่ใช้ได้

7) ทดลองใช้แบบทดสอบกับกลุ่มนักเรียน (Try-out) โดยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2568 จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของข้อสอบ

8) วิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ โดยนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ค่าสถิติรายข้อเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ โดยมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปโดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ และริชาร์ดสัน (Kuder and Richardson) ค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) 0.20 ขึ้นไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป (ศูนย์บริการวิชาการและเผยแพร่ นวัตกรรมทางการศึกษา และ ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา, 2565) เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ จำนวน 30 ข้อ

9) ผลความสอดคล้องของแบบทดสอบ (IOC) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.80 ผลวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบของทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.29 - 0.57 ค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่า 0.29 - 1 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 แล้วนำแบบทดสอบวัดวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายซึ่งกำหนดเวลาในการทำข้อสอบ 1 ชั่วโมง 50 นาที

3.4.3 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ

1) ศึกษาวิธีการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากหลักการแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ซึ่งเป็นแบบมาตรฐานประเมินค่าตามวิธีของ Likert Rating Scales จำนวน 25 ข้อ โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านผู้สอน 3) ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ด้านสื่อการเรียนการสอน และ 4) ด้านวัดและประเมินผลมีตัวเลือก 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

โดยได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ในแต่ละช่วงคะแนนตามตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 เกณฑ์แปลความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามตามแนวคิดของ Likert Rating Scales

ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	พึงพอใจในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	พึงพอใจในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	มีความรู้สึกเป็นกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	พึงพอใจในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	พึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

3) นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยเพื่อพิจารณาตรวจสอบ และแก้ไข

4) นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบประเมินหาค่า IOC เพื่อพิจารณาตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข และนำไปทดลองใช้กับ นักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายซึ่งการประเมิน IOC ต้องอยู่ที่ระดับ 0.50 – 1.00 ขึ้นไปจึงจะนำไปใช้ได้ ผู้วิจัยได้ทำการหาค่า IOC พบว่าอยู่ที่ระดับ 0.60 – 1.00 และหาค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha Coefficient) แล้วนำไปใช้ได้ โดยได้กำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

+ 1 หมายความว่า แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

0 หมายความว่า ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

- 1 หมายความว่า แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

5) ผลความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 และค่าความเชื่อมั่น (Cronbach'Alpha Coefficient) มีค่าเท่ากับ 0.88

6) นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ นำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้ ดังนี้

3.5.1 ปฐมนิเทศนักเรียนก่อนการจัดการเรียนรู้โดยให้ความรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ รวมทั้งข้อตกลง บทบาทหน้าที่ เป้าหมาย เกณฑ์ต่าง ๆ สำหรับนักเรียนเพื่อการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

3.5.2 ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ตามแผนการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาที่ทำการทดลอง 12 ชั่วโมง ประกอบด้วยรายละเอียดตามตารางที่ 3.4 ตารางที่ 3.4 รายละเอียดของแผนนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ ที่	เรื่อง	ชั่วโมง
1	เรื่องความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง	2
2	เรื่องลักษณะคำประพันธ์	2
3	ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากเรื่อง	2
4	วิเคราะห์ตัวละคร	2
5	วิเคราะห์คุณค่า และประเมินค่าด้านต่าง ๆ	2
6	บอกข้อคิดที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	2
รวมทั้งสิ้น		12

3.5.3 หลังการจัดการเรียนรู้เสร็จสิ้นผู้วิจัยได้ให้ผู้เรียนทำการทดสอบหลังเรียน เพื่อทดสอบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 1 ชั่วโมง

3.5.4 ผู้วิจัยทำการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ แล้วนำมาสรุปรวบรวมคะแนนความพึงพอใจโดยใช้สถิติพรรณนา

3.5.5 ผู้วิจัยทำการรวบรวมคะแนนหลังเรียนแล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติพรรณนาของคะแนนแต่ละคน เพื่อนำคะแนนหลังเรียนมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 70.00 โดย

ใช้สถิติเปรียบเทียบ โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐานต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.6.1 ผู้วิจัยทำการรวบรวมคะแนนหลังเรียนที่ได้จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และร้อยละ (P) แล้วนำคะแนนเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70

3.6.2 ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเปรียบเทียบ และสรุปผลของความพึงพอใจ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น หลังเรียนให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ กลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 ซึ่งผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	หมายถึง	กลุ่มประชากร
n	หมายถึง	กลุ่มเป้าหมาย
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
% of Mean	หมายถึง	ค่าร้อยละ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี ด้วยการจัดการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมา สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ เรื่องพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทกด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษาที่ 2568 สิ้นสุดลง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทกด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนจำนวน 30 คน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ แบบปรนัย จำนวน 30 ข้อ ผลปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลคะแนนการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทกด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ

นักเรียนคนที่	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ผ่านเกณฑ์
1	30	23	76.67	ผ่านเกณฑ์
2	30	21	70.00	ผ่านเกณฑ์
3	30	22	73.33	ผ่านเกณฑ์
4	30	23	76.67	ผ่านเกณฑ์
5	30	24	80.00	ผ่านเกณฑ์
6	30	21	70.00	ผ่านเกณฑ์
7	30	25	83.33	ผ่านเกณฑ์
8	30	24	80.00	ผ่านเกณฑ์
9	30	18	60.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
10	30	26	86.67	ผ่านเกณฑ์
11	30	28	93.33	ผ่านเกณฑ์
12	30	22	73.33	ผ่านเกณฑ์
13	30	22	73.33	ผ่านเกณฑ์
14	30	24	80.00	ผ่านเกณฑ์
15	30	23	76.67	ผ่านเกณฑ์
16	30	15	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
17	30	17	56.67	ไม่ผ่านเกณฑ์
18	30	23	76.67	ผ่านเกณฑ์

19	30	23	76.67	ผ่านเกณฑ์
20	30	24	80.00	ผ่านเกณฑ์
21	30	26	86.67	ผ่านเกณฑ์
22	30	25	83.33	ผ่านเกณฑ์
23	30	21	70.00	ผ่านเกณฑ์
24	30	14	46.67	ไม่ผ่านเกณฑ์
25	30	13	43.33	ไม่ผ่านเกณฑ์
26	30	26	86.67	ผ่านเกณฑ์
27	30	22	73.33	ผ่านเกณฑ์
28	30	24	80.00	ผ่านเกณฑ์
29	30	25	83.33	ผ่านเกณฑ์
30	30	15	50.00	ไม่ผ่านเกณฑ์
คะแนนเฉลี่ย		21.97	73.22	24 คนผ่านเกณฑ์
S.D.		3.82	คะแนนผ่านเกณฑ์	ผลรวมผ่านเกณฑ์ 80.00
				6 คน ไม่ผ่านเกณฑ์ ผลรวมผ่านเกณฑ์ 20.00

ตารางที่ 4.2 ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบ
นนทกด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ

จำนวน นักเรียน (คน)	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	S.D.	% of Mean	จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ (คน)			
					ผ่าน		ไม่ผ่าน	
					(คน)	% of Mean	(คน)	% of Mean
30	30	21.97	3.82	73.22	24	80.00	6	20.00

จากตารางที่ 4.1 ผลวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์
ปราบนนทกด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวนนักเรียน
30 คน มีคะแนนเต็ม 30 คะแนน พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย $\bar{X}$ เท่ากับ 21.97 และ S.D. = 3.82
คิดเป็นร้อยละ 73.22 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 24 คิดเป็นร้อยละ
80.00 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

4.3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ สิ้นสุดลงทั้ง 6 แผนการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนทั้งหมด 5 ด้าน จำนวน 25 ข้อ ผลปรากฏดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลวิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้หมวก 6 ใบ

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านที่ 1 ด้านเนื้อหา		4.40	0.74	มาก
1	รายวิชานี้มีเนื้อหาชัดเจนและสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชา	4.13	0.82	มาก
2	เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียน	4.43	0.86	มาก
3	รายวิชามีความทันสมัยและสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้	4.13	0.68	มาก
4	เนื้อหาครอบคลุมตามโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนด	4.60	0.72	มากที่สุด
5	ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนแต่ละหน่วยเนื้อหาเหมาะสม	4.70	0.60	มากที่สุด
ด้านที่ 2 ด้านผู้สอน		4.73	0.59	มากที่สุด
1	ครูมีความรู้และความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่สอน	4.67	0.66	มากที่สุด
2	ครูสามารถอธิบายเนื้อหาได้อย่างเข้าใจง่าย	4.73	0.58	มากที่สุด
3	ครูมีความเป็นกันเองและให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา	4.73	0.58	มากที่สุด
4	ครูตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบในการสอน	4.83	0.46	มากที่สุด
5	ครูส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกและมีส่วนร่วมในการเรียน	4.70	0.65	มากที่สุด
ด้านที่ 3 ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้		4.83	0.47	มากที่สุด
1	วิธีการสอนมีความหลากหลายและน่าสนใจ	4.83	0.53	มากที่สุด
2	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน	4.77	0.57	มากที่สุด
3	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.77	0.50	มากที่สุด
4	วิธีการสอนส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.90	0.40	มากที่สุด
5	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของบทเรียน	4.87	0.35	มากที่สุด
ด้านที่ 4 ด้านสื่อการเรียนการสอน		4.74	0.59	มากที่สุด

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	ครูเลือกใช้สื่อการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหา	4.87	0.43	มากที่สุด
2	สื่อการสอนที่ใช้มีความทันสมัยและใช้งานได้จริง	4.67	0.66	มากที่สุด
3	สื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น	4.54	0.77	มากที่สุด
4	นักเรียนมีโอกาสใช้สื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.77	0.57	มากที่สุด
5	สื่อการสอนมีความหลากหลายและกระตุ้นความสนใจของนักเรียน	4.83	0.53	มากที่สุด
ด้านที่ 5 ด้านการวัดและประเมินผล		4.74	0.54	มากที่สุด
1	การประเมินผลมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.87	0.43	มากที่สุด
2	ครูใช้เครื่องมือวัดผลที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน	4.83	0.46	มากที่สุด
3	มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องตลอดภาคเรียน	4.60	0.56	มากที่สุด
4	การให้คะแนนมีความยุติธรรมและโปร่งใส	4.80	0.48	มากที่สุด
5	ผลการประเมินสะท้อนถึงความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน	4.60	0.77	มากที่สุด
รวม		4.69	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทกด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ภาพรวมของนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.69$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.59$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านที่ 3 ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.83$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.47$ รองลงมาคือ ด้านที่ 4 ด้านสื่อการเรียนการสอน นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.74$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.59$ และด้านที่ 5 ด้านการวัดและประเมินผล นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.74$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.54$ และด้านที่ 2 ด้านผู้สอน นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.73$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.59$ และด้านที่ 1 ด้านเนื้อหา นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.40$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.74$

ด้านที่ 2 ด้านผู้สอน มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.74$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.59$ อยู่ในระดับมากที่สุด ครูตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบในการสอน ข้อ 4 มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.83$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.46$ อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อ 2 ครูสามารถอธิบายเนื้อหาได้อย่างเข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.73$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.58$ อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อ 3 ครูมี

ความเป็นกันเองและให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนเมื่อมีปัญหา มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.73$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.58 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อ 5 ครูส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกและมีส่วนร่วมในการเรียน มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.70$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.65 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อ 1 ครูมีความรู้และความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่สอน มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.67$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.66 อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านที่ 4 ด้านสื่อการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.74$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.59 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 1 ครูเลือกใช้สื่อการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.87$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.43 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 2 สื่อการสอนมีความหลากหลายและกระตุ้นความสนใจของนักเรียนมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.83$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.53 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 4 นักเรียนมีโอกาสใช้สื่อการเรียนรู้อย่างตัวตนเอง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.77$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.57 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 2 สื่อการสอนที่ใช้มีความทันสมัยและใช้งานได้จริง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.67$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.66 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 3 สื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.54$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.77 อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านที่ 5 ด้านการวัดและประเมินผล ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.74$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.54 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 1 การประเมินผลมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.87$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.43 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 2 ครูใช้เครื่องมือวัดผลที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.83$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.46 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 4 การให้คะแนนมีความยุติธรรมและโปร่งใส มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.80$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.48 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 3 มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องตลอดภาคเรียน มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.60$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.56 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 5 ผลการประเมินสะท้อนถึงความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.60$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.77 อยู่ในระดับมากที่สุด

ด้านที่ 1 ด้านเนื้อหา มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.70$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.60 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 4 เนื้อหาครอบคลุมตามโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.60$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.72 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 2 เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.43$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.86 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 1 รายวิชานี้มีเนื้อหาชัดเจนและสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชา มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.13$

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.82 อยู่ในระดับมาก ข้อที่ 3 รายวิชามีความทันสมัยและสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.13$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.68 อยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 3 ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.83$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.47 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 4 วิธีการสอนส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.90$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.40 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 5 การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของบทเรียน มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.87$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.35 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 1 วิธีการสอนมีความหลากหลายและน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.83$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.53 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.77$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.57 อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่ 3 นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.77$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.50 อยู่ในระดับมากที่สุด

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น หลังเรียนให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 ซึ่งผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ จำนวน 6 แผน เวลาสอน 12 ชั่วโมง มีคุณภาพอยู่ในระดับมีความเหมาะสมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.84) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.45 และ 2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 0.80 ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.29 - 0.57 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.29 - 1 และค่าความเชื่อมั่น (r) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 5 ด้าน จำนวน 25 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency) อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 สำหรับการหาประสิทธิภาพของแบบวัดใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (1951 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538) ซึ่งมีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.88

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำคะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบตนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละ และทำการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สามารถสรุปผลอภิปรายการวิจัย ได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบตนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 จำนวนนักเรียน 30 คน มีคะแนนเต็ม 30 คะแนน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{X} = 21.97$ และ S.D. = 3.82 คิดเป็นร้อยละ 73.22 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

5.1.2 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.69$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.59 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านที่ 3 ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.83$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.47 รองลงมาคือ ด้านที่ 4 ด้านสื่อการเรียนการสอน นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.74$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.59 และด้านที่ 5 ด้านการวัดและประเมินผล นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.74$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.54 และด้านที่ 2 ด้านผู้สอน นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.73$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.59 และด้านที่ 1 ด้านเนื้อหา นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.40$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 0.74

5.2 อภิปรายผล

5.2.1. วัดคู่ประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบตน ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น หลังเรียนให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป พบว่า ผลวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบตน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

จำนวนนักเรียน 30 คน มีคะแนนเต็ม 30 คะแนน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 21.97 คิดเป็นร้อยละ 73.22 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดอย่างเป็นระบบ และคิดอย่างรอบด้าน ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำความคิดตามสีของหมวก 6 ใบ 6 สี ซึ่งแต่ละสีจะให้ผู้เรียนได้คิดได้คิดแตกต่างกันออกไป ดังนี้ หมวกสีขาว (ข้อมูล/ข้อเท็จจริง) หมวกสีแดง (อารมณ์/ความรู้สึก) หมวกสีดำ (ข้อเสีย/ความคิดด้านลบ) หมวกสีเหลือง (ข้อดี/ความคิดด้านบวก) หมวกสีเขียว (ความคิดสร้างสรรค์) และหมวกสีฟ้า (การจัดการ/สรุปผล) อีกทั้งในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน เป็น 4 ชั้น ดังนี้ ชั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นตอนแรกของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยผู้สอนใช้กิจกรรมกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ชั้นที่ 2 ชี้นำดำเนินการสอน ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนใช้หมวกความคิดตามสถานการณ์หรือหัวข้อที่กำหนด ซึ่งจะใช้หมวกสีใดก่อนหลังก็ได้ โดยมีสีหมวกและความหมายของแต่ละหมวก ชั้นที่ 3 ชี้นำสรุป ขั้นนี้นักเรียนจะได้ทบทวนและเรียบเรียงสิ่งที่คิดเน้นประเด็นสำคัญ การนำเสนอข้อคิด ความเข้าใจใหม่ หรือคุณค่าของการใช้หมวกแต่ละสี และชั้นที่ 4 ชี้นำประเมินผล ประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้วิธีที่หลากหลาย อีกทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวรรณคดีวรรณกรรม เนื่องจากเป็นเนื้อหาที่มีความซับซ้อน มีเนื้อหาที่ยาวในการดำเนินเรื่องราว ในบางครั้งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก็ไม่ได้ให้นักเรียนได้คิดอย่างรอบด้าน เพราะด้วยข้อจำกัดในด้านการคิดของนักเรียน แต่การคิดที่นำเทคนิคหมวก 6 ใบเข้ามาใช้ทำให้นักเรียนได้คิดอย่างรอบด้านตามสีของหมวก สีของหมวกที่หลากหลายช่วยให้การจดจำดีขึ้น และแนวทางการคิดที่มีหลากหลายทั้ง 6 ด้าน ตามที่ครูกำหนดให้เพื่อเป็นแนวทางในการคิด นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของเทคนิคหมวก 6 ใบยังส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียน การทำงานเป็นกลุ่มช่วยให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน นักเรียนได้ช่วยกันระดมความคิด แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่ม และระหว่างกลุ่ม ช่วยเรื่องปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนในกลุ่ม และนอกกลุ่ม การทำงานเป็นกลุ่มช่วยให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน สอดคล้องกับ ดร.เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน (Dr. Edward de Bono) ที่กล่าวว่า การคิดของมนุษย์ที่มักซับซ้อน สับสน และขาดระบบ เพราะในการคิดแต่ละครั้ง มนุษย์มักผสมผสานความรู้สึกรู้สึก ความคิดเห็น ประสบการณ์ เหตุผล และจินตนาการเข้าไว้ด้วยกันในเวลาเดียว ซึ่งอาจทำให้การตัดสินใจขาดความรอบคอบหรือเอนเอียงโดยไม่รู้ตัว การใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ เป็นเหมือนตัวแทนของลักษณะการคิดแต่ละแบบ และส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิดแบบแยกแยะอย่างเป็นระบบ โดยในการทำกิจกรรมหรืออภิปรายกลุ่มหรือบุคคลจะสวมหมวกสีเดียวกันเพื่อคิดในทิศทางเดียวกันทำให้สามารถมองปัญหาในหลายมุมมองได้อย่างชัดเจน ไม่สับสน และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้อง

กับ ภัทรารวรรณ ผาเจริญ (2563) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 3.20 คะแนน และค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 8.58 คะแนน อีกทั้งสอดคล้องกับสาวินิ จิตประจง (2564) การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคตั้งคำถามหมวกหกใบร่วมกับสื่อหนังสือเล่มเล็ก เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดย ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คิดเป็นร้อยละ 71.07 ซึ่งมีความอยู่ในระดับดีและมีความสามารถด้านการเขียนหนังสือเล่มเล็ก มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม 18.25 คิดเป็นร้อยละ 90 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับ Hodge (2007) ได้วิจัยเรื่อง ผลของประสบการณ์ในการใช้ความคิดหมวก 6 ใบ ในการฝึกการทำงานอย่างเป็นระบบและปรับปรุงการตัดสินใจของผู้จัดการในหลักสูตรการเรียน การสอนออนไลน์ ผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นพบว่า การฝึกการทำงานอย่างเป็นระบบ และการปรับปรุงการตัดสินใจของผู้จัดการในหลักสูตรการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้ประสบการณ์ ในการใช้ความคิดหมวก 6 ใบ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับ Ummu Hani (2016) ได้วิจัยเรื่อง ผลกระทบของหมวกความคิด 6 ใบ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณต่อผลสัมฤทธิ์ทางการพูด ซึ่งต้องการให้นักเรียนคิดและอภิปรายปัญหาจาก มุมมองที่ต่างกัน วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือ เพื่อค้นหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการพูดของนักเรียนหลังจากได้รับการสอนโดยใช้หมวกความคิด 6 ใบ การคิดเชิงวิพากษ์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การพูดของนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการพูดของนักเรียนที่มีระดับการวิจารณ์สูง กลาง และต่ำ การศึกษานี้ใช้การออกแบบแพททอเรียล ซึ่งเกี่ยวข้องกับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการพูดดีขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม อย่างไรก็ตามมีผลต่อ ปฏิบัติการที่มีนัยสำคัญบางส่วนจากหมวกความคิด 6 ใบ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการพูด ซึ่งอยู่ที่ด้านการออกเสียง นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ระดับการคิดเชิงวิพากษ์ของนักเรียนในกลุ่มทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความเข้าใจการออกเสียง และความคล่องแคล่ว

5.2.2. วัตถุประสงค์ข้อที่ 2) ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมธ) ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ

ภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.69$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.59$ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านที่ 3 ด้านวิธีการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.83$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.47$ รองลงมาคือ ด้านที่ 4 ด้านสื่อการเรียนการสอน นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.74$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.59$ และด้านที่ 5 ด้านการวัดและประเมินผล นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.74$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.54$ และด้านที่ 2 ด้านผู้สอน นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.73$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.59$ และด้านที่ 1 ด้านเนื้อหา นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.40$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน $S.D. = 0.74$

ทั้งนี้เป็นการจัดการเรียนรู้วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้นักเรียนมีบทบาทในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น นักเรียนได้มีโอกาสคิดวิเคราะห์ แสดงความเห็น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างเป็นระบบตามบทบาทของหมวกแต่ละสี ซึ่งช่วยพัฒนากระบวนการคิดในหลายมิติ ทั้งด้านข้อเท็จจริง ความรู้สึก การใช้เหตุผล การคิดเชิงสร้างสรรค์ และการคิดเชิงสรุป ส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาวรรณคดีอย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้เทคนิคหมวก 6 ใบ ยังช่วยลดความซับซ้อนและความน่าเบื่อของการเรียนวรรณคดี ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนเข้าใจง่าย มีความสนุก และท้าทายความคิดส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดกว้าง นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นโดยไม่รู้สึกกดดัน และเกิดการเรียนรู้ร่วมกันภายในชั้นเรียนอย่างมีความหมายส่งผลให้นักเรียนมีทัศนคติเชิงบวกต่อวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ ในด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ครูผู้สอนได้ออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับลักษณะของเทคนิคหมวก 6 ใบ โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ การอภิปรายกลุ่ม และการนำเสนอความคิดเห็นทำให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้ส่งผลให้ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้มีระดับความพึงพอใจสูงที่สุดขณะเดียวกัน การใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาวรรณคดี เช่น ใบงาน ภาพประกอบ และกิจกรรมกลุ่มช่วยเสริมความเข้าใจและกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนมีความน่าสนใจและเข้าถึงได้ง่ายยิ่งขึ้น นอกจากนี้การวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นการประเมินตามสภาพจริงและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนยังช่วยให้นักเรียนเกิดความมั่นใจและรู้สึกเป็นธรรม ส่งผลให้มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ดังนั้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบจึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนวรรณคดี ช่วยส่งเสริมทั้งด้านความรู้ กระบวนการคิด ทัศนคติ และความพึงพอใจของนักเรียนอันนำไปสู่การเรียนรู้วรรณคดีอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ De Bono

(1992) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเทคนิคหมวก 6 ใบ ไว้ดังนี้ 1) ช่วยต่อการเรียนรู้และการนำไปใช้ และเป็นการสร้างความสนใจ โดยการใช้สีเป็นสัญลักษณ์แทนการคิดต่าง ๆ ทำให้การคิดนั้น ๆ ไม่น่าเบื่อหน่าย 2) ทำให้เกิดเวลาสำหรับความคิดสร้างสรรค์ 3) ลดปัญหาความสับสนทางความคิดในขณะที่คิดแบบใดแบบหนึ่ง 4) ทำให้สามารถเปลี่ยนแบบความคิดได้ง่ายและชัดเจน 5) เป็นการลดอัตราส่วนตนและปล่อยความคิดให้มีอิสระไม่ยึดติดอยู่แต่ความคิดของตน 6) ทำให้สามารถจัดลำดับการระดมความคิดให้เหมาะสมที่สุดกับหัวข้อ หรือประเด็นของการคิด 7) ป้องกันมิให้เกิดการโต้เถียงและลดแรงกดดันสำหรับผู้ที่ยังคิดเห็นไม่ตรงกัน และ 8) ทำให้มีการระดมสมองในการคิด เพื่อผลิตผลงานออกมาดีขึ้น และสอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2540) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเทคนิคหมวก 6 ใบ ไว้ว่าเป็นการพัฒนาความคิดของผู้เรียน สามารถนำไปใช้ได้โดยง่ายเพราะไม่มีความซับซ้อนซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้พยายามคิดซึ่งเป็นการคิดอย่างรอบด้าน คิดทั้งจุดดี จุดด้อย จุดที่น่าสนใจ ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ แทนที่จะยึดติดอยู่กับความคิดเพียงด้านเดียว และสอดคล้องกับ ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2551) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเทคนิคหมวก 6 ใบ ไว้ว่านักเรียนได้มีโอกาสสวมบทบาทในการคิดทั้ง 6 แบบที่แตกต่างใน 6 ลักษณะก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการ ดังนี้ 1) การแสดงบทบาทสมมติเป็นการฝึกแสดงบทบาทที่ชัดเจนในตัวเองและแสดงบทบาทอื่น ๆ ที่แตกต่างจากตัวเองเพื่อเป็นการป้องกันการนึกถึงแต่ปมเด่นของตัวเอง หรือสิ่งที่ตัวเองเป็นอยู่จะได้หันไปแสดงบทบาทอื่นเพื่อฝึกทำความเข้าใจคนอื่นบ้าง 2) การกำหนดและควบคุมความคิดโดยฝึกคิดทีละด้านตามลักษณะสีของหมวกหกใบ ซึ่งมีลักษณะความคิดที่ต่างกันไปเด็กจะถูกฝึกให้คิดหลากหลาย และคิดออกจากตัวเองด้วย 3) การฝึกเปลี่ยนความคิดเพื่อให้มีความสะดวกในการเปลี่ยนความคิดของตนเองเมื่อเขามีความต้องการที่จะแสดงความคิดในอีกลักษณะหนึ่งซึ่งควรให้ผู้แสดงบทบาทสวมหมวก หรือคิดในลักษณะใดในเวลาใดก็ได้ 4) กระตุ้นให้เกิดความสมดุลในสมองโดยการกำหนดให้คิดทีละรูปแบบจะเป็นเงื่อนไขในการสร้างความสมดุลของสารเคมีในสมองเนื่องจากสารเคมีดังกล่าวมีผลต่ออารมณ์ และอารมณ์มีผลต่อการคิด การคิดแต่ละแบบส่งเสริมให้เกิดการกระตุ้นของสมองเพื่อให้หลังสารเคมีออกมาให้มากขึ้นทั้งสมองซีกซ้าย และซีกขวาซึ่งจะส่งเสริมให้การคิดมีประสิทธิภาพ และ 5) เกิดความสนุกสนานในการคิดการใช้เทคนิคหมวกหกใบไม่ได้ให้สวมบทบาทการคิดที่เคร่งเครียดแต่จะเป็นการใช้หลักการเล่นเกมคือมีการกำหนดให้ดำเนินการตามข้อตกลงหรือ กติกาของการคิดอย่างเป็นขั้นตอนเป็นระบบทำให้เกิดความสุขความกระตือรือร้นและสนใจในรูปแบบของการคิดแต่ละรูปแบบอันจะฝึกให้รู้จักคิดที่ชัดเจน และมีทิศทาง และสอดคล้องกับ สุนันทา พลโภชน (2547) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเทคนิคหมวก 6 ใบ ไว้ว่าช่วยต่อการเรียนรู้ และการใช้และกระตุ้นความสนใจได้ดีทำให้เหลือเวลาสำหรับความคิดสร้างสรรค์อย่างแท้จริงคิดแบบใดแบบหนึ่งในเวลาหนึ่งได้อย่างเต็มที่โดยไม่สับสนปนเปื้อนกับความคิดหมวกสีอื่นในเวลาเดียวกันเปลี่ยนแบบความคิดได้ง่าย และตรงไปตรงมาโดยไม่ล่วงเกินใครด้วยการเปลี่ยนสีหมวกร่วมระดมความคิดทุกคนสามารถใช้หมวกแต่ละสีได้ครบทุกสีแทนที่จะคิดแต่เพียงสี

เดียว ด้านเดียวตามปกติเป็นการแยกที่รู้ออกไป และปล่อยความคิดให้มีอิสระภาพที่จะขบคิดได้อย่างเต็มที่จัดลำดับการระดมความคิดให้เหมาะสมที่สุดป้องกันมิให้เกิดการโต้เถียงกันในที่ประชุมเพื่อฝ่ายต่าง ๆ จะได้สามารถร่วมกันคิดอย่างสร้างสรรค์ และผลของความพึงพอใจสอดคล้องกับ ภัทราวรรณผาเจริญ (2563) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนวรรณคดีเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $(\bar{X}) = 4.53$ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ $(S.D.) = 0.51$

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยไปใช้

1) ครูผู้สอนควรศึกษาหลักการ แนวคิด และบทบาทของหมวกความคิดทั้ง 6 ใบอย่างละเอียด รวมทั้งเข้าใจวัตถุประสงค์ของหมวกแต่ละสีก่อนนำเทคนิคหมวก 6 ใบไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สามารถกำหนดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2) ก่อนดำเนินการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรชี้แจงให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย หน้าที่ และวิธีการใช้หมวกความคิดแต่ละสีอย่างชัดเจน เพื่อให้นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นได้ตรงตามบทบาท และลดความสับสนระหว่างการทำกิจกรรม

3) การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบต้องใช้เวลาในการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสรุปผลในแต่ละขั้นตอนค่อนข้างมาก ครูผู้สอนควรวางแผนเวลาอย่างเหมาะสม และมีความยืดหยุ่นในการปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและชั่วโมงเรียน

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบกับเนื้อหาภาษาไทยในเรื่องอื่น ๆ รวมทั้งในระดับชั้นที่แตกต่างกัน เพื่อขยายขอบเขตการศึกษาประสิทธิภาพของเทคนิคดังกล่าวให้ครอบคลุมบริบททางการศึกษาที่หลากหลายยิ่งขึ้น

2) ควรมีการศึกษาวิจัยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบร่วมกับเทคนิคหรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อเปรียบเทียบและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตลอดจนส่งเสริมทักษะการคิดของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบต่อการพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และการทำงานร่วมกัน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
กรุงเทพฯ: คุรุสภา ลาตพรั้ว.
- กุสุมา รัชชมณี. (2556). *การวิจัยวรรณคดี*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาตะวันออก
คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กรมวิชาการ. (2554). *แผนการจัดการเรียนรู้*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กรมวิชาการ. (2546). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: องค์การ
รับส่งสินค้าและพัสดุ
- กัลญญ เพชรารณ. (2563). *วิทยาการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราช
ภัฏสวนสุนันทา
- กุลิสรา จิตรชญาวนิช. 2562. *การจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กุลิสรา จิตรชญาวนิช. (2563). *การจัดการเรียนรู้*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- กัลยรัตน์ แสงแก้ว. (2565). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง สุภาจิตสอนหญิง โดย
ใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษา สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6. การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัย
นเรศวร.*
- เกวลี ผังดี และพิมพ์ระดา ครอบยุติ. (2556). *ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน ใน
หลักสูตรของภาควิชาสถิติคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ปรินญาวิทยาศาสตร์
บัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.*
- ชวลิต ชุกกำแพง. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2557). *เทคนิคการใช้คำถามพัฒนาการคิด*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: วีพริ้นท์.

- ทิตินา แคมมณี. (2540). *การวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทรงภพ ขุนมธุรส และกาญจนา วิชญาปกรณ์. (2564). *ความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้วิจัยเป็นฐานในรายวิชาทฤษฎีวรรณคดีกับการสอนวรรณกรรมไทย*. ศิลปะศาสตร์ปริทัศน์. <https://shorturl.asia/Bsflz>
- เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย. (2557). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. เพชรบูรณ์ : จุลติศการพิมพ์ โศกปรัง.
- นาถญา ชมวิษา. (2547). *ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านศิลปะของนักศึกษาหลักสูตรศิลปกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยช่างศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลปกรรมศิลปากร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*.
- นันทญ์ณภัค พรหมมา. (2563). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการใช้เทคนิคเพื่อนคู่คิด*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เนาวนิตย์ สงคราม. (2556). *การสร้างนวัตกรรมเปลี่ยนผู้เรียนให้เป็นสร้างนวัตกรรมจากงานวิจัยสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวรรตน์ แดงทุ่ง. (2564). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ชนิดของคำไทย โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเกมร่วมกับบอร์ดเกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นิตยา ย้อยแก้ว และ ณัฐพล จำไพ. (2564) *การพัฒนาสื่อแอปพลิเคชันความจริงเสริมร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้คำถาม ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเซนต์คาเบรียล*. วารสารเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มทร. พระนคร.

- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, หม่อมหลวง. (2556). *วิเคราะห์รสของวรรณคดี*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตการพิมพ์.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องวรรณคดีสำหรับจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. (2545, 18 ตุลาคม). กระทรวงศึกษาธิการ.
- ประภาศรี สีหอำไพ. (2550). *วัฒนธรรมทางภาษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). *การพัฒนาการคิด*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: เทคนิคพรินต์ติ้ง.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2553). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: เข้าส์ออฟเคอร์มิ
- พันธ์ เดชะคุปต์. (2544). *การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิดวิธีการและเทคนิคการสอน 2*. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป - แมเนจเม้นท์.
- พรทิพย์ สังกะตุ. (2564). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ชั้นบูรณาการ และเจตคติต่อวิชาเคมี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรรณิ ช.เจนจิต. (2542). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์.
- พัฒนา พรหมณี, ยุพิน พิทยาวัฒน์ชัย, จีระศักดิ์ ทัพพา. (2564). *แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจและการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในงาน*. คณะบริหารธุรกิจ, สถาบันวิทยาการประกอบการแห่งอโยธยา, คณะสาธารณสุขศาสตร์, สถาบันวิทยาการประกอบการแห่งอโยธยา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *การสร้างและพัฒนาและทดสอบผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พรพรรณ เสาร์คำเมืองดี. (2562). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไพศาล หวังพานิช. (2543). *การวัดและประเมินผลระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย

- ฟองจันทร์ สุขยั้ง และคณะ (ม.ป.ป.). หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม. กรุงเทพฯ : บริษัท อักษร เอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน).
- ภัทรารวรรณ ผาเจริญ. (2563). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่องลิลิตตะเลงพ่าย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วารสารอักษรापิบุล คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2553). การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราตรี นันทสุนทร. (2553). การวิจัยในชั้นเรียนและการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: จุฑทอง
- รุจิร ภูสาระ. (2545). การพัฒนาหลักสูตรตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์ จำกัด.
- ราชน มีศรี. (2544). การพัฒนาทักษะการคิดด้วยเทคนิคหมวกเพื่อการคิด 6 ใบ: แนวคิดของเอ็ดเวิร์ด เดอโบโน การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ: แนวคิดวิธีการและเทคนิค การสอน 2. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- รวีวรรณ วงค์เดชาพันธ์. (2563). การพัฒนาและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา. วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยสงฆ์พิจิตร มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 11(1) : 26 -29.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สุวีริยา สาสน์.
- วันเนา ยูเต็น. (2537). การศึกษาเรื่องกลอน. สงขลา: โรงพิมพ์อิชูชุนหาดีใหญ่.
- วัชรพล วิบูลยศรีน. (2561). วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสิ. (2552). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิรินาถ ส่งแสง. (2562). *ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 - 6 โรงเรียนวีรนาทศึกษา มุลินธิที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ*. การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตแขนงวิชา หลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศุภวรรณ์ เล็กวิไล. (2549). *การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยกลวิธีการเรียนภาษาโดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภวรรณ์ เล็กวิไล. (2549). (2551). *การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ศรีวิไล ดอกจันทร์. (2529). *การสอนวรรณคดีวรรณกรรมไทย*. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *การจัดการเรียนรู้แบบพัฒนากระบวนการคิดด้วยการใช้คำถามหมวกความคิด 6 ใบ*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : พรึกหวานกราฟิก.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2534). *คู่มือการอบรมครูแนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)* วิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *การจัดการเรียนรู้ของครูนักปฏิรูป*.วารสารวิชาการ, 8(1), 1-100.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในการอ่าน คิววิเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สาวิณี จิตประจง. (2564). การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคตั้งคำถามหมวกหกใบร่วมกับสื่อหนังสือเล่มเล็ก เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน คิววิเคราะห์ และเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2551). พัฒนาทักษะการคิดพิชิตการสอน. กรุงเทพฯ: เลียงเชียง.
- สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. (2551). การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- สุดารัตน์ อะห์ลีเอ. (2558). ผลของการจัดการเรียนรู้ตามแนวจิตวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเคมี ความสามารถในการแก้ปัญหาและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์)
- สุดาพร ไชยะ. (2552). การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 4). ฉะเชิงเทรา : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
- สุนันทา พลโภชน. (2547). "ผลของการฝึกการคิดแบบหมวกหกใบที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหการปฏิบัติงานของข้าราชการ สำนักอำนวยการ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ." สารนิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2546). กลยุทธ์การสอนคิววิเคราะห์. กรุงเทพมหานคร: ดวงกลม.
- เสถียร โกเศศ. (2507). การศึกษาวรรณคดีแห่งวรรณศิลป์. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.
- สิริพร ทิพย์คง. (2545). หลักสูตรและการสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2549). การวัดผลการศึกษา. กภาพสินธุ์: ประสานการพิมพ์.

สมบูรณ์ พรรณนาภพ. (2540). *หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ :
อนงค์ ศิลป์การพิมพ์.

อรรวรรณ อุดมสุข. (2564). *ผลการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐาน (CBL) ร่วมกับสื่ออินโฟ
กราฟิก ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่องกาพย์พระไชยสุริยา ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. (การค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). พิษณุโลก :
มหาวิทยาลัยนเรศวร.

อ้อยทิพย์ ทองดี. (2540). *แนวการจัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. เชียงใหม่. โรงเรียน
พร้าววิทยาคม.

อำภพร รินปัญญา. (2561). *วิจัยภาษาคำสอนในวรรณคดีไทย เรื่องพระอภัยมณี*. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

องอาจ ไอล้อม. (2555). *วรรณคดีศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บริษัท ทริบเพิ้ล กรุ๊ป จำกัด.

อิงอร สุพันธ์วัฒน์. (2554). *วรรณกรรมวิจารณ์ : ร้อยกรองปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: บริษัทธนาเพรส
จำกัด.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2546). *หลักการสอน*. โอเดียนสโตร์.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). *หลักการสอน*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ : โอ. เอส. พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. (2537). *การวิจัยเทคโนโลยีการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน.

เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ. (2552). *กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แนวคิดสู่ปฏิบัติ*.
กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.

อรรถกิจ กรณ์ทอง. (2545). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดระบบสายตรวจ*. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Porter, L.W. (1981). A student active need satisfactions in bottom and middle
Management jobs. *Journal of Applied Psychologe*, 45, p. 1 – 10.

De Bono, E. (1996). *Teach Yourself to Think*. England: Penguin Books.

De Bono, E. (1992). *Six Thinking Hats for Schools*. London: Healer Brownlow Education.

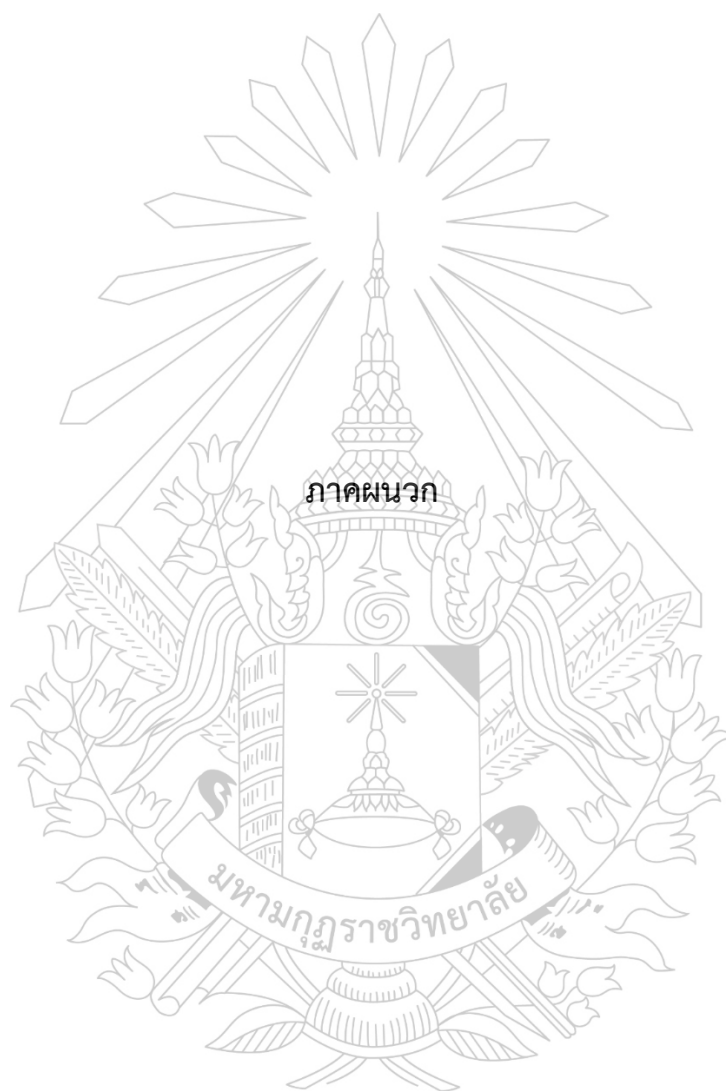
De Bono, E. (1992). *Six Thinking Hots for Schools : Resource Book 4*. Melbourne, VIC : Hawker Brownlow Education.

Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 22(140), 1–55.

Hodge, E.M (2007). *Experiencing Six Thinking Hats A Practical System for Improving Managerial Decision Making in Online Course Instruction*. [online]. Available from : <http://www.Vnweb hwwilsonweb.com>. [accessed 3 August 2025].

Ummu Hani. (2016). *The Effect of Six Thinking Hats and Critical Thinking on Speaking Achievement*. Ed.D. Thesis, Sriwijaya Universit

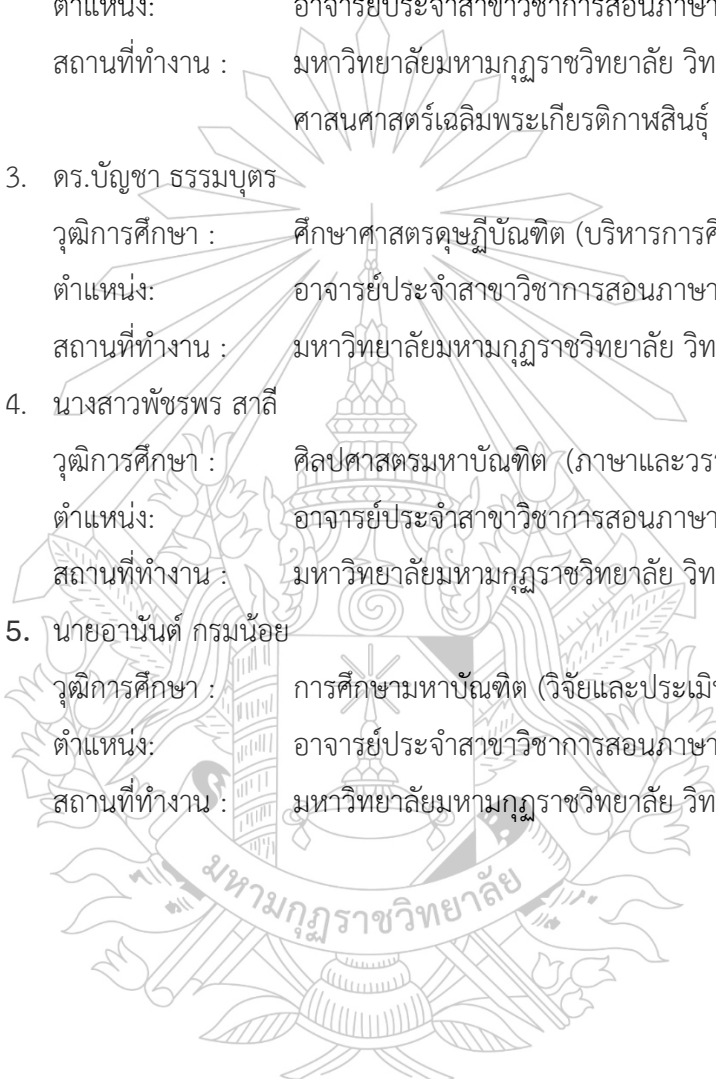

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. พระจักรพรรดิ จกุกภทโท, ดร.
 วุฒิการศึกษา : ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
 ตำแหน่ง: หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา
 สถานที่ทำงาน : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. พระมหาจรรุวัฒน์ จีรวุฑโฒ (สุพิบาล)
 วุฒิการศึกษา : ศึกษามหาบัณฑิต (การสอนภาษาและวรรณกรรมไทย)
 ตำแหน่ง: อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาไทย
 สถานที่ทำงาน : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัย
 ศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
3. ดร.บัญชา ธรรมบุตร
 วุฒิการศึกษา : ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
 ตำแหน่ง: อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาไทย
 สถานที่ทำงาน : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
4. นางสาวพัชรพร สาลี
 วุฒิการศึกษา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาและวรรณกรรมไทย)
 ตำแหน่ง: อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาไทย
 สถานที่ทำงาน : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
5. นายอนันต์ กรมน้อย
 วุฒิการศึกษา : การศึกษามหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา)
 ตำแหน่ง: อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
 สถานที่ทำงาน : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

มหามกุฏราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐๔๓ ๒๔๘๘๕๙

ที่..... อว.๗๙๑๔/ว๑๕๑๐ วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พระจักรพัชร จกภทโท, ดร. (ศิริยุคำ)

ด้วย นางสาวศิริณณา ไชยแก้ว เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๔๕๐๓๒๐๐๔ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย รุ่นที่ ๓/๒๕๖๖ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก ๖ ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ๒ (สมาน สุมะโอ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น" ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

(พระสุวิษรธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

- อินต์นารี เพ็ญศรี

ตรวจและอนุมัติ

มหาวิทยาลัย

พระจักรพัชร

(พระจักรพัชร จกภทโท, ดร.)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

๒ ก.ย. ๖๘

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน .....มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐๔๓ ๒๔๑๘๕๙

ที่ ..... อว.๗๙๑๔/ว๐๔๑๐ วันที่ ..... ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง .....ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พระมหาจรรุวัฒน์ จิรวุฑโฒ (สุพิบาล)

ด้วย นางสาวศิริณณา ไชยแก้ว เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๔๔๐๑๓๒๐๐๔ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย รุ่นที่ ๓/๒๕๖๖ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก ๖ ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ๒ (สมาน สุมะโอ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

(พระสุธีวีธีธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

อนุมัติไปส่งผู้เชี่ยวชาญ
ทศ.ช. ๖๖
๒๗ ส.ค. ๖๘

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ..มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐๔๓ ๒๔๑๘๕๙

ที่ ..อว ๗๙๑๔/ว๑๔๑๐ วันที่ ..๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ..ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นายอานันท์ กรมน้อย

ด้วย นางสาวศิริณณา ไชยแก้ว เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๔๔๐๑๓๒๐๐๔ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย รุ่นที่ ๗/๒๕๖๖ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก ๖ ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ๒ (สมาน สุขเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในกรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

(พระสุธีวีรธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

๓๐๖ วัฒเป็น ๗๖๕๗๖๖

๑๖๓

29 ส.ค. 2568

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐๔๓ ๒๔๘๘๕๕

ที่ อว.๗๙๑๔/๖๐๕๑๑ วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร.บัญชา ธรรมบุตร

ด้วย นางสาวศิริณา ไชยแก้ว เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๔๔๐๑๓๒๐๐๔ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย รุ่นที่ ๓/๒๕๖๖ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก ๖ ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ๒ (สมาน สุนทร) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

(พระสุธีวรธรรม, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

-ยื่นต้นให้ตรวจสอบเครื่อง
ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เพื่อใช้พิมพ์ทำวิทยานิพนธ์
๗๐ ๖๒

2 ๖๖๖
(นายมีศักดิ์ ธรรมบุตร)
ผู้อำนวยการ ๗๕๕๖๕๕

มหาวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน โทร. ๐๕๓ ๒๔๘๘๕๕

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๑๔๑๐

วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นางสาวพัชรร สาลี

ด้วย นางสาวศิริณณา ไชยแก้ว เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๔๔๐๑๓๒๐๐๔ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย รุ่นที่ ๗/๒๕๖๖ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ คอนนารายณ์ปราบหนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก ๖ ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ๒ (สมาน สุเมโ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาขอเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในกรณี เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

(พระสุธีวีรธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

ขอรับเห็นชอบให้ยืมภาคีตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

(นางสาวพัชรร สาลี)

๒๙ ส.ค. ๖๘

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

มหามกุฏราชวิทยาลัย

**แบบตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของจุดประสงค์การเรียนรู้
และการวัดผลการประเมินผล
สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ**

คำชี้แจง

ในการทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผู้วิจัยได้สร้าง “แผนการจัดการเรียนรู้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ”

โดยแผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว มีวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมานสุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้

จึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อความในแบบตรวจสอบข้างล่าง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 5, 4, 3, 2, และ 1 โดย

ระดับ 5 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ขณะเดียวกัน ใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงในข้อที่ยังมีความสอดคล้อง/เหมาะสมน้อย ว่าควรปรับปรุงแก้ไขเป็นอย่างไร

ศิริณณา ไชยแก้ว

ผู้วิจัย

รายการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-6

ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					หมายเหตุ
		1	2	3	4	5	
1	หัวแผนการจัดการเรียนรู้						
	1.1 มีรายละเอียดครบถ้วน						
	1.2 ระบุสาระสำคัญและความมุ่งหมายของบทเรียนชัดเจน						
	1.3 มีการจัดลำดับองค์ประกอบเป็นระบบ อ่านง่าย และตรวจสอบได้สะดวก						
2	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด						
	2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้						
	2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล						
3	จุดประสงค์การเรียนรู้						
	3.1 มีองค์ประกอบครบ 3 ด้านคือ ด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์						
	3.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้						
	3.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้						
	3.4 สอดคล้องกับการเรียนรู้และประเมินผล						
4	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้						
	4.1 ความเหมาะสมของเนื้อหากับมาตรฐานและตัวชี้วัด						
	4.2 ความชัดเจนและถูกต้องของสาระการเรียนรู้						
	4.3 ความเชื่อมโยงของเนื้อหากับชีวิตประจำวันและการนำไปใช้						
5	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด						
	5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้						
	5.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล						
6	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้						
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	6.2 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด						
	6.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล						

7	กระบวนการจัดการเรียนรู้						
	7.1 สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค หมวด 6 ไบ						
	7.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	7.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้						
	7.4 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล						
8	ชิ้นงาน/ภาระงาน						
	8.1 ความเหมาะสมของชิ้นงาน/ภาระงานกับ จุดประสงค์การเรียนรู้						
	8.2 ความท้าทายและส่งเสริมการคิดวิเคราะห์/ สร้างสรรค์ของผู้เรียน						
	8.3 ความเหมาะสมกับเวลาและระดับความสามารถ ของผู้เรียน						
9	สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้						
	9.1 ความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้						
	9.2 ความหลากหลายและเอื้อต่อการมีส่วนร่วมของ ผู้เรียน						
	9.3 ความพร้อมใช้งานและความเป็นไปได้จริงในการ จัดการเรียนรู้						
10	การวัดและการประเมินผล						
	10.1 ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	10.2 ความหลากหลายของวิธีการประเมิน						
	10.3 ความเป็นธรรมและสะท้อนศักยภาพผู้เรียนได้ แท้จริง						

แบบตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของจุดประสงค์การเรียนรู้ และการวัดผลการประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1								
ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					$\bar{X}$	S.D.
		1	2	3	4	5		
1	หัวแผนการจัดการเรียนรู้							
	1.1 มีรายละเอียดครบถ้วน	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	1.2 ระบุสาระสำคัญและความมุ่งหมายของบทเรียน ชัดเจน	4	5	5	5	5	4.80	0.40
	1.3 มีการจัดลำดับองค์ประกอบเป็นระบบ อ่านง่าย และตรวจสอบได้สะดวก	5	4	5	5	5	4.80	0.40
2	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด							
	2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.40	0.40
	2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.40	0.40
	2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3	จุดประสงค์การเรียนรู้							
	3.1 มีองค์ประกอบครบ 3 ด้านคือ ด้านความรู้ ด้าน ทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	3.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	5	5	4.80	4.40
	3.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	4.40
	3.4 สอดคล้องกับการเรียนรู้และประเมินผล	5	5	5	4	3	4.40	0.80
4	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้							
	4.1 ความเหมาะสมของเนื้อหากับมาตรฐานและ ตัวชี้วัด	5	5	4	5	5	4.80	0.40
	4.2 ความชัดเจนและถูกต้องของสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	4.3 ความเชื่อมโยงของเนื้อหากับชีวิตประจำวันและ การนำไปใช้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
5	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด							
	5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	5	5	4.80	0.40
	5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.40
	5.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	4	5	5	4.80	0.40
6	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้							
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.80	0.40
	6.2 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	5	3	5	5	5	4.60	0.80

	6.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	4	5	5	4.80	0.40
7	กระบวนการจัดการเรียนรู้							
	7.1 สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค หมวก 6 ใบ	5	5	3	5	5	4.60	0.80
	7.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.40
	7.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	4	5	4.60	0.49
	7.4 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00
8	ชิ้นงาน/ภาระงาน							
	8.1 ความเหมาะสมของชิ้นงาน/ภาระงานกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	8.2 ความท้าทายและส่งเสริมการคิดวิเคราะห์/ สร้างสรรค์ของผู้เรียน	5	5	4	5	5	4.80	0.40
	8.3 ความเหมาะสมกับเวลาและระดับความสามารถ ของผู้เรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00
9	สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้							
	9.1 ความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการ เรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	9.2 ความหลากหลายและเอื้อต่อการมีส่วนร่วมของ ผู้เรียน	4	5	5	5	5	4.80	0.40
	9.3 ความพร้อมใช้งานและความเป็นไปได้จริงในการ จัดการเรียนรู้	5	5	4	5	5	4.80	0.40
10	การวัดและการประเมินผล							
	10.1 ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.40
	10.2 ความหลากหลายของวิธีการประเมิน	5	5	5	3	5	4.60	0.80
	10.3 ความเป็นธรรมและสะท้อนศักยภาพผู้เรียนได้ แท้จริง	5	5	3	5	5	4.60	0.80
	รวม						4.81	0.35

แบบตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของจุดประสงค์การเรียนรู้ และการวัดผลการประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2								
ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					$\bar{X}$	S.D.
		1	2	3	4	5		
1	หัวแผนการจัดการเรียนรู้							
	1.1 มีรายละเอียดครบถ้วน	5	4	5	5	5	4.80	0.40
	1.2 ระบุสาระสำคัญและความมุ่งหมายของบทเรียน ชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	1.3 มีการจัดลำดับองค์ประกอบเป็นระบบ อ่านง่าย และตรวจสอบได้สะดวก	5	5	4	5	5	4.80	0.40
2	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด							
	2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	3	5	5	4.60	0.80
	2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3	จุดประสงค์การเรียนรู้							
	3.1 มีองค์ประกอบครบ 3 ด้านคือ ด้านความรู้ ด้าน ทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	3.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.40
	3.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	3.4 สอดคล้องกับการเรียนรู้และประเมินผล	4	5	5	5	5	4.80	0.40
4	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้							
	4.1 ความเหมาะสมของเนื้อหากับมาตรฐานและ ตัวชี้วัด	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	4.2 ความชัดเจนและถูกต้องของสาระการเรียนรู้	5	5	5	3	5	4.80	0.40
	4.3 ความเชื่อมโยงของเนื้อหากับชีวิตประจำวันและ การนำไปใช้	5	5	4	5	5	4.80	0.40
5	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด							
	5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.80	0.40
	5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.80	0.40
	5.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00
6	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้							
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	6.2 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	5	5	5	4	5	4.80	0.40

	6.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00
7	กระบวนการจัดการเรียนรู้							
	7.1 สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค หมวก 6 ใบ	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	7.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	7.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	5	5	4.80	0.40
	7.4 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00
8	ชิ้นงาน/ภาระงาน							
	8.1 ความเหมาะสมของชิ้นงาน/ภาระงานกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	8.2 ความท้าทายและส่งเสริมการคิดวิเคราะห์/ สร้างสรรค์ของผู้เรียน	4	3	5	5	5	4.40	0.80
	8.3 วามเหมาะสมกับเวลาและระดับความสามารถ ของผู้เรียน	5	4	5	5	5	4.80	4.40
9	สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้							
	9.1 ความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการ เรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	5.00
	9.2 ความหลากหลายและเอื้อต่อการมีส่วนร่วมของ ผู้เรียน	5	5	5	5	5	5.00	5.00
	9.3 ความพร้อมใช้งานและความเป็นไปได้จริงในการ จัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	5.00
10	การวัดและการประเมินผล							
	10.1 ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	5.00
	10.2 ความหลากหลายของวิธีการประเมิน	5	5	5	4	5	4.80	0.40
	10.3 ความเป็นธรรมและสะท้อนศักยภาพผู้เรียนได้ แท้จริง	5	5	3	5	5	4.60	0.80
	รวม						4.85	0.45

แบบตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของจุดประสงค์การเรียนรู้ และการวัดผลการประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3								
ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					$\bar{X}$	S.D.
		1	2	3	4	5		
1	หัวแผนการจัดการเรียนรู้							
	1.1 มีรายละเอียดครบถ้วน	4	5	5	5	5	4.80	0.40
	1.2 ระบุสาระสำคัญและความมุ่งหมายของบทเรียน ชัดเจน	5	5	4	5	5	4.80	0.40
	1.3 มีการจัดลำดับองค์ประกอบเป็นระบบ อ่านง่าย และตรวจสอบได้สะดวก	5	5	5	5	5	5.00	0.00
2	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด							
	2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.40
	2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	5	3	5	4.60	0.80
3	จุดประสงค์การเรียนรู้							
	3.1 มีองค์ประกอบครบ 3 ด้านคือ ด้านความรู้ ด้าน ทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	5	5	3	5	5	4.60	0.80
	3.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	3.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.40
	3.4 สอดคล้องกับการเรียนรู้และประเมินผล	5	5	5	4	5	4.80	0.40
4	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้							
	4.1 ความเหมาะสมของเนื้อหากับมาตรฐานและ ตัวชี้วัด	4	5	5	5	5	4.80	0.40
	4.2 ความชัดเจนและถูกต้องของสาระการเรียนรู้	5	5	3	5	5	4.60	0.80
	4.3 ความเชื่อมโยงของเนื้อหากับชีวิตประจำวันและ การนำไปใช้	5	5	4	5	5	4.80	0.40
5	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด							
	5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	3	5	5	4.60	0.80
	5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.40
	5.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	5	4	5	4.80	0.40
6	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้							
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	6.2 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	5	4	5	5	5	4.80	0.40

	6.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	4	5	5	4.80	0.40
7	กระบวนการจัดการเรียนรู้							
	7.1 สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค หมวก 6 ใบ	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	7.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.40
	7.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	5	5	4.80	0.40
	7.4 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	5	3	5	4.60	0.80
8	ชิ้นงาน/ภาระงาน							
	8.1 ความเหมาะสมของชิ้นงาน/ภาระงานกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	8.2 ความท้าทายและส่งเสริมการคิดวิเคราะห์/ สร้างสรรค์ของผู้เรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	8.3 ความเหมาะสมกับเวลาและระดับความสามารถ ของผู้เรียน	5	5	4	5	5	4.80	0.40
9	สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้							
	9.1 ความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการ เรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	9.2 ความหลากหลายและเอื้อต่อการมีส่วนร่วมของ ผู้เรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	9.3 ความพร้อมใช้งานและความเป็นไปได้จริงในการ จัดการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
10	การวัดและการประเมินผล							
	10.1 ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.80	0.40
	10.2 ความหลากหลายของวิธีการประเมิน	5	3	5	5	5	4.60	0.80
	10.3 ความเป็นธรรมและสะท้อนศักยภาพผู้เรียนได้ แท้จริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00
รวม							4.83	0.14

แบบตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของจุดประสงค์การเรียนรู้ และการวัดผลการประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4								
ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					$\bar{X}$	S.D.
		1	2	3	4	5		
1	หัวแผนการจัดการเรียนรู้							
	1.1 มีรายละเอียดครบถ้วน	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	1.2 ระบุสาระสำคัญและความมุ่งหมายของบทเรียน ชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	1.3 มีการจัดลำดับองค์ประกอบเป็นระบบ อ่านง่าย และตรวจสอบได้สะดวก	5	5	5	5	5	5.00	0.00
2	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด							
	2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.50	0.71
	2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3	จุดประสงค์การเรียนรู้							
	3.1 มีองค์ประกอบครบ 3 ด้านคือ ด้านความรู้ ด้าน ทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	5	5	3	5	5	4.60	0.89
	3.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45
	3.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	4	5	5	4.80	0.45
	3.4 สอดคล้องกับการเรียนรู้และประเมินผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00
4	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้							
	4.1 ความเหมาะสมของเนื้อหากับมาตรฐานและ ตัวชี้วัด	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	4.2 ความชัดเจนและถูกต้องของสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	4.3 ความเชื่อมโยงของเนื้อหากับชีวิตประจำวันและ การนำไปใช้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
5	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด							
	5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	3	5	5	4.60	0.89
	5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45
	5.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00
6	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้							
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	6.2 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	5	5	3	5	3	4.20	1.10

	6.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00
7	กระบวนการจัดการเรียนรู้							
	7.1 สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค หมวก 6 ใบ	5	5	3	5	5	4.60	0.89
	7.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45
	7.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	3	5	5	4.60	0.89
	7.4 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00
8	ชิ้นงาน/ภาระงาน							
	8.1 ความเหมาะสมของชิ้นงาน/ภาระงานกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45
	8.2 ความท้าทายและส่งเสริมการคิดวิเคราะห์/ สร้างสรรค์ของผู้เรียน	5	5	3	5	5	4.60	0.89
	8.3 ความเหมาะสมกับเวลาและระดับความสามารถ ของผู้เรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00
9	สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้							
	9.1 ความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการ เรียนรู้	5	3	4	5	5	4.40	0.89
	9.2 ความหลากหลายและเอื้อต่อการมีส่วนร่วมของ ผู้เรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	9.3 ความพร้อมใช้งานและความเป็นไปได้จริงในการ จัดการเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.80	0.45
10	การวัดและการประเมินผล							
	10.1 ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	4	5	4.80	0.45
	10.2 ความหลากหลายของวิธีการประเมิน	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	10.3 ความเป็นธรรมและสะท้อนศักยภาพผู้เรียนได้ แท้จริง	5	4	5	5	5	4.80	0.45
รวม							4.84	0.33

แบบตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของจุดประสงค์การเรียนรู้ และการวัดผลการประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5								
ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					$\bar{X}$	S.D.
		1	2	3	4	5		
1	หัวแผนการจัดการเรียนรู้							
	1.1 มีรายละเอียดครบถ้วน	5	5	4	5	3	4.40	0.89
	1.2 ระบุสาระสำคัญและความมุ่งหมายของบทเรียน ชัดเจน	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	1.3 มีการจัดลำดับองค์ประกอบเป็นระบบ อ่านง่าย และตรวจสอบได้สะดวก	5	4	5	5	5	4.80	0.45
2	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด							
	2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	4	5	5	4.80	0.45
	2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00
3	จุดประสงค์การเรียนรู้							
	3.1 มุ่งค์ประกอบครบ 3 ด้านคือ ด้านความรู้ ด้าน ทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	5	5	5	4	5	4.80	0.45
	3.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	5	5	4.80	0.45
	3.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45
	3.4 สอดคล้องกับการเรียนรู้และประเมินผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00
4	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้							
	4.1 ความเหมาะสมของเนื้อหากับมาตรฐานและ ตัวชี้วัด	5	4	5	5	5	4.80	0.45
	4.2 ความชัดเจนและถูกต้องของสาระการเรียนรู้	5	5	5	3	5	4.60	0.89
	4.3 ความเชื่อมโยงของเนื้อหากับชีวิตประจำวันและ การนำไปใช้	5	5	3	5	5	4.60	0.89
5	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด							
	5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	5	5	4.80	0.45
	5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45
	5.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00
6	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้							
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	3	5	5	4.60	0.89
	6.2 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	5	5	5	5	5	5.00	0.00

	6.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	3	5	5	5	4.60	0.89
7	กระบวนการจัดการเรียนรู้							
	7.1 สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค หมวก 6 ใบ	5	5	4	5	5	4.80	0.45
	7.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	7.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	5	5	4.80	0.45
	7.4 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00
8	ชิ้นงาน/ภาระงาน							
	8.1 ความเหมาะสมของชิ้นงาน/ภาระงานกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	8.2 ความท้าทายและส่งเสริมการคิดวิเคราะห์/ สร้างสรรค์ของผู้เรียน	5	5	3	5	5	4.60	0.89
	8.3 ความเหมาะสมกับเวลาและระดับความสามารถ ของผู้เรียน	4	5	5	5	5	4.80	0.45
9	สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้							
	9.1 ความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการ เรียนรู้	5	5	4	4	5	4.60	0.55
	9.2 ความหลากหลายและเอื้อต่อการมีส่วนร่วมของ ผู้เรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	9.3 ความพร้อมใช้งานและความเป็นไปได้จริงในการ จัดการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45
10	การวัดและการประเมินผล							
	10.1 ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	3	5	5	4.60	0.89
	10.2 ความหลากหลายของวิธีการประเมิน	5	3	5	5	5	4.60	0.89
	10.3 ความเป็นธรรมและสะท้อนศักยภาพผู้เรียนได้ แท้จริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00
รวม							4.81	0.17

ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความสอดคล้องจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ และการวัดผลการประเมิน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6								
ข้อ	ประเด็นการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					$\bar{X}$	S.D.
		1	2	3	4	5		
1	หัวแผนการจัดการเรียนรู้							
	1.1 มีรายละเอียดครบถ้วน	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	1.2 ระบุสาระสำคัญและความมุ่งหมายของบทเรียน ชัดเจน	5	5	4	5	5	4.80	0.45
	1.3 มีการจัดลำดับองค์ประกอบเป็นระบบ อ่านง่าย และตรวจสอบได้สะดวก	5	3	5	5	5	4.60	0.89
2	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด							
	2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	5	5	4.80	0.45
	2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	5	5	5	4.80	0.45
	2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	3	5	5	4.60	0.89
3	จุดประสงค์การเรียนรู้							
	3.1 มีองค์ประกอบครบ 3 ด้านคือ ด้านความรู้ ด้าน ทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	5	4	5	5	5	4.80	0.45
	3.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	5	5	4.80	0.89
	3.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	3.4 สอดคล้องกับการเรียนรู้และประเมินผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00
4	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้							
	4.1 ความเหมาะสมของเนื้อหากับมาตรฐานและ ตัวชี้วัด	5	5	5	4	5	4.80	0.45
	4.2 ความชัดเจนและถูกต้องของสาระการเรียนรู้	5	3	5	5	5	4.60	0.89
	4.3 ความเชื่อมโยงของเนื้อหากับชีวิตประจำวันและ การนำไปใช้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
5	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด							
	5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	5	5	4.60	0.89
	5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	5	5	4.80	0.45
	5.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00
6	เนื้อหา/สาระการเรียนรู้							
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3	5	5	5	5	4.60	0.89
	6.2 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	5	5	4	5	5	4.80	0.45

	6.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	5	5	5	5	5.00	0.00
7	กระบวนการจัดการเรียนรู้							
	7.1 สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค หมวก 6 ใบ	5	4	5	5	5	4.80	0.45
	7.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	4	5	5	4.80	0.45
	7.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5.00	0.00
	7.4 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	5	3	5	5	5	4.60	0.89
8	ชิ้นงาน/ภาระงาน							
	8.1 ความเหมาะสมของชิ้นงาน/ภาระงานกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	3	4.60	0.89
	8.2 ความท้าทายและส่งเสริมการคิดวิเคราะห์/ สร้างสรรค์ของผู้เรียน	5	5	4	5	5	4.80	0.45
	8.3 ความเหมาะสมกับเวลาและระดับความสามารถ ของผู้เรียน	4	5	5	5	5	4.80	0.45
9	สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้							
	9.1 ความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการ เรียนรู้	4	5	5	5	5	4.80	0.45
	9.2 ความหลากหลายและเอื้อต่อการมีส่วนร่วมของ ผู้เรียน	5	5	4	5	5	4.80	0.45
	9.3 ความพร้อมใช้งานและความเป็นไปได้จริงในการ จัดการเรียนรู้	5	3	5	5	5	4.60	0.89
10	การวัดและการประเมินผล							
	10.1 ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	3	5	5	5	4.60	0.89
	10.2 ความหลากหลายของวิธีการประเมิน	5	5	5	4	5	4.80	0.45
	10.3 ความเป็นธรรมและสะท้อนศักยภาพผู้เรียนได้ แท้จริง	5	5	5	5	5	5.00	0.00
รวม							4.80	0.17

แบบตรวจสอบความสอดคล้องของข้อสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์

ตอนนารายณ์ปราบนทก

(Index of Item - Objective Congruence: IOC)

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

ในการทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

โดยแบบทดสอบดังกล่าว มีวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนได้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนทก ผู้วิจัยได้สร้างเป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

จึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อทดสอบในแบบทดสอบข้างล่างแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 หรือ 0 หรือ -1 โดย

+ 1 หมายถึง ข้อทดสอบมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

0 หมายถึง ไม่แน่ใจในความสอดคล้องของข้อทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง ข้อทดสอบไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

ขณะเดียวกัน ใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะในข้อทดสอบที่เห็นว่าไม่เหมาะสมว่าควรปรับปรุงแก้ไขเป็นอย่างไร

ผู้วิจัย

ศิริณณา ไชยแก้ว

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
เรื่องความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง					
อธิบายความเป็นมาและประวัติผู้แต่งของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก ได้อย่างถูกต้อง (K)	<p>1) ผู้แต่งวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ฉบับรัตนโกสินทร์ คือใคร (ความจำ)</p> <p>ก. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ 1)</p> <p>ข. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2)</p> <p>ค. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3)</p> <p>ง. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4)</p>				
	<p>2) เหตุใดรัชกาลที่ 1 จึงทรงพระราชนิพนธ์วรรณเรื่องรามเกียรติ์ขึ้นใหม่หลังกรุงศรีอยุธยาล่มสลาย (ความเข้าใจ)</p> <p>ก. เพื่อใช้เป็นแบบเรียนภาษาไทยสำหรับประชาชนทั่วไป</p> <p>ข. เพื่อรักษาและฟื้นฟูวรรณคดีสำคัญของชาติ</p> <p>ค. เพื่อสร้างความบันเทิงแก่ราชสำนักเท่านั้น</p> <p>ง. เพื่อแข่งขันกับวรรณคดีต่างประเทศ</p>				
	<p>3) จากบทเรียนเรื่องประวัติผู้แต่ง นักเรียนควรเข้าใจข้อใดมากที่สุด (ความเข้าใจ)</p> <p>ก. พระมหากษัตริย์ไทยหลายพระองค์มีบทบาทสำคัญในการสืบสานวรรณคดี</p> <p>ข. วรรณคดีไทยมีแต่เรื่องแต่งขึ้นใหม่ ไม่มีการสืบทอด</p> <p>ค. รามเกียรติ์เป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์</p> <p>ง. งานพระราชนิพนธ์ไม่มีความเกี่ยวข้องกับสังคม</p>				
สามารถสรุปและเขียนบันทึกประเด็นสำคัญเกี่ยวกับความเป็นมาและผู้แต่งของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก ได้อย่างเป็นระบบ (P)	<p>4) ถ้าเพื่อนนักเรียนถามว่า “การที่รัชกาลที่ 1 ฟื้นฟูวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ มีประโยชน์ต่อเราปัจจุบันอย่างไร” นักเรียนควรตอบอย่างไร (ด้านภวณำไปใช้)</p> <p>ก. ช่วยให้เรารู้จักภาษาไทยเก่าและเข้าใจคุณค่าทางวัฒนธรรมไทย</p> <p>ข. ทำให้เรามีบทเรียนสำหรับการสอบเพียงอย่างเดียว</p> <p>ค. ทำให้เรามีเวลาว่างมากขึ้นเพราะได้อ่านวรรณคดี</p> <p>ง. เป็นเรื่องบันเทิงไม่เกี่ยวกับชีวิตจริง</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
	<p>5) หากไม่มีการฟื้นฟูบูรณะเกียรติยศในสมัยรัตนโกสินทร์ จะก่อผลเสียข้อใดมากที่สุด (ด้านวิเคราะห์)</p> <p>ก. ทำให้คนไทยสูญเสียรากเหง้าทางวัฒนธรรม</p> <p>ข. ทำให้คนไทยไม่สามารถพูดภาษาไทยได้</p> <p>ค. ทำให้วรรณคดีไทยสั้นลงและไม่น่าสนใจ</p> <p>ง. ทำให้ไม่เหลือศิลปินในสังคมไทย</p>				
มีความตั้งใจในการเรียน มีวินัย และแสดงความสนใจต่อการเรียนรู้วรรณคดีไทย (A)	<p>6) นักเรียนเห็นคุณค่าอย่างไรจากการที่รัชกาลที่ 1 ทรงฟื้นฟูวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ (ด้านประเมินค่า)</p> <p>ก. เป็นการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและเชื่อมโยงสังคมไทยกับอดีต</p> <p>ข. แสดงถึงพระราชอำนาจที่ใช้บังคับประชาชน</p> <p>ค. ทำให้ประชาชนต้องจำเนื้อหาหายว ๆ โดยไม่จำเป็น</p> <p>ง. เป็นเพียงกิจกรรมที่ใช้ในราชสำนักเท่านั้น</p>				
	<p>7) หากนักเรียนเป็นกวีในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น และมีโอกาสแต่งวรรณคดีชิ้นใหม่ นักเรียนจะเลือกแต่งเรื่องอะไร และจะสอนข้อคิดใดให้กับคนไทย (ด้านสร้างสรรค์)</p> <p>ก. แต่งเรื่องที่สะท้อนคุณธรรม ความสามัคคี และความรักชาติ</p> <p>ข. แต่งเรื่องเกี่ยวกับความบันเทิงเพียงอย่างเดียว</p> <p>ค. แต่งเรื่องที่เลียนแบบต่างประเทศโดยไม่เกี่ยวกับไทย</p> <p>ง. แต่งเรื่องที่ไม่มีข้อคิด เพียงเพื่อความสนุกสนาน</p>				
เรื่องเรื่องลักษณะคำประพันธ์					
วิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบบทประพันธ์ของเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทกได้ (K)	<p>8) ข้อใดคือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับหนทกในบทประพันธ์เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก (ด้านความเข้าใจ)</p> <p>ก. หนทกได้รับมอบหมายจากพระอิศวรให้ล้างเท้าและเก็บกวาดบันไดไกรลาส</p> <p>ข. หนทกได้รับมอบหมายจากพระนารายณ์ให้เป็นทหารรักษาพระนคร</p> <p>ค. หนทกเป็นหัวหน้าทัพยักษ์ที่ออกรบกับพระราม</p> <p>ง. หนทกเป็นฤๅษีผู้ประสิทธิ์เวทมนตร์</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
	<p>9) จากบทประพันธ์ "ดูเงาในน้ำแล้วร้องไห้ ฮึดฮัดขัดแค้น แน่นใจ" สะท้อนความรู้สึกของชนทกข้อใด (ด้านความเข้าใจ)</p> <p>ก. ความภาคภูมิใจ ข. ความอับอาย ค. ความโกรธแค้น ง. ความสงสารตนเอง</p>				
	<p>10) บทประพันธ์วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก มีลักษณะคำประพันธ์แบบใด และเหมาะสมกับการใช้ในลักษณะใดมากที่สุด (ด้านความเข้าใจ)</p> <p>ก. กลอนสุภาพ ใช้สำหรับแต่งบทสนทนาในชีวิตประจำวัน ข. กลอนบทละคร ใช้สำหรับขับร้องและแสดงในบทละครรำ ค. กาพย์ยานี 11 ใช้สำหรับสวดและบรรยายธรรม ง. โคลงสี่สุภาพ ใช้สำหรับบันทึกเหตุการณ์สำคัญ</p>				
เชื่อมโยงข้อคิดจากบทประพันธ์ไปสู่ชีวิตประจำวันผ่านการวิเคราะห์ด้วยหมวด 6 ใบ (P)	<p>11) ข้อใดคือผลเสียของการที่เทวดากลับแก้งนนทก (ด้านวิเคราะห์)</p> <p>ก. ทำให้นนทกเกิดความโกรธแค้นและคิดแก้แค้น ข. ทำให้นนทกมีความสุขจากการรอดพ้น ค. ทำให้นนทกเฝ้าหาความรู้จากพระอิศวร ง. ทำให้นนทกกลายเป็นวีรบุรุษในหมู่เทวดา</p>				
เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในวรรณคดีไทย (A)	<p>12) จงพิจารณาบทประพันธ์ต่อไปนี้</p> <p>อยู่บนไต้ไกรลาสเป็นนิจ สุราฤทธิ์ดับหัวแล้วลูบหน้า บ้างให้ตักน้ำล้างบาป บ้างถอนเส้นเกศาขุ่นไป</p> <p>บทประพันธ์ข้างต้นสะท้อนคุณค่าด้านคุณธรรมในข้อใดมากที่สุด (ด้านวิเคราะห์)</p> <p>ก. ผู้ที่ถูกกลั่นแกล้งควรตอบโต้ด้วยกำลัง ข. ความโกรธเป็นสิ่งที่ควรเก็บไว้เพื่อให้มีกำลังใจสู้ ค. การดูถูกผู้อื่นอาจก่อให้เกิดผลร้ายในอนาคต ง. ผู้มีอำนาจควรใช้กำลังบังคับผู้อื่นให้อยู่ใต้อำนาจ</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
	<p>13) นักเรียนคิดว่าการใช้ “การอ่านทำนองเสนาะ” ในการสอนบทประพันธ์นี้ มีคุณค่าอย่างไร (ด้านประเมินค่า)</p> <p>ก. ทำให้บทประพันธ์อ่านง่ายขึ้นแต่เสียความไพเราะ</p> <p>ข. ทำให้ผู้เรียนจดจำคำศัพท์ยากกว่าเดิม</p> <p>ค. ช่วยให้เห็นความงดงามของถ้อยคำและเข้าถึงอารมณ์ตัวละครได้ชัดเจน</p> <p>ง. เป็นเพียงการอ่านตามธรรมดา ไม่แตกต่างจากการเล่าเรื่อง</p>				
	<p>14) สมมุติว่านักเรียนเป็นผู้ที่มีหน้าที่แก้ไขปัญหานนทกที่ถูกเหล่าเทวดากลับแก้ง นักเรียนคิดว่าวิธีการใดเหมาะสมที่สุด (ด้านสร้างสรรค์)</p> <p>ก. ใช้ความโกรธได้กลับด้วยกำลัง</p> <p>ข. ขอพรจากพระอิศวรเพื่อให้ตนเองมีอำนาจเหนือเทวดา</p> <p>ค. นำเรื่องไปบอกพระอิศวรเพื่อขอความยุติธรรมอย่างสุภาพ</p> <p>ง. แก้แค้นเทวดาโดยวิธีที่รุนแรงกว่าเดิม</p>				
สรุปเนื้อหาวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนทก					
เล่าเรื่องย่อวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนทกได้อย่างถูกต้องและมีลำดับเหตุการณ์	<p>15) จากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนทก เพราะเหตุใดพระนารายณ์ถึงต้องปราบนทก (ความเข้าใจ)</p> <p>ก. เพราะนทกใช้นิ้วเพชรฆ่าเทวดาและสร้างความเดือดร้อน</p> <p>ข. เพราะนทกแอบขโมยอาวุธจากพระอินทร์</p> <p>ค. เพราะนทกไม่ยอมรับโทษจากพระอิศวร</p> <p>ง. เพราะนทกต้องการยึดครองสวรรค์</p>				
	<p>16) ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของนทกและเห็นเขาถูกกลับแก้งจากเทวดา คุณควรทำอย่างไร (ด้านการนำไปใช้)</p> <p>ก. แนะนำให้นทกไปขอลอพรจากพระอิศวรทันที</p> <p>ข. ปลอบใจและช่วยเหลือ ไม่ให้เขารู้สึกโดดเดี่ยว</p> <p>ค. ไม่สนใจ เพราะไม่ใช่เรื่องของตนเอง</p> <p>ง. หัวเราะและร่วมกลั่นแกล้งกับผู้อื่น</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
ใช้การคิดแบบหมวก 6 ใบ เพื่อวิเคราะห์เรื่องย่อได้ (P)	17) จุดอ่อนที่สุด ของตัวละครนนทก คือข้อใด (ด้านวิเคราะห์) ก. ใจร้อนและใช้อำนาจในทางที่ผิด ข. ขยันและอดทนในการทำงาน ค. มีความซื่อสัตย์ต่อพระอิศวร ง. รู้จักปกป้องสิทธิของตนเอง				
	18) การใช้หมวกสีเหลือง (ข้อดี/ความคิดด้านบวก) ในการพิจารณาการกระทำของพระนารายณ์แสดงถึงการมองคุณค่าด้านใดมากที่สุด (ด้านวิเคราะห์) ก. การตัดสินใจอย่างรอบคอบเพื่อสร้างประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่าย ข. การตอบโต้ผู้กระทำผิดด้วยความโกรธเพื่อรักษาศักดิ์ศรี ค. การแสดงความเมตตาและเห็นใจผู้ตกทุกข์ได้ยาก ง. การใช้กำลังและอำนาจเพื่อจัดการทุกสถานการณ์				
	19) จากบทเรียนของนนทก นักเรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างไร (ด้านการนำไปใช้) ก. เก็บความโกรธไว้เพื่อตอบแทนในอนาคต ข. ใช้โอกาสที่ได้มาเพื่อแก้แค้นผู้ที่เคยทำร้ายเรา ค. ระวังการใช้อำนาจหรือความสามารถที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ ง. ใช้ความสามารถเพื่อทำให้ผู้อื่นเกรงกลัว				
นักเรียนมีความสนใจและใฝ่รู้ในวรรณคดีไทย (A)	20) คุณคิดว่าการที่พระอิศวรประทานพรให้นนทกเป็นการตัดสินใจที่เหมาะสมหรือไม่ (ด้านประเมินค่า) ก. เหมาะสม เพราะนนทกทำงานรับใช้ด้วยความซื่อสัตย์ ข. เหมาะสม เพราะพรทำให้นนทกมีความสุข ค. ไม่เหมาะสม เพราะพรนั้นสร้างอันตรายและความวุ่นวาย ง. ไม่เหมาะสม เพราะพรนั้นทำให้นนทกเก่งกว่าพระนารายณ์				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
	<p>21) หากนักเรียนเป็นพระนารายณ์ คุณจะใช้วิธีใดปราบนทกโดยไม่ต้องหลอกให้พอรำ (ด้านสร้างสรรค์)</p> <p>ก. ใช้กำลังเข้าต่อสู้โดยตรง</p> <p>ข. ใช้เหตุผลพูดคุยให้นนทกยอมเข้าใจ</p> <p>ค. ให้พรใหม่แทนของเดิมเพื่อลดอำนาจนิวเพชร</p> <p>ง. ส่งเทวดาหลายองค์มาช่วยกันปราบ</p>				
เรื่องวิเคราะห์ตัวละคร					
วิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ ของวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนทก ได้อย่างถูกต้อง (K)	<p>22) ตัวละคร "นนทก" ได้รับพรนิวเพชรจากพระอิศวร เพราะเหตุใด (ความจำ)</p> <p>ก. นนทกถูกเทวดากลับแก้งแล้วไปฟ้องพระอิศวร</p> <p>ข. นนทกช่วยเทวดาสร้างวิมาน</p> <p>ค. นนทกรบชนะอสูร</p> <p>ง. นนทกแอบขโมยอาวุธจากพระอินทร์</p>				
	<p>23) ข้อใดกล่าวถึงคุณค่าด้านคติธรรมที่ปรากฏในเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนทก ได้ถูกต้อง</p> <p>ก. การใช้อำนาจโดยไม่ยุติธรรมย่อมนำไปสู่ความพินาศ</p> <p>ข. การสร้างวิมานบนสวรรค์เป็นสิ่งสำคัญที่สุด</p> <p>ค. การแต่งกายของเทวดาแสดงถึงความมั่งคั่ง</p> <p>ง. การร้ายรำของนางฟ้าเป็นศิลปะชั้นสูง</p>				
	<p>24) ข้อใดแสดงถึงความเข้าใจในเหตุผลที่พระนารายณ์ต้องปราบนทกมากที่สุด (ความเข้าใจ)</p> <p>ก. เพราะนนทกคิดจะยกทัพมาตีเมืองลงกา</p> <p>ข. เพราะนนทกไม่เคารพพระอินทร์</p> <p>ค. เพราะนนทกทำลายเขาพระสุเมรุ</p> <p>ง. เพราะนนทกใช้นิวเพชรทำร้ายเทวดาและก่อความเดือดร้อน</p>				
แสดงเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วรรณคดี และการทำงานร่วมกับเพื่อน (A)	<p>25) หากนักเรียนอยู่ในที่ของเทวดาที่ถูกนนทกกลับแก้ง นักเรียนควรทำอย่างไร (ด้านการนำไปใช้)</p> <p>ก. ใช้กำลังตอบโต้กลับทันที</p> <p>ข. ปรีกษาผู้ใหญ่หรือผู้มีอำนาจเพื่อหาทางแก้ปัญหา</p> <p>ค. ไม่ทำอะไรและยอมให้ถูกกลับแก้งต่อไป</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
	ง. ชวนเพื่อนรุมไต่กลับเพื่อล้างแค้น				
	26) การที่พระอิศวรประทานพรนี้ไว้เพชรให้นนทกถือเป็นการตัดสินใจที่เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด (ด้านการประเมินค่า) ก. เหมาะสม เพราะเป็นการชดเชยความลำบากที่นนทกได้รับ ข. เหมาะสม เพราะทำให้นนทกมีอำนาจเท่าเทียมกับเทวดา ค. ไม่เหมาะสม เพราะทำให้นนทกใช้อำนาจพรไปสร้างความเดือดร้อน ง. ไม่เหมาะสม เพราะพรนี้ไว้เพชรไม่ใช่พรที่มีคุณค่า				
ใช้หมวกความคิด 6 ใบ เพื่อวิเคราะห์และสะท้อนมุมมองจากเรื่องได้ (P)	27) หากใช้ หมวกสีดำ วิเคราะห์ตัวละครนนทก ข้อใดแสดงจุดอ่อนของนนทกได้ชัดเจนที่สุด (ด้านวิเคราะห์) ก. ความโกรธแค้นทำให้ใช้อำนาจพรในทางที่ผิด ข. ความซื่อสัตย์ต่อพระอิศวร ค. ความกล้าหาญในการต่อสู้ ง. ความสามารถพิเศษจากนิ้วเพชร				
	28) หากนักเรียนใช้ หมวกสีเขียว (เสนอทางเลือกใหม่ ๆ) ให้ตัวละครนนทก ข้อใดเหมาะสมที่สุด (ด้านความคิดสร้างสรรค์) ก. รวบรวมอสุรมาต่อสู้กับเทวดา ข. ใช้นิ้วเพชรทำลายเขาพระสุเมรุ ค. ใช้นิ้วเพชรช่วยสร้างสิ่งก่อสร้างหรือปกป้องสวรรค์ ง. แอบใช้พรเพื่อลองอำนาจกับพระนารายณ์				
เรื่องวิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ					
วิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ ของวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทก ได้อย่างถูกต้อง (K)	29) เหตุการณ์สำคัญที่ทำให้นนทกได้รับพรนี้ไว้เพชรคือข้อใด (ด้านความรู้) ก. นนทกช่วยเทวดาสร้างสวรรค์ ข. นนทกถูกเทวดากลับแก้งและไปฟ้องพระอิศวร ค. นนทกทูลขอร่างวัลจากพระอินทร์หลังจากรับใช้มานาน ง. นนทกแอบขโมยอาวุธจากพระอินทร์				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
	<p>30) รสวรรณคดีที่ใช้ในการเกี่ยวพาราสีของนนทกกับนางอัปสร คีอรรสโค (ด้านความรู้)</p> <p>ก. เสาวรจนี</p> <p>ข. นารีปราโมทย์</p> <p>ค. พิโรธาทัง</p> <p>ง. สัลลาปังกพิสัย</p>				
	<p>31) ข้อใดอธิบายข้อคิดหลัก ของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกได้ถูกต้องที่สุด (ด้านความเข้าใจ)</p> <p>ก. ความโกรธและการใช้อำนาจเกินขอบเขตนำไปสู่ความพิพาศ</p> <p>ข. ผู้ที่มีอำนาจมากจะได้รับความเกรงกลัวเสมอ</p> <p>ค. เทวดามีอำนาจควบคุมมนุษย์</p> <p>ง. ผู้ที่ได้รับพรจากเทพจะไม่แพ้ใคร</p>				
	<p>32) เมื่อวิเคราะห์พฤติกรรมของนนทกและพระนารายณ์ ข้อใดสรุปความแตกต่างเชิงพฤติกรรมได้ชัดเจนที่สุด (ด้านวิเคราะห์)</p> <p>ก. นนทกเป็นผู้ถูกกลั่นแกล้ง ส่วนพระนารายณ์เป็นผู้ลงโทษโดยไม่มีเหตุผล</p> <p>ข. นนทกมักใช้อารมณ์และอำนาจเพื่อตอบโต้ความเจ็บช้ำ ขณะที่พระนารายณ์ใช้อำนาจร่วมกับสติและปัญญาในการจัดการเหตุการณ์</p> <p>ค. นนทกเป็นเทพ ส่วนพระนารายณ์เป็นมนุษย์</p> <p>ง. นนทกแสดงความเมตตา ส่วนพระนารายณ์แสดงความอ่อนแอ</p>				
<p>แสดงเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วรรณคดีและการทำงานร่วมกับเพื่อน (A)</p>	<p>33) จากมุมมองเชิงคติศีลธรรม เหตุใดการที่พระนารายณ์ใช้ปัญญาล่อให้นนทกหลงเชื่อก่อนปราบ จึงถือว่ามีคุณค่าในการสอน (ด้านการประเมินค่า)</p> <p>ก. แสดงให้เห็นว่าการใช้กำลังเป็นวิธีที่ถูกต้องเสมอ</p> <p>ข. แสดงให้เห็นว่าการใช้ปัญญาและกลยุทธ์บางครั้งย่อมช่วยป้องกันผลเสียที่มากกว่าเมื่อเผชิญด้วยกำลังโดยตรง</p> <p>ค. สะท้อนว่าอำนาจถูกต้องเสมอไม่ต้องมีเหตุผล</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
	<p>ง. สอนให้หลอกลวงผู้อื่นเมื่อจำเป็นเพื่อตอบโต้ความอยุติธรรม</p>				
	<p>34) ถ้านักเรียนถูกเพื่อนล้อเลียนและรู้สึกโกรธ ควรนำข้อคิดจากเรื่องนี้ไปใช้ทางใดเหมาะสมที่สุด (ด้านการนำไปใช้)</p> <p>ก. ตอบโต้ด้วยการล้อกลับเพื่อเอาคืน</p> <p>ข. ใช้อารมณ์โกรธทำร้ายเพื่อนเพื่อให้เขารู้สึกเจ็บปวดเหมือนกัน</p> <p>ค. ใช้สติพูดคุยอธิบายความรู้สึกหรือขอความช่วยเหลือจากครู/ผู้ใหญ่เพื่อแก้ปัญหาอย่างสันติ</p> <p>ง. ตัดสินใจเลิกคบเพื่อนคนนั้นตลอดไปโดยไม่พูดคุย</p>				
ใช้หมวกความคิด 6 ใบ เพื่อวิเคราะห์และสะท้อนมุมมองจากเรื่องได้ (P)	<p>35) เมื่อต้องใช้ หมวกความคิด 6 ใบ เพื่อวิเคราะห์และเสนอแนวทางเล่าเรื่องใหม่ที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสันติ หมวกสีใดที่ควรใช้ในขั้นระดมไอเดียสร้างสรรค์มากที่สุด (ด้านสร้างสรรค์)</p> <p>ก. หมวกสีขาว</p> <p>ข. หมวกสีแดง</p> <p>ค. หมวกสีเขียว</p> <p>ง. หมวกสีดำ</p>				
สรุปเนื้อเรื่อง และนำข้อคิดจากเรื่องไปประยุกต์ใช้					
นักเรียนอธิบายข้อคิดที่ได้รับจากวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนนทกได้ (K)	<p>36) ข้อคิดสำคัญจากตอนนารายณ์ปราบนนทกคือข้อใด (ด้านความเข้าใจ)</p> <p>ก. อย่าใช้อำนาจโดยไม่ควบคุมและใช้อารมณ์โกรธ</p> <p>ข. การมีอำนาจมากทำให้ชนะทุกอย่างเสมอ</p> <p>ค. การแก้ปัญหาต้องอาศัยกำลังเหนือสติ</p> <p>ง. การไม่ทำอะไรเลยคือทางเลือกที่ปลอดภัยที่สุด</p>				
	<p>37) สาเหตุที่นนทกได้รับพรนิวเพชรจากพระอิศวรคือข้อใด (ด้านความเข้าใจ)</p> <p>ก. นนทกช่วยเทวดาสร้างสวรรค์</p> <p>ข. นนทกถูกกลั่นแกล้งและใช้อำนาจแก้แค้น</p> <p>ค. ความจงรักภักดีและรับใช้พระอิศวรมานาน</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข
		+1	0	-1	
	ง. พระนารายณ์เห็นว่ามีความสามารถ				
นักเรียนสามารถเชื่อมโยงข้อคิดจากวรรณคดีไปสู่การประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงผ่านกิจกรรมหมวด 6 ใบ (P)	38) ถ้านักเรียนโกรธเพื่อนที่ล้อเลียน ควรนำข้อคิดจากเรื่องนี้ไปใช้ทางใด (ความเข้าใจ) ก. ตอบโต้ด้วยความรุนแรง ข. ใช้อารมณ์โกรธเพื่อให้เพื่อนรู้สึกเจ็บปวด ค. ใช้สติควบคุมอารมณ์ พุดคุยหรือขอความช่วยเหลือจากครู/ผู้ใหญ่ ง. เลิกคบเพื่อนทันทีโดยไม่พุดคุย				
	39) หากนักเรียนถูกกลั่นแกล้งซ้ำ ๆ จนรู้สึกเสียใจ ควรทำตามข้อใดเพื่อไม่ให้เกิดผลเสียแบบนันทก (ด้านการนำไปใช้) ก. เก็บความโกรธไว้และหาจังหวะแก้แค้น ข. ปรึกษาครูหรือผู้ปกครองเพื่อหาทางออก ค. ใช้กำลังตอบโต้เพื่อให้คู่กรณีเกรงกลัว ง. หนีเรียนเพื่อเลี่ยงปัญหา				
	40) ข้อใดเป็นผลเสียของการใช้อำนาจโดยไม่ควบคุมและใช้อารมณ์โกรธ (ด้านการวิเคราะห์) ก. ทำให้มีความสุขโดยไม่ต้องคิด ข. ทำให้ทุกคนรักและไว้วางใจโดยอัตโนมัติ ค. ช่วยสร้างสังคมสงบและปลอดภัย ง. ทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อื่นและถูกเกลียด				

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ชื่องาน : แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก
 สำหรับผู้ประเมิน/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ที่มีข้อสอบทั้งหมด จำนวน 40 ข้อ
 สรุปผลจากการวิเคราะห์พบว่า มีข้อสอบที่ใช้ได้ จำนวน 38 ข้อ และมีข้อสอบที่ต้องตัดทิ้ง/ปรับปรุง
 จำนวน 2 ข้อ โดยมีรายละเอียดดังตารางดังต่อไปนี้

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	0	0	0	1	1	2	0.40	ตัดทิ้ง/ปรับปรุง
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
29	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
33	1	1	0	0	0	2	0.40	ตัดทิ้ง/ปรับปรุง
34	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
35	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้

36	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
37	1	1	0	0	1	3	0.60	ใช้ได้
38	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
39	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
40	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้

จากผลการวิเคราะห์เมื่อพิจารณาที่ค่าเฉลี่ย (Mean) ซึ่งก็คือค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หรือความเที่ยงตรงรายข้อของข้อสอบแต่ละข้อ โดยจะพิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ดังนั้นจึงพบว่าข้อสอบที่เข้าเกณฑ์หรือมีความตรงหรือสามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ จำนวน 38 ข้อ จากทั้งหมด 40 ข้อ

สรุปผลจากการวิเคราะห์พบว่ามีข้อสอบที่ใช้ได้ จำนวน 38 ข้อ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
24	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
29	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
35	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
36	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

37	1	1	0	0	1	3	0.60	ใช้ได้
38	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
39	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
40	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้

สรุปผลจากการวิเคราะห์พบว่า มีข้อสอบที่ต้องตัดทิ้ง/ปรับปรุง จำนวน 2 ข้อ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมคะแนน	ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
11	0	0	0	1	1	2	0.40	ตัดทิ้ง/ปรับปรุง
33	1	1	0	0	0	2	0.40	ตัดทิ้ง/ปรับปรุง

แบบตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจ
(Index of Item - Objective Congruence: IOC)

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

ในการทำวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ผู้วิจัยได้สร้าง “แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ”

โดยแบบสอบถามความพึงพอใจดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ 5 ด้าน จำนวน 25 ข้อ

จึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาแบบสอบถามความพึงพอใจข้างล่าง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 หรือ 0 หรือ -1 โดย

+ 1 หมายถึง ข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจในความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะในแบบสอบถามความพึงพอใจที่เห็นว่าไม่เหมาะสม ว่าควรปรับปรุงแก้ไขเป็นอย่างไร

ผู้วิจัย
ศิริธนา ไชยแก้ว

ข้อที่	รายการประเมิน	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
ด้านที่ 1 ด้านเนื้อหา					
1	รายวิชานี้มีเนื้อหาชัดเจนและสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชา				
2	เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียน				
3	รายวิชามีความทันสมัยและสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้				
4	เนื้อหาครอบคลุมตามโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนด				
5	ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนแต่ละหน่วยเนื้อหาเหมาะสม				
ด้านที่ 2 ด้านผู้สอน					
6	ครูมีความรู้และความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่สอน				
7	ครูสามารถอธิบายเนื้อหาได้อย่างเข้าใจง่าย				
8	ครูมีความเป็นกันเองและให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนเมื่อมีปัญหา				
9	ครูตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบในการสอน				
10	ครูส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกและมีส่วนร่วมในการเรียน				
ด้านที่ 3 ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้					
11	วิธีการสอนมีความหลากหลายและน่าสนใจ				
12	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน				
13	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างต่อเนื่อง				
14	วิธีการสอนส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น				
15	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของบทเรียน				
ด้านที่ 4 ด้านสื่อการเรียนการสอน					
16	ครูเลือกใช้สื่อการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหา				
17	สื่อการสอนที่ใช้มีความทันสมัยและใช้งานได้จริง				
18	สื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น				
19	นักเรียนมีโอกาสใช้สื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง				
20	สื่อการสอนมีความหลากหลายและกระตุ้นความสนใจของนักเรียน				
ด้านที่ 5 ด้านการวัดและประเมินผล					
21	การประเมินผลมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย				
22	ครูใช้เครื่องมือวัดผลที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน				
23	มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องตลอดภาคเรียน				

24	การให้คะแนนมีความยุติธรรมและโปร่งใส				
25	ผลการประเมินสะท้อนถึงความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน				

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ชื่องาน : แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ

สำหรับผู้ประเมิน/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ที่มีข้อสอบทั้งหมด จำนวน 25 ข้อ

สรุปผลจากการวิเคราะห์พบว่า มีข้อสอบที่ใช้ได้ จำนวน 25 ข้อ และไม่มีข้อสอบที่ต้องตัดทิ้ง/ปรับปรุง

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	-1	1	3	0.60	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	-1	1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
13	1	1	1	-1	1	3	0.60	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

16	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

จากผลการวิเคราะห์เมื่อพิจารณาที่ค่าเฉลี่ย (Mean) ซึ่งก็คือค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หรือความเที่ยงตรงรายข้อของข้อสอบแต่ละข้อ โดยจะพิจารณาคัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ดังนั้นจึงพบว่ามีข้อสอบที่เข้าเกณฑ์หรือมีความตรงหรือสามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ จำนวน 25 ข้อ จากทั้งหมด 25 ข้อ

สรุปผลการวิเคราะห์พบว่ามีข้อสอบที่ใช้ได้ จำนวน 25 ข้อ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม คะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	-1	1	3	0.60	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	-1	1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
13	1	1	1	-1	1	3	0.60	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
16	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
20	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
21	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง จริยธรรมในมนุษย์

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา
 เลขที่ 91 ถนนเทศบาล 1 ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000 โทรศัพท์ 0 7321 2863 ต่อ 131
 E-mail: scphyl.irb@yala.ac.th Website: http://www.yala.ac.th/IRB-SCPHYL/

AF 04-03

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ชื่อโครงการวิจัย	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ขอนแก่น		
รหัสจริยธรรมการวิจัย	SCPHYLIRB-2568/624		
ผู้วิจัยหลัก	นางสาวศิริณณา ไชยแก้ว		
สังกัด	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน		
วิธีการพิจารณา	Expedited		
วันที่ส่ง	26 สิงหาคม 2568	วันที่พิจารณา	29 สิงหาคม 2568
วันที่รับรอง	23 กันยายน 2568	วันหมดอายุ	23 กันยายน 2569

เอกสารที่รับรอง

1. โครงการวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. เอกสารชี้แจงข้อมูลอาสาสมัครวิจัย
4. เอกสารแสดงความยินยอมโดยได้รับการบอกกล่าว
5. ประวัตินักวิจัย/คณะนักวิจัย

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา ได้พิจารณาโครงการวิจัยแล้ว ตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นมาตรฐานสากล ตามระเบียบแนวทาง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ:

1. กำหนดส่งรายงานความก้าวหน้า 23 มีนาคม 2569 แบบฟอร์ม AF 03-19
2. กำหนดส่งรายงานสิ้นสุดโครงการ 23 ตุลาคม 2569 แบบฟอร์ม AF 03-20
3. หากมีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินการวิจัยหลังได้รับการรับรอง ให้นักวิจัยขออนุมัติปรับรายละเอียด และ AF 07-02
4. หากดำเนินการวิจัยไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลารับรอง ให้นักวิจัยขออนุมัติขยายระยะเวลา แบบฟอร์ม AF 03-18

(นายอวิรุทธ์ สิงห์กุล)

เลขานุการคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

(ผศ.ดร.ภักดิ์รัฐ วีรขจร)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

(หนังสือรับรองมีมีมนตราสัญลักษณ์วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา)

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ขออนุญาตใช้เครื่องมือในการวิจัย และผลการ
ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

ที่ อว ๗๙๑๔/๑๐๖๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
๗/๑๗ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐
โทร ๐๔๓-๒๕๑-๔๔๔, ๐๔๓-๒๕๒-๓๔๖

๒๖ กันยายน ๒๕๖๘

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ๒ (สมาน สุเมโธ)	
เลขรับที่ 1539	เวลา 10.00 น.
วันเดือนปี 26 ก.ย. 2568	

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ๒ (สมาน สุเมโธ)

เนื่องด้วย นางสาวศิริณดา ไชยแก้ว เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๔๕๐๑๓๒๐๐๔ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย รุ่นที่ ๓/๒๕๖๖ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้
โดยใช้เทคนิคหมวก ๖ ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ๒ (สมาน สุเมโธ)
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต โดยมี ดร.คชา ปราณีตพลกรัง เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์
และเป็นไปตามกระบวนการของการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต
อีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลเบื้องต้น ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย
(Try out) ในการทำวิทยานิพนธ์และขออนุญาตใช้หน่วยงานของท่านเป็นพื้นที่ในการทำวิทยานิพนธ์เป็นลำดับ
ต่อไป รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(Signature)
(พระสุธีวีชรธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

(Signature)
(นายวงศวัชร ธรรมศิริ)

รองผู้อำนวยการสถานศึกษา รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ๒ (สมาน สุเมโธ)

☒ ทราบ	☒ มอบกลุ่ม
☐ รองผู้อำนวยการ	
☐ งานบริหารทั่วไป	
☐ บริหารงานแผนกงาน	
☒ บริหารงานบุคคล	
☐ บริหารงานวิชาการ	
☐ บริหารงานบริการ	
☐ งาน/...	
☐ พิจารณา/...	☒ ดำเนินการ

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ติดต่อประสานงาน : นางสาวศิริณดา ไชยแก้ว โทร. ๐๖๓-๙๒๙๒๖๗๖

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก
(Try out) ปรนัย จจำนวน 40 ข้อ

- 1) ผู้แต่งวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ฉบับรัตนโกสินทร์ คือใคร
  - ก. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ 1)
  - ข. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2)
  - ค. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3)
  - ง. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4)
- 2) เหตุใดรัชกาลที่ 1 จึงทรงพระราชนิพนธ์วรรณเรื่องรามเกียรติ์ขึ้นใหม่หลังกรุงศรีอยุธยาล่มสลาย
  - ก. เพื่อใช้เป็นแบบเรียนภาษาไทยสำหรับประชาชนทั่วไป
  - ข. เพื่อรักษาและฟื้นฟูวรรณคดีสำคัญของชาติ
  - ค. เพื่อสร้างความบันเทิงแก่ราชสำนักเท่านั้น
  - ง. เพื่อแข่งขันกับวรรณคดีต่างประเทศ
- 3) จากบทเรียนเรื่องประวัติผู้แต่ง นักเรียนควรเข้าใจข้อใดมากที่สุด
  - ก. พระมหากษัตริย์ไทยหลายพระองค์มีบทบาทสำคัญในการสืบสานวรรณคดี
  - ข. วรรณคดีไทยมีแต่เรื่องแต่งขึ้นใหม่ ไม่มีการสืบทอด
  - ค. รามเกียรติ์เป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์
  - ง. งานพระราชนิพนธ์ไม่มีความเกี่ยวข้องกับสังคม
- 4) ถ้าเพื่อนนักเรียนถามว่า “การที่รัชกาลที่ 1 ฟื้นฟูวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ มีประโยชน์ต่อเราปัจจุบันอย่างไร” นักเรียนควรตอบอย่างไร
  - ก. ช่วยให้เรารู้จักภาษาไทยเก่าและเข้าใจคุณค่าทางวัฒนธรรมไทย
  - ข. ทำให้เรามีบทเรียนสำหรับการสอบเพียงอย่างเดียว
  - ค. ทำให้เรามีเวลาว่างมากขึ้นเพราะได้อ่านวรรณคดี
  - ง. เป็นเรื่องบันเทิงไม่เกี่ยวกับชีวิตจริง
- 5) หากไม่มีการฟื้นฟูรามเกียรติ์ในสมัยรัตนโกสินทร์ จะก่อผลเสียข้อใดมากที่สุด
  - ก. ทำให้คนไทยสูญเสียรากเหง้าทางวัฒนธรรม
  - ข. ทำให้คนไทยไม่สามารถพูดภาษาไทยได้
  - ค. ทำให้วรรณคดีไทยสั่นลงและไม่น่าสนใจ
  - ง. ทำให้ไม่เหลือศิลปินในสังคมไทย

- 6) นักเรียนเห็นคุณค่าอย่างไรจากการที่รัชกาลที่ 1 ทรงฟื้นฟูวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์
- เป็นการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและเชื่อมโยงสังคมไทยกับอดีต
  - แสดงถึงพระราชอำนาจที่ใช้บังคับประชาชน
  - ทำให้ประชาชนต้องจำเนื้อหายาว ๆ โดยไม่จำเป็น
  - เป็นเพียงกิจกรรมที่ใช้ในราชสำนักเท่านั้น
- 7) หากนักเรียนเป็นกวีในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น และมีโอกาสแต่งวรรณคดีชิ้นใหม่ นักเรียนจะเลือกแต่งเรื่องอะไร และจะสอนข้อคิดใดให้กับคนไทย
- แต่งเรื่องที่สะท้อนคุณธรรม ความสามัคคี และความรักชาติ
  - แต่งเรื่องเกี่ยวกับความบันเทิงเพียงอย่างเดียว
  - แต่งเรื่องที่เลียนแบบต่างประเทศโดยไม่เกี่ยวกับไทย
  - แต่งเรื่องที่ไม่มีข้อคิด เพียงเพื่อความสนุกสนาน
- 8) ข้อใดคือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับนนทกในบทประพันธ์เรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก
- นนทกได้รับมอบหมายจากพระอิศวรให้ล้างเท้าและเก็บกวาดบันไดไกรลาส
  - นนทกได้รับมอบหมายจากพระนารายณ์ให้เป็นทหารรักษาพระนคร
  - นนทกเป็นหัวหน้าทัพยักษ์ที่ออกรบกับพระราม
  - นนทกเป็นฤๅษีผู้ประสิทธิ์เวทมนตร์
- 9) จากบทประพันธ์ "ดูเงาในน้ำแล้วร้องไห้ ฮึดฮัดขัดแค้นแน่นใจ" สะท้อนความรู้สึกของนนทกข้อใด
- ความภาคภูมิใจ
  - ความอับอาย
  - ความโกรธแค้น
  - ความสงสารตนเอง
- 10) บทประพันธ์วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก มีลักษณะคำประพันธ์แบบใด และเหมาะสมกับการใช้ในลักษณะใดมากที่สุด
- กลอนสุภาพ ใช้สำหรับแต่งบทสนทนาในชีวิตประจำวัน
  - กลอนบทละคร ใช้สำหรับขับร้องและแสดงในบทละครรำ
  - กาพย์ยานี 11 ใช้สำหรับสวดและบรรยายธรรม
  - โคลงสี่สุภาพ ใช้สำหรับบันทึกเหตุการณ์สำคัญ
- 11) ข้อใดคือผลเสียของการที่เทวดากลับแกล้งนนทก
- ทำให้นนทกเกิดความโกรธแค้นและคิดแก้แค้น
  - ทำให้นนทกมีความสุขจากการอดทน
  - ทำให้นนทกเฝ้าหาความรู้จากพระอิศวร

ง. ทำให้นนทกกลายเป็นวีรบุรุษในหมู่เทวดา

12) จงพิจารณาบทประพันธ์ต่อไปนี้

อยู่บันไดไกรลาสเป็นนิจ สุราฤทธิ์ดับหัวแล้วลูบหน้า

บ้างให้ตักน้ำล้างบาป บ้างถอนเส้นเกศาอุ่นไป

บทประพันธ์ข้างต้นสะท้อนคุณค่าด้านคุณธรรมในข้อใดมากที่สุด

ก. ผู้ที่ถูกกลั่นแกล้งควรตอบโต้ด้วยกำลัง

ข. ความโกรธเป็นสิ่งที่ควรเก็บไว้เพื่อให้มีกำลังใจสู้

ค. การตู่ถูกผู้อื่นอาจก่อให้เกิดผลร้ายในอนาคต

ง. ผู้มีอำนาจควรใช้กำลังบังคับผู้อื่นให้อยู่ใต้อำนาจ

13) นักเรียนคิดว่าการใช้ “การอ่านทำนองเสนาะ” ในการสอนบทประพันธ์นี้ มีคุณค่าอย่างไร

ก. ทำให้บทประพันธ์อ่านง่ายขึ้นแต่เสียความไพเราะ

ข. ทำให้ผู้เรียนจดจำคำศัพท์ยากกว่าเดิม

ค. ช่วยให้เห็นความงดงามของถ้อยคำและเข้าถึงอารมณ์ตัวละครได้ชัดเจน

ง. เป็นเพียงการอ่านตามธรรมดา ไม่แตกต่างจากการเล่าเรื่อง

14) สมมุติว่านักเรียนเป็นผู้ที่มีหน้าที่แก้ไขปัญหาของนนทกที่ถูกเหล่าเทวดากลั่นแกล้ง นักเรียนคิดว่าวิธีการใดเหมาะสมที่สุด

ก. ใช้ความโกรธโต้กลับด้วยกำลัง

ข. ขอพรจากพระอิศวรเพื่อให้ตนเองมีอำนาจเหนือเทวดา

ค. นำเรื่องไปบอกพระอิศวรเพื่อขอความยุติธรรมอย่างสุภาพ

ง. แก้มัคนเทวดาโดยวิธีที่รุนแรงกว่าเดิม

15) จากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก เพราะเหตุใดพระนารายณ์ถึงต้องปราบนนทก

ก. เพราะนนทกใช้นิ้วเพชรฆ่าเทวดาและสร้างความเดือดร้อน

ข. เพราะนนทกแอบขโมยอาวุธจากพระอินทร์

ค. เพราะนนทกไม่ยอมรับโทษจากพระอิศวร

ง. เพราะนนทกต้องการยึดครองสวรรค์

16) ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของนนทกและเห็นเขาถูกกลั่นแกล้งจากเทวดา คุณควรทำอย่างไร

ก. แนะนำให้นนทกไปทูลขอพรจากพระอิศวรทันที

ข. ปลอดภัยและช่วยเหลือ ไม่ให้เขารู้สึกโดดเดี่ยว

ค. ไม่สนใจ เพราะไม่ใช่เรื่องของตนเอง

ง. หัวเราะและร่วมกลั่นแกล้งกับผู้อื่น

17) จุดอ่อนที่สุด ของตัวละครนนทก คือข้อใด

ก. ใจร้อนและใช้อำนาจในทางที่ผิด

ข. ขยันและอดทนในการทำงาน

ค. มีความซื่อสัตย์ต่อพระอิศวร

ง. รู้จักปกป้องสิทธิของตนเอง

18) การใช้หมวกสี่เหลี่ยม (ข้อดี/ความคิดด้านบวก) ในการพิจารณาการกระทำของพระนารายณ์แสดงถึงการมองคุณค่าด้านใดมากที่สุด

ก. การตัดสินใจอย่างรอบคอบเพื่อสร้างประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่าย

ข. การตอบโต้ผู้กระทำผิดด้วยความโกรธเพื่อรักษาศักดิ์ศรี

ค. การแสดงความเมตตาและเห็นใจผู้ตกทุกข์ได้ยาก

ง. การใช้กำลังและอำนาจเพื่อจัดการทุกสถานการณ์

19) จากบทเรียนของนนทก นักเรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างไร

ก. เก็บความโกรธไว้เพื่อตอบแทนในอนาคต

ข. ใช้โอกาสที่ได้มาเพื่อแก้แค้นผู้ที่เคยทำร้ายเรา

ค. ระวังการใช้อำนาจหรือความสามารถที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์

ง. ใช้ความสามารถเพื่อทำให้ผู้อื่นเกรงกลัว

20) คุณคิดว่าการที่พระอิศวรประทานพรให้นนทกเป็นการตัดสินใจที่เหมาะสมหรือไม่

ก. เหมาะสม เพราะนนทกทำงานรับใช้ด้วยความซื่อสัตย์

ข. เหมาะสม เพราะพรทำให้นนทกมีความสุข

ค. ไม่เหมาะสม เพราะพรนั้นสร้างอันตรายและความวุ่นวาย

ง. ไม่เหมาะสม เพราะพรนั้นทำให้นนทกเก่งกว่าพระนารายณ์

21) หากนักเรียนเป็นพระนารายณ์ คุณจะใช้วิธีใดปราบนนทกโดยไม่ต้องหลอกให้เพื่อนรำ

ก. ใช้กำลังเข้าต่อสู้โดยตรง

ข. ใช้เหตุผลพูดคุยให้นนทกยอมเข้าใจ

ค. ให้พรใหม่แทนของเดิมเพื่อลดอำนาจนิวเพชร

ง. ส่งเทวดาหลายองค์มาช่วยกันปราบ

22) ตัวละคร "นนทก" ได้รับพรนิวเพชรจากพระอิศวรเพราะเหตุใด

ก. นนทกถูกเทวดากลับแก๊งแล้วไปฟ้องพระอิศวร

ข. นนทกช่วยเทวดาสร้างวิมาน

ค. นนทกรบชนะอสูร

ง. นนทกแอบขโมยอาวุธจากพระอินทร์

- 23) ข้อใดแสดงถึงความเข้าใจในเหตุผลที่พระนารายณ์ต้องปราบนนทกมากที่สุด
- เพราะนนทกคิดจะยกทัพมาตีเมืองลงกา
  - เพราะนนทกไม่เคารพพระอินทร์
  - เพราะนนทกทำลายเขาพระสุเมรุ
  - เพราะนนทกใช้นิ้วเพชรทำร้ายเทวดาและก่อความเดือดร้อน**
- 24) หากนักเรียนอยู่ในที่ของเทวดาที่ถูกนนทกกลั่นแกล้ง นักเรียนควรทำอย่างไร
- ใช้กำลังตอบโต้กลับทันที
  - ปรึกษาผู้ใหญ่หรือผู้มีอำนาจเพื่อหาทางแก้ปัญหา**
  - ไม่ทำอะไรและยอมให้ถูกกลั่นแกล้งต่อไป
  - ชวนเพื่อนรุมโต้กลับเพื่อล้างแค้น
- 25) การที่พระอิศวรประทานพรนิ้วเพชรให้นนนทก ถือเป็น การตัดสินใจที่เหมาะสมหรือไม่เพราะเหตุใด
- เหมาะสม เพราะเป็นการชดเชยความลำบากที่นนทกได้รับ
  - เหมาะสม เพราะทำให้นนนทกมีอำนาจเท่าเทียมกับเทวดา
  - ไม่เหมาะสม เพราะทำให้นนนทกใช้อำนาจพรไปสร้างความเดือดร้อน**
  - ไม่เหมาะสม เพราะพรนิ้วเพชรไม่ใช่พรที่มีคุณค่า
- 26) หากใช้ **หมวกสีดำ** (ข้อเสีย/ความคิดเชิงลบ) วิเคราะห์ตัวละครนนทก ข้อใดแสดงจุดอ่อนของนนทกได้ชัดเจนที่สุด
- ความโกรธแค้นทำให้ใช้อำนาจพรในทางที่ผิด**
  - ความซื่อสัตย์ต่อพระอิศวร
  - ความกล้าหาญในการต่อสู้
  - ความสามารถพิเศษจากนิ้วเพชร
- 27) เมื่อใช้ **หมวกสีเหลือง** (ข้อดี/ความคิดเชิงบวก) วิเคราะห์พระนารายณ์ในตอนปราบนนทก ข้อใดคือคุณค่าที่เห็นได้ชัด
- ความภักดีต่อพระอินทร์
  - ความเก่งกล้าเพราะมีอาวุธจักร
  - ความใจดีที่ยอมให้นนนทกมีชีวิตต่อ
  - ความรอบคอบในการใช้กลศึก**
- 28) หากนักเรียนใช้ **หมวกสีเขียว** (ความคิดสร้างสรรค์) ให้ตัวละครนนทก ข้อใดเหมาะสมที่สุด
- รวบรวมอสุรมาต่อสู้กับเทวดา
  - ใช้นิ้วเพชรทำลายเขาพระสุเมรุ
  - ใช้นิ้วเพชรช่วยสร้างสิ่งก่อสร้างหรือปกป้องสวรรค์**

- ง. แอบใช้พรเพื่อลองอำนาจกับพระนารายณ์
- 29) เหตุการณ์สำคัญที่ทำให้นนทกได้รับพรนิวเพชรคือข้อใด
- ก. นนทกช่วยเทวดาสร้างสวรรค์
- ข. นนทกถูกเทวดากลับแก้งและไปฟ้องพระอิศวร**
- ค. นนทกทูลขอรางวัลจากพระอินทร์หลังจากรับใช้มานาน
- ง. นนทกแอบขโมยอาวุธจากพระอินทร์
- 30) รสวรรณคดีที่ใช้ในการเกี่ยวพาราสีของนนทกกับนางอัปสร คือรสใด
- ก. เสาวรจนี   **ข. นารีปราโมทย์**
- ค. พิโรธวาทัง   ง. สัลลาปังคพิสัย
- 31) ข้อใดอธิบาย **ข้อคิดหลัก** ของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกได้ถูกต้องที่สุด
- ก. ความโกรธและการใช้อำนาจเกินขอบเขตนำไปสู่ความพินาศ**
- ข. ผู้ที่มีอำนาจมากจะได้รับความเกรงกลัวเสมอ
- ค. เทวดามีอำนาจควบคุมมนุษย์
- ง. ผู้ที่ได้รับพรจากเทพจะไม่แพ้ใคร
- 32) เมื่อวิเคราะห์พฤติกรรมของนนทกและพระนารายณ์ ข้อใดสรุปความแตกต่างเชิงพฤติกรรมได้ชัดเจนที่สุด
- ก. นนทกเป็นผู้ถูกกัณฑ์ ส่วนพระนารายณ์เป็นผู้ลงโทษโดยไม่มีเหตุผล
- ข. นนทกมักใช้อารมณ์และอำนาจเพื่อตอบโต้ความเจ็บช้ำ ขณะที่พระนารายณ์ใช้อำนาจร่วมกับสติและปัญญาในการจัดการเหตุการณ์**
- ค. นนทกเป็นเทพ ส่วนพระนารายณ์เป็นมนุษย์
- ง. นนทกแสดงความเมตตา ส่วนพระนารายณ์แสดงความอ่อนแอ
- 33) จากมุมมองเชิงคติศีลธรรม เหตุใดการที่พระนารายณ์ใช้ปัญญาล่อให้นนทกหลงเชื่อก่อนปราบจึงถือว่ามีคุณค่าในการสอน
- ก. แสดงให้เห็นว่าการใช้กำลังเป็นวิธีที่ถูกต้องเสมอ
- ข. แสดงให้เห็นว่าการใช้ปัญญาและกลยุทธ์บางครั้งย่อมช่วยป้องกันผลเสียที่มากกว่าเมื่อเผชิญด้วยกำลังโดยตรง**
- ค. สะท้อนว่าอำนาจถูกต้องเสมอไม่ต้องมีเหตุผล
- ง. สอนให้หลอกลวงผู้อื่นเมื่อจำเป็นเพื่อตอบโต้ความอยุติธรรม

- 34) ถ้านักเรียนถูกเพื่อนล้อเลียนและรู้สึกโกรธ ควรนำข้อคิดจากเรื่องนี้ไปใช้ทางใดเหมาะสมที่สุด
- ตอบโต้ด้วยการล้อกลับเพื่อเอาคืน
  - ใช้อารมณ์โกรธทำร้ายเพื่อนเพื่อให้เขารู้สึกเจ็บปวดเหมือนกัน
  - ใช้สติพูดคุยอธิบายความรู้สึกหรือขอความช่วยเหลือจากครู/ผู้ใหญ่เพื่อแก้ปัญหาอย่างสันติ**
  - ตัดสินใจเลิกคบเพื่อนคนนั้นตลอดไปโดยไม่พูดคุย
- 35) เมื่อต้องใช้ หมวกความคิด 6 ใบ เพื่อวิเคราะห์และเสนอแนวทางเล่าเรื่องใหม่ที่ส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสันติ หมวกสีใดที่ควรใช้ในขั้นระดมไอเดียสร้างสรรค์มากที่สุด
- หมวกสีขาว (ข้อมูล/ข้อเท็จจริง)
  - หมวกสีแดง (อารมณ์/ความรู้สึก)
  - หมวกสีเขียว (ความคิดสร้างสรรค์)**
  - หมวกสีดำ (ข้อเสีย/ความคิดเชิงลบ)
- 36) ข้อคิดสำคัญจากตอนนารายณ์ปราบหนทกคือข้อใด
- อย่าใช้อำนาจโดยไม่ควบคุมและใช้อารมณ์โกรธ**
  - การมีอำนาจมากทำให้ชนะทุกอย่างเสมอ
  - การแก้ปัญหาต้องอาศัยกำลังเหนือสติ
  - การไม่ทำอะไรเลยคือทางเลือกที่ปลอดภัยที่สุด
- 37) สาเหตุที่หนทกได้รับพรนิวเพชรจากพระอิศวรคือข้อใด
- หนทกช่วยเทวดาสร้างสวรรค์
  - หนทกถูกกลั่นแกล้งและใช้อำนาจแก้แค้น
  - ความจงรักภักดีและรับใช้พระอิศวรมานาน**
  - พระนารายณ์เห็นว่ามีความสามารถ
- 38) ถ้านักเรียนโกรธเพื่อนที่ล้อเลียน ควรนำข้อคิดจากเรื่องนี้ไปใช้ทางใด
- ตอบโต้ด้วยความรุนแรง
  - ใช้อารมณ์โกรธเพื่อให้เพื่อนรู้สึกเจ็บปวด
  - ใช้สติควบคุมอารมณ์ พูดคุยหรือขอความช่วยเหลือจากครู/ผู้ใหญ่**
  - เลิกคบเพื่อนทันทีโดยไม่พูดคุย
- 39) หากนักเรียนถูกกลั่นแกล้งซ้ำ ๆ จนรู้สึกเสียใจ ควรทำตามข้อใดเพื่อไม่ให้เกิดผลเสียแบบนพทก
- เก็บความโกรธไว้และหาจังหวะแก้แค้น
  - ปรึกษาครูหรือผู้ปกครองเพื่อหาทางออก**
  - ใช้กำลังตอบโต้เพื่อให้คู่กรณีเกรงกลัว

ง. หนีเรียนเพื่อเลี่ยงปัญหา

40) ข้อใดเป็นผลเสียของการใช้อำนาจโดยไม่ควบคุมและใช้อารมณ์โกรธ

ก. ทำให้มีความสุขโดยไม่ต้องคิด

ข. ทำให้ทุกคนรักและไว้วางใจโดยอัตโนมัติ

ค. ช่วยสร้างสังคมสงบและปลอดภัย

ง. ทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อื่นและถูกเกลียด

สรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบปรนัยแบบอิงกลุ่ม

ชื่อแบบทดสอบ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์

ต่อนนารายณ์ปราบนนทก (คัดเลือกข้อสอบใช้จริง)

จำนวนผู้สอบ 30 คน

จำนวนข้อสอบ 38 ข้อ

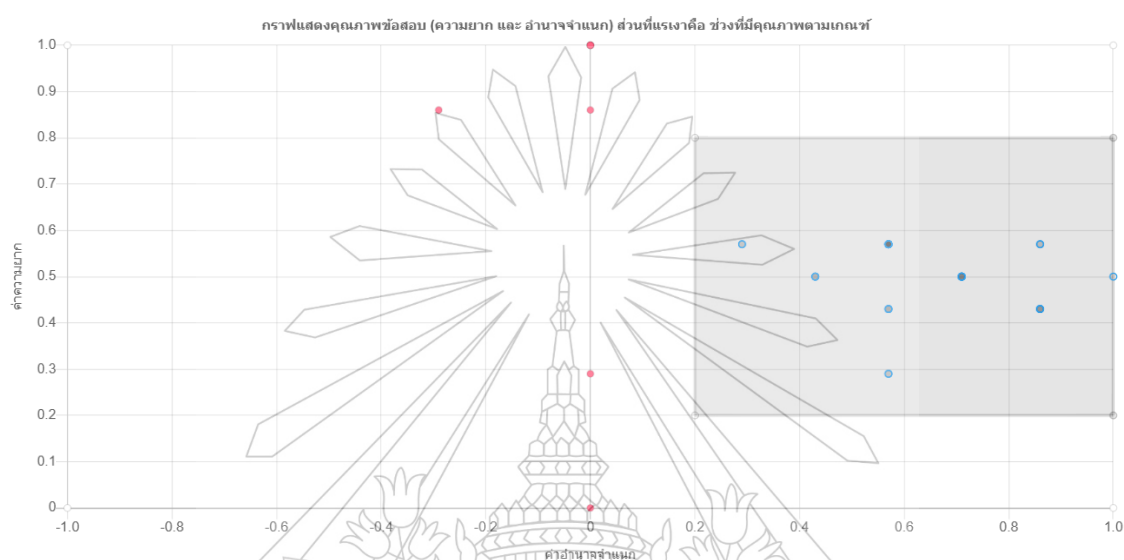
กำหนดกลุ่มสูง/กลุ่มต่ำ ร้อยละ 24

ผลการวิเคราะห์คุณภาพข้อสอบปรนัยแบบอิงกลุ่ม

ข้อ	ตัวเลือกที่ถูกต้อง	ความยาก (p)	อำนาจจำแนก (r)	การแปลความหมาย	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ
1	(2)	0.57	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
2	(2)	0.57	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
3	(3)	0.57	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
4	(2)	0.57	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
5	(3)	0.57	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
6	(2)	0.57	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
7	(2)	0.5	0.43	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
8	(4)	0.86	-0.29	ง่าย อำนาจจำแนกใช้ไม่ได้	ไม่ผ่าน
9	(3)	0.57	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
10	(4)	0.57	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
11	(2)	0.29	0	ค่อนข้างยาก ไม่มีอำนาจจำแนก	ไม่ผ่าน
12	(2)	0.5	0.43	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
13	(3)	0.43	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน

14	(4)	0.5	0.71	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
15	(2)	0.5	0.71	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
16	(2)	0.5	0.71	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
17	(2)	0.43	0.86	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
18	(3)	0.5	1	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
19	(1)	0.57	0.86	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
20	(3)	0.43	0.86	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
21	(3)	0.43	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
22	(4)	0.43	0.86	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
23	(4)	0.5	0.71	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
24	(3)	0.57	0.86	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
25	(3)	0.57	0.29	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
26	(2)	0.29	0.57	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
27	(3)	0.43	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
28	(4)	0.57	0.29	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
29	(3)	0.5	0.71	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
30	(3)	0.29	0.57	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
31	(4)	0.43	0.86	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
32	(4)	0.5	0.43	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
33	(4)	0	0	ยากมาก ไม่มีอำนาจจำแนก	ไม่ผ่าน
34	(3)	1	0	ง่ายมาก ไม่มีอำนาจจำแนก	ไม่ผ่าน
35	(4)	0.86	0	ง่าย ไม่มีอำนาจจำแนก	ไม่ผ่าน
36	(4)	1	0	ง่ายมาก ไม่มีอำนาจจำแนก	ไม่ผ่าน
37	(3)	1	0	ง่ายมาก ไม่มีอำนาจจำแนก	ไม่ผ่าน
38	(1)	1	0	ง่ายมาก ไม่มีอำนาจจำแนก	ไม่ผ่าน

สรุปผลการวิเคราะห์ความยาก และอำนาจจำแนกของข้อสอบจำนวน 38 ข้อ มีข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 30 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32 และไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 8, 11, 33, 34, 35, 36, 37, 38

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (ด้วยวิธี KR20)

ข้อ	ความยาก (p)	อำนาจจำแนก (r)	การแปลความหมาย	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ
1	0.57	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
2	0.57	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
3	0.57	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
4	0.57	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
5	0.57	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
6	0.57	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
7	0.5	0.43	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
9	0.57	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
10	0.57	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
12	0.5	0.43	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
13	0.43	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
14	0.5	0.71	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
15	0.5	0.71	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน

16	0.5	0.71	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
17	0.43	0.86	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
18	0.5	1	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
19	0.57	0.86	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
20	0.43	0.86	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
21	0.43	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
22	0.43	0.86	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
23	0.5	0.71	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
24	0.57	0.86	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
25	0.57	0.29	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
26	0.29	0.57	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
27	0.43	0.57	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
28	0.57	0.29	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่าน
29	0.5	0.71	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
30	0.29	0.57	ค่อนข้างยาก อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน
31	0.43	0.86	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกสูง	ผ่าน
32	0.5	0.43	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกค่อนข้างสูง	ผ่าน

สรุปผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นจากการคัดเลือกข้อสอบมาจำนวน 30 ข้อ
ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธี KR20 มีค่าเท่ากับ 0.89

**แบบตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (Try out)**

คำชี้แจง : แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในการทำแบบสอบถามของนักเรียนครั้งนี้ไม่มีถูกหรือผิด และไม่มีผลต่อการสอบได้หรือสอบตก ดังนั้นจึงขอความร่วมมือในการทำแบบสอบถามความความเป็นจริง โดยการเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของนักเรียนเพียงช่องเดียว

ระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

ระดับ 5 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ตารางความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพอใจ				
		1	2	3	4	5
ด้านที่ 1 ด้านเนื้อหา						
1	รายวิชานี้มีเนื้อหาชัดเจนและสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชา					
2	เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียน					
3	รายวิชามีความทันสมัยและสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้					
4	เนื้อหาครอบคลุมตามโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนด					
5	ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนแต่ละหน่วยเนื้อหาเหมาะสม					
ด้านที่ 2 ด้านผู้สอน						
6	ครูมีความรู้และความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่สอน					
7	ครูสามารถอธิบายเนื้อหาได้อย่างเข้าใจง่าย					
8	ครูมีความเป็นกันเองและให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา					
9	ครูตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบในการสอน					
10	ครูส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกและมีส่วนร่วมในการเรียน					
ด้านที่ 3 ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้						
11	วิธีการสอนมีความหลากหลายและน่าสนใจ					

12	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน					
13	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
14	วิธีการสอนส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
15	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของบทเรียน					
ด้านที่ 4 ด้านสื่อการเรียนการสอน						
16	ครูเลือกใช้สื่อการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหา					
17	สื่อการสอนที่ใช้มีความทันสมัยและใช้งานได้จริง					
18	สื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น					
19	นักเรียนมีโอกาสใช้สื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
20	สื่อการสอนมีความหลากหลายและกระตุ้นความสนใจของนักเรียน					
ด้านที่ 5 ด้านการวัดและประเมินผล						
21	การประเมินผลมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย					
22	ครูใช้เครื่องมือวัดผลที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน					
23	มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องตลอดภาคเรียน					
24	การให้คะแนนมีความยุติธรรมและโปร่งใส					
25	ผลการประเมินสะท้อนถึงความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน					

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

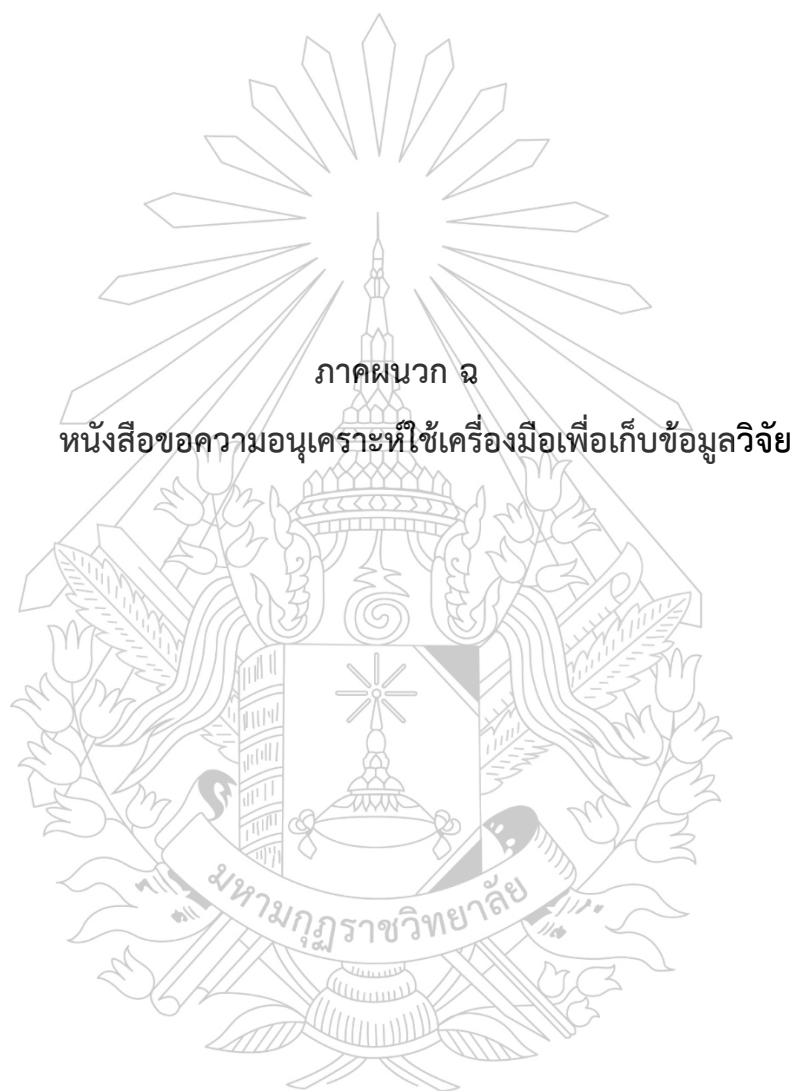
.....

.....

ตารางผลความเชื่อมั่นแบบสอบถามความคิดเห็น (Try out)

ความเชื่อมั่นแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนโดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มากกว่า 6 ปี (try out)																														
เลขที่	ข้อที่1	ข้อที่2	ข้อที่3	ข้อที่4	ข้อที่5	ข้อที่6	ข้อที่7	ข้อที่8	ข้อที่9	ข้อที่10	ข้อที่11	ข้อที่12	ข้อที่13	ข้อที่14	ข้อที่15	ข้อที่16	ข้อที่17	ข้อที่18	ข้อที่19	ข้อที่20	ข้อที่21	ข้อที่22	ข้อที่23	ข้อที่24	ข้อที่25	ข้อที่26				
เลขที่ 1	5	4	5	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5				
เลขที่ 2	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4				
เลขที่ 3	4	5	5	5	4	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	5	4	4					
เลขที่ 4	4	5	4	4	5	5	5	5	4	5	4	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5					
เลขที่ 5	4	4	5	5	4	5	4	5	4	4	5	4	5	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4					
เลขที่ 6	5	5	5	4	4	5	5	5	6	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5					
เลขที่ 7	4	5	4	5	4	4	5	4	4	5	4	5	5	4	4	5	5	5	4	5	4	4	4	4	4					
เลขที่ 8	5	5	5	5	4	4	5	4	5	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5					
เลขที่ 9	4	4	4	5	5	4	5	4	5	4	5	5	5	4	5	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4					
เลขที่ 10	5	4	4	5	5	4	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5					
เลขที่ 11	4	4	4	4	4	4	5	4	4	5	4	4	4	4	5	4	5	5	4	5	4	5	5	5	5					
เลขที่ 12	5	5	5	4	5	5	4	5	5	4	5	4	5	4	4	5	4	4	5	5	5	5	4	4	4					
เลขที่ 13	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	6	4	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5					
เลขที่ 14	5	4	4	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	4	4	5	4	5	4	4	5	5	4	4					
เลขที่ 15	4	5	5	5	4	6	4	5	4	5	4	4	4	4	5	5	5	4	5	5	5	4	4	4	4					
เลขที่ 16	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	4					
เลขที่ 17	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	4	5					
เลขที่ 18	4	5	5	5	4	6	4	5	5	4	5	5	5	4	4	5	4	5	5	4	4	4	4	4	4					
เลขที่ 19	4	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4	4	4	4	5	4	5	5	4	5	5	4	5	5	5					
เลขที่ 20	4	5	5	4	5	6	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	4	5	4	5	4	4	5					
เลขที่ 21	5	4	4	5	4	4	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	4	4	4	4	5	4	5	4	5					
เลขที่ 22	5	5	4	4	4	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	4	5	4	5					
เลขที่ 23	4	5	4	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	4	4	5	4	5	5	5	5	4	5	4	5					
เลขที่ 24	5	5	4	5	4	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5					
เลขที่ 25	5	4	4	5	4	4	5	4	5	4	5	4	5	5	5	5	4	4	5	4	5	5	5	4	4					
เลขที่ 26	5	4	4	4	5	4	4	5	5	4	4	5	5	5	4	4	4	5	5	4	5	4	4	4	4					
เลขที่ 27	4	4	4	4	5	4	4	4	5	4	5	4	5	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	4	4					
เลขที่ 28	4	4	4	5	5	5	5	4	4	4	5	4	4	4	5	4	4	4	5	4	5	4	4	4	5					
เลขที่ 29	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5					
เลขที่ 30	5	5	4	4	4	5	4	5	4	5	5	5	4	4	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	5					
รวม	0.25	0.24	0.24	0.22	0.25	0.25	0.22	0.22	0.23	0.25	0.23	0.21	0.24	0.24	0.21	0.20	0.25	0.20	0.23	0.23	0.21	0.25	0.25	0.25	0.25	5.80				
																			ปรับปรุง						17.37					
																										0.88				

ภาคผนวก ฉ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลวิจัย

ที่ อว ๗๔๑๔/๑๑๒๒

โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ๒ (สมาน สุเมโธ)
 เลขที่..... ๗๗๗..... เวลา..... ๑๖.๐๐ น.
 มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาเขตอีสาน ๕๐๓๒๐๐๔
 วิชา.....
 จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
 โทร ๐๔๓-๒๕๑-๕๕๕๕, ๐๔๓-๒๕๑-๕๕๖๖

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ๒ (สมาน สุเมโธ)

ด้วย นางสาวศิริณดา ไชยแก้ว เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๖๒๐๔๔๐๑๓๒๐๐๔ นักศึกษาลัทธิ
 ศาสนาพุทธ สาขาวิชาครูสอนภาษาไทย รุ่นที่ ๗/๒๕๖๖ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนา
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนท ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก
 ๖ ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ๒ (สมาน สุเมโธ) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลัทธิศรัทธาศาสนาพุทธ โดยมี ดร.คชา
 ปราณีตพลกรัง เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 ราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดอนุญาตให้ นางสาวศิริณดา ไชยแก้ว
 ได้ใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย ซึ่งเครื่องมือวิจัยดังกล่าวผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว รายละเอียดตาม
 เอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ ทั้งนี้ นักศึกษาผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับ
 ความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์

ขอเจริญพร

(Signature of Phrasit Chirachorn)

(พระสุธีวชิรธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ปฏิบัติกรแทนอธิการบดี

(Signature of Nuanjai Chaiyagau)
 (นายอานใจ ไชยแก้ว)
 รองผู้อำนวยการสถานศึกษา รักษาการในตำแหน่ง
 ผู้อำนวยการโรงเรียนขอนแก่นวิทยายน ๒ (สมาน สุเมโธ)

☒ ทราบ	☒ มอบกลุ่ม
☐ ส่งผู้แทนขอทราบ	
☐ รายงานการรับทราบ	
☐ บริหารงานตามแผนงานฯ	
☐ ปฏิบัติงานตามคำสั่ง	
☒ บริหารงานตามคำสั่ง	
☐ บริหารงานตามคำสั่งนักเรียน	
☐ งาน/.....	
☐ พิจารณาดำเนินการ	☒ ดำเนินการ

บันทึกบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคามราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ๐๔๓-๒๕๑๕๕๕

ภาคผนวก ช

ผลการทดลองเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์
ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ
- แบบทดสอบวัดการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์
ตอนนารายณ์ปราบนนทก
- แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้: ภาษาไทย รหัสวิชา: ท21101 รายวิชา: ภาษาไทย
 โรงเรียน ขอนแก่นวิทยายน 2 (สมานสุเมธ) ระดับชั้น: มัธยมศึกษาปีที่ 2
 หน่วยการเรียนรู้ที่: 4 เรื่อง: รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก จำนวน 12 ชั่วโมง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง: เรื่องความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง จำนวน 2 ชั่วโมง
 ครูผู้สอน : นางสาวศิริณณา ไชยแก้ว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568
 สอนวันพฤหัสบดี ที่ 16 เดือนตุลาคม และวันจันทร์ ที่ 20 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2568

1. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

ตัวชี้วัด ม.2/1 สรุปรื่องานวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อเรียนเรื่องความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง นักเรียนสามารถ

1) อธิบายความเป็นมาและประวัติผู้แต่งของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ได้อย่างถูกต้อง (K)

2) สามารถสรุปและเขียนบันทึกประเด็นสำคัญเกี่ยวกับความเป็นมาและผู้แต่งของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกได้อย่างเป็นระบบ (P)

3) มีความตั้งใจในการเรียน มีวินัย และแสดงความสนใจต่อการเรียนรู้วรรณคดีไทย (A)

3. สาระสำคัญ

รามเกียรติ์ เป็นวรรณคดีที่ได้รับอิทธิพลและมีเค้าโครงเรื่องมาจากมหากาพย์รามายณะที่ฤๅษี วาลมิกิ ชาวอินเดียเป็นคนแต่งขึ้นเป็นภาษาสันสกฤต แม้จะไม่ปรากฏปีที่วรรณคดีเรื่องดังกล่าวเข้ามาเผยแผ่ในไทยอย่างแน่ชัด แต่ด้วยจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ก็ทำให้นักวิชาการคาดการณว่าเป็นช่วงสมัยอยุธยา และในสมัยกรุงธนบุรี พระเจ้าตากสินได้ทรงประพันธ์เพื่อให้ละครหลวงเล่น ก่อนที่ต่อมาสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รัชกาลที่ 1 ได้พระราชนิพนธ์รามเกียรติ์เพื่อรวบรวมให้สมบูรณ์

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช มีพระนามเดิมว่าด้วงหรือทองด้วง เสด็จพระราชสมภพเมื่อวันพุธ เดือน 4 แรม 4 ค่ำปีมะโรงจุลศักราช 1098 หรือวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2279 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศเป็นบุตรของ พระอักษรสุนทร (ทองดี) ข้าราชการกรมอาลักษณ์ สืบเชื้อสายมาจากเจ้าพระยาโกษาธิบดี(ปาน) เสนาบดีกรมพระคลัง ในสมัย

พระบาทสมเด็จพระนารายณ์มหาราช พระราชชนนีมีพระนามว่า ท่านหยกหรือดาวเรือง เป็นธิดาเศรษฐี

4. สารการเรียนรู้

ความหมายและความเป็นมาของรามเกียรติ์ และพระราชประวัติของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ 1) ผู้ทรงพระราชนิพนธ์ บริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์วรรณคดี

5. กิจกรรมการเรียนรู้ (2 ชั่วโมง)

ชั่วโมงที่ 1 (50 นาที)

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1) ครูเปิดภาพ พระบรมสาทิสลักษณ์รัชกาลที่ 1 แล้วเล่าชวนคิดว่า ย้อนกลับไปเมื่อกว่า 200 ปีก่อน หลังกรุงศรีอยุธยาล่มสลายวรรณคดีหลายเรื่องเกือบสูญหายไป แต่เมื่อกรุงรัตนโกสินทร์เริ่มต้น พระมหากษัตริย์พระองค์หนึ่งทรงมีพระราชดำริที่จะฟื้นฟูวรรณกรรมสำคัญของชาติหนึ่งในนั้นคือ รามเกียรติ์ พร้อมทั้งคำถาม

- แนวคำถาม**
- ถ้าไม่มีพระองค์วรรณคดีเรื่องนี้อาจไม่สมบูรณ์อย่างที่เรารู้จักในวันนี้
  - นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดพระองค์จึงเลือกรามเกียรติ์ มาเป็นงานพระราชนิพนธ์สำคัญ

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการสอน (35 นาที)

2) ครูบรรยายเกี่ยวกับความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนก จากสื่อ PowerPoint และแจกใบงานเรื่องความเป็นมาและประวัติผู้แต่งวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนก

3) ให้นักเรียนทำใบงานเพียงครั้งเดียว คือ หมวกสีขาว หมวกสีแดง และหมวกสีดำ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (5 นาที)

4) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้จากสิ่งที่เรียนในชั่วโมงนี้ และส่งใบงาน

ขั้นที่ 4 ประเมินผล (5 นาที)

5) ครูประเมินจากการทำใบงาน และการตอบคำถามจากหมวกสีขาว หมวกสีแดง และหมวกสีดำ ของนักเรียนว่ามีความถูกต้องและแสดงความคิดสร้างสรรค์เพียงใดพร้อมทั้งใช้คำถามเพื่อตรวจสอบความเข้าใจ

แนวคำถาม

- ถ้าไม่มีการสืบสานรามเกียรติ์ในสมัยรัตนโกสินทร์ นักเรียนคิดว่าจะเกิดผลเสียอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าการเรียนรู้รามเกียรติ์ช่วยให้นักเรียนได้ประโยชน์อย่างไร

ชั่วโมงที่ 2 (50 นาที)

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

- 1) ทบทวนความรู้เดิม และทบทวนความรู้ของหมวด 3 สี่ จากชั่วโมงที่แล้ว

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการสอน (30 นาที)

- 2) นักเรียนทำใบงานต่อจากชั่วโมงที่แล้ว

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (10 นาที)

3) นักเรียนส่งใบงานฉบับสมบูรณ์ จากนั้นครูอธิบายและชี้ให้เห็นความสำคัญของการเข้าใจผู้แต่งและบริบททางประวัติศาสตร์ของวรรณคดี พร้อมเชื่อมโยงคุณค่าที่สืบเนื่องถึงวัฒนธรรมและสังคมไทยในปัจจุบัน

ขั้นที่ 4 ประเมินผล (5 นาที)

4) ครูประเมินจากใบงานรายบุคคล การตอบคำถามจากหมวดสี่เหลือง หมวดสี่เขียว และหมวดสีน้ำเงิน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจจากนั้นให้นักเรียนสะท้อนคิดว่าตนเองได้เรียนรู้อะไรใหม่จากบทเรียน

แนวคำถาม

- จากการเรียนเรื่องความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง นักเรียนรู้สึกอย่างไร
- จากบทเรียนนักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง

6. ชิ้นงาน / ภาระงาน

ใบงานรายบุคคล เรื่องความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง

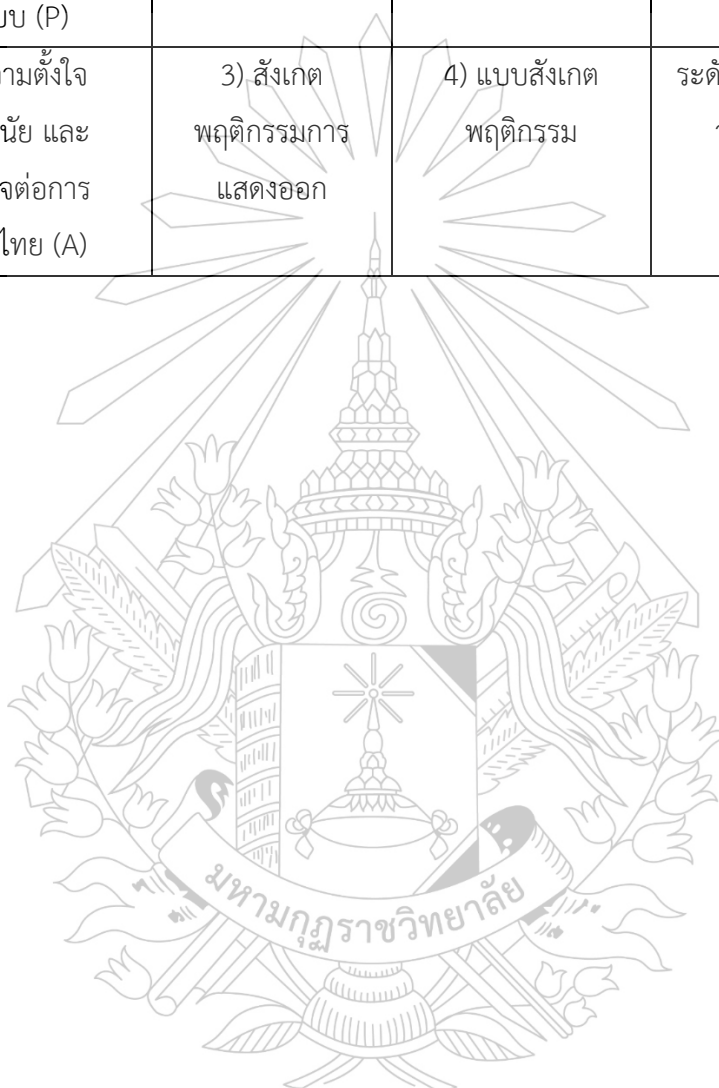
7. สื่อ / แหล่งการเรียนรู้

- 1) ภาพพระบรมสาทิสลักษณ์รัชกาลที่ 1
- 2) หนังสือเรียนวรรณคดีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- 3) ใบงานรายบุคคล เรื่องความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง

8. การวัดและประเมินผล (KPA)

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1) นักเรียนสามารถอธิบายความเป็นมาและประวัติผู้แต่งของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทกได้อย่างถูกต้อง (K)	1) สังเกตจากการตอบคำถาม	1) แบบสังเกตการเรียนรู้	คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

<p>2) นักเรียนสามารถสรุปและเขียนบันทึกประเด็นสำคัญเกี่ยวกับความเป็นมาและผู้แต่งของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์</p> <p>ตอนนารายณ์ปราบหนทกได้อย่างเป็นระบบ (P)</p>	<p>2) สังเกตจากการทำงานใบงาน</p>	<p>2) แบบประเมินใบงาน</p>	<p>คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์</p>
<p>3) นักเรียนมีความตั้งใจในการเรียน มีวินัย และแสดงความสนใจต่อการเรียนรู้วรรณคดีไทย (A)</p>	<p>3) สังเกตพฤติกรรมการแสดงออก</p>	<p>4) แบบสังเกตพฤติกรรม</p>	<p>ระดับพอใช้ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์</p>

9. บันทึกหลังสอน

ผลการสอน

นักเรียนส่วนใหญ่สามารถอธิบายตามเป็นมาก และ ประสึได้ผู้ แต่ปรกรณตใว้ รจนได้ครดี
ขอหมายปปรามทุกได้ถูกต้องทำใจมรับททงปรโตศากร์ และตามลัษณ์ออร์ชกลก 1
ต่อกรพีนุปรนคดใทย พักเรียนอภกรค่อร้อร้นในกรร่หมักกรวมมวก 6 ใน

ปัญหาอุปสรรค

- นักเรียนบางคนยังไม่เข้าใจลำดับเหตุการณ์ไทยประวัติศาสตร์
- เวลาในททำมงานไม่เพียงพอสำหรับนักเรียนบางคน
- นักเรียนบางคนขาดความกล้าแสดงออกในทกรร่ปชช หรือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

- ควรเตรียมแบบสรุป "ไทม์ไลน์ประวัติศาสตร์รวมกันครดี" เพื่อช่วยให้นักเรียนในบทอัดเจน
- จัดแบ่งเวลาในทกรร่ในวงนให้เหมาะสม และส่งเสริมให้นักเรียนได้อภิปรายกันกลุ่มย่อย
- ในตามลัษณ์ออร์ชกลกแบบฝึกทบทวนวัน ๆ ก่อนเริ่มบทเรียน

ลงชื่อ

(นางสาวศิริธนา ไชยแก้ว)

ครูผู้สอน

11 / พ.ย. / 2564

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

แผนการสอนมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กิจกรรม
วัดตามนสสนใจและเชนนิมูเรียนเป็นสำคัญ การเพิ่มเสริมกิจกรรมศรพื่อน
วัดทอรู้มวถึงลัษณ์ออร์ชกลกปริศนาคำประเอนตนของอภกรเรียน

ลงชื่อ

(นางยุภาลักษณ์ อัมจักร)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

11 / พ.ย. / 2564

ความคิดเห็นผู้บริหาร

แผนการสอนมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เป็นระบบ
สอดคล้องกับมาตรฐานและเป้าหมายการเรียนรู้ กิจกรรมเน้นผู้เรียน
มีส่วนร่วมในการเรียนรู้เชิงแท้จริง ทบทวนก่อนเรียนและวัดประเมิน การแลกเปลี่ยน
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัด ลงชื่อ
การเินการสอนในดียิ่งขึ้น

(นายพลสัมพันธ์ พิมพ์ภักดี)

ผู้บริหารสถานศึกษา

11 / พ.ย. / 2564

ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง

ประกอบด้วย

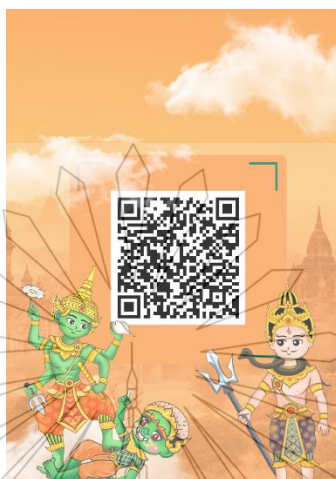
1. สื่อ PowerPoint
2. สื่อประกอบภาพพระบรมสาทิสลักษณ์รัชกาลที่ 1
3. ใบงาน
4. แนวคำตอบใบงาน
5. แบบสังเกตการเรียนรู้
6. แบบประเมินใบงาน
7. แบบประเมินพฤติกรรม

สื่อ PowerPoint

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องประวัติและความเป็นมา
รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

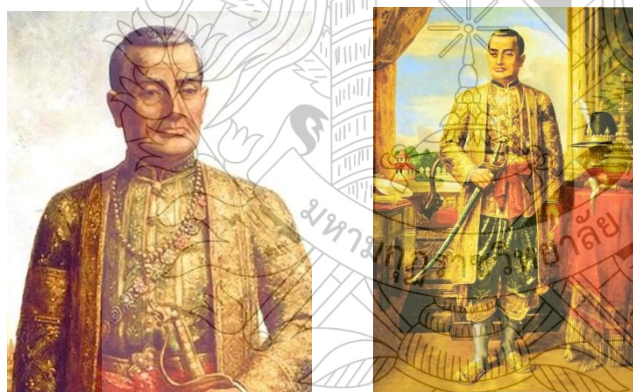

สื่อประกอบภาพพระบรมสาทิสลักษณ์รัชกาลที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องประวัติและความเป็นมา
รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ใบงาน

เรื่องความเป็นมาและประวัติผู้แต่งวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

1.) จดบันทึกข้อเท็จจริงที่ได้จากการเรียน เรื่องความเป็นมาประวัติผู้แต่ง

2) ให้นักเรียนเขียนความรู้สึกส่วนตัวเมื่อรู้ว่าพระมหากษัตริย์เป็นผู้ทรงพระราชนิพนธ์เรื่องนี้
นักเรียนมีรู้สึกอย่างไร

3) นักเรียนคิดว่าหากสมัยรัตนโกสินทร์ไม่ฟื้นฟูรามเกียรติ์จะมีข้อเสียต่อวรรณคดีไทยอย่างไร

Blank rounded rectangular box for writing.

5) หากนักเรียนเป็นกวีในสมัยนั้น จะเลือกแต่งเรื่องรามเกียรติ์เพื่อสอนอะไรแก่คนไทย

Blank rounded rectangular box for writing.

6) นักเรียนเขียนสรุปภาพรวมเรื่องความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องนี้บอกอะไรแก่สังคมไทย

Blank rounded rectangular box for writing.

*****

ใบงาน (แนวคำตอบ)

เรื่องความเป็นมาและประวัติผู้แต่งรามเกียรติ์

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

1) จดบันทึกข้อเท็จจริงได้จากการเรียน เรื่อง ความเป็นมาประวัติผู้แต่ง

- รามเกียรติ์ เป็นวรรณคดีที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ 1) ทรงพระราชนิพนธ์ขึ้นใหม่ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น
- มีการรวบรวมและชำระใหม่ เนื่องจากฉบับเดิมในกรุงศรีอยุธยาได้สูญหายไปเมื่อเสียกรุง พ.ศ. 2310
- ฉบับรัชกาลที่ 1 มีจำนวน 117 เล่มสมุดไทย (บทละครหลวง) ถือเป็นฉบับสมบูรณ์และเป็นต้นแบบ ให้วรรณคดีไทยต่อมา

2) ให้นักเรียนเขียนความรู้สึกส่วนตัวเมื่อรู้ว่าพระมหากษัตริย์เป็นผู้ทรงพระราชนิพนธ์เรื่องนี้ นักเรียนมีรู้สึกอย่างไร

- ภูมิใจและซาบซึ้งที่พระมหากษัตริย์ทรงเห็นคุณค่าและใส่ใจศิลปวัฒนธรรม
- รู้สึกประทับใจในพระปรีชาสามารถที่ไม่ได้เป็นเพียงผู้นำบ้านเมือง แต่ยังเป็นนักวรรณกรรม
- ตระหนักว่าพระมหากษัตริย์ไทยทรงทุ่มเทเพื่อรักษามรดกทางวัฒนธรรมให้ลูกหลาน

3) นักเรียนคิดว่าหากสมัยรัตนโกสินทร์ไม่ฟื้นฟูรามเกียรติ์จะมีข้อเสียต่อวรรณคดีไทยอย่างไร

- วรรณคดีเรื่องสำคัญของชาติอาจสูญหายไป
- คนไทยรุ่นหลังจะขาดแบบอย่างวรรณคดีที่ทรงคุณค่าทั้งด้านภาษาและวัฒนธรรม
- วรรณคดีไทยจะไม่สมบูรณ์ในฐานะที่สะท้อนความเชื่อ ศิลปะ และภูมิปัญญาไทยที่สืบเนื่องจากอินเดีย

4) เขียนข้อดีของการที่รัชกาลที่ 1 ที่ทรงพระราชนิพนธ์วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์

- ทำให้รามเกียรติ์กลับมามีชีวิตชีวาอีกครั้งในสังคมไทย
- เป็นการสืบสานศิลปวัฒนธรรม ทั้งด้านวรรณกรรม นาฏศิลป์ ดนตรี และจิตรกรรม
- แสดงถึงพระปรีชาญาณและพระราชอัจฉริยภาพทางด้านวรรณคดี
- สร้างมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าต่อคนไทยสืบมาถึงปัจจุบัน

5) หากนักเรียนเป็นกวีในสมัยนั้น จะเลือกแต่งเรื่องรามเกียรติ์เพื่อสอนอะไรแก่คนไทย

- สอนเรื่องความซื่อสัตย์ ความกตัญญู และความเสียสละเพื่อบ้านเมือง
- สอนให้รู้จักแยกแยะความดีและความชั่ว
- ปลุกฝังความรักชาติและความสามัคคี
- เน้นความยุติธรรมและการใช้ปัญญาในการแก้ปัญหา

6) นักเรียนเขียนสรุปภาพรวมเรื่องความเป็นมาและประวัติผู้แต่งเรื่องนี้บอกอะไรแก่สังคมไทย

- บอกถึงความสำคัญของการอนุรักษ์วรรณคดีและวัฒนธรรมไทย
- แสดงให้เห็นว่าพระมหากษัตริย์ไทยทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจและเป็นผู้อุปถัมภ์ศิลปวัฒนธรรม
- ชี้ให้เห็นถึงความพยายามของสังคมไทยในการสืบสานวรรณกรรมจากอดีตไม่ให้สูญหาย
- เป็นเครื่องยืนยันว่าคนไทยให้คุณค่าแก่การเรียนรู้และถ่ายทอดเรื่องราวผ่านวรรณคดี

*****

แบบสังเกตการเรียนรู้

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
ดีมาก	อธิบายความเป็นมาและประวัติผู้แต่งได้ถูกต้องครบถ้วน มีรายละเอียดชัดเจน สามารถยกตัวอย่างหรือขยายความเพิ่มเติมได้	4
ดี	อธิบายความเป็นมาและประวัติผู้แต่งได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ มีรายละเอียดสำคัญครบถ้วน แม้อาจขาดบางส่วนเล็กน้อย	3
พอใช้	อธิบายความเป็นมาและประวัติผู้แต่งได้บางส่วน ถูกต้องเพียงบางข้อ ยังไม่ครบถ้วน	2
ควรปรับปรุง	ไม่สามารถอธิบายได้ หรืออธิบายผิดพลาดเกือบทั้งหมด	1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

คะแนนรวม 10 คะแนนเต็ม	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
4	ดีมาก
3	ดี
2	พอใช้
1	ต้องปรับปรุง

เกณฑ์การให้คะแนนใบงาน

เกณฑ์การให้คะแนน	ระดับคุณภาพ (คะแนน)	รายละเอียด
จดบันทึกข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเป็นมาและผู้แต่ง	4 = ดีมาก	จดบันทึกครบถ้วน ถูกต้อง ครอบคลุมข้อมูลสำคัญทั้งความเป็นมาและผู้แต่ง
	3 = ดี	จดบันทึกถูกต้องส่วนใหญ่ แต่ยังขาดรายละเอียดบางส่วน
	2 = พอใช้	จดบันทึกได้บางส่วน ขาดความครบถ้วนหรือไม่ชัดเจน
	1 = ต้องปรับปรุง	จดบันทึกไม่ถูกต้อง หรือไม่สามารถระบุได้
แสดงความรู้สึกส่วนตัวเกี่ยวกับการที่พระมหากษัตริย์เป็นผู้ทรงพระราชนิพนธ์	4 = ดีมาก	แสดงความรู้สึกอย่างลึกซึ้ง มีเหตุผลสนับสนุนครบถ้วน
	3 = ดี	แสดงความรู้สึกได้ แต่ยังไม่ลึกซึ้งหรือบางส่วนไม่ครบ
	2 = พอใช้	แสดงความรู้สึกบางส่วน แต่ยังไม่ชัดเจน
	1 = ต้องปรับปรุง	ไม่สามารถแสดงความรู้สึกหรือไม่มีเหตุผล
วิเคราะห์ผลเสียหากสมัยรัตนโกสินทร์ไม่ฟื้นฟูรวมเกียรติ	4 = ดีมาก	วิเคราะห์ได้ชัดเจน ครบถ้วน เห็นความสำคัญต่อวรรณคดีไทย
	3 = ดี	วิเคราะห์ได้ส่วนใหญ่ แต่ยังขาดรายละเอียดหรือไม่ลึกซึ้ง
	2 = พอใช้	วิเคราะห์ได้บางส่วน แต่ไม่ครบถ้วนหรือไม่ชัดเจน
	1 = ต้องปรับปรุง	วิเคราะห์ที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่สามารถให้เหตุผลได้
ระบุข้อดีของการที่รัชกาลที่ 1 ทรงพระราชนิพนธ์วรรณคดี	4 = ดีมาก	ระบุข้อดีได้ครบถ้วน ชัดเจน และมีเหตุผลสนับสนุน
	3 = ดี	ระบุข้อดีได้ แต่ยังไม่ครบหรือไม่ลึกซึ้ง
	2 = พอใช้	ระบุข้อดีได้เพียงบางส่วน หรือไม่ชัดเจน
	1 = ต้องปรับปรุง	ไม่สามารถระบุข้อดีได้
แสดงแนวคิดหากเป็นกวีในสมัยนั้น	4 = ดีมาก	แสดงแนวคิดสร้างสรรค์ ชัดเจน และสอดคล้องกับการสอนคนไทย
	3 = ดี	แสดงแนวคิดได้ แต่ยังไม่ครบถ้วนหรือไม่ชัดเจน
	2 = พอใช้	แสดงแนวคิดได้บางส่วน หรือไม่ชัดเจน
	1 = ต้องปรับปรุง	ไม่สามารถแสดงแนวคิดได้
สรุปภาพรวมเรื่องความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง	4 = ดีมาก	สรุปภาพรวมได้ครบถ้วน ชัดเจน และมีข้อคิดที่สอดคล้องกับสังคมไทย
	3 = ดี	สรุปภาพรวมได้ส่วนใหญ่ แต่ยังขาดรายละเอียดบางส่วน
	2 = พอใช้	สรุปภาพรวมได้บางส่วน ไม่ครบถ้วนหรือไม่ชัดเจน
	1 = ต้องปรับปรุง	ไม่สามารถสรุปภาพรวมได้

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

คะแนนรวม 20 คะแนนเต็ม	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17-20	ดีมาก
13-16	ดี
9-12	พอใช้
5-8	ต้องปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรม

พฤติกรรมที่สังเกต	ระดับคุณภาพ 3 ดี	ระดับคุณภาพ 2 พอใช้	ระดับคุณภาพ 1 ควรปรับปรุง
1. ความตั้งใจในการเรียน	ตั้งใจเรียนตลอดเวลา มีสมาธิ สนใจเนื้อหา และมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างต่อเนื่อง	ตั้งใจเรียนบ้างเป็นบางครั้ง มีสมาธิไม่สม่ำเสมอ	ไม่ตั้งใจเรียน ไม่สนใจเนื้อหา ไม่ร่วมกิจกรรม
2. มีวินัยในการเรียน	เข้าชั้นเรียนตรงเวลา ปฏิบัติตามกติกาและคำสั่งของครูเสมอ	เข้าชั้นเรียนตรงเวลา เกือบทุกครั้ง ปฏิบัติตามกติกาเป็นส่วนใหญ่	มาสาย/ขาดบ่อย ไม่ปฏิบัติตามกติกาหรือคำสั่งของครู
3. ความสนใจต่อการเรียนรู้วรรณคดีไทย	สนใจ ชักถาม แสดงความคิดเห็น และค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับวรรณคดีไทย	สนใจพอสมควร แสดงความคิดเห็นบ้างแต่ไม่สม่ำเสมอ	ไม่สนใจ ไม่ชักถาม ไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณคดีไทย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

คะแนนรวม 10 คะแนนเต็ม	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-10	ดีมาก
6-7	ดี
4-5	พอใช้
1-3	ควรปรับปรุง

ใบงาน

เรื่องความเป็นมาและประวัติผู้แต่งวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก

คำชี้แจง : ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้

1.) จดบันทึกข้อเท็จจริงที่ได้จากการเรียน เรื่องความเป็นมาประวัติผู้แต่ง

รามเกียรติ์เป็นวรรณคดีสำคัญของไทย ซึ่งมาจากมหากาพย์รามายณะของอินเดีย ซึ่งท้าวทศบาลเจ้าเมืองอินทปัตถ์ทอดทิ้งภรรยาไปคบกับนางสีดาซึ่งมีสามีอยู่แล้ว นางสีดาจึงต้องทนทุกข์ทรมานอยู่คนเดียวในป่าเป็นเวลาสิบปี นางสีดาและพระลักษมณ์ได้หนีไปอยู่ด้วยกันในป่า และนางสีดาได้คลอดลูกชายชื่อลูกแก้ว นางสีดาและพระลักษมณ์ได้หนีไปอยู่ด้วยกันในป่า และนางสีดาได้คลอดลูกชายชื่อลูกแก้ว นางสีดาและพระลักษมณ์ได้หนีไปอยู่ด้วยกันในป่า และนางสีดาได้คลอดลูกชายชื่อลูกแก้ว

2) ให้นักเรียนเขียนความรู้สึกส่วนตัวเมื่อรู้ว่าพระมหากษัตริย์เป็นผู้ทรงพระราชนิพนธ์เรื่องนี้ นักเรียนมีรู้สึกอย่างไร

เมื่อทราบว่าพระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้ทรงพระราชนิพนธ์เรื่องรามเกียรติ์ รู้สึกภาคภูมิใจและชื่นชมในพระปรีชาสามารถของพระองค์เป็นอย่างมาก รู้สึกว่าพระมหากษัตริย์ทรงใช้เวลามากมายในการเรียบเรียงวรรณคดี และรู้สึกว่าวรรณคดีของชาติเราได้มีความหมายและคุณค่ามากขึ้น นอกจากนั้นยังทำให้รู้สึกภาคภูมิใจในวรรณคดีเรื่องนี้มากยิ่งขึ้น เพราะเป็นผลงานที่ทรงคุณค่าและแสดงเมตตาคุณหาญประิบัติกล้าหาญของบรรพบุรุษของเรา

3) นักเรียนคิดว่าหากสมัยรัตนโกสินทร์ไม่ฟื้นฟูรามเกียรติ์จะมีชื่อเสียงต่อวรรณคดีไทยอย่างไร

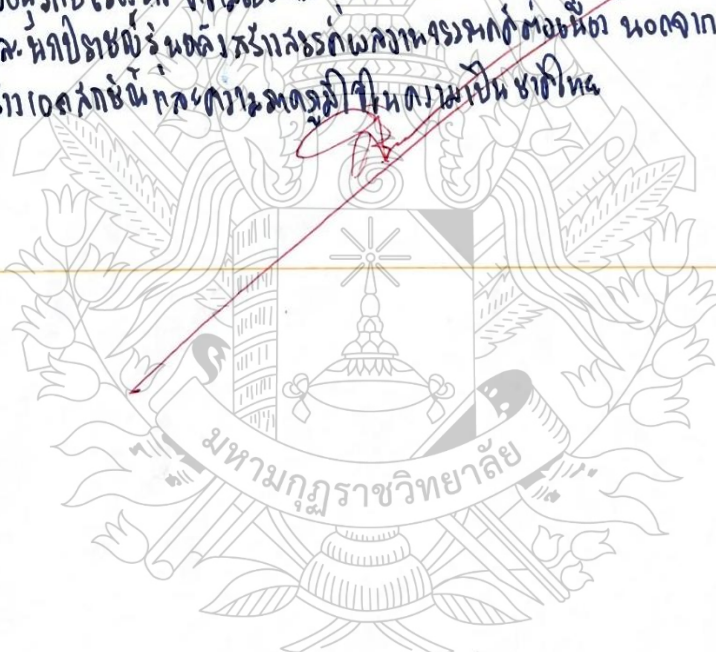

จากในสมัยรัตนโกสินทร์ไม่ ฟื้นฟู รามเกียรติ์ เรื่องรามเกียรติ์ วรรณคดี
ไทยอาจตกเรื่องสำคัญที่เป็นรากฐานของวรรณคดีศิลปะการละครของไทย
แขนง ดนตรีไทย ดนตรีลูกทุ่ง ดนตรีลูกกรุง เช่น พระราชนิพนธ์ รามเกียรติ์ ซึ่งยังมี
พลต่อใบน สวรรค์ และงานศิลปะกรรมต่างๆ นอกจากนี้ อาจทำให้ อธิปไตย และ คนดี
ทางศีลธรรมที่แฝงอยู่ในเรื่องรามเกียรติ์สูญหายไป ส่วนคนที่วรรณคดีที่ถ่ายทอด
ความต่องานทางประเพณี สวรรค์

4) เขียนข้อดีของการที่รัชกาลที่ 1 ที่ทรงพระราชนิพนธ์วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์

การที่รัชกาลที่ 1 ทรงพระราชนิพนธ์เรื่องรามเกียรติ์ ซึ่งยังหลงเหลืออยู่ได้
ทำให้วรรณคดีไทยได้รับการอนุรักษ์ไว้เป็นอย่างดีในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
ซึ่งพระองค์ทรงเห็นว่า ความเชื่อ ทศกัณฐ์ ทางศีลธรรมที่สอดแทรกอยู่ในนิทานชาดก
ที่เล่าถึง ทศกัณฐ์นั้นดี จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แต่งพระราชนิพนธ์เรื่องรามเกียรติ์ขึ้น
เสริมสร้างจิตสำนึก และ ความดีในคนมาเป็นชาติไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้: ภาษาไทย รหัสวิชา: ท21101 รายวิชา: ภาษาไทย
 โรงเรียน ขอนแก่นวิทยายน 2 (สมานสุเมธ) ระดับชั้น: มัธยมศึกษาปีที่ 2
 หน่วยการเรียนรู้ที่: 4 เรื่อง: รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก จำนวน 12 ชั่วโมง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง: ลักษณะคำประพันธ์ จำนวน 2 ชั่วโมง
 ครูผู้สอน : นางสาวศิริธนา ไชยแก้ว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568
 สอนวันอังคาร ที่ 21 เดือนตุลาคม และวันพุธ ที่ 23 เดือนตุลาคม พ.ศ. 2568

1. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

ตัวชี้วัด ม.2/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น

ม.2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ม.2/5 ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อเรียนเรื่องลักษณะคำประพันธ์นักเรียนสามารถ

- 1) วิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบทประพันธ์ของเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกได้ (K)
- 2) เชื่อมโยงข้อคิดจากบทประพันธ์ไปสู่ชีวิตประจำวันผ่านการวิเคราะห์ด้วยหมวก 6 ใบ (P)
- 3) เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในวรรณคดีไทย (A)

3. สาระสำคัญ

บทประพันธ์ไม่ใช่เพียงการแต่งคำสวยงามแต่สะท้อนคติธรรม ข้อคิด และคุณค่าทางชีวิต การวิเคราะห์บทประพันธ์ช่วยให้นักเรียนเข้าใจทั้งเนื้อหา และรูปแบบการประพันธ์ รวมทั้งสามารถนำข้อคิดไปปรับใช้ในชีวิตจริง

4. สาระการเรียนรู้

เนื้อหาของบทประพันธ์ในตอนนารายณ์ปราบนนทก และรูปแบบคำประพันธ์และสำนวนที่ใช้ ข้อคิดและคุณค่าที่สะท้อนในบทประพันธ์

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1 (50 นาที)

ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

- 1) ครูเปิดวิดีโอบทประพันธ์ (เป็นการอ่านทำนองเสนาะ) เนื้อหาที่ใช้อ่านดังนี้

มาจะกล่าวบทไป	ถึงนททน้ำใจกล้าหาญ
ตั้งแต่พระสยามภูญาณ	ประทานให้ล้างเท้าเทวา
อยู่บันไดไกรลาสเป็นนิจ	สุราฤทธิ์ดับหัวแล้วลูบหน้า
บ้างให้ตักน้ำล้างบาทา	บ้างถอนเส้นเกศาว่านไป
จนผมโกรนโล้นเกลี้ยงถึงเพียงหู	ดูเงาในน้ำแล้วร้องไห้
ฮึดฮัดขัดแค้นแน่นใจ	ตาแดงดั่งแสงไฟฟ้า
เป็นชายดูตุ้มเหมือนชาย	มีตายก็จะได้เห็นหน้า
คิดแล้วก็รีบเดินมา	เฝ้าพระอิศราธิบตี

จากนั้นครูถามคำถามชวนคิดกับนักเรียน และเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน
แนวคำถาม เมื่อนักเรียนได้ฟังแล้วนักเรียนสังเกตเห็นอะไรจากสำนวนนี้

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการสอน (35 นาที)

- 2) ครูอธิบายเรื่องลักษณะคำประพันธ์จากสื่อ PowerPoint
- 3) นักเรียนร่วมกันอ่านบทประพันธ์เดิมที่ครูเปิดให้นักเรียนฟังในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน จากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันวิเคราะห์บทประพันธ์โดยใช้หมวด 6 ใบ ในการวิเคราะห์ ดังนี้

หมวดสี่ขาว ระบุข้อเท็จจริงในเรื่อง ใครทำอะไร
 หมวดสี่แดง บอกความรู้สึกเมื่ออ่านบทประพันธ์
 หมวดสี่ดำ วิเคราะห์ข้อเสีย/ข้อควรระวังจากพฤติกรรมตัวละคร
 หมวดสี่เหลือง ระบุข้อดี/คุณค่าที่ได้จากบทประพันธ์
 หมวดสี่เขียว เสนอวิธีนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตรประจำวัน
 หมวดสี่น้ำเงิน สรุปประเด็นสำคัญและข้อคิดที่ได้
 (แนวคำตอบจะอยู่ในภาคผนวก)

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (5 นาที)

- 5) นักเรียนและครูร่วมกันสรุปว่าบทประพันธ์นี้สอนอะไร และมีคุณค่าอย่างไรต่อชีวิต

ขั้นที่ 4 ประเมินผล (5 นาที)

- 6) นักเรียนสามารถบอกข้อเท็จจริง ความรู้สึก และข้อคิดจากบทประพันธ์ได้ครบถ้วนหรือไม่ และนักเรียนสามารถสรุปประเด็นสำคัญที่ได้จากเรื่อง และเชื่อมโยงกับชีวิตจริงได้หรือไม่

ชั่วโมงที่ 2 (50 นาที)

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

- 1) ครูทบทวนบทประพันธ์และข้อคิดที่ได้จากชั่วโมงที่แล้ว
 จากบทประพันธ์ในชั่วโมงที่แล้วนักเรียนคิดว่าเราจะใช้บทประพันธ์นี้สอนใคร และเราจะเน้นข้อคิดใดให้กับเขา

แนวคำตอบ

สอนน้องชาย ให้ข้อคิดว่าการที่ถูกคนอื่นกลั่นแกล้งก็ไม่ควรใช้กำลังในการแก้ไข
ปัญหา แต่ควรที่จะหาทางออกที่ดีกว่าการใช้กำลัง

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการสอน (35 นาที)

- 2) นักเรียนทำใบงานรายบุคคลตามเนื้อหาที่กำหนดในใบงาน
- 3) นักเรียนส่งใบงาน จากนั้นครูสรุปและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใบงาน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (5 นาที)

นักเรียนสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ และบอกว่าจะนำข้อคิดจากบทประพันธ์ไปใช้ในชีวิตจริง

อย่างไร

ขั้นที่ 4 ประเมินผล (5 นาที)

นักเรียนสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ต่อหน้าชั้นเรียน โดยครูพิจารณา ดังนี้

- นักเรียนสามารถวิเคราะห์บทประพันธ์ได้เป็นระบบหรือไม่ (ตามสี่ของหมวก 6 ใบ

ที่ครูกำหนดให้)

6. ชิ้นงาน / ภาระงาน

ใบงานรายบุคคล “วิเคราะห์บทประพันธ์”

7. สื่อ / อุปกรณ์ / แหล่งเรียนรู้

- 1) บทประพันธ์จากเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก
- 2) สื่อ PowerPoint เรื่องลักษณะคำประพันธ์
- 3) สื่อวิดีโอ เรื่องลักษณะคำประพันธ์

8. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1) นักเรียนสามารถวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบบทประพันธ์ของเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกได้ (K)	1) สังเกตจากการตอบคำถาม	1) แบบสังเกตการเรียนรู้	คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์
2) นักเรียนสามารถเชื่อมโยงข้อคิดจากบทประพันธ์ไปสู่	2) สังเกตจากการทำใบงาน	2) แบบประเมินใบงาน	คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

ชีวิตประจำวันผ่านการวิเคราะห์ด้วยหมวก 6 ใบ (P)			
3) นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ วรรณคดี และ ตระหนักถึงคุณค่าของ บทประพันธ์ไทย (A)	3) สังเกตพฤติกรรม การแสดงออก	4) แบบสังเกตพฤติกรรม ด้านคุณลักษณะ/เจตคติ	ระดับดีขึ้นไปถือว่า ผ่านเกณฑ์

9. บันทึกหลังสอน

ผลการสอน

นักเรียนส่วนใหญ่เข้าใจลักษณะคำประพันธ์และสามารถวิเคราะห์บทประพันธ์ได้ 4-5
คนมาก 6 คน ได้ถูกต้อง มีส่วนร่วมเรื่องไขว่ไข้อย่างดีจากการจดจำชื่อไว้ด้วยได้ดี และ
มีทัศนคติที่ดีต่อบทเรียนภาษาไทย

ปัญหา/อุปสรรค

นักเรียนบางส่วนยังไม่เข้าใจรูปแบบคำประพันธ์บางตอน และบางกลุ่มยังไม่กล้า
ในกรณีการวิเคราะห์บทประพันธ์

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

การจัดกิจกรรมกลุ่มย่อยเพื่อฝึกทบทวนร่วมกัน เพื่อสื่ออธิบายรูปแบบคำประพันธ์
ให้เข้าใจง่าย และส่งเสริมให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมากขึ้น

ลงชื่อ.....

(นางสาวศิริธนา ไชยแก้ว)

ครูผู้สอน

17 / พ.ย. / 2566

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

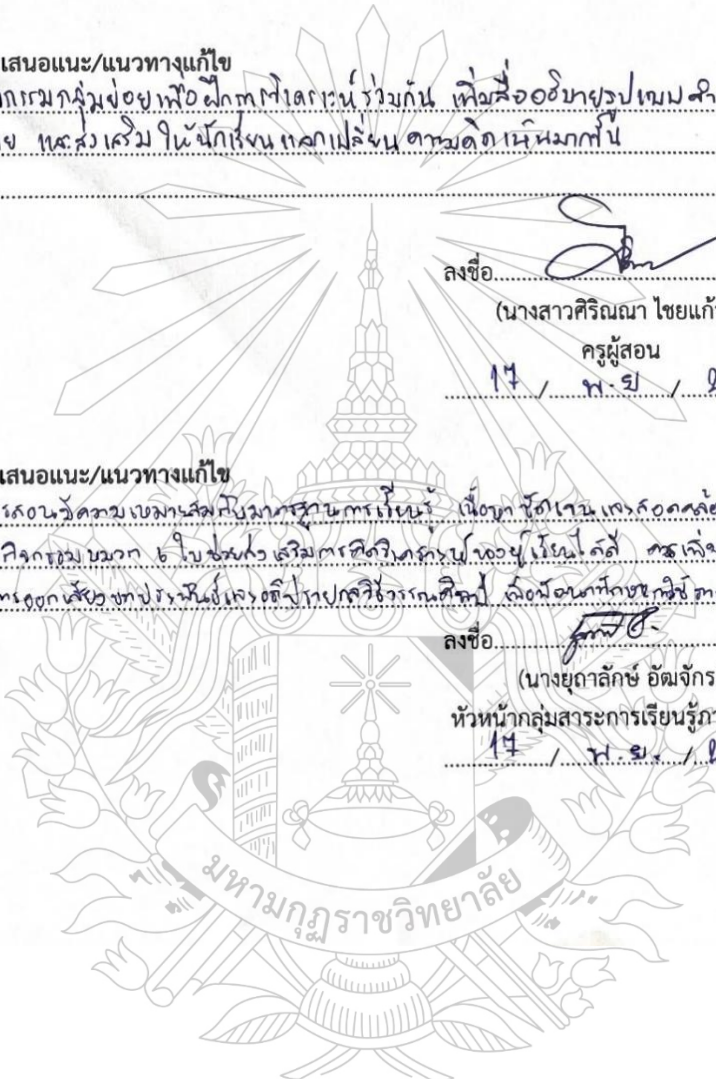
ให้นักเรียนวัดความเข้าใจกับบทประพันธ์ที่เรียน เพื่อหาข้อสงสัยและข้อสงสัย
หรือข้อผิดพลาด จำนวน 6 ข้อ ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้ดี และส่งเสริม
กิจกรรมการตอบข้อสงสัยของนักเรียนและครูผู้สอน

ลงชื่อ.....

(นางยุถาลักษณ์ อัมจักร)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

17 / พ.ย. / 2566

ความคิดเห็นผู้บริหาร

แผนการจัดการเรียนรู้ออนไลน์มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในด้านความคิด
ด้านคิด ในช่องทางสร้างเสริมความรู้ให้กับผู้เรียนคิดอย่างมีระบบและเน้นคุณค่าของบรรดาวิชา
ในแง่ผลต่าง ๆ เพราะช่วยต่ออายุให้ไปประยุกต์ใช้ ในแขนงอื่นเมื่อมีงานทำที่มหาวิทยาลัย
ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ลงชื่อ.....

(นายพลสันต์ พิมพ์ภักดี)

ผู้บริหารสถานศึกษา

17 / พ.ช. / 2563

ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ลักษณะคำประพันธ์

ประกอบด้วย

1. สื่อ PowerPoint เรื่องลักษณะคำประพันธ์
2. สื่อวิดีโอ เรื่องลักษณะคำประพันธ์
3. แนวการตอบคำถาม (ใบชั่วโมงที่ 1)
4. แนวคำตอบใบงานรายบุคคล
5. แบบสังเกตการเรียนรู้
6. แบบประเมินใบงาน
7. แบบประเมินพฤติกรรม

แนวการตอบคำถามในชั่วโมงที่ 1

คำถาม : หมวกสีเขียว ระบุข้อเท็จจริงในเรื่อง ใครทำอะไร

หมวกสีเขียว (ข้อมูล/ข้อเท็จจริง)

- ตัวละคร: นนทก เป็นคนรับใช้ล้างเท้าและเก็บกวาดดูแลบันไดเขาไกรลาส
- พระอิศวรเป็นผู้ประทานหน้าที่ให้นนทก
- เหล่าเทวดามักกลั่นแกล้งทั้งตบหัว ลูบหน้า บังคับให้นนทกล้างเท้า และถอนผม
- นนทกถูกกลั่นแกล้งจนศีรษะโล้น เห็นเงาในน้ำแล้วร้องไห้
- นนทกเกิดความโกรธแค้น ตาแดง กำลังจะไปเฝ้าพระอิศวร

คำถาม : หมวกสีแดง บอกความรู้สึกเมื่ออ่านบทประพันธ์

หมวกสีแดง (ความรู้สึก)

- รู้สึกสงสารนนทกที่ถูกกลั่นแกล้งซ้ำ ๆ จนเสียใจ
- รู้สึกโกรธแทนตัวละครเพราะไม่ได้รับความยุติธรรม
- แต่ก็แอบรู้สึกหวั่นใจ เพราะความโกรธอาจนำไปสู่เรื่องใหญ่

คำถาม : หมวกสีดำ วิเคราะห์ข้อเสีย/ข้อควรระวังจากพฤติกรรมตัวละคร

หมวกสีดำ (ข้อเสีย/ความคิดด้านลบ)

- การกลั่นแกล้งผู้อื่นทำให้เกิดความคับแค้นและเป็นเหตุแห่งความวุ่นวาย
- ความโกรธของนนทกอาจทำให้เขาก่อเรื่องใหญ่หรือใช้ความรุนแรง
- การไม่จัดการความขัดแย้งอย่างถูกวิธี อาจส่งผลเสียต่อทั้งตนเองและผู้อื่น

คำถาม : หมวกสีเหลือง ระบุข้อดี/คุณค่าที่ได้จากบทประพันธ์

หมวกสีเหลือง (ข้อดี/ความคิดด้านบวก)

- สะท้อนความจริงเรื่องผลของการกลั่นแกล้ง ที่อาจนำไปสู่ปัญหาตามมา
- เป็นตัวอย่างให้เห็นคุณค่าของความเมตตาไม่ควรดูถูกผู้อื่น
- บทประพันธ์มีความงดงามทางภาษา ใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบชัดเจน
- ให้แง่คิดเรื่องความอดทนและการรู้จักควบคุมอารมณ์

คำถาม : หมวกสีเขียว เสนอวิธีนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

หมวกสีเขียว (ความคิดสร้างสรรค์)

- ไม่ควรกลั่นแกล้งผู้อื่น แม้จะอยู่ในฐานะสูงกว่าก็ตาม
- หากถูกเอาเปรียบหรือกลั่นแกล้ง ควรหาวิธีแก้ไขด้วยสติ ไม่ใช่ใช้ความโกรธ
- ฝึกควบคุมอารมณ์ตนเอง และเลือกหาทางออกที่สร้างสรรค์ เช่น พุดคุย หาทางอธิบาย หรือขอความช่วยเหลือ

คำถาม : **หมวกสีน้ำเงิน** สรุประเด็นสำคัญและข้อคิดที่ได้

หมวกสีน้ำเงิน (สรุป)

- เนื้อเรื่องตอนนี้แสดงถึงความทุกข์ใจของนนทกที่ถูกเทวดากลับแก้งงจนเกิดความคับแค้นใจ
- ข้อคิดสำคัญคือ การดูถูกและรังแกผู้อื่นจะก่อให้เกิดผลเสียในภายหลัง
- ผู้เรียนควรนำไปปรับใช้ โดยไม่ก่อกวนแก้งงผู้อื่น และฝึกควบคุมอารมณ์เมื่อต้อง เผชิญความ

ไม่ยุติธรรม

สื่อ PowerPoint เรื่องลักษณะคำประพันธ์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องลักษณะคำประพันธ์
 รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สื่อวีดีโอ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องลักษณะคำประพันธ์
 รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

<https://youtu.be/zMfs9OffL48?si=Lh2t7Py9MVtfA10e>

ใบงานรายบุคคล

เรื่อง : การวิเคราะห์ประพันธ์วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบเมณฑก

ชื่อ-สกุล : .....

ชั้น/เลขที่ : .....

คำชี้แจง

- 1) ใบงานมี 2 ตอน
- 2) อ่านบทประพันธ์ที่กำหนดให้
- 3) วิเคราะห์โดยพิจารณาข้อความต้นกวีนาสนใจ แล้วบันทึกลงในตารางวิเคราะห์

ตอนที่ 1

บทประพันธ์

ตอนที่ 1 การบรรยายหนทาง

มาจะกล่าวทไป
ตั้งแต่พระสยามภูวญาณ
อยู่บ้านได้ไกรลาสเป็นนิจ
บ้างให้ตักน้ำล้างบาท

ตอนที่ 2 การได้รับพร

เมื่อนั้น
ได้ฟังนนททพวที่
ไอนี่ชอมบมาช้านาน
คิดแล้วก็ประสิทธิ์พรชัย

ถึงนทกหน้าใจกลึงหาญ
ประทวงให้ล้างเท้าเทว
สุรฤทธิ์ขับหัวแล้วลูบหน้า
บ้างถอนเส้นแก้ศวมุไป

พระสยามภูวญาณเรื่องศรี
ภูมีนึ่งนึกตรึกไป
จำเป็นเจ้าจะประทานพรให้
จงได้สำเร็จมโนเรข ๗

ตอนที่ 3 การใช้อำนาจมืดทาง

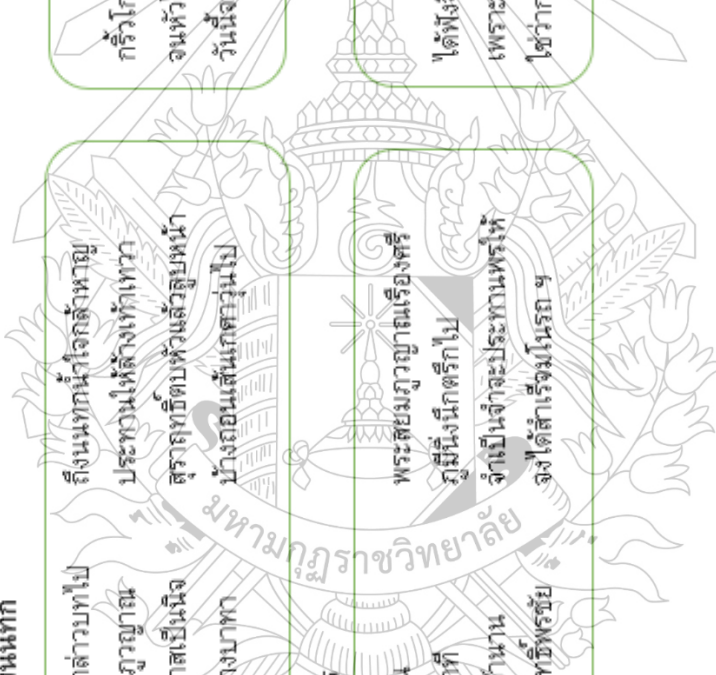
บัดนั้น
กริ้วโกรธร้องประกาศวาทมา
จนหัวไม่มีเมล็ด
วันนี้จะได้เห็นกัน

นทกหน้าใจแก่กล้า
ย็นจาชมแห่งเล่นทุกวัน
สุดคิดที่เราจะอดกลั้น
ขบฟันแล้วชี้นิ้วไป

ตอนที่ 4 การอุกปราม

เมื่อนั้น
ได้ฟังจึงตอขวาก็
เพราะมึงจะตั้งแกลความตาย
ใช้วากลัวททา

พระนารายณ์ทรงสวัสดิ์ตรีศมี
ภูนี้แปลงเป็นสตรีมา
ฉิบหายด้วยหลงเสน่ห์หา
ศักดิ์คานิ้วเพชรนั้นเมื่อไร

ตอนที่ 2

ตารางการวิเคราะห์บทประพันธ์						
ท่อนบท ประพันธ์	หมวกขาว (ข้อเท็จจริง/ข้อมูล)	หมวกแดง (อารมณ์/ความรู้สึก)	หมวกดำ (ข้อเสีย/ข้อจำกัด)	หมวกเหลือง (ข้อดี/คุณค่า)	หมวกเขียว (ความคิดสร้างสรรค์)	หมวกน้ำเงิน (สรุป)
ตอนที่ 1						
ตอนที่ 2						
ตอนที่ 3						
ตอนที่ 4						

ใบงานรายบุคคล

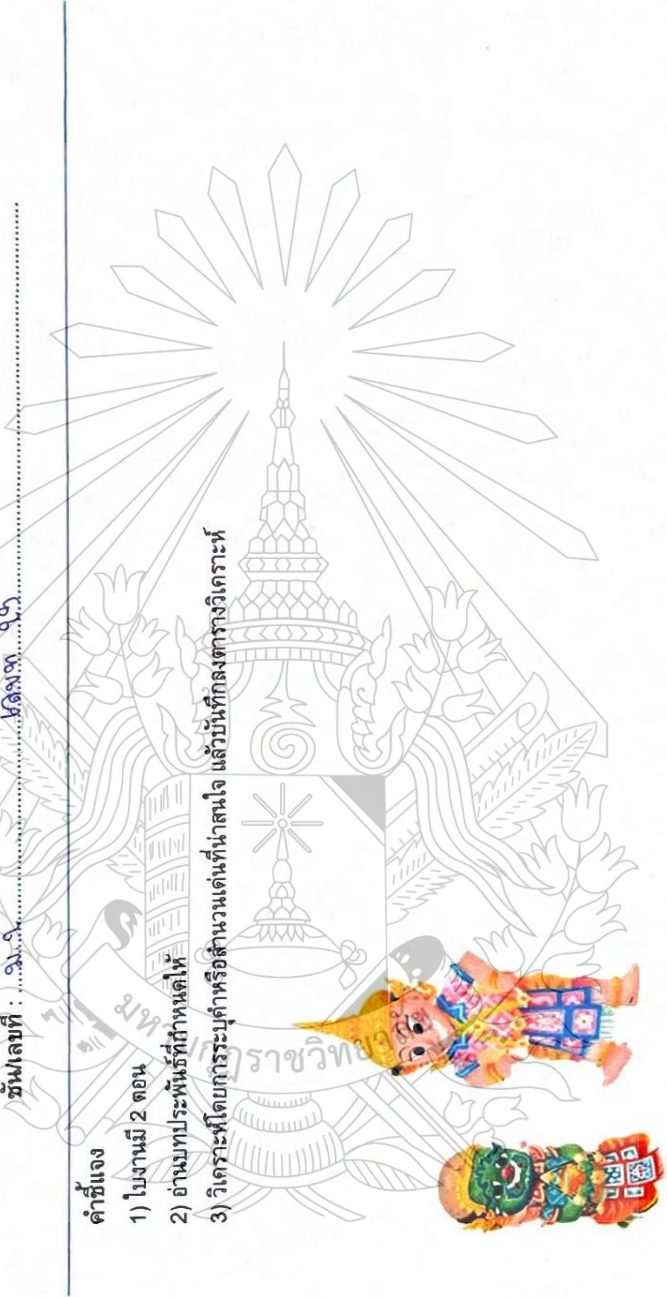
เรื่อง : การวิเคราะห์บทประพันธ์วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก

ชื่อ-สกุล : ..... ชั้น/เลขที่ : .....

.....

คำชี้แจง

- 1) ใบงานมี 2 ตอน
- 2) อ่านบทประพันธ์ที่กำหนดให้
- 3) วิเคราะห์โดยยกกระบวนคำหรือสำนวนเด่นที่น่าสนใจ แล้วบันทึกกลงตักวางวิเคราะห์

ตอนที่ 1

บทประพันธ์

ตอนที่ 1 การบรรยายหนทาง

มาจะกล่าวต่อไป

ตั้งแต่พระสมณญาณ

อยู่บ้นได้กรลาสเป็นนิจ

บ้างให้ถักนำล้างบาทา

ตอนที่ 2 การได้รับพร

เมื่อเห็น

ได้ฟังนทกพาทิ

ไอนี้มีขอบมาช้านาน

คิดแล้วก็ประสิทธิ์พรชัย

ถึงนทกนำใจกล้าหาญ

ประทวนให้ล้างเท้าทวาร

สุราฤทธิศบหรือแล้วลอบหน้า

บ้างถอนเส้นเกศากุญไป

พระสมณญาณเรื่องศรี

ภูมิ่งนิกตริกไป

จำเป็นเจ้าจะประทานพรให้

จึงได้สำเร็จโมหรม ๕

ตอนที่ 3 การใช้อำนาจผิดทาง

บัดนั้น

กรีวโกรธร้องประกาศตวาดมา

จนหัวไม่มีผมหด

วันนี้จะได้เห็นกัน

นทกนำใจแกล้วกล้า

อนิจจาขมเหงเล่นทุกวัน

สุดคิดที่เราจะอดกลั้น

ขบฟันแล้วชี้นิ้วไป

ตอนที่ 4 การถูกปราบ

เมื่อเห็น

ได้ฟังจึงตอบวาทิ

เพราะมึงจะถึงแก่ความตาย

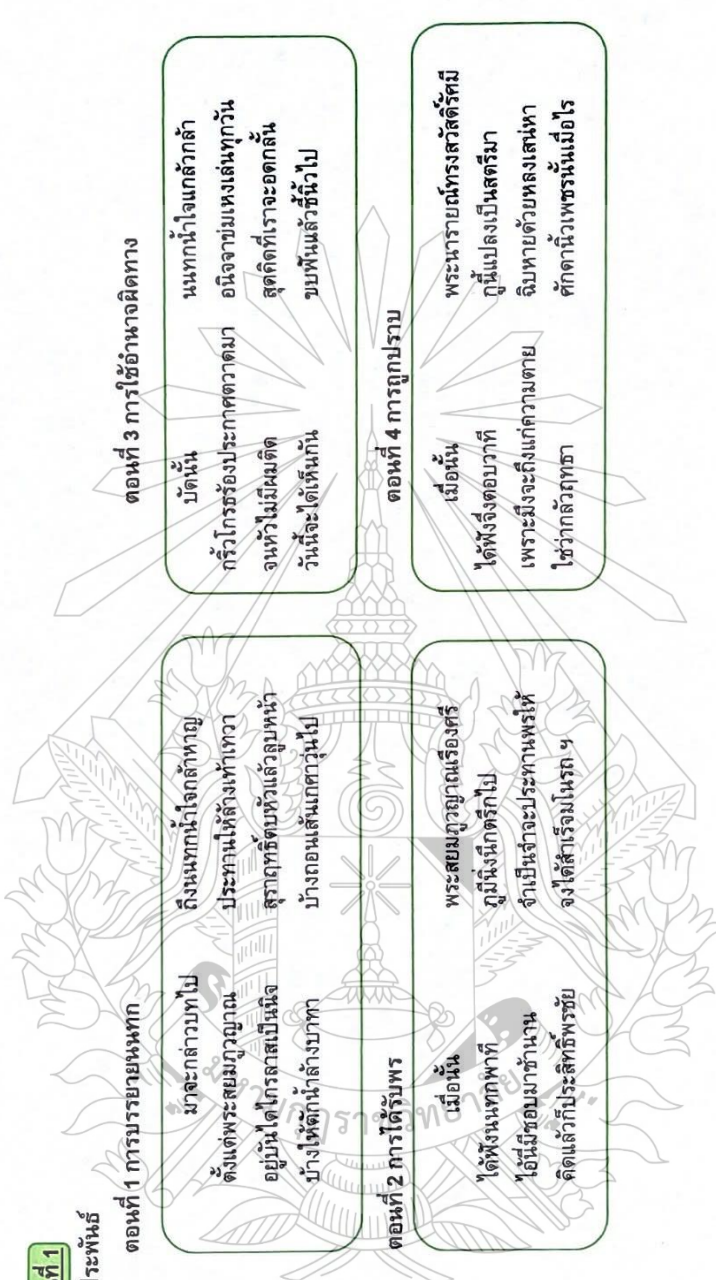
ใช้ว่ากลัวฤทธา

พระนารายณ์ทรงสรวลดีรัศมี

ภูมิ่งแปลงเป็นสตรีมา

จับหมายด้วยหลงเสนาหา

คักคานิ้วเพชรนั้นเมื่อไร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้: ภาษาไทย	รหัสวิชา: ท21101	รายวิชา: ภาษาไทย
โรงเรียน ขอนแก่นวิทยายน 2 (สมานสุเมธ)		ระดับชั้น: มัธยมศึกษาปีที่ 2
หน่วยการเรียนรู้ที่: 4	เรื่อง: รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก	จำนวน 12 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	เรื่อง: เนื้อเรื่องย่อ	จำนวน 2 ชั่วโมง
ครูผู้สอน : นางสาวศิริธนา ไชยแก้ว	ภาคเรียนที่ 2	ปีการศึกษา 2568
สอนวันจันทร์ ที่ 27 เดือนพฤศจิกายน และวันอังคาร ที่ 28 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2568		

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็นวิจารณ์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ม.2/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น

ม.2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดี วรรณกรรมที่อ่าน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อเรียนเรื่องเนื้อเรื่องย่อ นักเรียนสามารถ

- 1) เล่าเรื่องย่อวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกได้อย่างถูกต้องและมีลำดับเหตุการณ์ (K)
- 2) ใช้การคิดแบบหมวก 6 ใบ เพื่อวิเคราะห์เรื่องย่อได้ (P)
- 3) มีความสนใจและใฝ่รู้ในวรรณคดีไทย (A)

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

นนทกผู้มีหน้าที่ล้างเท้าแก่เหล่าเทพได้รับพรจากพระอิศวรให้มีนิ้วมือสิบมือที่ชี้ใครผู้นั้นก็ตาย เมื่อมีฤทธิ์จึงกำเริบใจทำร้ายเทพทั้งหลายพระนารายณ์จึงอวตารเป็นนางรำมาลोकให้นนทกพ้อและล่อให้นนทกขึ้นนิ้วใส่ตัวเองจนสิ้นชีพด้วยฤทธิ์ที่ตนเองได้รับพรมาในที่สุดพระนารายณ์ก็ปราบนนทกสำเร็จแสดงให้เห็นว่าความหลงผิดและการใช้พลังโดยไม่ยั้งคิดย่อมทำลายตนเอง

4. เนื้อหา/สาระการเรียนรู้

ความรู้เรื่องเนื้อเรื่องย่อของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

- 1) ครูให้นักเรียนดูภาพประกอบที่เตรียมมาและตั้งคำถาม

- แนวคำถาม - ภาพที่นักเรียนเห็นคือภาพอะไร
- ถ้านักเรียนมีพลังพิเศษนักเรียนจะใช้อย่างไร

2) จากนั้นครูเชื่อมโยงเข้าสู่วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการสอน (35 นาที)

3) นักเรียนดูวิดีโอสั้นเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก

4) ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 6 กลุ่ม โดยการสุ่มเลขที่ จากนั้นมอบหมายให้แต่ละกลุ่ม

รับผิดชอบการคิดตามหมวดความคิดกลุ่มละ 1 สี ดังนี้

กลุ่มที่ 1 หมวดขาว (สรุปข้อเท็จจริง/ลำดับเรื่อง)

- ตัวละครสำคัญในตอนนี้มีใครบ้าง
- เหตุการณ์สำคัญในเรื่องย่อคืออะไรบ้าง
- สรุปเรื่องย่อวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก เป็นลำดับเหตุการณ์

กลุ่มที่ 2 หมวดแดง (ถ่ายทอดความรู้สึก)

- คุณรู้สึกอย่างไรกับตัวละครนนทก?
- คุณมีความรู้สึกอย่างไรกับการกระทำของ พระนารายณ์
- ถ้าคุณเป็นเทพที่ถูกนนทกทำร้าย คุณจะรู้สึกอย่างไร

กลุ่มที่ 3 หมวดดำ (ข้อเสีย/ข้อควรระวัง)

- การที่นนทกใช้อำนาจพรที่ได้มาในทางที่ผิด ก่อให้เกิดผลเสียอย่างไร
- ถ้าเรามีความโกรธแค้นเหมือนนนทก จะเกิดโทษต่อชีวิตเราอย่างไร

กลุ่มที่ 4 หมวดเหลือง (ข้อดี/คุณธรรม)

- คุณธรรมใดที่สะท้อนจากการกระทำของพระนารายณ์
- เรื่องนี้สอนให้เห็นข้อดีของการใช้สติและปัญญาอย่างไร

กลุ่มที่ 5 หมวดเขียว (แนวคิดสร้างสรรค์)

- ถ้านนนทก ไม่ใช่พรชู้ฉิวในทางที่ผิด เรื่องราวจะเป็นอย่างไร
- ถ้าคุณเป็นพระนารายณ์ คุณจะใช้วิธีใดปราบนนทกโดยไม่ต้องหลอกให้เพื่อนำ

กลุ่มที่ 6 หมวดน้ำเงิน (สรุปภาพรวมและคุณค่า)

- เมื่อเรียนเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก จบแล้วนักเรียนคิดว่าเรื่องนี้สอนอะไรเราได้บ้าง

ถ้าให้เล่าเรื่องนี้ให้เพื่อนที่ไม่เคยอ่านฟัง คุณจะเล่าสั้น ๆ ว่าอย่างไร

5) แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนรับกระต่าย และปากกา

6) นักเรียนเริ่มทำงานกลุ่ม โดยวิเคราะห์เรื่องตามสีของหมวกที่กลุ่มตนเองได้รับ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (5 นาที)

7) ครูถามนักเรียนแต่ละกลุ่มว่าเข้าใจหน้าที่ของหมวกที่ได้รับมอบหมายอย่างไร และให้นักเรียนจดประเด็นสำคัญไว้

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล (5 นาที)

8) ครูประเมินจากการมีส่วนร่วมและการทำงานกลุ่ม

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1) ทบทวนเรื่องย่อที่เรียนในชั่วโมงก่อนโดยให้นักเรียนช่วยกันเล่าเป็นภาพรวม

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการสอน (30 นาที)

2) นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายเพิ่มเติม และสรุปการคิดตามสีของหมวก 6 ใบ แต่ละกลุ่มจากนั้นนำเสนอผลการคิดหน้าชั้นเรียนจนครบทั้ง 6 กลุ่ม

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (5 นาที)

3) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องย่อและคุณค่าที่ได้ จากนั้นครูชี้ประเด็นสำคัญว่า อำนาจที่ปราศจากคุณธรรมนำมาซึ่งความพินาศ

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล (10 นาที)

นักเรียนตอบคำถามสั้น ๆ

แนวทางคำถาม	แนวคำตอบ
1) เรื่องนี้ทำให้นักเรียนได้ข้อคิดอะไรเกี่ยวกับการใช้อำนาจหรือความสามารถของตนเอง	- ไม่ควรใช้อำนาจหรือความสามารถไปในทางที่ผิด เพราะจะย้อนกลับมาทำร้ายตนเอง - ควรใช้ความสามารถเพื่อช่วยเหลือผู้อื่นและสร้างประโยชน์แก่สังคม
2) ถ้านักเรียนเป็นนันทก นักเรียนจะเลือกใช้พรที่ได้รับอย่างไร	- จะใช้พรนั้นเพื่อป้องกันตนเองและช่วยเหลือผู้อื่น ไม่ใช่เพื่อทำร้ายคนอื่น - ใช้พรให้เกิดคุณค่า เช่น ทำให้ตนเองปลอดภัยหรือช่วยสร้างความสุขแก่คนรอบข้าง
3) จากเรื่องนี้นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ว่าความโกรธและความแค้นนำมาซึ่งความพินาศ อธิบายเหตุผลสั้น ๆ	- เห็นด้วย เพราะความโกรธทำให้ขาดสติควบคุมตัวเองไม่ได้ สุดท้ายจะทำลายทั้งตัวเอง

	และผู้อื่น ตัวอย่างเช่น นนทกมัวแต่โกรธและแค้น จึงทำให้ถูกปราบและต้องพ่ายแพ้
4) เขียนสิ่งที่นักเรียนอยากนำไปปรับใช้กับชีวิตจริงจากบทเรียนนี้	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่ใช่ความโกรธเป็นที่ตั้ง แต่ควรแก้ปัญหาด้วยสติและเหตุผล - ใช้ความรู้ ความสามารถที่มีอย่างถูกต้องและเป็นประโยชน์ - ฝึกให้อภัยผู้อื่น เพื่อลดความขัดแย้งและสร้างความสงบสุขในชีวิต

นักเรียนทำแบบฝึกสรุบบ่อยครั้งในสมุดเรียนโดยมีคำถามดังนี้

- 1) เรื่องนี้ทำให้นักเรียนได้ข้อคิดอะไรเกี่ยวกับการใช้อำนาจหรือความสามารถของตนเอง
- 2) ถ้านักเรียนเป็นนนทก นักเรียนจะเลือกใช้พรที่ได้รับอย่างไร
- 3) จากเรื่องนี้นักเรียนเห็นด้วยหรือไม่ว่า ความโกรธและความแค้นนำมาซึ่งความพินาศ อธิบายเหตุผลสั้น ๆ
- 4) เขียนสิ่งที่นักเรียนอยากนำไปปรับใช้กับชีวิตจริงจากบทเรียนนี้

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน

งานกลุ่ม

7. สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนภาษาไทยวรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- 2) ภาพประกอบการสอน
- 3) วีดิโอเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก

8. การวัดและการประเมินผล (KPA)

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1) เล่าเรื่องย่อวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกได้อย่างถูกต้องและมีลำดับเหตุการณ์ (K)	1) สังเกตจากการตอบคำถาม	1) แบบสังเกตการเรียนรู้	คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

2) ใช้การคิดแบบ หมวก 6 ใบ เพื่อ วิเคราะห์เรื่องย่อได้ (P)	2) สังเกตจากการ ทำงานกลุ่ม	2) แบบประเมินการ ทำงานกลุ่ม	คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์
3) นักเรียนมีความ สนใจและใฝ่รู้ใน วรรณคดีไทย (A)	3) สังเกตพฤติกรรม การแสดงออก	4) แบบสังเกตพฤติกรรม	ระดับดีขึ้นไปถือว่า ผ่านเกณฑ์

9. บันทึกหลังสอน

ผลการสอน

นักเรียนในชั้นเรียนทุกคนได้เข้าใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ได้จัดไว้เป็นอย่างดี และสนใจเนื้อหาที่
ผู้สอนได้สอนในชั้นเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มและทำกิจกรรมตามสั่งมาก 6 คน
ได้อ่านหนังสือ

ปัญหา/อุปสรรค

นักเรียนบางคนยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียนและไม่สนใจเรียน และ
บางคนใช้เวลามากเกินไปในการทำกิจกรรมที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

ผู้สอนควรให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดไว้ โดยอาจ
ใช้คำถามกระตุ้นความคิดริเริ่มในกลุ่ม และบริหารเวลาในชั้นเรียนให้เหมาะสม
ยิ่งขึ้น

ลงชื่อ

(นางสาวศิริณดา ไชยแก้ว)

ครูผู้สอน

10 / พ.ย. / 2564

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

แผนการสอนยังคงเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาวิชา สอดคล้องกับ
ระดับชั้นเรียนและระดับความสามารถของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ผู้สอนควร
ใช้สื่อประกอบ เช่น แผนภาพในชั้นเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียน
เข้าใจเนื้อหา และใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายมากขึ้น

ลงชื่อ

(นางยุภาลักษณ์ อัมฉกร)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

10 / พ.ย. / 2564

ความคิดเห็นผู้บริหาร

แผนการจัดการโรงเรียนสหศึกษาต้องทำมากระหว่างและตัวผู้ ๑๖ ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการศึกษา
วิเคราะห์และทราบถึงคุณค่าในด้านต่างมีแต่ผล ผู้เรียนสามารถสื่อสารและเข้าใจโครงงานที่ดีใน
ลักษณะกิจกรรมส่งเสริมในศตวรรษที่ ๒๑ มาตรา ๖๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
คุณภาพผู้เรียน

ลงชื่อ.....

พล

(นายพลสันต์ พิมพ์ภักดี)

ผู้บริหารสถานศึกษา

๒๐ / ๗ / ๒๕๖๔

ภาคผนวก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องเนื้อเรื่องย่อ

ประกอบด้วย

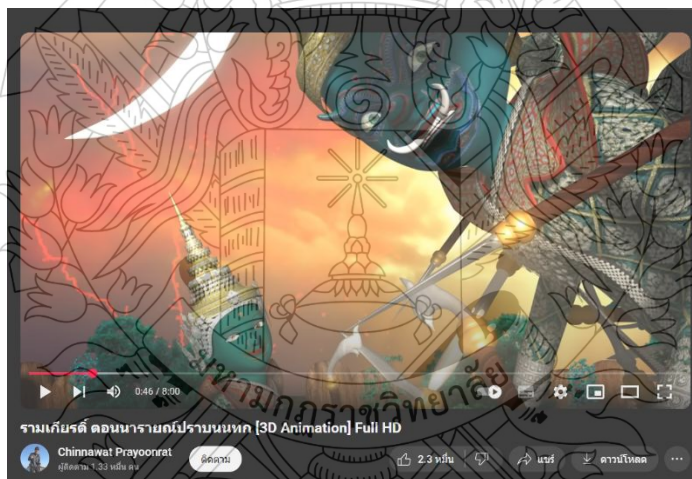
1. สื่อภาพประกอบการสอน
2. วีดิโอวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก
3. แนวคำตอบงานกลุ่ม
4. แบบสังเกตการเรียนรู้
5. แบบประเมินการทำงานกลุ่ม
6. แบบประเมินพฤติกรรม

สื่อภาพประกอบการสอน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องเนื้อเรื่องย่อ
 รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สื่อวีดีโอ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องเนื้อเรื่องย่อ
 รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

https://youtu.be/euwa4lv_Jzg?si=mDb4tFxfFeWSbL4I

แนวคำตอบงานกลุ่ม

กลุ่มที่ 1 หมวกขาว (สรุปข้อเท็จจริง/ลำดับเรื่อง)

- ตัวละครสำคัญในตอนนี้มีใครบ้าง
- เหตุการณ์สำคัญในเรื่องย่อคืออะไรบ้าง
- สรุปเรื่องย่อวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก

เป็นลำดับเหตุการณ์

แนวคำตอบ

1) ตัวละครสำคัญในตอนนี้มีใครบ้าง

- พระอิศวร
- พระนารายณ์
- นนทก
- เทวดาทั้งหลาย

2) เหตุการณ์สำคัญในเรื่องย่อคืออะไรบ้าง

- พระอิศวรประทานพรให้นนทกมีนิ้วเพชร สามารถชี้ใครก็ตาย
- นนทกใช้พรที่ได้มาทำร้ายเทวดาเพราะเคยถูกแกล้งมาก่อน
- พระนารายณ์จำแลงกายเป็นนางฟ้ามาหลอกล่อนนทกให้พอรำ
- นนทกหลงกลชี้นิ้วเพชรใส่ตัวเองจนตาย
- พระนารายณ์ปราบนนทกสำเร็จ

3) สรุปเรื่องย่อตามลำดับเหตุการณ์

- 1) พระอิศวรเห็นนนทกมีความจงรักภักดี จึงประทานพรให้นิ้วเป็นเพชร
- 2) นนทกได้รับพรแล้วกลับใช้อำนาจทำร้ายเทวดาที่เคยแกล้ง
- 3) เทวดาทั้งหลายหนีตายไปฟ้องพระอิศวร
- 4) พระอิศวรให้พระนารายณ์ลงไปปราบนนทก
- 5) พระนารายณ์จำแลงเป็นนางฟ้ามาหลอกให้นนทกพอรำ
- 6) นนทกหลงกลชี้นิ้วเพชรใส่ตัวเอง จึงตายด้วยอำนาจพรของตน
- 7) พระนารายณ์แสดงฤทธิ์ปราบนนทกได้สำเร็จ

กลุ่มที่ 2 หมวกแดง (ความรู้สึก)

- คุณรู้สึกอย่างไรกับตัวละครนนทก?

- คุณมีความรู้สึกอย่างไรกับการกระทำของ พระนารายณ์
- ถ้าคุณเป็นเทพที่ถูกนทกทำร้าย คุณจะรู้สึกอย่างไร

แนวคำตอบ

- รู้สึกสงสารนทก เพราะเป็นผู้ที่ถูกกลั่นแกล้งก่อนจนเกิดความแค้น
- รู้สึกชื่นชมพระนารายณ์ที่มีสติ ปัญญา และใช้ไหวพริบปราบศัตรูโดยไม่ใช้ความ

รุนแรง

- ถ้าเป็นเทพที่ถูกนทกทำร้าย คงรู้สึกกลัวและเสียใจที่เคยกลั่นแกล้งผู้อื่น

มาก่อน

กลุ่มที่ 3 หมวกดำ (ข้อเสีย/ความคิดด้านลบ)

- การที่นทกใช้อำนาจพรที่ได้มาในทางที่ผิด ก่อให้เกิดผลเสียอย่างไร
- ถ้าเรามีความโกรธแค้นเหมือนนทก จะเกิดโทษต่อชีวิตเราอย่างไร

แนวคำตอบ

- การใช้อำนาจพรในทางที่ผิดทำให้นทกกลายเป็นผู้หยิ่งผยองและสร้างความเดือดร้อน
- สุดท้ายเขาต้องพินาศเพราะอำนาจนั่นเอง
- ความโกรธแค้นทำให้จิตใจมืดมัว มองไม่เห็นทางออกที่ดี และนำไปสู่ความพินาศในที่สุด

กลุ่มที่ 4 หมวกเหลือง (ข้อดี/ความคิดด้านบวก)

- คุณธรรมใดที่สะท้อนจากการกระทำของพระนารายณ์
- เรื่องนี้สอนให้เห็นข้อดีของการใช้สติและปัญญาอย่างไร

แนวคำตอบ

- พระนารายณ์มีสติและใช้ปัญญาแก้ปัญหา ไม่ใช้อารมณ์หรือความรุนแรง
- แสดงให้เห็นคุณธรรมเรื่อง “การใช้สติปัญญาเหนือกำลัง” และ “การไม่หลงในอำนาจ”
- เรื่องนี้สอนให้เห็นข้อดีของการใช้สติยับยั้งความโกรธ และการคิดก่อนทำ

กลุ่มที่ 5 หมวกเขียว (ความคิดสร้างสรรค์)

- ถ้านทก ไม่ใช่พรชี่นัวในทางที่ผิด เรื่องราวจะเป็นอย่างไร
- ถ้าคุณเป็นพระนารายณ์ คุณจะใช้วิธีใดปราบนทกโดยไม่ต้องลอบให้

ฟ่อนรำ

แนวคำตอบ

- ถ้านนทกไม่ใช้พรขั้ในทางที่ผิด เขาอาจได้อยู่รับใช้พระอิศวรอย่างมีความสุข และได้รับความเคารพจากเทวดา

- ถ้าเป็นพระนารายณ์ อาจเลือกใช้วิธีแสดงธรรมสั่งสอน หรือใช้เวทมนตร์จำกัด อำนาจนทก โดยไม่ต้องหลอกให้เพื่อนรำ

กลุ่มที่ 6 หมวกน้ำเงิน (สรุป)

- เมื่อเรียนเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนทก จบแล้วนักเรียนคิดว่าเรื่องนี้ สอนอะไรเราได้บ้าง

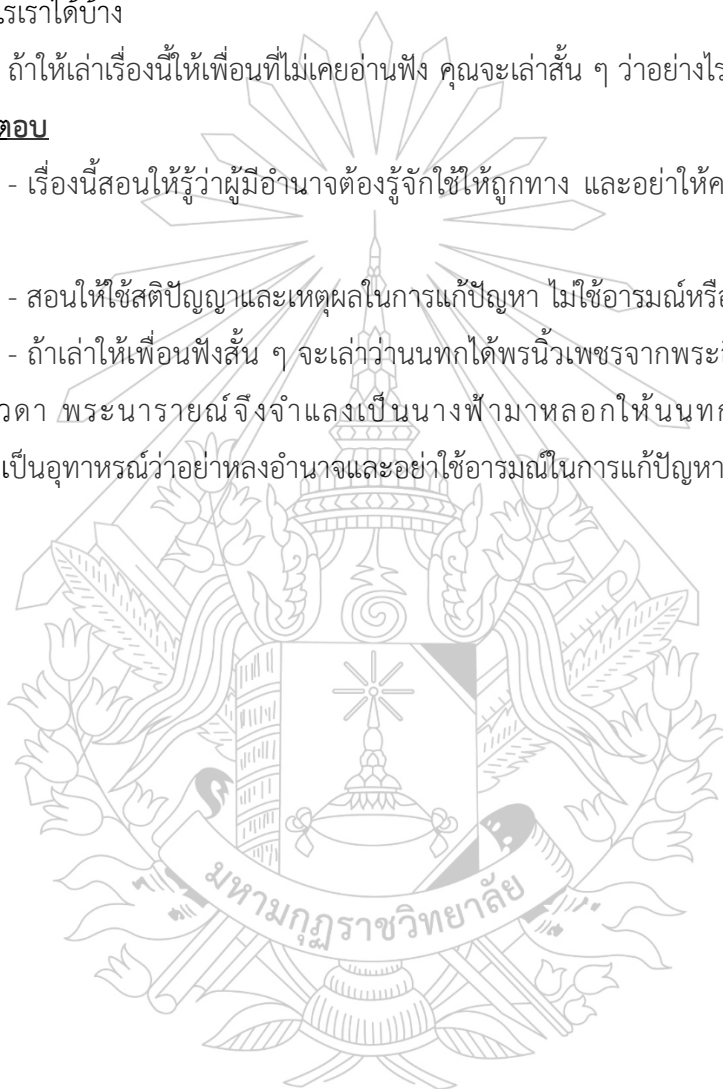
ถ้าให้เล่าเรื่องนี้ให้เพื่อนที่ไม่เคยอ่านฟัง คุณจะเล่าสั้น ๆ ว่าอย่างไร

แนวคำตอบ

- เรื่องนี้สอนให้รู้ว่าผู้มีอำนาจต้องรู้จักใช้ให้ถูกทาง และอย่าให้ความโกรธครอบงำ จิตใจ

- สอนให้ใช้สติปัญญาและเหตุผลในการแก้ปัญหา ไม่ใช่อารมณ์หรือความรุนแรง

- ถ้าเล่าให้เพื่อนฟังสั้น ๆ จะเล่าว่านทกได้พรนิ้วเพชรจากพระอิศวร แต่ใช้พรทำร้ายเทวดา พระนารายณ์จึงจำแลงเป็นนางฟ้ามาหลอกให้นทกขี้นิ้วใส่ตัวเอง จนตาย เป็นอุทาหรณ์ว่าอย่าหลงอำนาจและอย่าใช้อารมณ์ในการแก้ปัญหา

แบบสังเกตการเรียนรู้

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
ดีมาก	เล่าเรื่องย่อได้ถูกต้องครบถ้วน สอดคล้องตามบทประพันธ์ มีลำดับเหตุการณ์ชัดเจน และอธิบายขยายความหรือยกตัวอย่างเพิ่มเติมได้	4
ดี	เล่าเรื่องย่อได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ ลำดับเหตุการณ์ต่อเนื่องพอสมควร แม้อาจขาดรายละเอียดเล็กน้อย	3
พอใช้	เล่าเรื่องย่อได้เพียงบางส่วน ถูกต้องเพียงบางข้อ ลำดับเหตุการณ์ไม่ต่อเนื่องชัดเจน	2
ควรปรับปรุง	ไม่สามารถเล่าเรื่องย่อได้ หรือเล่าผิดพลาดเกือบทั้งหมด ลำดับเหตุการณ์สับสน	1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

คะแนนรวม 10 คะแนนเต็ม	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
4	ดีมาก
3	ดี
2	พอใช้
1	ต้องปรับปรุง

แบบประเมินการทำงานแบบกลุ่ม

กลุ่มที่	ชื่อ - นามสกุล	รายการประเมิน					
		การนำเสนอเนื้อหาตามหมวด	การทำงานร่วมกันของกลุ่ม	การสื่อสารและการนำเสนอ	ความคิดสร้างสรรค์และมุมมอง	คะแนนรวม	ระดับคุณภาพ
		(5)	(5)	(5)	(5)	20	
1	1.						
	2.						
	3.						
	4.						
	5.						
2	6.						
	7.						
	8.						
	9.						
	10.						
3	11.						
	12.						
	13.						
	14.						
	15.						
4	16.						
	17.						

	18.						
	19.						
	20.						
5	21.						
	22.						
	23.						
	24.						
	25.						
6	26.						
	27.						
	28.						
	29.						
	30.						

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

คะแนนรวม 20 คะแนนเต็ม	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18-20	ดีมาก
11-17	ดี
6-10	พอใช้
0-5	ควรปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรม

พฤติกรรมที่สังเกต	ระดับคุณภาพ 3 ดี	ระดับคุณภาพ 2 พอใช้	ระดับคุณภาพ 1 ควรปรับปรุง
1. ความตั้งใจในการเรียน	ตั้งใจเรียนตลอดเวลา มีสมาธิ สนใจเนื้อหา และมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง	ตั้งใจเรียนบ้างเป็นบางครั้ง สมาธิไม่สม่ำเสมอ	ไม่ตั้งใจเรียน ไม่สนใจเนื้อหา ไม่ร่วมกิจกรรม
2. ความสนใจต่อการเรียนรู้วรรณคดีไทย	สนใจ ชักถาม แสดงความคิดเห็น และเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตจริง	สนใจพอสมควร แสดงความคิดเห็นบ้างแต่ไม่สม่ำเสมอ	ไม่สนใจ ไม่ชักถาม ไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณคดีไทย
3. ความใฝ่รู้และการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม	ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ และนำมาแลกเปลี่ยนในชั้นเรียน	ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมบ้าง แต่ไม่ต่อเนื่อง	ไม่ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ขาดความใฝ่รู้

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

คะแนนรวม 10 คะแนนเต็ม	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-10	ดีมาก
6-7	ดี
4-5	พอใช้
1-3	ควรปรับปรุง

๑) ตัวละครสำคัญในภาพยนตร์ โจ้ซ่า!
 โจ้ซ่า เป็นคนดีใจดี มีแรงจูงใจในสิ่งที่ทำดี
 (คุณลักษณะที่ควรส่งเสริม) เช่น ความซื่อสัตย์ ความ
 ความซื่อสัตย์ ความซื่อสัตย์ ความซื่อสัตย์
 ความซื่อสัตย์ ความซื่อสัตย์ ความซื่อสัตย์

๒) เหตุการณ์สำคัญในภาพยนตร์
 โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่าในตอนที่โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่า
 โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่าในตอนที่โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่า
 โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่าในตอนที่โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่า

บทสรุป
 โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่าในตอนที่โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่า
 โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่าในตอนที่โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่า
 โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่าในตอนที่โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่า

กลุ่มที่ ๒ นวมกลสีแดง

โจ้ซ่า ได้พบกับโจ้ซ่าในตอนที่โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่า
 โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่าในตอนที่โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่า
 โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่าในตอนที่โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่า

นวมกลี้อำ (กลุ่มที่ ๓)

การใช้อำนาจของนวมกลี้อำที่ผิดทำให้คนทุกข์
 กลางบ้านอยู่ในอำนาจ ขาดสติ ไม่ยั้งคิด และไม่ยั้งอาย
 ขอบใจผู้อื่น ส่งผลให้เกิดความทุกข์ และความหวาดกลัวใน
 สตรีวัย สตรีวัย สตรีวัย สตรีวัย สตรีวัย สตรีวัย สตรีวัย
 สตรีวัย สตรีวัย สตรีวัย สตรีวัย สตรีวัย สตรีวัย สตรีวัย
 สตรีวัย สตรีวัย สตรีวัย สตรีวัย สตรีวัย สตรีวัย สตรีวัย

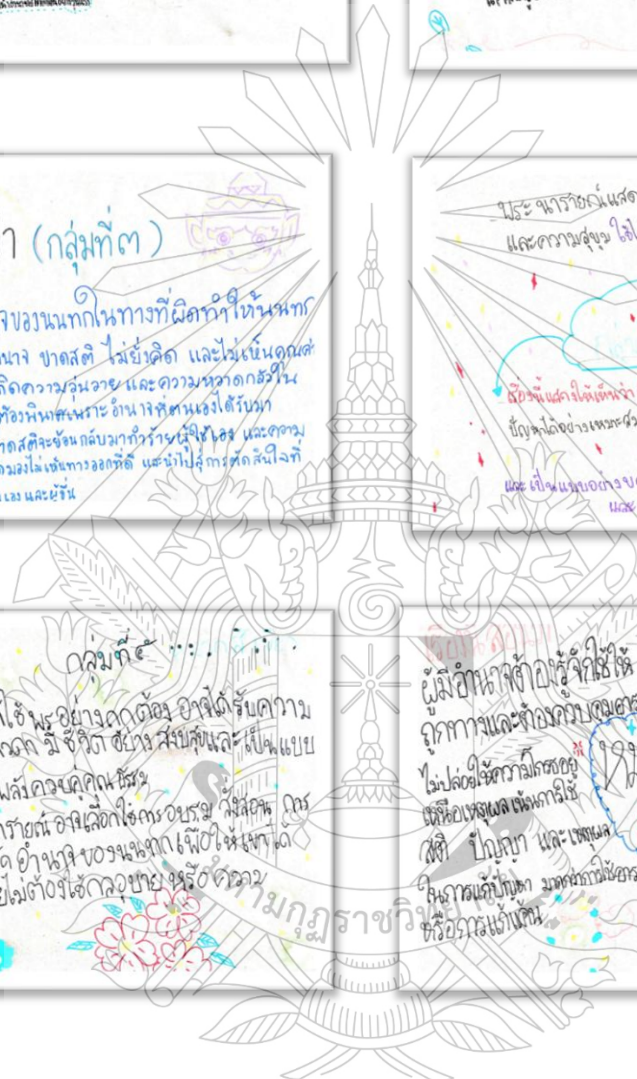
โจ้ซ่า ได้พบกับโจ้ซ่าในตอนที่โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่า
 โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่าในตอนที่โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่า
 โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่าในตอนที่โจ้ซ่าได้พบกับโจ้ซ่า

กลุ่มที่ ๓

หากนวมกลี้อำ ใช้พระอย่างถูกต้อง อาจได้รับคาม
 เคารพจาก เจ้านาย มีชีวิต ชัยชนะ สันติสุข และเป็นแบบ
 ช่าง ของผู้มีพลังอย่างคุณโจ้ซ่า
 หากเป็นพระนวมกลี้อำ อาจเลือกใจคนรอบข้าง มีสติคุณ
 เจริญ หรือทำดี อย่างนวมกลี้อำ เพื่อให้เขาได้
 ทำหน้าที่ดี โดยไม่ต้องใช้กลอุบายหรือความ
 รุ้แฉ่ง

นวมกลี้อำ

ผู้ที่มีอำนาจที่ถูกต้องจะได้รับความ
 เคารพและได้รับความไว้วางใจ
 ไม่ปล่อยให้ความรักครอบงำ
 ผู้ที่มีพลังพลังแห่งความรัก
 สติ โอบอ้อม และเมตตา
 สันติสุขและสันติสุข
 สตรีวัย สตรีวัย สตรีวัย สตรีวัย สตรีวัย สตรีวัย สตรีวัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้: ภาษาไทย รหัสวิชา: ท21101 รายวิชา: ภาษาไทย
 โรงเรียน ขอนแก่นวิทยายน 2 (สมานสุเมโธ) ระดับชั้น: มัธยมศึกษาปีที่ 2
 หน่วยการเรียนรู้ที่: 4 เรื่อง: รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก จำนวน 12 ชั่วโมง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง: เรื่องวิเคราะห์ตัวละคร จำนวน 2 ชั่วโมง
 ครูผู้สอน : นางสาวศิริณณา ไชยแก้ว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568
 สอนวันพฤหัสบดี ที่ 30 เดือนตุลาคม และวันจันทร์ ที่ 3 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2568

1. มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด ม.2/1 สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น

ม.2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดี วรรณกรรมที่อ่าน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อเรียนเรื่องวิเคราะห์ตัวละคร นักเรียนสามารถ

1) นักเรียนระบุข้อมูลและลักษณะของตัวละครจากเรื่องที่อ่านได้ (K)

2) นักเรียนวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย บทบาท และคุณค่าของตัวละครโดยใช้การคิดหลากหลาย มุมมองผ่านหมวก 6 ใบได้ (P)

3) นักเรียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นต่อการกระทำของตัวละครได้ (A)

3. สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

การวิเคราะห์ตัวละครในวรรณคดีช่วยให้เข้าใจพฤติกรรม ความคิด และอารมณ์ของตัวละคร ตลอดจนคุณค่าทางสังคมและศีลธรรม การใช้เทคนิคหมวกความคิด 6 ใบช่วยให้นักเรียนพิจารณาตัวละครได้หลายมุมมอง ทั้งข้อมูล ความรู้สึก ข้อดี ข้อเสีย ความคิดสร้างสรรค์ และการสรุปวิเคราะห์

4. เนื้อหา / สาระการเรียนรู้

ความหมายและความสำคัญของการวิเคราะห์ตัวละคร และวิธีการพิจารณาลักษณะภายนอก ภายในพฤติกรรม คำพูด และบทบาทของตัวละคร และการใช้หมวกความคิด 6 ใบในการมองตัวละคร

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน (๓ นาที)

1) ครูเปิดวิดีโอเรื่องสั้นเรื่องหมาผู้กล้าหาญแล้วตั้งคำถาม

แนวคำถาม - นักเรียนชอบตัวละครใดที่สุด เพราะอะไร

- ลักษณะนิสัยของตัวละคร

จากนั้นเชื่อมโยงเข้าสู่หัวข้อการวิเคราะห์ตัวละครในวรรณคดีโดยใช้หมวกความคิด 6 ใบ

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการสอน (30 นาที)

2) ครูอธิบายความหมาย และความสำคัญของการวิเคราะห์ตัวละคร จากนั้นแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม 6 กลุ่ม พร้อมแจกใบความรู้ และคำชี้แจงก่อนทำกิจกรรมแผนภาพสรุปการวิเคราะห์ตัวละคร ด้วยหมวก 6 ใบ

3) ให้แต่ละกลุ่มเลือกตัวละครจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบหนทก กลุ่มละ 1 ตัวละครเพื่อทำกิจกรรมวิเคราะห์ตัวละครผ่านหมวก 6 ใบ ดังนี้

สีของหมวก	คำถาม
หมวกสีขาว (ข้อมูล/ข้อเท็จจริง)	นักเรียนค้นหาข้อมูลข้อเท็จจริงของตัวละคร (ชื่อ สถานะ บทบาท เหตุการณ์สำคัญ)
หมวกสีแดง (ความรู้สึก)	นักเรียนสะท้อนความรู้สึกและอารมณ์ที่มีต่อตัวละครนั้น
หมวกสีดำ (ข้อเสีย/ความคิดด้านลบ)	นักเรียนวิเคราะห์ข้อเสีย จุดอ่อน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (10 นาที)

4) แต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูล และครูช่วยเสริมประเด็นสำคัญ

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล (5 นาที)

5) ประเมินจากการมีส่วนร่วม การตอบคำถาม และการนำเสนอของกลุ่ม

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1) ครูทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ชั่วโมงที่แล้ว โดยตั้งคำถาม

แนวคำถาม จากหมวก 3 สีแรก นักเรียนเห็นตัวละครในแง่มุมใดบ้าง

แนวคำตอบ

สีของหมวก	แนวคำตอบ
หมวกสีขาว (ข้อมูล/ข้อเท็จจริง)	ชื่อ: นนทก (เป็นยักษ์) บทบาท: เป็นตัวละครสำคัญในการต่อสู้กับพระรามและพระนารายณ์

	เหตุการณ์สำคัญ: ได้รับพรนิวเพชรจากพระอิศวร นำไปฆ่าเทวดา จนพระนารายณ์ต้องแปลงกายมาปราบและตัดศีรษะ
หมวกสีแดง (ความรู้สึก)	- รู้สึก สงสารนทก เพราะถูกเทวดากลับแก้ง แม้จะทำหน้าที่รับใช้ตามที่ได้รับมอบหมาย - รู้สึก เห็นใจ ที่เลือกใช้พลังผิดทาง จนกลายเป็นฝ่ายตรงข้ามกับพระนารายณ์ - รู้สึก ตื่นเต้น ในฉากการต่อสู้ เพราะมีการใช้เล่ห์กลและกลยุทธ์จนเอาชนะได้
หมวกสีดำ (ข้อเสีย/ความคิดด้านลบ)	- นทกมี จุดอ่อนคือหลงเชื่อในอำนาจของตนเองมากเกินไป จึงขาดความรอบคอบ - การใช้อำนาจไม่ถูกทาง จากที่ควรใช้ป้องกันตน กลับนำไปใช้ทำร้ายผู้อื่น - ความไม่ระวังทำให้ ตกเป็นเหยื่อเล่ห์กลของพระนารายณ์ และพ่ายแพ้ในที่สุด

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการสอน (30 นาที)

2) ครูให้นักเรียนกิจกรรมวิเคราะห์ตัวละครผ่านหมวก 6 ใบ ต่อจากชั่วโมงที่แล้ว

สีของหมวก	คำถาม
หมวกสีเหลือง (ข้อดี/ความคิดด้านบวก)	มองหาข้อดี ประโยชน์ หรือคุณค่าของตัวละคร
หมวกสีเขียว (ความคิดสร้างสรรค์)	คิดหาทางเลือกใหม่ ๆ หรือวิธีการที่ตัวละครอาจทำได้ดีกว่า
หมวกสีฟ้า (สรุป)	กลุ่มนักเรียนสรุป วิเคราะห์ และจัดทำแผนภาพสรุปตัวละคร

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (10 นาที)

3) ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลการวิเคราะห์

4) ครูและนักเรียนร่วมกันสะท้อนความคิดเห็นและเชื่อมโยงว่าการวิเคราะห์ตัวละครช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องและคุณค่าของวรรณคดีมากขึ้นอย่างไร

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล (5 นาที)

5) ประเมินจากชิ้นงานกลุ่ม การสรุปผล และการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

6. ชิ้นงาน / ภาระงาน

1) แผนภาพสรุปการวิเคราะห์ตัวละครด้วยหมวก 6 ใบ

2) การนำเสนอผลงานกลุ่ม

7. สื่อ / วัสดุ / อุปกรณ์ / แหล่งเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนภาษาไทยวรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- 2) ใบความรู้เรื่องการวิเคราะห์ตัวละคร
- 3) กระดาษชาร์ต / ปากกาสี
- 4) สื่อวีดีโอ
- 5) คำชี้แจงก่อนทำกิจกรรม

8. การวัดและการประเมินผล (KPA)

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1) ระบุข้อมูลและลักษณะของตัวละครจากเรื่องที้อ่านได้ (K)	1) สังเกตจากการตอบคำถาม	1) แบบสังเกตการเรียนรู้	คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์
2) วิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย บทบาท และคุณค่าของตัวละครโดยใช้การคิดหลากหลายมุมมองผ่านหมวก 6 ใบได้ (P)	2) สังเกตจากการทำงานกลุ่ม	2) แบบประเมินการทำงานแบบกลุ่ม	คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์
3) แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นต่อการกระทำของตัวละครได้ (A)	3) สังเกตพฤติกรรม การแสดงออก	4) แบบสังเกตพฤติกรรม	ระดับดีขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง เรื่องวิเคราะห์ตัวละคร

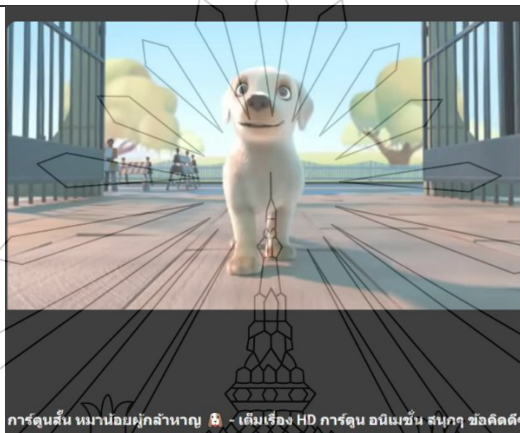
ประกอบด้วย

1. สื่อวีดีโอ
2. สื่อ PowerPoint
3. แบบสังเกตการเรียนรู้
4. แบบประเมินการทำงานแบบกลุ่ม
5. แบบประเมินพฤติกรรม

สื่อวิดีโอ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องวิเคราะห์ตัวละคร
รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

<https://www.youtube.com/watch?v=j5kvTX7a3HI>

สื่อ PowerPoint

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องวิเคราะห์ตัวละคร
รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจงก่อนทำกิจกรรม
แผนภาพสรุปการวิเคราะห์ตัวละครด้วยหมวก 6 ใบ

ใบความรู้ และแนวคำตอบ
แผนภาพสรุปการวิเคราะห์ตัวละครด้วยหมวก 6 ใบ

แบบสังเกตการเรียนรู้

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
ดีมาก	ระบุข้อมูลและลักษณะของตัวละครได้ถูกต้องครบถ้วน มีรายละเอียดชัดเจน สามารถยกเหตุผลหรือเหตุการณ์ประกอบได้	4
ดี	ระบุข้อมูลและลักษณะของตัวละครได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ มีรายละเอียดสำคัญครบ แม้อาจขาดบางส่วนเล็กน้อย	3
พอใช้	ระบุข้อมูลและลักษณะของตัวละครได้บางส่วน ถูกต้องเพียงบางข้อ ยังไม่ครบถ้วน	2
ควรปรับปรุง	ไม่สามารถระบุได้ หรือระบุผิดพลาดเกือบทั้งหมด	1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

คะแนนรวม 10 คะแนนเต็ม	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
4	ดีมาก
3	ดี
2	พอใช้
1	ต้องปรับปรุง

แบบประเมินการทำงานแบบกลุ่ม

กลุ่ม ที่	ชื่อ - นามสกุล	รายการประเมิน					
		การนำเสนอเนื้อหาทั้งหมด	การทำงานร่วมกันของกลุ่ม	การสื่อสารและการนำเสนอ	ความคิดสร้างสรรค์และมุมมอง	คะแนนรวม	ระดับคุณภาพ
		(5)	(5)	(5)	(5)	20	
1	1.						
	2.						
	3.						
	4.						
	5.						
2	6.						
	7.						
	8.						
	9.						
	10.						
3	11.						
	12.						
	13.						
	14.						

	15.							
4	16.							
	17.							
	18.							
	19.							
	20.							
	21.							
	22.							
5	23.							
	24.							
	25.							
6	26.							
	27.							
	28.							
	29.							
	30.							

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

คะแนนรวม 20 คะแนนเต็ม	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18-20	ดีมาก
11-17	ดี
6-10	พอใช้
0-5	ควรปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรม

พฤติกรรมที่สังเกต	ระดับคุณภาพ 3 ดี	ระดับคุณภาพ 2 พอใช้	ระดับคุณภาพ 1 ควรปรับปรุง
1. การแสดงความรู้สึกต่อการกระทำของตัวละคร	แสดงความรู้สึกต่อการกระทำของตัวละครได้ชัดเจน ลึกซึ้ง และมีเหตุผลประกอบเหมาะสม	แสดงความรู้สึกต่อการกระทำของตัวละครได้ แต่เหตุผลไม่ครบถ้วน	ไม่สามารถแสดงความรู้สึกต่อการกระทำของตัวละครได้ หรือแสดงออกอย่างไม่เหมาะสม
2. การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละคร	แสดงความคิดเห็นต่อการกระทำของตัวละครได้อย่างเหมาะสม เชื่อมโยงกับเรื่องราวหรือประสบการณ์ของตน	แสดงความคิดเห็นได้บ้าง แต่ไม่ชัดเจนหรือไม่สม่ำเสมอ	ไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละครเลย
3. การมีส่วนร่วมในการอภิปรายหรือกิจกรรม	มีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง แสดงความคิดเห็น ชักถาม และ	มีส่วนร่วมบ้าง แต่ไม่ต่อเนื่องหรือแสดงความคิดเห็นไม่ครบถ้วน	ไม่ร่วมกิจกรรม ไม่แลกเปลี่ยนความคิดเห็น

	แลกเปลี่ยนมุมมองกับ เพื่อน		
--	-------------------------------	--	--

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

คะแนนรวม 10 คะแนนเต็ม	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-10	ดีมาก
6-7	ดี
4-5	พอใช้
1-3	ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้: ภาษาไทย รหัสวิชา: ท21101 รายวิชา: ภาษาไทย
 โรงเรียน ขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ) ระดับชั้น: มัธยมศึกษาปีที่ 2
 หน่วยการเรียนรู้ที่: 4 เรื่อง: รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก จำนวน 12 ชั่วโมง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง: วิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ จำนวน 2 ชั่วโมง
 ครูผู้สอน : นางสาวศิริณณา ไชยแก้ว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568
 สอนวันอังคาร ที่ 4 เดือนพฤศจิกายน และวันพฤหัสบดี ที่ 4 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า

ตัวชี้วัด ม.2/1 สรุปความรู้และคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน

ม.2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดี วรรณกรรมที่อ่าน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อเรียนเรื่องวิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ นักเรียนสามารถ

- 1) วิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ ของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ได้อย่างถูกต้อง (K)
- 2) ใช้หมวกความคิด 6 ใบ เพื่อวิเคราะห์และสะท้อนมุมมองจากเรื่องได้ (P)
- 3) แสดงเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วรรณคดี และการทำงานร่วมกับเพื่อน (A)

3. สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

วรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก แสดงให้เห็นว่า การใช้อำนาจและอารมณ์โดยไม่ยั้งคิดย่อมนำไปสู่ความพินาศ การควบคุมอารมณ์ การใช้สติปัญญา และการแก้ปัญหาอย่างยุติธรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญ นอกจากนี้ เรื่องราวยังสะท้อนความงดงามของภาษาและวรรณศิลป์ รวมทั้งค่านิยมและข้อคิดเชิงสังคมที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างสร้างสรรค์

4. เนื้อหา / สาระการเรียนรู้

วรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก เป็นตอนที่สะท้อนทั้งความงดงามของถ้อยคำประพันธ์และคติสอนใจ ผู้เรียนจะได้เข้าใจเหตุการณ์สำคัญของนนทกและพระนารายณ์ พร้อมวิเคราะห์ คุณค่าด้านเนื้อหา คุณค่าด้านสังคม และข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ผ่านการวิเคราะห์ ด้วยหมวก 6 ใบ ที่เปิดมุมมองหลากหลายและเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1) ครูฉายภาพเงาตัวละครโดยไม่บอกว่าเป็นใคร ให้นักเรียนลองเดาว่า เงานี้ น่าจะเป็นใคร และ ตัวละครนี้กำลังจะทำอะไร จากนั้นเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการสอน (30 นาที)

2) ครูอธิบายคุณค่าด้านต่าง ๆ จากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ด้วยสื่อ PowerPoint

3) นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม ตามด้านต่าง ๆ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 คุณค่าด้านเนื้อหา

กลุ่มที่ 2 คุณค่าด้านวรรณศิลป์

กลุ่มที่ 3 คุณค่าด้านสังคม

กลุ่มที่ 4 ข้อคิดที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

4) นักเรียนแต่ละกลุ่มรับคำชี้แจงในการทำกิจกรรม

5) นักเรียนแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมตามคำชี้แจงที่ได้รับ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (5 นาที)

6) แต่ละกลุ่มนำเสนอสั้น ๆ เกี่ยวกับงานที่กลุ่มตนเองทำ

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล (5 นาที)

7) สังเกตการทำงานกลุ่ม ความร่วมมือ ความคิดสร้างสรรค์

ชั่วโมงที่ 2 (50 นาที)

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (5 นาที)

1) ทบทวนความรู้จากชั่วโมงที่แล้วเรื่องคุณค่าด้านต่าง ๆ

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการสอน (20 นาที)

2) นักเรียนทำงานต่อจากชั่วโมงที่แล้วตกแต่งให้สวยงาม และเพิ่มเติมเนื้อหาในส่วนที่ยังไม่ครบ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (20 นาที)

3) นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอสรุปเนื้อหาในรูปแบบของตน

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล (5 นาที)

4) ประเมินจากการนำเสนองานของนักเรียนว่าสามารถอธิบายและสรุปข้อคิดของกลุ่มได้

ชัดเจน และใช้เหตุผล หรือตัวอย่างประกอบสอดคล้องกับหมวกแต่ละใบ

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- 1) งานกลุ่มวิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ

7. สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้

- 1) เกมทายเงาจากภาพ
- 2) หนังสือเรียนวรรณคดีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- 3) สื่อ PowerPoint
- 4) คำชี้แจงในการวิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ

8. การวัดและการประเมินผล (KPA)

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1) วิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ ของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบหนทก ได้อย่างถูกต้อง (K)	1) สังเกตจากการตอบคำถาม	1) แบบสังเกตการเรียนรู้	คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์
2) ใช้หมวกความคิด 6 ใบ เพื่อวิเคราะห์และสะท้อนมุมมองจากเรื่องได้ (P)	2) สังเกตจากการทำงานกลุ่ม	2) แบบประเมินการทำงานแบบกลุ่ม	คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์
3) แสดงเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วรรณคดี และการทำงานร่วมกับเพื่อน (A)	3) สังเกตพฤติกรรมการทำงานแสดงออก	4) แบบสังเกตพฤติกรรม	ระดับดีขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

9. บันทึกหลังสอน

ผลการสอน

นักเรียนส่วนใหญ่เข้าใจและสามารถวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ของแนวคิดที่ถูกต้อง
 และตามความคิดสร้างสรรค์ผ่านกิจกรรมมาก 6 ใบ และทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข

ปัญหาอุปสรรค

นักเรียนบางกลุ่ม สับสนว่าจุดดำด้านนี้คืออะไร ส่วนสีชมพู ขาดท่อนไขว้
 1. แสดงออกทางด้านความคิดนั้น และขาดท่อนไขว้ประกอบท่อนไขว้ของข้อก่อน

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

บุคลากรที่ว่างอยู่ประกอบด้วยบุคลากรที่ว่างอยู่ และอีกทั้งกลุ่มวิชาต่าง - แยกไป ลังบน ตามที่ดูเห็น
ในทางกลุ่ม เพื่อประโยชน์ในนักเรียนเข้าใจความแตกต่างของคุณค่าที่ระดับได้อาจารย์ที่
จัดไป

ลงชื่อ.....

(นางสาวศิริธนา ไชยแก้ว)

ครูผู้สอน

1 / ๐.๓. / ๒๕๖๔

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

แผนการศึกษาในวัดควมสอดคล้องกับมาตรฐานและวิธีวัด เนื้อหาเชิงลึกกิจกรรมเฉพาะ
กับวิชาชีพชั้น สังกัดกรมชฆน ๕ โยชน์ส่วนเสริมทักษะ การศึกษาเตรียมการระดับปริญญาตรี
เตรียมเสริมศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ให้ฝึกปฏิบัติแลกเปลี่ยนเรียนรู้
อย่างลึกซึ้งเชิงปฏิบัติได้แก่แบบจำลองเพื่อสะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและครูผู้สอน

ลงชื่อ.....

(นางยุภาลักษณ์ อัมฉกร)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1 / ๐.๓. / ๒๕๖๔

ความคิดเห็นผู้บริหาร

แผนการศึกษาที่จัดทำขึ้นสอดคล้องกับมาตรฐานและวิธีวัด กิจกรรมการเรียนรู้และการสอน
บุคลากรของโรงเรียนในลักษณะที่ต่าง แต่ร่วมกันเรียนรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
ทางศึกษาค้นคว้าวิจัย การส่งเสริมให้ครูพัฒนาการทำงานที่เรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูผู้สอน
ผู้สอนไป

ลงชื่อ.....

(นายพลสันต์ พิมพ์ภักดี)

ผู้บริหารสถานศึกษา

1 / ๐.๓. / ๒๕๖๔

ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

สรุปเนื้อเรื่อง และนำข้อคิดจากเรื่องไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ประกอบด้วย

1. สื่อ PowerPoint
2. สื่อเกมทายเงาจากภาพ
3. คำชี้แจงในการวิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ
4. แนวคำตอบ
5. แบบสังเกตการเรียนรู้
6. แบบประเมินการทำงานแบบกลุ่ม
7. แบบประเมินพฤติกรรม

สื่อ PowerPoint

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 วิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ
รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สื่อเกมทายเงาจากภาพ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 วิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ
รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สื่อคำชี้แจงในการวิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 วิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ
รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

แบบสังเกตการเรียนรู้

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
ดีมาก	วิเคราะห์คุณค่าด้านต่าง ๆ ได้ถูกต้องครบถ้วน มีรายละเอียดชัดเจน และสามารถยกตัวอย่างประกอบได้	4
ดี	วิเคราะห์คุณค่าได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ ครอบคลุมประเด็นสำคัญ แม้อาจขาดรายละเอียดบางส่วน	3
พอใช้	วิเคราะห์คุณค่าได้บางส่วน ถูกต้องเพียงบางข้อ ยังไม่ครบถ้วน หรือไม่สามารถอธิบายขยายความได้	2
ควรปรับปรุง	ไม่สามารถวิเคราะห์ได้ หรือวิเคราะห์ผิดพลาดเกือบทั้งหมด	1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

คะแนนรวม 10 คะแนนเต็ม	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
4	ดีมาก
3	ดี
2	พอใช้
1	ต้องปรับปรุง

แบบประเมินการทำงานแบบกลุ่ม

กลุ่ม ที่	ชื่อ - นามสกุล	รายการประเมิน					
		การนำเสนอเนื้อหาตามหมวด	การทำงานร่วมกันของกลุ่ม	การสื่อสารและการนำเสนอ	ความคิดสร้างสรรค์และมุมมอง	คะแนนรวม	ระดับคุณภาพ
		(5)	(5)	(5)	(5)	20	
1	1.						
	2.						
	3.						
	4.						
	5.						
2	6.						
	7.						
	8.						
	9.						
	10.						
3	11.						
	12.						
	13.						
	14.						
	15.						
4	16.						
	17.						
	18.						

	19.							
	20.							
5	21.							
	22.							
	23.							
	24.							
	25.							
6	26.							
	27.							
	28.							
	29.							
	30.							

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

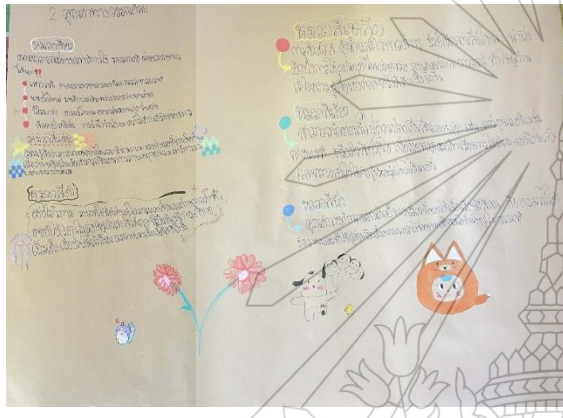
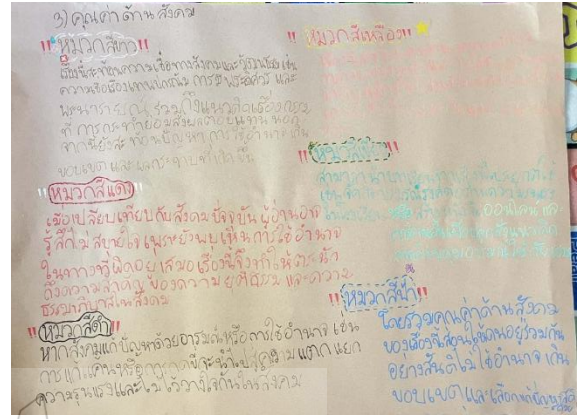
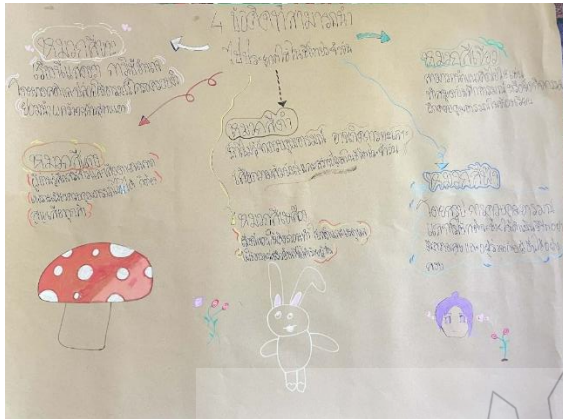
คะแนนรวม 20 คะแนนเต็ม	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18-20	ดีมาก
11-17	ดี
6-10	พอใช้
0-5	ควรปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรม

พฤติกรรมที่สังเกต	ระดับคุณภาพ 3 ดี	ระดับคุณภาพ 2 พอใช้	ระดับคุณภาพ 1 ควรปรับปรุง
1. เจตคติที่ดีต่อ การเรียนรู้ วรรณคดี	มีความกระตือรือร้น สนใจ ซักถาม แสดง ความคิดเห็น และ เห็นคุณค่าวรรณคดี ไทย	สนใจพอประมาณ แสดงเจตคติที่ดีบ้าง เป็นบางครั้ง	ไม่สนใจ ขาดความ กระตือรือร้น ไม่เห็น คุณค่าวรรณคดีไทย
2. การทำงาน ร่วมกับเพื่อน	ร่วมมือ แบ่งหน้าที่ รับฟังความคิดเห็น และช่วยเหลือเพื่อน อย่างเต็มใจ	ร่วมมือกับเพื่อนบ้าง แต่ไม่สม่ำเสมอ มี การทำงานร่วมกัน พอประมาณ	ไม่ร่วมมือ ไม่รับฟัง ความคิดเห็น และไม่ ช่วยเหลือเพื่อน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

คะแนนรวม 10 คะแนนเต็ม	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-10	ดีมาก
6-7	ดี
4-5	พอใช้
1-3	ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6

กลุ่มสาระการเรียนรู้: ภาษาไทย รหัสวิชา: ท21101 รายวิชา: ภาษาไทย
 โรงเรียน : ขอนแก่นวิทยายน 2 (สมานสุเมโธ) ระดับชั้น: มัธยมศึกษาปีที่ 2
 หน่วยการเรียนรู้ที่: 4 เรื่อง: รามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก จำนวน 12 ชั่วโมง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง: สรุปเนื้อเรื่อง และนำข้อคิดจากเรื่องไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
 จำนวน 2 ชั่วโมง ครูผู้สอน : นางสาวศิริธรรมา ไชยแก้ว ภาคเรียนที่ 2
 ปีการศึกษา 2568

สอนวันจันทร์ ที่ 10 เดือนพฤศจิกายน และวันอังคาร ที่ 11 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2568

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ท 5.1 ม.2/3 อธิบายคุณค่าของวรรณคดี วรรณกรรมที่อ่าน

ท 5.1 ม.2/4 สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านไปใช้ในชีวิตจริง

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อเรียนเรื่องสรุปเนื้อเรื่อง และนำข้อคิดจากเรื่องไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนสามารถ

- 1) อธิบายข้อคิดที่ได้รับจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกได้ (K)
- 2) เชื่อมโยงข้อคิดจากวรรณคดีไปสู่การประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงผ่านกิจกรรมหมวก 6 ใบ (P)
- 3) มีทัศนคติที่ดีและตระหนักถึงคุณค่าของข้อคิดจากวรรณคดีไทย (A)

3. สาระสำคัญ

วรรณคดีไทยมิใช่เพียงการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน แต่ยังสะท้อนข้อคิด คติสอนใจ และคุณค่าทางชีวิต ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตจริงได้ เช่น ความไม่ประมาท การควบคุมอารมณ์ ความเพียรพยายาม และการใช้สติปัญญาแก้ปัญหา

4. สาระการเรียนรู้

เนื้อหาจากรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ข้อคิดที่สะท้อน เช่น ความโกรธและอาฆาตนำไปสู่ความหายนะ การใช้อำนาจโดยไม่ควบคุมก่อให้เกิดโทษ สติปัญญาสามารถเอาชนะกำลังได้ และควรนำคุณธรรมไปปรับใช้กับชีวิตประจำวัน

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1) ครูแจกแจกการ์ดอารมณ์ให้นักเรียนเลือก ดังนี้ ตีใจ โกรธสงสาร และกลัวหาญ ครูเปิดนิทานเรื่องกุหลาบงามผู้ยิ่งใหญ่ และถามคำถามนักเรียน ดังนี้

- แนวคำถาม
- ตัวละครนี้กำลังรู้สึกอย่างไร
  - นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

ในการตอบคำถามนักเรียนจะต้องยกการ์ดอารมณ์ที่นักเรียนได้ และตอบคำถามพร้อมบอกเหตุผลประกอบ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน (30 นาที)

2) ครูทบทวนความรู้เนื้อเรื่องวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ครูเปิดภาพการ์ดเหตุการณ์จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันเรียงลำดับเหตุการณ์ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง

3) นักเรียนแบ่งกลุ่มแบบสุ่มจากวงล้อสุ่มเลขที่โดยแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม และแจกคำชี้แจงการทำงานกลุ่มให้กับนักเรียน

3) นักเรียนทำงานกลุ่มตามสีของหมวก 6 ใบ โดยให้นักเรียนทำงานในข้อของหมวกสีขา และหมวกสีแดง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (5 นาที)

4) นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนองาน และครูเพิ่มเติมเนื้อหาในส่วนที่นักเรียนขาดหายไป

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล (5 นาที)

5) ครูสังเกตการนำเสนองานของนักเรียนแต่ละกลุ่มว่ามีความเข้าใจมากน้อยเพียงใด

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)

1) ครูทบทวนความรู้จากชั่วโมงที่แล้วจากหมวก 3 สี คือหมวกสีขา หมวกสีแดง และหมวกสีดำและถามคำถามนักเรียน

แนวคำถาม - ตัวละครหลักมีใครบ้าง และแต่ละคนทำอะไร

- หากเราอยู่ในสถานการณ์เดียวกับเทวดาที่ถูกทำร้ายจะรู้สึกแบบไหน

แนวคำตอบ - เช่น นทก : เป็นยักษ์คอยรับใช้คอยล้างเท้าเทวดา

พระอิศวร : ประทานพรนิวเพชร์ให้นทกเพื่อตอบแทนความจงรักภักดี

พระนารายณ์ : แปลงกายเป็นนางอัปสรลงมาล่อหลอกนทก

เหล่าเทวดา : ถูกนทกใช้นิวเพชร์ทำร้ายจนล้มตายจำนวนมาก เป็นต้น

- รู้สึก โกรธและไม่ยุติธรรม ที่ถูกทำร้ายโดยไร้เหตุผล

- รู้สึก สงสารนทก ที่ปล่อยให้อำนาจและความโกรธครอบงำจนทำลายตนเอง

- หากเป็นเราคงอยากให้ มี ผู้มีสติปัญญาและความยุติธรรม เข้ามาช่วยแก้ไขปัญหา เช่นเดียวกับที่พระนารายณ์เข้ามาปราบนนทก

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน (30 นาที)

2) นักเรียนทำงานกลุ่มตามสีของหมวก 6 ใบ ที่เหลืออีก 3 สี คือ หมวกเหลือง หมวกสีเขียว และหมวกฟ้า

3) นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอความรู้จากการวิเคราะห์สีหมวก 3 สี

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป (5 นาที)

4) นักเรียนและครูช่วยกันสรุปความรู้จากการวิเคราะห์โดยใช้หมวก 6 ใบ

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล (5 นาที)

ครูสังเกตการนำเสนอของนักเรียนแต่ละกลุ่มว่ามีความเข้าใจมากน้อยเพียงใด

6. ชิ้นงาน / ภาระงาน

3) งานกลุ่ม

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

- 1) นิทานเรื่องกุหลาบงามผู้ยิ่งใหญ่
- 2) การ์ดอารมณ์
- 3) การ์ดเหตุการณ์
- 4) คำชี้แจงการทำงานกลุ่ม

8. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1) นักเรียนอธิบายข้อคิดที่ได้รับจากวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก ได้ (K)	1) สังเกตจากการตอบคำถาม	1) แบบสังเกตการเรียนรู้	คะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์
2) นักเรียนสามารถเชื่อมโยงข้อคิดจากวรรณคดีไปสู่การประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงผ่านกิจกรรมหมวก 6 ใบ (P)	2) สังเกตจากการทำงานกลุ่ม	2) แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	คะแนนร้อยละ 60 ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

3) นักเรียนมีทัศนคติที่ดี และตระหนักถึงคุณค่าของ ข้อคิดจากวรรณคดีไทย กระทำของตัวละครได้ (A)	3) สังเกตพฤติกรรม การแสดงออก	4) แบบสังเกต พฤติกรรม	ระดับพอใช้ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์
---	------------------------------	-----------------------	---------------------------------

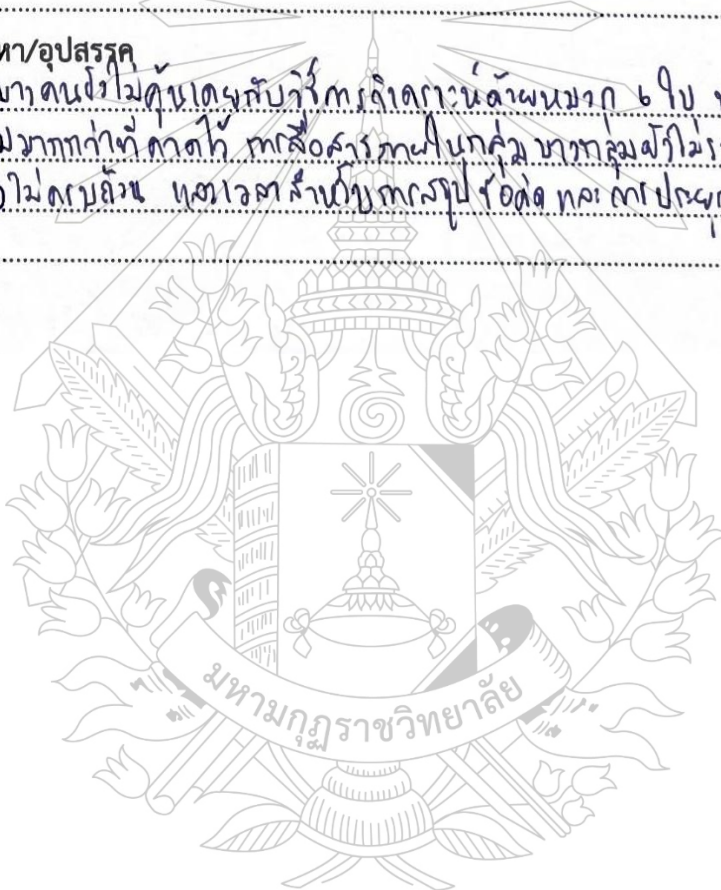
9. บันทึกหลังสอน

ผลการสอน

นักเรียนมีสำนวนในบทเรียนได้เป็นอย่างดี สามารถเข้าใจลำดับเหตุการณ์จากเรื่องตามแก่นเรื่อง ผสม เทวเทพปกรณัมบทที่ได้อุดมด้วย สำนวนโวหารการกรอกริมหรืออุกจากเรื่องและเชื่อมโยงไปสู่การใช้ชีวิตจริงได้ อย่างเหมาะสมมีเชิงวิจารณ์บวก 6 ใบ นักเรียนมีบทพูดสร้างสรรค์ และทัศนคติที่ดีต่อวรรณคดีไทย

ปัญหา/อุปสรรค

นักเรียนบางคนยังไม่คุ้นเคยกับวิธีที่เรากล่าวถึงตัวบท 6 ใบ ทำให้ใช้เวลาในบทเรียนกลุ่มมากกว่าที่กำหนดไว้ ทักษะการฟังในกลุ่ม บางกลุ่มยังไม่รอบรู้ ทำให้จับใจมุง ทักษะการอ่านไม่ครบถ้วน และเวลาสั้นกับบทสรุป รวดเร็ว ทดสอบแยกตัวจึงเน้นชี้แจงวิธี 5 ข้อหลัก

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข
เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ควรจัดเตรียมค่าใช้จ่ายและค่าตอบแทนอื่น ๆ ให้
ให้ชัดเจน และทำให้ง่าย ผู้ศึกษา: ททท. งานกลุ่มให้บัตรแนะนำไปศึกษา ททท.
จัดสรรเวลาเพียงพอสำหรับทำรูป รื้อตัด และอธิบายภาพประกอบให้ชัดเจน
นอกจากนี้ อาจใช้สื่อประกอบหรือสิ่งพิมพ์เสริม เพื่อกระตุ้นความสนใจและทำให้เนื้อหา
น่าสนใจ

ลงชื่อ.....

(นางสาวศิริธนา ไชยแก้ว)

ครูผู้สอน

4 / ๕.๓. / ๒๕๖๘

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

แผนกศึกษาศาสตร์ในรั้ววัดอุดมสมบูรณ์ สืบมาจากรุ่นพระศรีวิจิตร สิริกรรมหากทาบ นันทนิ
เคราะห์นิยามไว้ในที่นี้ด้วย โดยแนะนำการใช้บทก ๖ บทซึ่งใช้ฝึกฝนสติปัญญาและสมาธิ
เรื่องโง้งสติปัญญาการบวชที่วัดศรีวิจิตรได้ สภาเห็นสมควรศึกษารวบรวมข้อคิดของพระศรีวิจิตร
นักปราชญ์ที่ทรงคุณูปการต่อชาติไทย และรวบรวมมาพิมพ์ในรูปหนังสือ หรือจัดทำเป็นแผ่น
เพื่อใช้ประกอบการศึกษา และให้นักศึกษาอันมีใจมุ่งมั่น

ลงชื่อ.....

(นางยุภาลักษณ์ อัมจักร)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

4 / ๕.๓. / ๒๕๖๘

ความคิดเห็นผู้บริหาร

แผนกศึกษาศาสตร์ในรั้ววัดอุดมสมบูรณ์ สืบมาจากรุ่นพระศรีวิจิตร สิริกรรมหากทาบ นันทนิ
เคราะห์นิยามไว้ในที่นี้ด้วย โดยแนะนำการใช้บทก ๖ บทซึ่งใช้ฝึกฝนสติปัญญาและสมาธิ
เรื่องโง้งสติปัญญาการบวชที่วัดศรีวิจิตรได้ สภาเห็นสมควรศึกษารวบรวมข้อคิดของพระศรีวิจิตร
นักปราชญ์ที่ทรงคุณูปการต่อชาติไทย และรวบรวมมาพิมพ์ในรูปหนังสือ หรือจัดทำเป็นแผ่น
เพื่อใช้ประกอบการศึกษา และให้นักศึกษาอันมีใจมุ่งมั่น

ลงชื่อ.....

(นายพลสันต์ พิมพ์ภักดี)

ผู้บริหารสถานศึกษา

4 / ๕.๓. / ๒๕๖๘

ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

สรุปเนื้อเรื่อง และนำข้อคิดจากเรื่องไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

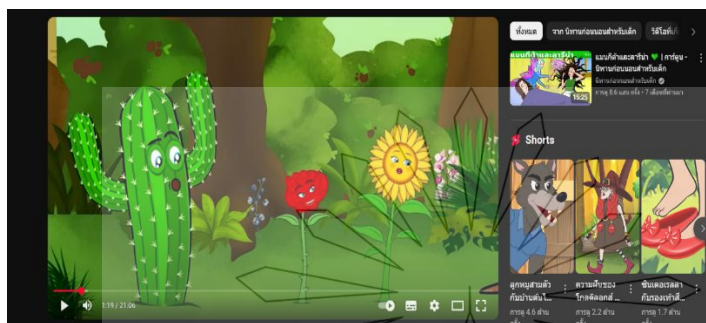
ประกอบด้วย

1. นิทานเรื่องกุหลาบงามผู้ยิ่งใหญ่
2. สื่อการ์ตูนอารมณ์
3. สื่อการ์ตูนเหตุการณ์
4. คำชี้แจง
5. แนวคำตอบงานกลุ่ม
6. แบบสังเกตการเรียนรู้
7. แบบประเมินการทำงานกลุ่ม
8. แบบประเมินพฤติกรรม

สื่อนิทานเรื่องกุหลาบงามผู้ยิ่งใหญ่
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6
 สรุปเนื้อเรื่อง และนำข้อคิดจากเรื่องไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
 รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สื่อการ์ตูนอารมณ์
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6
 สรุปเนื้อเรื่อง และนำข้อคิดจากเรื่องไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
 รายวิชาภาษาไทย ภาคเรียนที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คำชี้แจงก่อนทำงานกลุ่ม

- ให้นักเรียนวิเคราะห์งานตามสีของหมวกที่กำหนดให้
- ใบคาบที่ 1 ให้นักเรียนวิเคราะห์ในข้อของหมวกสีขาว สีแดง และสีดำ เท่านั้น
- ใบคาบที่ 2 ให้นักเรียนวิเคราะห์ในข้อของหมวกสีเหลือง สีเขียว และสีฟ้า

1) หมวกสีขาว (ข้อมูล/ข้อเท็จจริง)

- เรื่องราวตอน “นารายณ์ปราบหนทก” เกิดเหตุการณ์อะไรขึ้นบ้าง?
- ตัวละครหลักมีใครบ้าง และแต่ละคนทำอะไร?
- สาเหตุที่หนทกได้รับนิ้วเพชรคืออะไร?

2) หมวกสีแดง (อารมณ์/ความรู้สึก)

- เมื่อเห็นพฤติกรรมของหนทกที่ใช้อำนาจนิ้วเพชรทำร้ายเวทดา นักเรียนรู้สึกอย่างไร?
- หากเราอยู่ในสถานการณ์เดียวกับเวทดาที่ถูกทำร้าย จะรู้สึกแบบไหน?
- เมื่อหนทกถูกพระนารายณ์ปราบ นักเรียนรู้สึกเห็นด้วยหรือสงสาร เพราะเหตุใด?

3) หมวกสีดำ (ข้อเสีย/ความเสี่ยง)

- การที่หนทกใช้อำนาจโดยขาดการควบคุมอารมณ์ก่อให้เกิดผลเสียอย่างไร?
- ถ้าเราเอาแต่ใช้อำนาจหรือความได้เปรียบ โดยไม่ฟังใคร จะเกิดอะไรขึ้นในชีวิตจริง?
- หากไม่ควบคุมความโกรธ อาจทำให้เกิดปัญหาอะไรบ้าง?

4) หมวกสีเหลือง (ข้อดี/มุมมองเชิงบวก)

- เรื่องนี้ให้ข้อคิดเชิงบวกอะไรแก่เรา?
- ถ้าเรารู้จักควบคุมอารมณ์และใช้อำนาจอย่างถูกต้อง จะเกิดประโยชน์ต่อชีวิตอย่างไร?
- การที่พระนารายณ์ใช้สติปัญญาเอาชนะหนทก แสดงให้เห็นคุณค่าของอะไรบ้าง?

5) หมวกสีเขียว (ความคิดสร้างสรรค์)

- ถ้านหนทกเลือกใช้พลังนิ้วเพชรเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น เรื่องราวจะเปลี่ยนไปอย่างไร?
- ถ้าตัวละครแต่ละตัวเลือกแก้ปัญหาต่างออกไป นักเรียนคิดว่าเกิดเหตุการณ์แบบไหน?
- นักเรียนสามารถยกตัวอย่างวิธีสร้างสรรค์ในการควบคุมอารมณ์โกรธของตนเองในชีวิตจริงได้หรือไม่?

6) หมวกสีฟ้า (การจัดการ/สรุปผล)

- จากทุกหมวกที่ได้คิด นักเรียนเห็นข้อคิดสำคัญอะไรจากเรื่องนี้?
- หากนำข้อคิดนั้นมาใช้จริงในชีวิตประจำวัน นักเรียนจะนำไปใช้ในเรื่องใดบ้าง?
- การใช้การคิดหลายมุมมองผ่านหมวก 6 ใบ ช่วยให้เราเข้าใจเรื่องรามเกียรติ์ได้อย่างไรบ้าง?

แนวคำตอบงานกลุ่ม

1) หมวกสีเขียว (ข้อมูล/ข้อเท็จจริง)

เหตุการณ์สำคัญ : นนทกได้รับพรจากพระอิศวรให้นิ้วเพชร แต่ใช้อำนาจทำร้ายเทวดา พระนารายณ์ จึงอวตารลงมาหลอกล่อและกำจัดนนทก

ตัวละครหลักและบทบาท

นนทก : ได้พรนิ้วเพชร นำไปใช้ในทางผิด

พระอิศวร : ประทานพรให้นนทกด้วยความเมตตา

พระนารายณ์ : แปลงกายเป็นนางฟ้า ใช้สติปัญญาปราบนนทก

เทวดา : ถูกนนทกทำร้าย จึงไปขอความช่วยเหลือ

สาเหตุที่นนทกได้นิ้วเพชร : เพราะความจงรักภักดี รับใช้พระอิศวรมานาน จึงได้รับพรเป็นรางวัล

2) หมวกสีแดง (ความรู้สึก)

- เห็นนนทกใช้อำนาจทำร้ายผู้อื่น → รู้สึก โกรธ ไม่พอใจ และสงสารเทวดา
- ถ้าเป็นเทวดาที่ถูกทำร้าย → จะรู้สึก หวาดกลัว ไม่ปลอดภัย และอึดอัดใจ
- เมื่อนนทกถูกปราบ → รู้สึก เห็นด้วย เพราะเขาใช้อำนาจในทางผิด แต่ก็ สงสาร ที่ถูกอารมณ์ครอบงำจนต้องพบจุดจบ

3) หมวกสีดำ (ข้อเสีย/ความคิดด้านลบ)

- การใช้อำนาจโดยไร้การควบคุม → ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อื่น และสร้างศัตรู
- ถ้าเอาแต่ใช้อำนาจโดยไม่ฟังใคร → จะทำให้ ถูกเกลียด ไม่ได้รับความร่วมมือ และอาจพบจุดจบที่เลวร้าย
- ถ้าไม่ควบคุมความโกรธ → อาจนำไปสู่ การทะเลาะวิวาท ความรุนแรง และความเสียหายในชีวิตจริง

4) หมวกสีเหลือง (ข้อดี/ความคิดด้านบวก)

- ข้อคิดเชิงบวก : อำนาจต้องมาคู่กับความรับผิดชอบ และควรใช้เพื่อสร้างประโยชน์
- ถ้าควบคุมอารมณ์และใช้อำนาจอย่างถูกต้อง → จะทำให้ เกิดความสงบสุข ได้รับความรักและความไว้วางใจจากคนรอบข้าง
- พระนารายณ์ใช้สติปัญญาเอาชนะนนทก → แสดงคุณค่าของ ปัญญา ไหวพริบ และการแก้ปัญหาด้วยสติ

5) หมวกสีเขียว (ความคิดสร้างสรรค์)

- ถ้านนทกใช้พลังช่วยผู้อื่น → จะกลายเป็น ผู้พิทักษ์เทวดา ทำให้ได้รับการยกย่องและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสงบ

- ถ้าตัวละครแก้ปัญหาต่างออกไป → เช่น พระอิศวรอบรมสั่งสอนแทนการให้พร หรือเทวดาพูดคุย ไกล่เกลี่ย → อาจไม่มีความรุนแรงเกิดขึ้น
- วิธีสร้างสรรค์ควบคุมอารมณ์โกรธในชีวิตจริง → การนับ 1-10, หายใจลึก ๆ, เขียนระบาย, ฟังเพลง หรือพูดคุยกับเพื่อน

6) หมวกสีฟ้า (สรุปผล)

- ข้อคิดสำคัญ : อย่าใช้อำนาจหรือความสามารถในทางที่ผิด ต้องควบคุมอารมณ์และใช้สติปัญญา แก้ปัญหา
- การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน : ใช้ความสามารถที่มีเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น ควบคุมอารมณ์เมื่อโกรธ และแก้ปัญหาด้วยเหตุผลมากกว่าใช้อารมณ์
- การใช้การคิดหลายมุมมอง (หมวก 6 ใบ) → ทำให้เข้าใจเรื่องราวเกียรติได้ลึกซึ้ง ทั้งด้านข้อมูล อารมณ์ ข้อดีข้อเสีย ความคิดสร้างสรรค์ และข้อคิดสรุป

แบบสังเกตการเรียนรู้

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
ดีมาก	อธิบายข้อคิดที่ได้รับจากเรื่องได้ครบถ้วน ชัดเจน เข้าใจ ความหมายลึกซึ้ง และสามารถยกตัวอย่าง/เหตุการณ์ ประกอบเพื่ออธิบายข้อคิดได้	4
ดี	อธิบายข้อคิดได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ มีความเข้าใจ และสามารถยกตัวอย่างประกอบได้บ้าง	3
พอใช้	อธิบายข้อคิดได้บางส่วน แต่ไม่ครบถ้วนหรือยังไม่ชัดเจน การยกตัวอย่างไม่สัมพันธ์กับข้อคิด	2
ควรปรับปรุง	ไม่สามารถอธิบายข้อคิดได้ หรืออธิบายผิดพลาดเกือบ ทั้งหมด	1

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

คะแนนรวม 10 คะแนนเต็ม	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
4	ดีมาก
3	ดี
2	พอใช้
1	ต้องปรับปรุง

แบบประเมินการทำงานแบบกลุ่ม

กลุ่มที่	ชื่อ - นามสกุล	รายการประเมิน					ระดับคุณภาพ
		การนำเสนอเนื้อหาทั้งหมด	การทำงานร่วมกันของกลุ่ม	การสื่อสารและการนำเสนอ	ความคิดสร้างสรรค์และมุมมอง	คะแนนรวม	
		(5)	(5)	(5)	(5)	20	
1	1.						
	2.						
	3.						
	4.						
	5.						
2	6.						
	7.						
	8.						
	9.						
	10.						
3	11.						
	12.						
	13.						
	14.						
	15.						
4	16.						
	17.						
	18.						

	19.							
	20.							
5	21.							
	22.							
	23.							
	24.							
	25.							
6	26.							
	27.							
	28.							
	29.							
	30.							

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

คะแนนรวม 20 คะแนนเต็ม	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18-20	ดีมาก
11-17	ดี
6-10	พอใช้
0-5	ควรปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรม

พฤติกรรมที่สังเกต	ระดับคุณภาพ 3 ดี	ระดับคุณภาพ 2 พอใช้	ระดับคุณภาพ 1 ควรปรับปรุง
1. ทักษะการที่ติดต่อ วรรณคดีไทย	สนใจ ตั้งใจเรียน แสดง ความคิดเห็น และชื่นชม คุณค่าของวรรณคดีไทย อย่างชัดเจน	สนใจพอประมาณ แสดง ความคิดเห็นบ้าง แต่ยังไม่ สม่ำเสมอ	ไม่สนใจ ไม่เห็นคุณค่า และ ไม่แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับวรรณคดีไทย
2. การตระหนักถึง คุณค่าของข้อคิดจาก วรรณคดี	สามารถอธิบายข้อคิดได้ ชัดเจน เชื่อมโยงกับการ ดำเนินชีวิต และนำไปใช้ ได้จริง	อธิบายข้อคิดได้บ้าง แต่ เชื่อมโยงกับชีวิตจริงไม่ ชัดเจน	ไม่สามารถอธิบายข้อคิด หรือนำไปใช้ในชีวิตรจริงได้
3. การสะท้อน พฤติกรรมของตัวละคร	เข้าใจการกระทำของตัว ละคร วิเคราะห์ถูกต้อง และสามารถเชื่อมโยง ข้อคิดจากการกระทำนั้น	เข้าใจการกระทำของตัว ละครบางส่วน และ เชื่อมโยงข้อคิดได้บ้าง	ไม่เข้าใจการกระทำของตัว ละคร และไม่สามารถ เชื่อมโยงข้อคิดได้

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

คะแนนรวม 10 คะแนนเต็ม	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-10	ดีมาก
6-7	ดี
4-5	พอใช้
1-3	ควรปรับปรุง

แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์
ตอนนารายณ์ปราบหนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ

คำชี้แจง :

- ให้นักเรียนอ่านโจทย์แต่ละข้ออย่างละเอียดแล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
 โดยทำเครื่องหมาย x ลงในกระดาษคำตอบ

- แบบทดสอบปรนัย จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน

1) ผู้แต่งวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ฉบับรัตนโกสินทร์ คือใคร

ก. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ 1)

ข. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2)

ค. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3)

ง. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4)

2) เหตุใดรัชกาลที่ 1 จึงทรงพระราชนิพนธ์วรรณเรื่องรามเกียรติ์ขึ้นใหม่หลังกรุงศรีอยุธยาล่มสลาย

ก. เพื่อใช้เป็นแบบเรียนภาษาไทยสำหรับประชาชนทั่วไป

ข. เพื่อรักษาและฟื้นฟูวรรณคดีสำคัญของชาติ

ค. เพื่อสร้างความบันเทิงแก่ราชสำนักเท่านั้น

ง. เพื่อแข่งขันกับวรรณคดีต่างประเทศ

3) จากบทเรียนเรื่องประวัติผู้แต่ง นักเรียนควรเข้าใจข้อใดมากที่สุด

ก. พระมหากษัตริย์ไทยหลายพระองค์มีบทบาทสำคัญในการสืบสานวรรณคดี

ข. วรรณคดีไทยมีแต่เรื่องแต่งขึ้นใหม่ ไม่มีการสืบทอด

ค. รามเกียรติ์เป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์

ง. งานพระราชนิพนธ์ไม่มีความเกี่ยวข้องกับสังคม

4) ถ้าเพื่อนนักเรียนถามว่า “การที่รัชกาลที่ 1 ฟื้นฟูวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ มีประโยชน์ต่อเราปัจจุบันอย่างไร” นักเรียนควรตอบอย่างไร

ก. ช่วยให้เรารู้จักภาษาไทยเก่าและเข้าใจคุณค่าทางวัฒนธรรมไทย

ข. ทำให้เรามีบทเรียนสำหรับการสอบเพียงอย่างเดียว

ค. ทำให้เรามีเวลาว่างมากขึ้นเพราะได้อ่านวรรณคดี

ง. เป็นเรื่องบันเทิงไม่เกี่ยวกับชีวิตจริง

5) หากไม่มีการฟื้นฟูรามเกียรติ์ในสมัยรัตนโกสินทร์ จะก่อผลเสียข้อใดมากที่สุด

ก. ทำให้คนไทยสูญเสียรากเหง้าทางวัฒนธรรม

ข. ทำให้คนไทยไม่สามารถพูดภาษาไทยได้

ค. ทำให้วรรณคดีไทยสั้นลงและไม่น่าสนใจ

ง. ทำให้ไม่เหลือศิลปินในสังคมไทย

6) นักเรียนเห็นคุณค่าอย่างไรจากการที่รัชกาลที่ 1 ทรงฟื้นฟูวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์

ก. เป็นการรักษามรดกทางวัฒนธรรมและเชื่อมโยงสังคมไทยกับอดีต

ข. แสดงถึงพระราชอำนาจที่ใช้บังคับประชาชน

ค. ทำให้ประชาชนต้องจำเนื้อหายาว ๆ โดยไม่จำเป็น

ง. เป็นเพียงกิจกรรมที่ใช้ในราชสำนักเท่านั้น

7) หากนักเรียนเป็นกวีในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น และมีโอกาสแต่งวรรณคดีชิ้นใหม่ นักเรียนจะเลือกแต่งเรื่องอะไร และจะสอนข้อคิดใดให้กับคนไทย

ก. แต่งเรื่องที่สะท้อนคุณธรรม ความสามัคคี และความรักชาติ

ข. แต่งเรื่องเกี่ยวกับความบันเทิงเพียงอย่างเดียว

ค. แต่งเรื่องที่เลียนแบบต่างประเทศโดยไม่เกี่ยวกับไทย

ง. แต่งเรื่องที่ไม่มีข้อคิด เพียงเพื่อความสนุกสนาน

9) จากบทประพันธ์ "ดูเงาในน้ำแล้วร้องไห้ ฮึดฮัดขัดแค้นแน่นใจ" สะท้อนความรู้สึกของนนทกข้อใด

ก. ความภาคภูมิใจ

ข. ความอับอาย

ค. ความโกรธแค้น

ง. ความสงสารตนเอง

8) บทประพันธ์วรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก มีลักษณะคำประพันธ์แบบใด และเหมาะสมกับการใช้ในลักษณะใดมากที่สุด

ค. กลอนสุภาพ ใช้สำหรับแต่งบทสนทนาในชีวิตประจำวัน

ง. กลอนบทละคร ใช้สำหรับขับร้องและแสดงในบทละครรำ

ก. กาพย์ยานี 11 ใช้สำหรับสวดและบรรยายธรรม

ข. โคลงสี่สุภาพ ใช้สำหรับบันทึกเหตุการณ์สำคัญ

9) ข้อใดคือผลเสียของการที่เทวดากลับแก้งนนทก

ก. ทำให้นนทกเกิดความโกรธแค้นและคิดแก้แค้น

ข. ทำให้นนทกมีความสุขจากการอดทน

ค. ทำให้นนทกเฝ้าหาความรู้จากพระอิศวร

ง. ทำให้นนทกกลายเป็นวีรบุรุษในหมู่เทวดา

10) นักเรียนคิดว่าการใช้ “การอ่านทำนองเสนาะ” ในการสอนบทประพันธ์นี้ มีคุณค่าอย่างไร

ก. ทำให้บทประพันธ์อ่านง่ายขึ้นแต่เสียความไพเราะ

ข. ทำให้ผู้เรียนจดจำคำศัพท์ยากกว่าเดิม

ค. ช่วยให้เห็นความงดงามของถ้อยคำและเข้าถึงอารมณ์ตัวละครได้ชัดเจน

ง. เป็นเพียงการอ่านตามธรรมดา ไม่แตกต่างจากการเล่าเรื่อง

11) สมมุติว่านักเรียนเป็นผู้ที่มีหน้าที่แก้ไขปัญหาของนนทกที่ถูกเหล่าเทวดากลับแก้ง นักเรียนคิดว่าวิธีการใดเหมาะสมที่สุด

ก. ใช้ความโกรธโต้กลับด้วยกำลัง

ข. ขอร้องจากพระอิศวรเพื่อให้ตนเองมีอำนาจเหนือเทวดา

ค. นำเรื่องไปบอกพระอิศวรเพื่อขอความยุติธรรมอย่างสุภาพ

ง. แก้มัคนเทวดาโดยวิธีที่รุนแรงกว่าเดิม

12) จาการพรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทก เพราะเหตุใดพระนารายณ์ถึงต้องปราบนนทก

ก. เพราะนนทกใช้นิ้วเพชรฆ่าเทวดาและสร้างความเดือดร้อน

ข. เพราะนนทกแอบขโมยอาวุธจากพระอินทร์

ค. เพราะนนทกไม่ยอมรับโทษจากพระอิศวร

ง. เพราะนนทกต้องการยึดครองสวรรค์

13) ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของนนทกและเห็นเขาถูกกักขังแก้งจากเทวดา คุณควรทำอย่างไร

ก. แนะนำให้นนทกไปทูลขอร้องจากพระอิศวรทันที

ข. ปลอบใจและช่วยเหลือ ไม่ให้เขารู้สึกโดดเดี่ยว

ค. ไม่สนใจ เพราะไม่ใช่เรื่องของตนเอง

ง. หัวเราะและร่วมกักขังแก้งกับผู้อื่น

14) จุดอ่อนที่สุด ของตัวละครนนทก คือข้อใด

ก. ใจร้อนและใช้อำนาจในทางที่ผิด

ข. ขยันและอดทนในการทำงาน

ค. มีความซื่อสัตย์ต่อพระอิศวร

ง. รู้จักปกป้องสิทธิของตนเอง

15) การใช้หมวกสีเหลือง (ข้อดี/ความคิดด้านบวก) ในการพิจารณาการกระทำของพระนารายณ์แสดงถึงการมองคุณค่าด้านใดมากที่สุด

ก. การตัดสินใจอย่างรอบคอบเพื่อสร้างประโยชน์สูงสุดแก่ทุกฝ่าย

ข. การตอบโต้ผู้กระทำผิดด้วยความโกรธเพื่อรักษาศักดิ์ศรี

- ค. การแสดงความเมตตาและเห็นใจผู้ตกทุกข์ได้ยาก
ง. การใช้กำลังและอำนาจเพื่อจัดการทุกสถานการณ์
- 16) จากบทเรียนของนนทก นักเรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างไร
ก. เก็บความโกรธไว้เพื่อตอบแทนในอนาคต
ข. ใช้โอกาสที่ได้มาเพื่อแก้แค้นผู้ที่เคยทำร้ายเรา
ค. ระวังการใช้อำนาจหรือความสามารถที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์
ง. ใช้ความสามารถเพื่อทำให้ผู้อื่นเกรงกลัว
- 17) คุณคิดว่าการที่พระอิศวรประทานพรให้นนทกเป็นการตัดสินใจที่เหมาะสมหรือไม่
ก. เหมาะสม เพราะนนทกทำงานรับใช้ด้วยความซื่อสัตย์
ข. เหมาะสม เพราะพรทำให้นนทกมีความสุข
ค. ไม่เหมาะสม เพราะพรนั้นสร้างอันตรายและความวุ่นวาย
ง. ไม่เหมาะสม เพราะพรนั้นทำให้นนทกเก่งกว่าพระนารายณ์
- 18) หากนักเรียนเป็นพระนารายณ์ คุณจะใช้วิธีใดปราบนนทกโดยไม่ต้องหลอกให้เพื่อนรำ
ก. ใช้กำลังเข้าต่อสู้โดยตรง
ข. ใช้เหตุผลพูดคุยให้นนทกยอมเข้าใจ
ค. ให้พรใหม่แทนของเดิมเพื่อลดอำนาจนิวเพชร
ง. ส่งเทวดาหลายองค์มาช่วยกันปราบ
- 19) ตัวละคร "นนทก" ได้รับพรนิวเพชรจากพระอิศวรเพราะเหตุใด
ก. นนทกถูกเทวดากลับแก๊งแล้วไปฟ้องพระอิศวร
ข. นนทกช่วยเทวดาสร้างวิมาน
ค. นนทกรบชนะอสูร
ง. นนทกแอบขโมยอาวุธจากพระอินทร์
- 20) ข้อใดแสดงถึงความเข้าใจในเหตุผลที่พระนารายณ์ต้องปราบนนทกมากที่สุด
ก. เพราะนนทกคิดจะยกทัพมาตีเมืองลงกา
ข. เพราะนนทกไม่เคารพพระอินทร์
ค. เพราะนนทกทำลายเขาพระสุเมรุ
ง. เพราะนนทกใช้นิวเพชรทำร้ายเทวดาและก่อความเดือดร้อน
- 21) หากนักเรียนอยู่ในที่ของเทวดาที่ถูกนนทกกลับแก๊ง นักเรียนควรทำอย่างไร
ก. ใช้กำลังตอบโต้กลับทันที
ข. ปรึกษาผู้ใหญ่หรือผู้มีอำนาจเพื่อหาทางแก้ปัญหา
ค. ไม่ทำอะไรและยอมให้ถูกกลับแก๊งต่อไป

ง. ชวนเพื่อนรุมโต้กลับเพื่อล้างแค้น

22) การที่พระอิศวรประทานพรนิวเพชรให้นนทก ถือเป็น การตัดสินใจที่เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ก. เหมาะสม เพราะเป็นการชดเชยความลำบากที่นนทกได้รับ

ข. เหมาะสม เพราะทำให้นนทกมีอำนาจเท่าเทียมกับเทวดา

ค. ไม่เหมาะสม เพราะทำให้นนทกใช้อำนาจพรไปสร้างความเดือดร้อน

ง. ไม่เหมาะสม เพราะพรนิวเพชรไม่ใช่พรที่มีคุณค่า

23) หากใช้ **หมวดสี่ดำ** วิเคราะห์ตัวละครนนทก ข้อใดแสดงจุดอ่อนของนนทกได้ชัดเจนที่สุด

ก. ความโกรธแค้นทำให้ใช้อำนาจพรในทางที่ผิด

ข. ความซื่อสัตย์ต่อพระอิศวร

ค. ความกล้าหาญในการต่อสู้

ง. ความสามารถพิเศษจากนิวเพชร

24) เมื่อใช้ **หมวดสี่เหลือง** (ข้อดี/ความคิดเชิงบวก) วิเคราะห์พระนารายณ์ในตอนปราบนนทก ข้อใดคือคุณค่าที่เห็นได้ชัด

ก. ความภักดีต่อพระอินทร์

ข. ความเก่งกล้าเพราะมีอาวุธจักร

ค. ความใจดีที่ยอมให้นนทกมีชีวิตต่อ

ง. ความรอบคอบในการใช้กลศึก

25) หากนักเรียนใช้ **หมวดสี่เขียว** (ความคิดสร้างสรรค์) ให้ตัวละครนนทก ข้อใดเหมาะสมที่สุด

ก. รวบรวมอสูรมาต่อสู้กับเทวดา

ข. ใช้นิวเพชรทำลายเขาพระสุเมรุ

ค. ใช้นิวเพชรช่วยสร้างสิ่งก่อสร้างหรือปกป้องสวรรค์

ง. แอบใช้พรเพื่อลองอำนาจกับพระนารายณ์

26) เหตุการณ์สำคัญที่ทำให้นนทกได้รับพรนิวเพชรคือข้อใด

ก. นนทกช่วยเทวดาสร้างสวรรค์

ข. นนทกถูกเทวดากลับแก้งและไปฟ้องพระอิศวร

ค. นนทกทูลขอรางวัลจากพระอินทร์หลังจากรับใช้มานาน

ง. นนทกแอบขโมยอาวุธจากพระอินทร์

27) รสวรรณคดีที่ใช้ในการเกี่ยวพาราสีของนนทกกับนางอัปสร คือรสใด

- ก. เสาวรจนี
- ข. นารีปราโมทย์**
- ค. พิโรธวาทัง
- ง. สัลลาปังคพิสัย

28) ข้อใดอธิบาย **ข้อคิดหลัก** ของวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์ ตอนนารายณ์ปราบนนทกได้ถูกต้องที่สุด

- ก. ความโกรธและการใช้อำนาจเกินขอบเขตนำไปสู่ความพินาศ**
- ข. ผู้ที่มีอำนาจมากจะได้รับความเกรงกลัวเสมอ
- ค. เทวดามีอำนาจควบคุมมนุษย์
- ง. ผู้ที่ได้รับพรจากเทพจะไม่แพ้ใคร

29) เมื่อวิเคราะห์พฤติกรรมของนนทกและพระนารายณ์ ข้อใดสรุปความแตกต่างเชิงพฤติกรรมได้ชัดเจนที่สุด

- ก. นนทกเป็นผู้ถูกกลั่นแกล้ง ส่วนพระนารายณ์เป็นผู้ลงโทษโดยไม่มีเหตุผล
- ข. นนทกมักใช้อารมณ์และอำนาจเพื่อตอบโต้ความเจ็บช้ำ ขณะที่พระนารายณ์ใช้อำนาจร่วมกับสติและปัญญาในการจัดการเหตุการณ์**
- ค. นนทกเป็นเทพ ส่วนพระนารายณ์เป็นมนุษย์
- ง. นนทกแสดงความเมตตา ส่วนพระนารายณ์แสดงความอ่อนแอ

30) ถ้านักเรียนถูกเพื่อนล้อเลียนและรู้สึกโกรธ ควรนำข้อคิดจากเรื่องนี้ไปใช้ทางใดเหมาะสมที่สุด

- ก. ตอบโต้ด้วยการล้อกลับเพื่อเอาคืน
- ข. ใช้อารมณ์โกรธทำร้ายเพื่อนเพื่อให้เขารู้สึกเจ็บปวดเหมือนกัน
- ค. ใช้สติพูดคุยอธิบายความรู้สึกหรือขอความช่วยเหลือจากครู/ผู้ใหญ่เพื่อแก้ปัญหาอย่างสันติ**
- ง. ตัดสินใจเลิกคบเพื่อนคนนั้นตลอดไปโดยไม่พูดคุย

**แบบตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (Try out)**

คำชี้แจง : แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในการทำแบบสอบถามของนักเรียนครั้งนี้ไม่มีถูกหรือผิด และไม่มีผลต่อการสอบได้หรือสอบตก ดังนั้นจึงขอความร่วมมือในการทำแบบสอบถามตามความเป็นจริง โดยการเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของนักเรียนเพียงช่องเดียว

ระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

- ระดับ 5 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ตารางความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความพอใจ				
		1	2	3	4	5
ด้านที่ 1 ด้านเนื้อหา						
1	รายวิชานี้มีเนื้อหาชัดเจนและสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชา					
2	เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของนักเรียน					
3	รายวิชามีความทันสมัยและสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้					
4	เนื้อหาครอบคลุมตามโครงสร้างหลักสูตรที่กำหนด					
5	ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนแต่ละหน่วยเนื้อหาเหมาะสม					
ด้านที่ 2 ด้านผู้สอน						
6	ครูมีความรู้และความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่สอน					
7	ครูสามารถอธิบายเนื้อหาได้อย่างเข้าใจง่าย					
8	ครูมีความเป็นกันเองและให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา					
9	ครูตรงต่อเวลาและมีความรับผิดชอบในการสอน					
10	ครูส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกและมีส่วนร่วมในการเรียน					
ด้านที่ 3 ด้านวิธีการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้						
11	วิธีการสอนมีความหลากหลายและน่าสนใจ					

12	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน					
13	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
14	วิธีการสอนส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น					
15	การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของ บทเรียน					
ด้านที่ 4 ด้านสื่อการเรียนการสอน						
16	ครูเลือกใช้สื่อการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหา					
17	สื่อการสอนที่ใช้มีความทันสมัยและใช้งานได้จริง					
18	สื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น					
19	นักเรียนมีโอกาสใช้สื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
20	สื่อการสอนมีความหลากหลายและกระตุ้นความสนใจของ นักเรียน					
ด้านที่ 5 ด้านการวัดและประเมินผล						
21	การประเมินผลมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย					
22	ครูใช้เครื่องมือวัดผลที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน					
23	มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องตลอดภาคเรียน					
24	การให้คะแนนมีความยุติธรรมและโปร่งใส					
25	ผลการประเมินสะท้อนถึงความสามารถที่แท้จริงของนักเรียน					

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ช ผลคะแนนทางการเรียน

ผลคะแนนการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์
ตอนนารายณ์ปราบหนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

ตารางผลคะแนนการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องรามเกียรติ์
 ตอนนารายณ์ปราบหนทก ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน 2 (สมาน สุเมโธ)
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

นักเรียนคนที่	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ผ่านเกณฑ์
1	30	23	76.67	ผ่าน
2	30	21	70.00	ผ่าน
3	30	22	73.33	ผ่าน
4	30	23	76.67	ผ่าน
5	30	24	80.00	ผ่าน
6	30	21	70.00	ผ่าน
7	30	25	83.33	ผ่าน
8	30	24	80.00	ผ่าน
9	30	18	60.00	ไม่ผ่าน
10	30	26	86.67	ผ่าน
11	30	28	93.33	ผ่าน
12	30	22	73.33	ผ่าน
13	30	22	73.33	ผ่าน
14	30	24	80.00	ผ่าน
15	30	23	76.67	ผ่าน
16	30	15	50.00	ไม่ผ่าน
17	30	17	56.67	ไม่ผ่าน
18	30	23	76.67	ผ่าน
19	30	23	76.67	ผ่าน
20	30	24	80.00	ผ่าน
21	30	26	86.67	ผ่าน
22	30	25	83.33	ผ่าน
23	30	21	70.00	ผ่าน
24	30	14	46.67	ไม่ผ่าน
25	30	13	43.33	ไม่ผ่าน
26	30	26	86.67	ผ่าน
27	30	22	73.33	ผ่าน
28	30	24	80.00	ผ่าน

นักเรียนคนที่	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	ผ่านเกณฑ์
29	30	25	83.33	1
30	30	15	50.00	0
คะแนนเฉลี่ย		21.97	73.22	24 คนผ่านเกณฑ์
S.D.		3.82	คะแนนผ่านเกณฑ์	ผลรวมผ่านเกณฑ์ 80.00
				6 คน ไม่ผ่านเกณฑ์ ผลรวมผ่านเกณฑ์ 20.00

แบบประเมินความพึงพอใจหลังการจัดการเรียนรู้

ข้อคำถาม	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6	ข้อที่ 7	ข้อที่ 8	ข้อที่ 9	ข้อที่ 10	ข้อที่ 11	ข้อที่ 12	ข้อที่ 13	ข้อที่ 14	ข้อที่ 15	ข้อที่ 16	ข้อที่ 17	ข้อที่ 18	ข้อที่ 19	ข้อที่ 20	ข้อที่ 21	ข้อที่ 22	ข้อที่ 23	ข้อที่ 24	ข้อที่ 25	ข้อที่ 26	ข้อที่ 27	ข้อที่ 28	ข้อที่ 29	ข้อที่ 30	ค่าเฉลี่ย	SD	
ภาพที่ 1																																	
ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อการเรียนรู้	5	4	3	4	5	2	3	3	4	4	3	3	3	4	5	4	4	5	4	4	5	3	5	4	5	4	5	5	5	5	5	4.13	0.82
เนื้อหาวิชาที่เรียนเหมาะสมกับระดับการเรียนรู้	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	5	3	3	5	3	5	5	4	4	5	4	5	3	5	5	4.43	0.86
ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย	5	5	5	4	3	4	2	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	5	4	5	4	4	4	4	5	5	4	4	4.13	0.68
เนื้อหาที่เรียนมีความน่าสนใจ	5	5	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	2	5	3	5	5	4	5	4	5	5	5	5	4.60	0.72
ครูใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอน	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	4	5	3	5	5	4	5	4	5	5	4.70	0.60	
ครูใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอน	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4	5	4	5	3	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4.40	0.74	
ภาพที่ 2																																	
ครูสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	3	3	5	5	5	3	5	5	4	5	4	5	5	5	4.67	0.66
เนื้อหาที่เรียนเหมาะสมกับระดับการเรียนรู้	5	4	4	5	5	3	5	4	3	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.73	0.38
ครูใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอน	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	3	5	3	5	3	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	4.73	0.58
ครูสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	3	5	3	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4.83	0.46
ครูสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	3	5	3	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	5	5	4.70	0.65
ครูสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	3	5	3	5	5	3	5	5	4	5	5	4	5	5	5	4.73	0.59
ภาพที่ 3																																	
วิธีการสอนที่หลากหลาย	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.83	0.59
เนื้อหาที่เรียนเหมาะสมกับระดับการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.77	0.57
ครูใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอน	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.77	0.50
ครูสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.90	0.40
ครูสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.87	0.35
ครูสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.83	0.47
ภาพที่ 4																																	
ครูสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.87	0.43
เนื้อหาที่เรียนเหมาะสมกับระดับการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.67	0.66
ครูใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอน	4	3	6	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.57	0.77
ครูสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.77	0.57
ครูสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.83	0.33
ครูสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.74	0.59
ภาพที่ 5																																	
ครูสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.87	0.43
เนื้อหาที่เรียนเหมาะสมกับระดับการเรียนรู้	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.83	0.46
ครูใช้สื่อเทคโนโลยีในการสอน	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.80	0.56
ครูสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.80	0.40
ครูสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	5	3	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.60	0.77
ครูสอนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	5	3	5	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4.74	0.54
ค่าเฉลี่ย																															4.72	0.10	
ค่าเฉลี่ย																															ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย SD	

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ	ศิริณณา ไชยแก้ว
วัน เดือน ปี เกิด	วันอาทิตย์ที่ 27 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2543
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2562 : สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ พ.ศ. 2566 : สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการ สอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยา เขตอีสาน
ที่อยู่ปัจจุบัน	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านโนนจำปา อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
ผลงานตีพิมพ์	-
รางวัลที่ได้รับ	-

